This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

UC-NRLF
$B 140 026

Danſke Skjæmteſagn,

ſamlede af Folkemunde

af

Evald Tang Kriſtenſen.

Førſte Samling.

Pris: 1 Kr. 75 Øre.

Aarhus.
Forfatterens Forlag.
1900.

Jacob Zeuners Bogtrykkeri.

Berkeley
LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Berkeley

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Danſke Skjæmteſagn,

ſamlede af Folkemunde

af

Evald Tang Kriſtenſen.

Førſte Samling.

Aarhus.
Forfatterens Forlag.
1900.

PRESERVATION
COPY ADDED
mlf 6/03/91

Jacob Zeuners Bogtrykkeri. Aarhus.

PT 8046
K7

Forord.

Forhen har jeg udgivet nogle mindre Samlinger af Folkeminder, der maa komme ind under Begrebet „Skjæmteſagn“, nemlig „Molbo- og Aggerbohiſtorier“, 1. Samling, „Kuriøſe Overhøringer“, 1. og 2. Samling, og „Vore Fædres Kirketjeneſte.“ Men disſe Samlinger havde alle et viſt Særpræg, ſaa de hver for ſig kunde danne ſom et afſluttet Hele. Den nu fremtrædende Samling ſkulde give et Billede af alt det øvrige, der kunde komme ind under Begrebet, ſom Bogens Titel nævner. Jeg bruger med velberaad Hu Ordet „Folkeminder“, da jeg er aldeles ſikker paa, at Navnet kan ſættes med fuld Ret. Man faar gjøre ſaa mange Indvendinger derimod, man vil, og de er fra en vis Side gjort med megen Styrke [ſe ſaaledes en Artikel i Tidsſkriftet „Dania“], men disſe Indvendinger har aldrig anfægtet mig ſynderligt eller rokket mig i min Opfattelſe. Der er blevet ſagt, at disſe Hiſtorier ikke havde nogen videre Ælde, og derfor ikke fortjente at kaldes Folkeminder i dette Ords rette Betydning, men der kan ſagtens ſiges ſaadant noget hen i Vejr og Vind og uden nogen videre Forſtaaelſe af, hvad det egentlig er, der ſkal drages frem og gjemmes. Jeg har allerede tidligere hævdet, at jeg ſætter mere Pris paa, hvad der aabenbarer Folkets Tro og Aandsliv, end paa de nøgterne Opfattelſer og Meddelelſer af ſtedlige Ting og Begivenheder [i Stedſagnene]. Hvad Skjæmteſagnene angaar, lægger jeg meſt Vægt paa det, der ligger bagved Skjæmten, nemlig en vis Tanke, eller en vis Livsopfattelſe, der, igiennem ſærlige Billeder, er bleven gjort levende i den mundtlige Fortælling, og netop derved kommer til at indprente ſig klarere og faſtere i Tilhørernes Bevidſthed, end den ligefremme kolde Fremſættelſe af Æmner, Leveregler, Tankeſlutninger o. ſ. v. gjør. Der ſkal aldrig tages overfladiſk paa Skjæmteſagnene, ſom om de blot var fremſatte for at more. Dette gjælder ſelvfølgelig ikke om alt, hvad i denne Bog er fremført, men dog om det væſentlige. Jeg har nemlig ogſaa medtaget noget, der kan give Bidrag til at viſe Folkelunet, nemlig lyſtige Indfald og vittig Tale, men det kan dog ikke nægtes, at heri umiddelbart kan gives Bidrag til folkelig Karakteriſtik og Folkets Maade at fremſætte Gammenstale paa, at afværge grundløſe Angreb, at ſlaa fra ſig

M558749

naar man angribes, at krydre ſine Indfald, at te ſig overfor Overordnede, og derved hævde ſine menneſkelige Rettigheder o. ſ. fr. Netop fordi jeg ogſaa har haft til Henſigt i denne Samling at fremſtille alt ſligt, der undertiden er blevet kaldt Bondeanekdoter [et underlig ſtygt og nedſættende Ord], har jeg faaet Lov til at medtage nyere Ting, der ſtrængt taget ikke kan karakteriſeres ſom fuldblødige Folkeminder, men ſnarere ſom en Efterklang af disſe, og da de falder ret godt i Traad ſom Mellemled mellem Fortid og Nutid, maatte jeg heller ikke af den Grund lade dem helt ude af Betragtning, men har ſaadan af og til følt Trang til ogſaa at optegne noget af ſligt

Hvad nu den egentlige Kjærne af Skjæmteſagn angaar, der ſærlig findes fortalt i Bogens 1. Afdeling og til Dels i 2. og 3., da er det min faſte Opfattelſe, at de er temmelig gamle. Det bedſte Bevis herpaa er deres ſtore Udbredelſe i alle Folkets Lag og i alle Landets Dele. Der ſkulde Tid til, at de kunde blive ſaa udbredte, og hele Folket ſkulde ſaa at ſige fremtræde digtende i ſamme Retning og i ſamme Aand, og dette tyder abſolut paa en ſvunden Periode. Derfor maa jeg beſtemt proteſtere imod, at disſe Hiſtorier ſkulde være lavede i Præſtegaarde og Borgeſtuer i attende Aarhundrede, ſom en afdød Mand ſaa flot har paaſtaaet. Nej, de er betydelig ældre. Det kan ſe ud ved et overfladiſk Blik, ſom nogle af dem er rent ſtedlige og rent perſonlige, men ved nærmere Efterſyn viſer de ſig at være det modſatte. Men den, der ſysler med Folkeoverleveringer véd meget vel, at man, ſærlig de gode Fortællere, netop har haft en udpræget Lyſt til at gjøre den Slags Hiſtorier individuelle, omſpændende ſaa lille et Omraade ſom muligt, og fæſte dem ſaa ſtærkt, ſom det ſtod til Fortællerens Raadighed, til enkelte beſtemte Perſoner og Steder. Det er alene for at gjøre Tilhørerne mere interesſerede, og er altſaa ligefrem en Skuffelſe, dem beredt med velberaad Hu.

Jeg har aldeles ikke medtaget, hvad der kan henregnes til ſkjæmtende Æventyr, derfor træder det æventyrlige abſolut i Baggrunden, men da jeg har brugt Navnet æventyrlig Skjæmt, har jeg dog villet antyde, at der var Stænk af det æventyrlige deri. Grænſen er ikke ſaa aldeles let at træffe, men jeg haaber dog, at jeg har ſat den ſaa nogenlunde rigtigt. Det vil man bedſt kunne bedømme, naar jeg en Gang faar udgivet en Samling af ſkjæmtende Æventyr. I mine fire Smaabøger: „Fra Bindeſtue og Kølle“, I. og II., „Bindeſtuens Saga“ og „Fra Mindebo“ findes der hiſt og her indſtrøet nogle Hiſtorier, der bør kaldes æventyrlig Skjæmt og hører ind i denne Bogs Ramme; jeg tog dem med der for at live op og give Afveksling, ret vel vidende, at de ikke ret pasſede til Titlen: Jyſke Folkeæventyr. Men dette maa vel nok være mig tilgivet. Gid nu denne Bogs Indhold maa blive forſtaaet og ret opfattet for, hvad det i Virkeligheden er: hovedſagelig Poeſi, og dog gode Leveregler i ret klædelig og tilegnelig Form. Atter her maa jeg gjentage, hvad der gjælder for alle mine Samlinger af Skjæmteſagn. Der kan være noget djærvt, maaſke drøjt i Udtryksmaaden, noget, der ikke altid paſſer til en ſnærpet Tid, men der er dog intet uſædeligt, dette er holdt ude, og dermed vil jeg da antyde, at der virkelig findes nogle ſaadanne Hiſtorier i Folkemunde, der endogſaa bærer Præg af Ælde. Men jeg har ikke fundet det nødvendigt eller forſvarligt at lade dem trykke, om end jeg har optegnet dem, og derved gjort det muligt for dem, der vilde ſætte ſig ind i Folkets ſædelige Begreber i Fortid og Nutid, at anſtille Underſøgelſer og drage Slutninger, ſærlig med Henſyn til noget af det, der peger hen paa vor Almues Liv udadtil, Sædelighedsforbrydelſer, bolleagtig Raahed, uægte Barnefødsler o. lign. Saadanne Optegnelſer henlægges i Manuſkript til Opbevaring efter min Død, de er ikke lyſtelige at gjennemgaa, lige ſaa lidt ſom de har været fornøjelige for mig at optegne. I enkelte af Hiſtorierne findes ſtedlige Henførelſer, men disſe er ſaa underordnede, at man ligefrem kan lade dem ude af Betragtning. Skjæmteſagn ſkal overhovedet ikke have noget ſtedligt Præg. Desuagtet kan i alt Fald den nyere Skjæmt meget godt have en Virkeligheds-Baggrund, og i 4. Afdeling vil man da ogſaa finde nogle af den Slags Hiſtorier, hvorimod en ſlig Baggrund er fuldſtændig udelukket i 1. Afdeling.

Bogen er udarbejdet under meget vanſkelige Arbejdsforhold for mig, under ſtor Sygdom og Sorg i Hjemmet, der pasſede ſaa grumme daarlig til Æmnet, jeg ſkulde arbejde med. Derfor maa det undſkyldes, at Samlingen ikke er bleven bedre fortalt. Det var nu dens Tur at blive offentgjort, og meget af den var allerede renſkrevet for lange Tider ſiden. Ordningen af Stoffet haaber jeg dog maa være tilfredsſtillende. Der ſtaar paa Titelbladet „1ſte Samling“, og dermed vil jeg antyde, at det er min Agt ſenere at udgive en Samling, der ſkal indeholde alt det Stof ſom danner Mellemleddet mellem de rene Æventyr og de rene Skjæmteſagn og ligeſom gaar et Trin nærmere ind imod Æventyrene, end hvad her foreligger. En Del deraf bliver en videre Udformning af denne Samlings 1. Afdeling.

21. Januar 1900.

E. T. K.

I. Æventyrlige Skjæmteſagn.

II. Fra Huslivet.

III. I de forſkjellige Livsſtillinger.

IV. Blandet Skjæmt af nyere Art.

Efterſlæt.

A. Æventyrlige Skjæmteſagn.

1. Jul og Nød.

1. Der var en Mand og en Kone, ſom havde en tosſet Datter. Manden puttede undertiden nogle Penge i en ſtor Læderpung, ſom han tog ud af et Skab og bag efter lagde der ind igjen. „Hvorfor gjør du det, Fader?" ſagde Pigen en Dag, da han igjen lagde nogle i. Jo, det var godt at have noget gjemt, i Fald der ſkulde komme Nød til dem, ſagde han. Da Konen bagede Kager til Jul, vilde Pigen gaa og ſpiſe Kringlerne, efterſom Moderen fik dem af Ovnen, og ſaa ſagde hun til hende: „Det maa du ikke, de ſkal gjemmes, til Jul kommer." Saa lod Pigen ſig ogſaa beſige med det. Da det blev førſte Juledag, vilde Manden og Konen til Kirke, og ſaa ſkulde Pigen blive hjemme og pasſe Huſet. Imedens de var borte, kom en rejſende Haandværksſvend ind til hende og vilde bede om lidt. „Hvad hedder du?" ſiger hun til ham. Ja, han hed Jul. „Naa", ſiger hun, „ſaa er det dig, min Moder har bagt Kringler til, da var det godt, du kom." Dermed gaar hun hen og henter alle hendes Moders Kringler og giver ham dem. „Nu ſkal du have Tak, min Pige", ſiger han, „du kan tro, det er ſtrængt at rejſe ſaa langt om Vinteren, mine Penge ere ſlupne op, og jeg har lidt ſtor Nød." — „Saa er det vel ogſaa dig, ſom min Fader har gjemt Penge til", ſiger hun, „da maa du helſt faa dem med det ſamme." Saa gaar hun ind efter Læderpungen og giver Haandværksſvenden alle de Penge, der var i den. Han rejſer af med mange Takſigelſer, og hun

gik og frydede ſig ved at tænke paa, hvor glade hendes Fader og Moder vilde blive ved hende, naar de kom hjem. Da de kom, ſpurgte de ſtrags, om der havde ingen været der, imens de var borte. „Jo", ſiger hun nok ſaa fornøjet, „Jul har været her, og ham har jeg givet alle Kringlerne, der ſkulde gjemmes til ham, og ſaa har jeg ogſaa givet ham de Penge, Fader, du havde i Skabet, for han klagede ſig ſaadan over, at han led ſtor Nød. Saa huſkede jeg nok, hvad du ſelv har ſagt mig, at de ſkulde gjemmes, indtil der kom Nød."

Lærer Lind, Gulleſtrup.

2. Luen til Barnet.

2. Der var en Mand og en Kone, og de havde en Datter, hun var ikke ſaadan rigtig klog, men taabelig var hun da heller ikke. Saa kommer der en Dag en fremmed Karl gaaende der ind i Gaarden, og ſaa ſiger Moderen til hende: „Der kommer nok en Bejler til dig." Naa, han kommer ind, og de byder ham at ſidde ned, og Moderen ſiger til Datteren: „Gaa ned i Kjælderen og tap et Krus Øl til den fremmede Karl!" Naa, hun gaar jo der ned, men ſaa gaar hun og tænker ſom ſaa: „Moder ſagde, det var en Bejler til mig, og a vil jo ogſaa nok ſige ja, ſaa vi faar vel hverandre, og ſaa faar vi vel og nok et Barn, men hvad ſkal a ſaa faa til Lue til det?" Saa vidt var hun kommen, da hun havde faaet Tappen af Tønden, men det bliver hun ved at ſtaa og grunde paa og giver ikke Agt paa, at Øllet det løber over hele Gulvet. Naa, da hun nu ikke kommer igjen, ſaa tænker hendes Moder, hun maa til at hen og ſe, hvor hun bliver af, og hun gaar ned ad Kjælderen. Da ſtaar Pigen der med Tappen i Haanden, og Øllet det ſtrømmer jo ud af Tønden. Saa raaber hun til hende: „Men hvad ſtaar du her efter? Kruſet er jo fuldt for længe ſiden, og du ſpilder det gode Øl." — „Ja", ſiger hun, „a ſtod og grundede paa, naar nu denher fremmede Karl han bejler til mig, ſaa vil a jo nok ſige ja, og naar vi ſaa faar hverandre,

faar vi vel ogſaa nok et Barn, men hvad ſkal a ſaa faa til en Lue til det?" — „Ja, det maa du nok ſige", ſiger Moderen, „det maa a til at tænke over paa, hvad du ſkal til at faa til Lue til Barnet." Naa, ſaa bliver hun ogſaa ſtaaende der. Lidt efter kommer Manden, og da han ſer, den fremmede Karl ſidder ene derinde, ſaa ſiger han jo: hvor hans Kone og Datter var? Ja, det vidſte han ikke, de var gaaede fram. Ja, ſaa ſkulde Manden jo fram og ſe efter dem. Han gaar da og kommer ogſaa ned i Kjælderen, hvor de ſtaar begge to baade Konen og Datteren lige alſtille, og Øllet det flyder over hele Kjælderen. „Men hvad ſtaar I da her efter begge to?" ſiger Manden til dem, „og glemmer at ſætte Tappen i Tønden, og ſaa lader I den fremmede Karl ſidde ene inde." — „Ja", ſiger hun Konen, „han vil viſt bejle til vor Datter, og hun vil jo og nok ſige ja, men naar de ſaa faar hverandre, ſaa faar de vel og nok et Barn, og hvad ſkal hun ſaa faa til Lue til det?" — „Ja, det véd a ſaagu ikke", ſiger Manden, og han begynder at klø ſig bag hans Øre, „det maa a til at tænke over paa", og ſaa bliver han ſtaaende der ogſaa ved de andre. Den Gang den fremmede Karl han mærkede, at der kom ingen af dem igjen, ſaa tænkte han ved ſig ſelv: Det var da nogle ſære Folk, han maatte nok helſt gaa fram og ſe, hvor de blev af. Saa gaar han jo ogſaa derud og leder omkring ſaa længe, til han finder dem i Kjælderen og faar den her Ølflod at ſe, der var, det ſtod helt blankt i Kjælderen. „Men hvad er der da ved det?" ſiger han, „hvi ſtaar I her alle tre?" — „Ja", ſiger Manden, „du vil vel bejle til vor Datter, og hun vil jo og nok ſige ja, men naar I ſaa faar hverandre, ſaa faar I vel og et Barn, og hvad ſkal I ſaa faa til Lue til det?" — „Ja, — a ", ſiger den fremmede Karl, „det ſkal I ſaa mænd ingen Sorg have for, for det har aldrig været min Tanke, te a vilde bejle til hende, a vilde bare bede jer om at faa en Niſt Ild til min Pibe, og naar I vil give mig den, ſaa maa I have Farvel og Tak."

Lærer Lind, Gullestrup.

3. En Kone havde tre Døtre, og ſaa kom der en Dag

en Frier til den ældſte Datter. Moderen bad hende da gaa ud at tappe et Krus Øl til den fremmede Karl, og hun gik, men faldt i Tanker og ſad og tænkte paa, at derſom de to nu blev gift, og de fik et Barn, og det blev en Søn, hvad den ſaa ſkulde hedde. Den anden ſyntes, hun blev noget længe borte, og gik da ud for at ſe, hvor hun blev af. Da ſad hun paa Tønden og grundede. „Hvad ſidder du dog der efter?“ Ja, hun ſad og tænkte paa, at derſom de nu blev gift, og de fik Børn, og det førſte blev en Søn, hvad han ſaa ſkulde hedde. „Ja“, ſagde Søſteren, „det er ogſaa ſandt, der er virkelig noget at tænke over“, og ſaa ſatte hun ſig ogſaa og tænkte paa det ſamme. Den tredje Søſter kunde ikke begribe, hvorfor de blev borte begge to, og gik ſaa derud for at ſe efter dem. „Hvad ſidder I her efter?“ ſagde hun. „Ja“, ſagde den ældſte Søſter, „vi ſidder og tænker paa, at derſom vi nu bliver gift, og vi faar Børn, og den ældſte bliver en Søn, hvad han ſaa ſkal hedde.“ Ja, den yngſte Søſter ſyntes ogſaa, det trængte til Overvejelſe, og hun ſatte ſig ned ved de andre to. Omſider tog det Frieren for lang Tid, og han gik ud for at ſe, hvor de blev af. Men hvor forundret blev han, da han ſaa, at Øllet var tappet, og de ſad der alle tre og ſpekulerede. „Hvad ſidder I dog her efter?“ ſpurgte han. „Jo“, ſvarede den ældſte, „vi ſidder her alle tre og tænker paa, at derſom vi nu bliver gift, og vi ſaa faar Børn, og den ældſte bliver en Søn, hvad han ſaa ſkal hedde.“ Saa ſatte Frieren ſig ogſaa der ude og gav ſig til at tænke over, hvad den Søn ſkulde hedde, ſom de to ſkulde have, naar de blev gift, og der ſidder de alle fire og ſpekulerer den Dag i Dag.

Jens Nielſen, Skjellingſted.

4. En Boelsmand havde en Datter, der gjærne vilde giftes, og hun havde gaaet og ſet mildt til en Karl i Nabolaget, og han havde ſet mildt til hende, uden at de derfor havde haft videre Snak med hinanden. Saa beſtemmer han ſig en Dag til at gaa om og fri til hende. Da han nu kommer ind, ſidder Datteren og ſpinder, og Moderen karter. De beder ham

ſidde ned, og han ſætter ſig, men han kan ikke rigtig komme frem med ſit Ærende. Da ſidder han og ſer i deres Ølkrus og vil gjærne have en Taar Øl. Saa ſiger Konen: „Hans er nok tørſtig, gaa hen og tap en Taar Drikke." Pigen gik jo ind i Spiſekammeret, hvor Øltønden laa, men bliver ſiddende der inde. Saa gaar Konen ud til hende. „Hvad Dævlen ſidder du der efter. Karlen vil til at gaa." — „A ſidder og tænker paa, hvad det førſte Barn ſkal hedde." — „Det har du Ret i", ſiger Konen, „der er noget at tænke paa, men end ſaa Klæderne til den." Saa havde de begge to noget at tænke paa, og de bliver ſiddende der inde og ſtuderer paa dether. Saa kommer Manden ind i Stuen og byder den fremmede velkommen. „Har du ikke ſet noget til vore Kvindfolk?" ſiger han, „a tykkes, du ſidder ſaa ene her inde." — „Jo, a har", ſiger han, „men de er gaaet ind ad Kammeret og vilde tæppe noget Øl til mig, for a er ſaa tørſtig, men de er ikke komne tilbage igjen." Saa gaar Manden hen og lupper Døren, og da ſidder de nok ſaa trofaſt ved hinanden. „Hvad ſidder I to Kvindfolk her efter? Karlen er færdig at gaa, og det bliver ikke til noget." — „Ja, vi har ſiddet og ſnakket om", ſiger Moderen, „hvad det førſte Barn ſkal hedde, ſom de faar, og hvor vi ſkal faa Klæder fra til det." — „Ja, det er ſku rigtig", ſiger Manden, „men hvad ſiger I ſaa om en Vugge?" Ja, det var ſandt, og ſaa ſætter han ſig ved dem, og de bliver ſiddende der alle tre. Karlen gik, og de kom ikke tilbage, kanſke de ſidder der endnu, og Pigen, ja, hun blev da heller ikke gift den Gang.

Peder Ladefoged, Ravtrup.

3. Hørhovedet.

5. Der var en Gang en Enke, ſom havde en Gaard og dertil en eneſte Datter, ſom der ellers ikke var ſtort ved, for hun kunde ikke beſtille nogen Verdens Ting. Derfor gik Tiden hen, og hun blev ikke gift, og det var ſlemt, for hun længtes ſvært efter det. Baade Moder og Datter var meget nærſynede.

Det maatte nu ikke hebbe ſig, at Datteren var ſaadan en ſølle én, ſom hun var, og i det Tilfælde, at der ſkulde ſlumpe til at komme en Frier, havde Moderen ſtillet en Rok hen i Krogen mellem Klokken og Bordet med et mægtigt ſtort Hørhoved paa, for at han ſkulde komme til at lægge Mærke dertil, og hun havde lagt et ſtort Stykke Lærred paa Bleg paa Grønningen omme bag Laden. Men Folkene i Gaarden havde ret deres Morſkab af de to og fik det Indfald at ſpille dem et ſlemt Puds. De tog Rokkehovedet af og ſatte en ſtor Gryde fuld af Grød derpaa i dets Sted; dernæſt tog de Lærredet bort og ſkrabte alt det ſammen, der altid plejer at ligge omme bag Bøndernes Huſe, ſaa der blev en dygtig ſtor Dynge, og den laa ſaadan bag Laden for enhvers Øjne, der gik ind i Gaarden. Saa kom der da ogſaa en Frier. Han blev megen venlig modtagen og godt beværtet. Moderen kunde ikke nokſom roſe ſin Datters Dygtighed. „Her ſkal du ſe", ſagde hun til ham, idet hun pegede hen paa Bordkrogen, „kan du ſe, hvad dér ſtaar henne? ſaadan én kan hun gjøre i Stand hver Morgen, inden Folkene faar deres Davre, og lagde du Mærke til, hvad der laa omme bag Laden?" Jo, det gjorde han da nok, for det var jo nemt at ſe. „Ja, det har hun gjort altſammen!" Dermed var Frieren færdig. E. A. Thyregod.

6. Der var en Karl, ſom rejſte paa Frieri. Han vilde gjærne have Ord for at være en ſkrap Karl til at forſtaa ſine Ting, men vidſte godt, at han ikke var god til at hugge og ſnitte. Førend han rejſte, gik han da ned i Huggehuſet og fyldte ſine Lommer med Spaaner. Saa kom han til Gaarden og kom ind, og der ſad Pigen og ſpandt Blaar. Da krøb der nogle af Spaanerne ud af Lommen. „Aa, der er kommet nogle Spaaner i min Lomme", ſagde han, „ja, jeg var inde i Huggehuſet, førend jeg gik, at gjøre en Greb og en Slagel, og ſaa er Spaanerne kommen der." Han ſpurgte hende nu, hvor mange Hørhoveder hun kunde ſpinde om Dagen. „Syv", ſagde hun. Nu ſkulde de ind i Stadsſtuen, hvor Blaarene laa i en Hob, og da puttede han hemmelig hendes Kiſtenøgle ind i

Blaarene. Saa red han hjem. En Tid efter kom han tilbage. Da beklagede hun ſig over, at hendes Kiſtenøgle havde været borte, lige ſiden han var der ſidſt. L. Frederikſen.

7. En Karl var henne at bejle. Saa ſad Pigen og ſpandt Hør. „Hvor ſnart kan du ſpinde den?" ſagde han og pegede paa Hørhovedet. „Om et Par Dage kan a ſnappe den af." Førend han gik, puttede han hans Nøgle oven i Hovedet, og en otte Dage efter kommer han igjen. Saa ſiger han: om de ikke havde fundet hans Nøgle, for han havde tabt den ſidſt han var her? Nej, de havde da ikke ſet noget til den. Saa gik han hen til Hørhovedet, og da ſad den der endnu. Saa havde han faaet nok af hende.

4. Negledejen.

8. Der var en Karl, ſom gjærne vilde have ſig en Kjæreſte, ſom ſaa mange, og der var ogſaa én, han havde Sigt paa, men ſaa vilde Folk gaa og bilde ham ind, te hun var en ſlem ſkidenfærdig én. Han vilde nu gjærne have det underſøgt, og ſaa kom han i Tanker om at gjøre ſig ſyg. Pigen kommer nu og vil ſe til ham, da hun hører det, for han ſkulde jo nok ſørge for at faa det i Gang med denher Sygdom, og han fortæller da op for hende, hvordan Doktoren havde ſagt til ham: naar han kunde faa noget Negledej at tage ind, ſaa kunde han komme ſig. Strags ſer hun til hendes Fingre og ſiger: „Ja, rigtignok er det otte Dage ſiden, vi bagede, men a kan ikke vide, om der ikke ſkulde være noget paa mine Negle endnu." Jo, rigtignok, hun finder ogſaa ſaa meget, te der blev en god Portion til ham, og faar det ſkrabt af og giver ham, nu kunde han nok kere ſig af det, ſaafremt det ellers kunde hjælpe. Hun gik ſaa igjen og var nok ſaa tilfreds med, te hun kunde ſaadan være ham til Nytte. Men han ſandede det nu godt nok, hvad Folk ſagde, han kunde ikke tykke, hun var helt renfærdig, naar hun kunde gaa med Dejen paa Fingrene i ſaa mange Dage. Saa vilde han da ikke have hende, ihvor det ſkulde ſaa

ſiden gaa ham i Verden. Men en ſtolt vilde han heller ikke gjærne have, ſaadan en én var han ogſaa ræd for. Nu var der netop en Mand i Nærheden, der havde to Døtre, og dem havde han ogſaa ſaa ſmaat haft Øjnene ved, pæne Piger var det, og godt kunde han lide dem. Saa gaar han nu ſaadan og ſmidſker lidt for dem, og de kommer da en Dag begge to og beſøger ham. Det var nu efter at han var kert, og ilav de er inde ved ham, faar han en Lime ſmidt udenfor Døren, ſaa de ſkulde over den, naar de gik. Den Gang de nu havde ſnakket med ham ſaa længe de tykte, og ſkulde te'n, ſaa træder de jo ud af Døren, men den ene hun ſaa ſaa højt, te hun traadte paa den og havde nær ſteglet omkuld, kan ſke hun ogſaa var vel fin til at bøje ſig efter den, men den anden, der kom bag efter, hun bukkede ſig ned og tog Limen op og ſatte den til Side, hun vilde ikke ſaadan gaa og træde paa den. Karlen han ſtaar jo og ſer paa deres Fagter, og ſaa beſtemmer han ſig til at tage den ſidſte. Hun var ikke ſtolt, og hende kunde han nok være tjent med. Saadan er det godt at være forſigtig, de unge Piger er ikke ſaa nemme at ſlaa Bund i.

Maren Jensdatter, Feldborg.

8. Der var tre Piger, der kunde godt lide én Karl, og han vidſte ikke, hvem af dem han ſkulde tage, det kunde jo ikke gaa an at have dem alle tre. Saa ſnakkede han med en gammel klog Kone om det. Hun ſiger til ham, at han ſkulde prøve at ſende Bud til hver af dem for ſig, om han kunde ikke faa lidt Reglebej hos dem. Saa ſkulde han nok faa at vide, hvem af dem han ſkulde tage. Han ſender altſaa Bud til den førſte Pige, at han var meget ſyg og kunde ikke komme ſig, uden hun kunde ſkaffe ham lidt Reglebej. Ja, her var lidt, ſagde hun, det var tre Uger ſiden de havde bagt, ſaa hun havde ikke ſaa meget, men noget havde hun da. Saa ſender han Bud til den anden om det ſamme. Ja, det var da fjorten Dage ſiden de havde bagt, men hun havde da en lille Smule til ham, og det fik han. Saa ſender han Bud til den tredje. Ja, de havde bagt i Gaar, men hun havde intet, for det var vaſket af. Saa tog han hende.

Aſtrid Feilberg, Darum.

5. De pludrende Kyllinger.

9. Der var en Møller et Sted, han var Fæſtebonde til en Herregaard og ſad meget ſimpelt i det. Det var en Frue, der ejede Gaarden, og han bad hende nok om Henſtand med Landgildet, men til ſidſt ſkulde han da ſmides fra Gaarden, nu havde hun ſagt, det ſkulde være Alvor. Møllerens Kone havde altid godt Held med ſit Smaakram og havde Kylliuger at ſkulle ruge ud for Fruen. En Dag, da Mølleren igjen kommer for at bede om Henſtand, ſagde Fruen: „Ja, kan han lære de Kyllinger at ſnakke, han har der nede, ſaa ſkal han ogſaa faa Udſættelſe.“ Mølleren gik da ſaa meget ſørgen hjem og mente, at der nu ingen Raad var for ham. Men da han fik hans Kone fortalt, hvad Forſlag Fruen havde gjort ham, ſagde hun: „Saa er det ingen Sag, ſaa meget kan vi ſagtens faa dem lært.“ Naa, ſaa nogle Dage efter ſendte Fruen Ladefogden ned til Møllen og ſkulde høre til det, om de havde faaet Kyllingerne lært at ſnakke. Konen ſvarte ham: „Ja, de begynder da hejſen at pludre lidt nu.“ — „Saa —, hvad ſiger de da?“ — „Ja, de ſmaa de ſiger: Skovrideren ligger ved Fruen, Skovrideren ligger ved Fruen, (ſiges med pibende Stemme) og de ſtore de ſiger: Kuſken gjør og, Kuſken gjør og (med grovere Stemme)“. Det kommer Ladefogden ſaa hjem og fortæller Fruen. „Aa, hvad er det da for noget forbandet Brøvl“, ſiger Fruen, „gaa ſtrags ned og hils ham, at han kan vride Halſen om baade paa de ſtore og paa de ſmaa, og lad ham ſaa blive ſiddende i hans Mølle, ſaa længe han vil.“ Egtved.

11. En Bonde ſkulde efter Naadigfruens Ordre lægge Kyllinger ud, hvilket han ogſaa nok kunde, ſagde han da, men han kunde ikke godt have mindre end tre hundrede Hønſeæg at ligge paa, naar han endelig ſkulde til at ligge. Han fik da ogſaa alle disſe Æg med hjem, og da der ſaa var gaaet en tre Ugers Tid, ſom der jo hører til at faa ruget Kyllinger ud, kom han en Dag op til Fruen med en Kurv paa Armen, øm og ſtram var han i Lemmerne af den megen Liggen og hinkede derfor noget. Han var nu færdig med at ligge, ſagde han, og

det blev Kokkyllinger næſten alle ſammen. „Ja, kom kun du med dem", ſagde Fruen. „Ja, jeg vil nok komme med dem, ſagde Bonden, „men det værſte er, at de ſiger ſaadan noget ſlemt noget, naar de raaber." — „Hvad ſiger de da?" ſpurgte Fruen. „Det er ſaa ſlemt", ſagde Bonden, „at jeg virkelig ikke er for at ſige det!" Men Fruen vilde nu endelig vide, hvad de raabte, og Bonden ſagde da, at de alleſammen raabte: „Fruen ligger i med Bonden!" — „Nej, fy dog", ſagde Fruen, „ſaa maa du gjærne beholde dem alle." Det var netop ſaadan, Bonden vilde have det, for han havde naturligvis ſpiſt Æggene i Stedet for at ligge paa dem.

P. Jenſen.

6. Skjære og klippe.

10. En Skrædder og hans Kone kom i Uſtand om en Frakke. Han ſagde, han ſkar den, og hun ſagde, hun klippede den. I Skjænderiet kaldte hun ham en Luſeknækker. Det gik ſaa vidt, at han bandt et Stykke Reb paa hende og put hende i Brønden, men hun vilde ikke give efter og ſagde beſtandig, at hun klippede. Til ſidſt lod han hende ſynke ſaa dybt, at Vandet gik hende over Hovedet. Da rækkede hun Hænderne over Hovedet og gjorde Tegn med Fingrene. Saa tog han hende op igjen, for nu kunde han ſe, der var ingen Forbedring.

Joh. Pingel, Ellidshøj.

11. En Skrædder, der var et Stykke vigtig Prop ligeſom de fleſte Skræddere, ſidder en Dag og ſkjærer til. Saa kommer Konen ind og ſiger: „Hvad er det, du der klipper?" — „Jeg klipper ikke, jeg ſkjærer, ſaadan hedder det i vort Sprog." — „Det har a lige kjær, naar en bruger en Sags, ſaa klipper en da." — „Jammen jeg ſiger dig jo, Kone, at vi klipper ikke, vi ſkjærer." — „Ja, a vil ikke lade mig træde af, hvad a kan ſe for mine Øjne, og det er, at en Sags klipper." Saa bliver han hæftig: „Du ſkal ſige, Kone, te vi ſkjærer, for ſaadan er det." — „Nej, I klipper." Saa lægger han hende én ved Hovedet: „Nu ſiger du ſtrags, vi ſkjærer." — „Nej, det gjør

a ikke", for efterſom han blev paaſtaaelig, ſaa blev hun og. Saa ſiger han: „Da ſkal a lære dig til at ſige det", og han ſlæber hende ſaa ud til en Vanddam, hvor der var ſtejle Brinker ud, og putter hende der ned i Vandet til Bryſtet. Nej, hun vilde ikke. Saa kommer hun i til efter Halſen. „A ſiger ikke imod, hvad a kan ſe med mine Øjne." Saa putter han hende ned under lukt Laag, og der klippede hnn med Fingrene.

Lærer Bisgaard, Mejrup.

7. Den, der bar Panden hjem.

12. Der var en Skomager og hans Kone, ſom kom op at ſkjændes en Dag, da de ſad og ſpiſte deres Middagsmad, om, hvem der ſkulde tage af Bordet. Da de nu ikke paa nogen Maade kunde komme til Rette om den Ting, blev det en Aftale imellem dem, at den, der ſnakkede førſt, ſkulde dække af Bordet. Saa lod de alt det hele blive ſtaaende og gik hen til deres Arbejde, Skomageren ſatte ſig hen at ſy, og Konen gav ſig til at ſpinde. Et Øjeblik efter kom der en Dreng med et Par Støvler, der ſkulde til Skomager, det var en Herremands, ſom boede et Stykke derfra, og han kommer da ind og ſiger: „God Dag! kan a faa jer til at ſy noget ved deher Støvler for Herremanden?" ſiger han. Men Skomageren vilde jo ikke ſvare, han ſidder der og ſyer og ſlaar ud til Siderne, mens han nynner: „Hm hm hm hm!" Det bliver nu ikke til andet, og ſaa gaar Drengen hen til Konen og ſiger: „A tykkes, din Mand vil ikke ſvare i Dag, hvad Lag har det?" Men hun vilde jo heller ikke ſvare. „Ha hi hahahaha!" og hun ſad og ſpandt. Saa gaar Drengen hjem med den Beſked. Han ſiger til Herremanden, at baade Skomageren og hans Kone var hjemme og ſad ved deres Arbejde, men de vilde ikke ſvare ham. Saa ſkulde Karlen te'n derop. Naa, han kommer ind og ſiger: „God Dag!" De bliver begge ſiddende og lader, ſom om de ikke ſer ham. „A er gaaet herop og ſkulde ſpørge dig fra Herremanden, om han kunde faa dig til at ſy ved de Støvler",

ſagde Karlen. Men det var lige ſom før, heller ikke han fik noget Svar. Skomageren ſlog ud med Armene: „Hm hm hm!" og Konen lod Foden gaa hurtigt paa Trædebrættet: „Ha hi ha hahaha!" trallede hun. Saa kunde han gaa med den Beſked. Ja, ſaa ſkulde Tjeneren da derop, der var ikke andet for, for Manden ſkulde have ſyet ved hans Støvler. Naa, han kommer ind. „God Dag!" ſiger han. De ſvarer ikke. Saa gaar han hen til Skomageren og ſiger: „Ja, jeg ſkulde hilſe Dem fra Herremanden, te De maatte endelig gjøre ham de Støvler færdige, han ſkulde bruge dem." Men al den Høflighed hjalp ikke et Gran, det var ſom før, og han fik intet Svar. Manden brummede, og Konen trallede. Der blev ikke andet for, end han maatte hjem med uforrettet Sag og fortælle Herremanden det. „Ja, ſaa maa jeg ſelv te'n", ſiger Herremanden, og han gjør ſig færdig og gaar derop. Men han fik ikke mere ud af dem, end de andre havde faaet. Saa kom han i Tanker om, te der maatte være noget andet ved det, og han gaar da hen og tager Konen om Livet, trækker hende ſaa op fra Rokken og gjør Tegninger til, ligeſom han vilde have hende hen til Sengen med ſig. Hun ſtriber jo noget imod, men Herremanden kunde nok faa Magten, og han fik hende da hen til Sengen. Nu ſkulde de jo til at op i den, men ſaa løfter Skomageren Haanden ſaadan ligeſom for at true ham og ſige: Se til, du lader være! og Konen hun vifter noget med Haanden, ſom for at vinke ad hendes Mand, at han ſkulde hen og hjælpe hende. De Bevægelſer lod Herremanden, ſom han ſlet ikke lagde Mærke til, og han blev ved at hale dygtig i hende for at faa hende op i Sengen, han mente jo, han nok ſkulde ſe at faa dem ved Snak. Den Gang det ſaa var paa det højeſte, og han havde hende næſten i Sengen, ſaa er det hun raaber til Manden: „Men kan du da for Fanden ikke komme og hjælpe mig!" — „Nu ſkal du dække af Bordet, for du har ſnakket førſt", ſagde Skomageren ſaa ligeſaa fornøjet, og nu kunde han godt komme til Snak. Han fortalte da Herremanden, hvordan det hele hang ſammen fra førſt til ſidſt, og da han havde hørt det, ſagde han blot: „Det var da heller ikke mere end rimeligt, at Konen ſkulde tage af Bordet, naar hun havde ſat Maden paa det." Men om han fik Løfte paa at faa-ſyet ved hans Støvler, véd a ikke noget om.

Peder Frølund, Skibild.

13. Der var en Mand og en Kone, der boede i et lille Hus tæt ved Landevejen. Saa ſiger Manden en Dag: „Skal a ikke gaa hen og fange os nogle Aal?" — „Jo, det kunde være rart nok", ſiger Konen. Saa fanger han ogſaa en halv Snes Aal, nogle gode ſtore nogle. Men nu havde de ingen Pande at ſtege dem i. Der laa en ſtor Gaard tæt ved, de kaldte Stendetgaard, og ſaa ſiger Manden: „Gaa hen til Gaarden og ſe at laane os en Pande." Ja, hun gaar ogſaa og laaner Panden, og de fik ſaa Aalene ſtegt. Da det var nu til Side, ſkulde de have Panden baaret hjem. Saa ſiger Konen: „Ja, det ſkal du gjøre, for a har laant den." — „Nej det er ikke rigtigt", ſagde Manden, „a fangede Aalene, og du har ſpiſt dem med mig. Da kan du ogſaa nok forſtaa, at den, der laaner Panden, ſkal bære den hjem." Ja, det hjalp ikke, hvad han ſagde, Konen gjorde ſig tvære og vilde ikke. Saa ſiger Manden: „Den, der nu ſnakker inden Kl. 10 i Aften, ſkal bære den hjem", og det blev de enige om. De ſatte dem ſaa til deres Aftenarbejde, Manden kartede, og Konen hun ſpandt, og de paſte deres Arbejde hver iſær. Saa traf det ſig, at en fornem Herre kom kjørendes forbi og vilde efter Vejle. Han ſaa Lys paa deres Vindue, og da han ikke var ſikker paa, at Vejen var rigtig, ſagde han til Kuſken, han ſkulde gaa ind og ſpørge, om det var den rette Vej efter Vejle. Ja, han gaar ogſaa ind og byder Godaften. Men ingen ſvarer. „Vil denher gode Mand ikke ſige mig, om det er den rette Vej efter Vejle?" Nej, han ſvarer ikke og giver ſig til at ſynge. Saa vender han ſig om til Konen og ſpørger hende, og ſaa giver hun ſig ogſaa til at ſynge. Altſaa gaar han ud igjen til Herren og ſiger, han kan ikke forſtaa, hvad der gaar af de Folk der inde, og ſaa fortæller han jo op om, hvordan de ſad og ſang hver deres Stykke og vilde ikke ſvare ham. Herren ſiger ſaa til Tjeneren: „Gaa

du ind og tal med Folkene." Men ham gik det lige ſaadan, og da han ſaa kommer ud igjen, ſiger Herren: „Naa, hvad ſagde de?" — „De ſang." — „Det kan jeg ikke forſtaa, er de Folk ſære i Hovedet. Jeg maa ſelv derind." Ham gaar det akkurat lige ſaadan. „Ja, det forſtaar jeg ikke." Men ſaa faar han lige en Tanke. Han gaar hen og tager i Konen, og vil ligeſom kjæreſtes med hende. Saa raaber Manden: „Hør, min gode Herre, Konen er min!" Da fik Konen ogſaa hendes Mæle, idet hun raabte: „Ja, lille Mand, du ſnakkede førſt, du ſkal bære Panden hjem." Niels Hanſen Li, Droſtrup.

8. Sladrende Kvindfolk.

14. To Mænd havde gjort Væddemaal med hinanden om, hvorvidt Kvindfolkene vilde ſladre, den ene ſagde, at de vilde ikke, og den anden, at de vilde. Saa ſiger den førſte, at han nu vilde gjøre et Forſøg, men Kvindfolkene maatte jo ikke vide af, at Væddemaalet var gjort. Han gjorde ſig ſaa ſyg næſte Morgen og ſagde til hans Kone, at der fløj en Krage fra ham, da han for lidt ſiden var omme bag Laden paa Naturens Vegne, han vidſte aldrig, hvad det vilde blive til med ham, og han var ſaa ſyg. Hans Kone gaar nu over til den anden Mands Kone og fortæller, at der var fløjet to Krager fra ham i Morges, da han var ude i naturlig Forretning; og det var da en ſørgelig Ting. Nabokonen følger med tilbage for at ſe til ham, og da hun kommer hjem igjen, fortæller hun for hendes Mand, at det var rent galt med Nabomanden, for der var fløjet tre Krager fra ham i Morges, da han var ude at forrette ſit Behov. Lidt efter kommer han ſelv derover, taler Naboen ud og ſiger til ham, om han nu vilde betale Væddemaalet, for ſaadan og ſaadan var det gaaet til; han havde bildt hans Kone ind, at han var ſyg, og at der var fløjet en Krage fra ham, og det havde Konen jo bragt videre. Saa raaber Naboen: „Aa, ſaa ſkulde Pokker da ogſaa have de Kvindfolk, de vil jo baade lyve og ſladre, hun fortalte mig, at der var fløjet tre Krager fra dig." Kirſten Marie Pedersdatter, Hornſlet.

9. „Her gaar den hen!“

15. To Gavtyve kommer en Dag ind til en Gjæſtgiver. I det ſamme ſlaar den ene en høj Latter op og ſiger: „Det var da underligt, at han ikke vilde paatage ſig det.“ — „Det er ikke ſaa underligt“, ſiger den anden, „det kan man ſlet ikke gjøre.“ Da Værten nu hører denne Samtale, bliver han nysgjerrig og vil have at vide, hvad det var. „Ja“, ſiger de, „det var én henne paa Torvet, der vilde vædde med en anden paa, at han ikke kunde ſidde en Klokketime foran Klokken og ſige til Perpendikkelen hele Tiden: Her gaar 'en hen, der gaar 'en hen. Den ene af dem mente, at det kunde lade ſig gjøre, men den anden ikke.“ Værten mente, at det var en grumme let Sag, det var han ſlet ikke bange for at tage ſig paa, og ſaa kom det til et Væddemaal mellem ham og de to. De væddede om en Frokoſt eller Betaling for den. Værten faar Frokoſten paa Bordet, og de ſætter dem at ſpiſe, og han ſætter ſig foran Stueuhret for at gjøre Forſøget. Han ſidder nu der og ſiger: „Her gaar den hen, og der gaar den hen“, imedens de andre ſpiſer og drikker, hvad de har Lyſt til, og endelig putter de Sølvtøjet i Lommerne, der findes paa Bordet. „Nu gaar vi, Farvel!“ ſiger de. Men han tænker: „I ſkal ikke narre mig“, og bliver ved at ſige: „Her gaar 'en hen, og der gaar 'en hen.“ Strags efter at de er gaaede, kommer hans Kone ind og ſiger: „Hør, betalte de to Herrer den Frokoſt, de fik?“ — „Her gaar 'en hen, og der gaar 'en hen.“ — „Ji, hvordan er det fat, hvad betyder det?“ — „Her gaar 'en hen, og der gaar 'en hen.“ — „Er du ſyg, lille Mand? Rikke ſpring hen og hent Doktoren.“ Han boede ſtraas overfor, ſaa det var nemt gjort, og han kommer da. „Hvad er der i Vejen?“ ſpørger han. „Aa, jeg er ſaa bange, det er ilde fat, jeg kan ikke faa et Ord af min Mand, han ſidder der hele Tiden med Fingeren og ſiger: Her gaar 'en hen, og der gaar 'en hen.“ — „Det var et mærkeligt Tilfælde“, ſiger Doktoren, idet han ſer paa Værten, „hvordan har De det?“ Men han bliver ved. Doktoren vil nu føle hans Puls, og Værten rækker ham godt nok den venſtre Haand.

„Ja, det er godt nok, men galt er det alligevel, vi maa have ham i Seng." Men de maa tage ham med Magt, og Doktoren tager under den ene Arm, og Konen under den anden, og Rikke ſkyder bag paa, og de trækker ſaa af med ham. I det ſamme ſlaar Klokken, og ſaa raaber han: „Nu har jeg vundet mit Væddemaal!" Skjøndt han nu fortalte, hvordan det forholdt ſig, maatte han lige godt i Seng og lad ſig kurere paa, for de gik ud fra, at derſom han kunde indgaa et ſaadant Væddemaal, og lade Tyvene gaa med Sølvtøjet, maatte han have været en Smule gal i Forvejen. E. A. Thyregod.

Har for nogle Aar ſiden ſtaaet i „Illuſtreret Familie-Journal", men er af mig optegnet mange Aar før.

10. Sandhed er ilde hørt.

16. Der var en fattig Mand, der gik og tiggede, og ſaa kom han en Aften til en By, hvor han gik fra Sted til Sted og kunde ikke faa Hus. Endelig kommer han ind til en Kone, og hun ſiger: „Hvordan er det, du gaar ſaa ſildig om Hus?" — „Det kan a ſige dig", ſvarer han, „det kommer af, te a ſiger ikke andet end Sandhed, og ſaa kan a ikke faa Hus." — „Ja, naar du ſiger ikke andet, ſaa kan du blive her, for a holder meget af Sandhed." Naa ja, ſaa var det godt, og han ſiger ſaa til hende: „Skjellevind, hvor ſkal a ſætte min Poſe ind?" — „Da ſkulde Fanden og have din Kjæltring! hvad kommer det dig ved, te a er ſkjeløjet." — „Ja, der kan en høre, a ſagde ikke andet end Sandhed, og det kan du ikke taale." — „Ja, det er det ſamme", ſiger Kjællingen, „nu kan du ikke blive her." Altſaa maatte han til at gaa igjen og maatte til at lægge ſig ved en Halmſtak et Sted. Om anden Dagen han kom til Gang igjen, gik han hen til en Høker eller Kromand og drak ſig fuld. Da han nu kom ud paa Vejen igjen at gaa, gik han jo og dinglede, og ſaa blev han vred paa Vorherre og ſagde: „Herregud, hvor du har delt dine Gaver uviſeligt, ſomme har du givet ſaa meget, og mig har du givet ſaa lidt, a har

ikke andet end Poſe og Kjæp, og naar a vil ſaa ſnakke med dig om det, ſaa rager du mig i Vejgrøften."

Maren Mikkelsdatter, Satrup.

11. Den føjelige Kone.

17. Der var to Naboer, den ene kunde aldrig komme til Rette med hans Kone, de ſkjændtes og ſloges daglig, men den anden kunde aldrig blive Uvenner med Konen. Nu traf det en Gang, de var begge to til Ringkjøbing Marked, og da havde den ene Mand om Morgenen været i Klammeri med hans Kone, ſaa ſidder han jo og beklager ſig over det til hans Nabo. „Det er ſært nok", ſvarer han og ſiger, „for min Kone og mig vi kan nu aldrig blive uenige." — „Ja, det kunde I ſagt, naar du vilde", ſiger den anden. „Hvordan ſkulde a ſaa bære mig ad? for én Gangs Skyld kunde det være morſomt at prøve det." — „Ja, nu tager a hjem, og du har vel kjøbt nogle Fiſk, dem kan du ſaa ſende med mig, og ſaa forretter a det Bud for dig, te du vil have dem lavet til, til du kommer hjem. Derſom de ſaa er ſtegt, kan du ſige, du vil have dem kogt, og er de kogt, ſaa vil du have dem ſtegt, og ſaa ſkal du gjøre dig lidt brøſig til, naar du kommer hjem." Naaja, han fik ogſaa Fiſkene med og forretter Ærendet godt nok. Konen ſvarer og ſiger: „Talte han ſaa ikke om, hvordan han vilde have dem lavet til?" — „Nej, han gjorde ikke, men han ſagde blot, det ſkulde være beſtemt, a tror nok, han havde faaet en ſtor Dram." Nu vidſte Konen nok, at det kunde gaa ham over en Gang imellem, og ſaa rettede hun ſig efter ham, men til daglig Dags kunde hun ſaa det med ham omtrent, ſom hun vilde. Saa for at gjøre ham tilpas ſaa ſtegte hun de halve og kogte de halve af Fiſkene. Omkring ved Aftenstid kommer Manden ſaa jagende ind i Gaarden, og det var og, ligeſom han var fuld. Nu ſkulde hun for ſidſte Gang have ſet efter, om Fiſkene de var og tjenlige, og da hun nu havde et lille Barn, ſaa ſætter hun det paa Bordet, lav hun gaar ud i Kjøk-

kenet. Da hun kommer ind igjen og tager Barnet, har det gjort ſig ſkiden, og der er kommen en Klat til at ligge paa Bordet. Men da Manden kommer i det ſamme, og hun har travlt, ſaa hvælver hun lige en Tallerken over den, og ſætter Barnet hen et andet Sted paa Bordet. Et lille Gran efter tager hun Barnet igjen, og ſaa er det al ligeſaadan her, og ſaa bærer hun ſig ad med det ſom forrige Gang. I det ſamme Øjeblik aabner Manden Døren ind til Stuen og raaber paa, om hun har Fiſkene færdig. Ja, hun ſætter ſtrags en kogt Helt for ham, men han begynder at bande, at han vilde have en ſtegt. „Ja, det kan du godt faa", og hun henter en anden, ſom er ſtegt, og ſætter for ham. „Aa, nu vil a blot have en Sk..", ſiger han, for han vilde jo gjøre Løjer med det hele. Men hun tog det for Alvor, ſnapper Tallerkenen fra den ene af Klatterne og ſiger: „Der har du den." — „Nej, nu har a aldrig kjendt Magen", ſiger Manden ſaa. „Da er dér Magen", ſiger hun og tager den anden Tallerken væk. Saa kunde de ikke blive Uvenner alligevel, for han kunde faa alt, hvad han ønſkede.

E. A. Thyregod.

18. Der var en Gang en Mand, der var ſaa vanſkelig, at hans Kone aldrig kunde lave Maden tilpas; naar han fik Kaal, ſaa ſagde han: „Gid det havde endda været Suppe", og naar hun lavede Suppe, ſaa ſagde han: „Gid det havde endda været Kaal", og aldrig var det til Maade for ham. Saa ſnakkede hun med Nabokonen om det, hvad hun ſkulde gjøre. Saa ſiger hun: „Du ſkal prøve en Dag at faa alle Slags Retter lavet til til ham." Det fik hun ogſaa. Da han kom hjem om Aftenen, kommer hun jo førſt med Kaal til ham. Saa ſiger han: „Gid det havde endda været Suppe." — „Ja, da kan du gjærne faa dem", ſiger hun, og ſaadan blev hun ved, ſaa længe han kunde regne noget op. Den Gang han var færdig, ſiger han: „Nu var a ſnart ikke bedre værd, end a ſkulde have en L..." — „Ja, da kan du gjærne faa den", ſiger hun, og ſaa lettede hun et Fad, der laa paa Bordet, ſom Barnet havde ſtaaet og ſkidt paa, imens hun havde travlt med at lave Mad

til. „Der har du den da“, ſiger hun. Saa har a ſnart heller aldrig kjendt Magen“, ſiger han. „Ja, da kan a ſaamænd viſe dig Magen til den, lille Mand“, og ſaa lettede hun det andet Fad: „Tag nu det, du har Lyſt til.“ Siden var han altid fornøjet med hendes Mad. Peder Nielſen, Hallundbæk.

19. Der var en Mand, han var ſaa meget vanſkelig, og ihvad Konen lavede til ham, ſaa var det ikke til Maade. Saa kjøber han en ſtor Fiſk en Gang, han var til Kjøbſtad, og kommer hjem med. „Her har a kjøbt mig en Fiſk“, ſiger han helt haardt, „kan du lave mig den til?“ Ja, det mente hun ja til. Nu gaar hun og ſnakker med ſig ſelv: „Koger a den, ſaa ſkulde a have ſtegt den, og ſteger a den, ſaa ſkulde a have kogt den, a véd ikke, hvordan a ſkal gjøre ham den til Maade. A vil ſtege det halve og koge det andet halve.“ Saa kommer han ind. „Har du mine Fiſk færdig til mig?“ — „Ja, a har.“ Hun kommer ind med det halve, hun havde kogt. „Véd du ikke, a vilde hellere have dem ſtegt“, ſiger han. „Jammen ſaa har a kogt det halve og ſtegt det halve, a véd, a kan aldrig gjøre dig det til Maade“, og hun ſætter begge Dele paa Bordet for ham. Han ſidder nu og puſter i Skjæget og véd ikke, hvordan han ſkal faa det Onde ud. „Hvad vil du nu have mere?“ ſiger hun, for nu vidſte hun, hun havde gjort hendes Flid. „Aa, nu vil a have noget Skidt“, ſiger han helt ærgerlig. Hun gik med et lille nyfødt Barn paa Armen, og det havde en Ble under ſig. Saa tager hun Bleen, ſom Barnet nylig havde gjort paa, og lægger den hen for ham. „Der har du det ſaa“, ſiger hun. Saa kunde han ikke bare ſig for at grinne. „Da er det nu det førſte, du har gjort mig rigtig til Maade“, ſiger han, „for nu har a faaet det, ligeſom a vilde have det.“ Siden den Tid blev han bedre, og nu kunde hun koge og ſtege, ſom han vilde. Povl Madſen, Gadbjærg.

20. En Mand holdt gruelig meget af Sild. Saa en Dag, da han var gaaet paa Arbejde, kom der en Mand med Sild, og Konen kjøbte en hel Del af ham. Nu vilde hun da rigtig glæde Manden, naar han kom hjem, og hun gav ſig

derfor baade til at ſalte, røge og ſtege Sild til ham. Imens hun nu havde travlt hermed, ſtod den ældſte Søſter og legede med den lille paa Bordet, og nu gik det hverken værre eller bedre, end at den tabte en bitte Klat paa det. Saa raabte Søſteren, at hun ſkulde komme ind, thi den lille havde tabt en Klat paa Bordet. „Nej, jeg har ikke Tid, læg en Kop over", raabte Moderen. Det blev gjort, men kort efter gik det lige ſaadan igjen, og endnu en Kop maatte tages i Brug. Endelig kom Manden da hjem, og Konen ſætter da førſt de ſaltede Sild frem. Manden blev naturligvis glad og ſpiſte godt, men omſider ſagde han: „Havde jeg bare haft en røget Sild." — „Ja, det kan du godt faa", ſagde Konen og kom frem med én. Naa, Manden ſpiſte ſaa nogle af disſe, men ſagde ſaa: „Ja, det var nu godt nok, men havde jeg nu bare haft en ſtegt Sild ovenpaa." — „Ja, det kan du godt faa", ſagde Konen og kom frem med de ſtegte Sild. Nu blev Manden helt forbavſet og ſagde: „Nej, nu tror jeg ſnart, jeg kunde faa, hvad det ſkulde være, om det ſaa var en L..." — „Ja, det kan du godt" ,og hun tog Koppen af den ene af dem, der ſtod paa Bordet. „Nej, nu har jeg aldrig kjendt Mage", ſagde Manden. „Jo, her er Mage til den", ſagde Konen og tog Koppen af den anden. Lærer P. C. Hanſen, Langø.

21. En Mand var paa Arbejde langt fra ſit Hjem hele Dagen, og derfor kunde han kun faa varm Mad om Aftenen, naar han kom hjem. Men han var ikke god at gjøre tilpas. Naar Konen f. Ex. ſatte et Fad Grød for ham, ſagde han: „Det er dog kjedeligt, ſkal jeg have Grød i Aften, jeg troede, du havde kogt Vælling." Da ſaa Konen næſte Aften kom med Vælling, ſagde Manden: „Aa, i Aften havde jeg da ſaadan en Lyſt til Kaal." Og naar ſaa Konen mødte med Kaal næſte Dag, ſaa ſkulde det have været Ærter, og ſaa fremdeles. Hun fandt ſig taalmodig i det en fjorten Dages Tid, men ſaa en Aften, da Manden ſkulde have Suppe, ſiger han jo: „Det var dog kjedeligt, i Aften troede jeg ſaa ſikkert, at jeg ſkulde haft Grød." — „Det kan du ogſaa faa, vor Faer", ſvarede hun

nok ſaa mildt og ſatte et Fad Grød for ham. „Ja, Vælling havde dog været mere kjærkommen for mig i Aften.“ — „Det kan du ogſaa godt faa, vor Faer“, og hun kommer ſtrags med et Fad Vælling. Men da Manden havde ſet Vællingen, ſaa ſyntes han bedre om Ærter og ſaa om Kaal og ſaa om flere andre Retter, men han havde aldrig ſaa ſnart nævnet, hvad han ſyntes bedſt om, før Konen ſagde: „Det kan du ogſaa faa, vor Faer“, og hentede ſtrags det forlangte. Da nu hele det lange Bord var fuldt af alle de Retter, Manden havde nævnt, ſaa ſlog Samvittigheden ham endelig, og han ſagde: „Ja, derſom jeg nu ikke var fornøjet med det, ſaa fortjente jeg at faa det bare Skidt.“ — „Det kan du ogſaa faa, vor Faer“, ſagde Konen nok ſaa mildt og kom med en Tallerken fuld af det værſte Snavs og ſatte lige for Næſen af ham. Hun har jo vel ſagtens nok tænkt i Forvejen, at der kunde blive Brug for det. Nu rejſte Manden ſig op og bad ſin Kone om Forladelſe, og ſiden den Tid klagede han aldrig paa Koſten. Anton Nielſen.

12. Konen raader alle Vegne.

2a. Der var en Gang en Karl, der blev gift ſom ſaa mange andre. Saa en Tid efter Bryllupпet kommer han tilligemed hans Kone hen til hans Svigerfader for at aflægge et lille Beſøg. Her kommer Svigerſøn og Svigerfader til at tale ſammen ene to, og den gamle ſpørger, hvordan Svigerſønnen ſynes om hans Datter. „Aa“, ſvarer han, „det er ſaa ſom ſaa, jeg ſynes, at hun fører Ordet lidt vel meget, ſaa hun kjører baade med mig og os alle ſammen.“ — „Ja“, ſagde Svigerfaderen, „det er ſaamænd den gamle Hiſtorie, Konen fører Ordet alle Vegne, det ſkal du komme til at ſande, hvor du kommer hen i Verden.“ — „Det kan dog være, at du tog fejl“, mente Svigerſønnen. „Nej“, ſiger den gamle, „men nu vil jeg give dig Heſte og Vogn og ſaa en Snes Æg, og ſaa kan du kjøre, hvorhen du vil; og alle Vegne, hvor Konen regjerer, giver du Manden et Æg, men hvor Manden regjerer, giver du ham en af Heſtene, og du ſkal ſe, at det varer aldrig ſaa længe, før du kommer hjem med Heſtene, men har foræret alle Æggene bort." Svigerſønnen kjører nu rundt omkring, men han maa ſande det gamle Ord, at Konen førte Kommandoen alle Vegne, og han var allerede kommen af med over den halve Snes Æg, da han en Dag træffer paa en rigtig myndig Mand. Han raabte, ſaa Huſet ryſtede, Folkene ſprang, ſaa den ene var færdig at falde over den anden, og Konen ſaa ud ſaa myg og ſtille, at man fik Indtrykket af, at hendes højeſte Lov var Mandens Vilje. Naa, den unge Mand, der kjørte omkring for at træffe en Mand, der virkelig var Herre i ſit Hus og over ſin Kone med, blev ikke lidt glad, da han nu endelig traf en ſaadan Mand, og han fortalte ſaa, hvad Ærende han kjørte i, og at han med Fornøjelſe afſtod hvilken af de brune, Manden ønſkede. Denne takkede og gik ud i Gaarden og valgte den nærmer. Konen, der var gaaet med, ſyntes rigtignok bedre om den fjærmer, men det lod Manden, ſom han ikke hørte, og Mutter maatte tie. Nu maatte den unge Mand kjøre Enſpænder, og han ſidder nu i hans egne Tanker en Tid og tænker paa, at regjerede Konen hjemme hos ham, ſaa var det dog ikke ſaadan alle Vegne, og han lovede ved ſig ſelv, at han vilde tage Exempel efter den myndige Mand, der nys havde faaet den nærmer, da han pludſelig opdager en Mand, der i ſtærkt Trav kommer ridende efter ham. Da han kommer nærmere, ſer han, at det var Manden, han nys havde været hos. Han rider hen paa Siden af Kjøretøjet og ſiger: „Hør, ſkal vi ikke bytte Heſt, jeg tror nok alligevel, jeg vil have den fjærmer — min Kone ſynes bedſt om den." Nu mærkede Manden, der rejſte omkring, hvad Klokken var ſlaaet, og han udbrød: „Nej, hør, min gode Mand, kom nu med min Heſt igjen, for nu mærker jeg nok, at du regjerer ikke mer end alle os andre, og vær ſaa god, der har du et Æg, men pas endelig paa, at det ikke gaar itu, for ſaa riſikerer du virkelig at faa Skjænd af Madammen, naar du kommer hjem." Saa maatte Manden traſke ene hjem uden at faa Heſten med, men den unge Mand opgav fra den

Stund Regimentet, idet han nu var bleven klar over, at han ikke var ſtørre Pjalt end alle andre. L. P. Lavrſen.

13. Bitte Pers Død.

23. Bette Pie å bette Maaren di wa gywt ſamel. Så bløw Pie ſyg, å ſå ſku Maaren te Præjſten å ha beed få ham. „Gu gu gu Daw, Fåe (hulkende).“ — „Tak, lelle Maaren, hwa hwådan æ et, hon grære ſåen.“ — „Ino ino ino æ Pie bløwen da ſå da ſå ſyg, a trowe a trowe a trowe ſlæ it, han løwe (ſtadig hulkende).“ — „Så komme Maaren wol å vel ha beed få ham.“ — „Ija ija ija, dæsſem Fåe vel.“ — „Jåww, lelle Maaren, dæ ſka nåk blyw beed.“ — „Fo ſo ſo ſowal, Fåe.“ Hon komme hjæm, å Pie han blywe jo længe jo renge. Hon mot te å te Præjſten ijæn å ha beed få ham anden Gang. „Gu gu gu gu Daw, Fåe.“ —„Tak, lelle Maaren, hwådan æ et bløwen mæ Pie?“ — „Ino ino ino æ han bløwen møj renge; a trowe a trowe a trowe ſlæ it han løwe.“ Så ſpuur Præjſten hend a, om hon vild ſå it ha beed få ham ijæn. „Ija ija ija de vel a jo gåt, dæsſem dæsſem dæsſem Fåe vel.“— „Jåww, lelle Maaren, dæ ſka ſå mænd nåk blyw beed få ham.“ — „Fo ſo ſo ſowal, Fåe.“ Hon komme jo hjæm te Pie, å han blywwe jo længe jo renge, ſå hon mo te Præjſten ijæn dænd treddi Gang. „Gu gu gu gu gu Daw, Fåe (endnu mere hulkende).“ — „Gudaw, Maaren, hwådan ſtor et ſæ mæ Pie?“ —„Ino ino ino æ han bløwwen dasſe dasſe dasſe dasſe renng, a trowe trowe trowe ſlæ it han løwe.“ — „Så vel Maaren wol ha beed få ham jæn Gang te.“ — „Ija ija ija ija ija de vild a gjaan, dæsſem dæsſem dæsſem Fåe vel.“ — „Jåww, lelle Maaren, dæ ſka ſå mænd nåk blyw beed få ham.“ — „Fo ſo ſo ſo ſowal, Fåe.“ Pie han bløw jo længe jo renge, å ſå døø han da, ſaa de bløw Søndde ijæn, å hwa hon it haa græet fææ, ſå græe hon no. Så komme hon te Præjſten ijæn. „Gu gu gu gu gu gu Daw, Fåe.“ — „Hwådan ſtoer e ſæ mæ Pie, lelle Maaren?“—„Ino ino ino ino ino ino æ Pie

dø." — „Æ han no dø! hwiddi vel J ſå ha ham jooret, lelle Maaren?" — „Hwiddi hwiddi hwiddi hwiddi hwiddi Fåe vel." Ja, ſå beſtæmt di no Dawen, han ſku joores. Så ſæje Præjſten te hend: „Hon vel wal ha let ſongen øwe ham." — „Ija ija ija ija ija de vild a gjaan, a ka ka ka ka ka gåt Toonen, mæn a ka it Swallmen." — „Mæn dænd ka jæ ſå mænd, bette Maaren, ſå ſka jæ nåk ſønng dænd." Så komme Dawen jo, da han ſka joores, å ſå ve Grawen dææ ſønge Præjſten jo da en Sallm. Så gik han hæn, imæn han ſønge, å ſæje te Maaren:

„Dæ ſtoer en ong Kåel, bette Maaren ſka ha,
mæ Støwler å Sporer di klare.

Så tow Maaren åsſe te å ſønng:

„Ja, vel gjorde Herren, ſom tog ham,
langt bedre gjorde Præſten, ſom begrov ham;
et Skarn han var i Live,
det Vind' ſkal enhver ham give;
nu putter vi ham ned under Bakket,
hans Py.. war en Kwåtter få ſtakket."

Margrete Jensdatter, Mejlby.

14. De ſkjævmundede Folk.

24. Der var en Karl, der hed Bitte-Niels, og en Pige, der hed Bitte-Mette. Hans Mund ſad ſaadan (i det ſamme ſætter Fortælleren Nedremunden om til venſtre), og hendes Mund ſad ſaadan (Nedremunden trækkes til højre). Hendes Moders Mund ſad ſaadan (Nedremunden ſættes frem foran Overmunden), og hendes Faders ſad ſaadan (Overmunden ud foran Nedermunden). Saa falder det Niels ind, han vil hen at bejle til Mette, og han kommer da ind og ſiger: „God Dag, bitte Mette." (Nedremunden til venſtre, og Munden ſættes, ſom den ſkal, til hver af de følgende Replikker). „Tak, bitte Niels. Hvad mon du vil i Dag?" — „A vil ſnakke med dig." — „Hvad om?" — „Om du vilde ikke have mig." — „Ja, det véd a ſnart

ikke, a kan ſnakke med min Moder om det. — Moder!„ — „Hvad er det?“ ſiger Moderen. „Bitte Niels er her.“ — „Hvad vil han i Dag?“ — „Han vilde ſnakke med mig, om a vilde have ham.“ — „Ja — a, det véd a ikke, vi kan jo ſnakke med din Fader om det. Faaer!“ raaber Moderen. „Hvad er der ved det?“ — „Bitte Niels er her og vil ſnakke med Mette“ — „Hvad vil han ſnakke med hende om?“ — „Han vil ſpørge, om hun ikke vil have ham.“ — „Ji ſaa —, da er det vel ſaa bedſt, de faar hverandre.“ Naa, ſaa var det jo afgjort, og ſaa ſkulde han blive der Natten over. De kom ſaa i Sengen hveren ſaa nær ſom den gamle Kone, hun ſkulde blive oppe og ſlukke Lyſet. Men de var nu ikke vant til at have Lys tændt, de plejede at ſe ved Lysbillinger om Aftenen. Saa kunde hun ikke puſte det ud, Vinden drev opad og helt forbi Lyſet, naar hun holdt det til Munden. Saa ſiger hun: „Mette, du kommer til at hjælpe mig, a kan ikke ſlukke Lyſet.“ Ja, det ſkulde hun da nok, og hun ſpringer op af Sengen og holder det til Munden, men holder det ogſaa lige for, og kan da ikke faa det ud. „Hvad er det?“ ſiger den gamle Mand henne i Sengen, „kan I ikke ſlukke Lyſet, da ſkal a ſnart ſlukke det“, og han ſpringer op og kommer til at blæſe ogſaa. Men da han jo blæſte ned ad, var det lige nær. „Ja, da lad mig komme til det“, ſiger Niels der henne i Sengen, „a har ſet. de har ſlukt Lys ſaa tit“, og han kommer og begynder ogſaa at puſte, men blæſer til venſtre og faar heller ikke Lyſet ſlukket. Saa var de nu enige om, at der var noget fejlt ved det med Lyſet, enten var det forhegſet eller ſaadan, og Manden beſlutter ſig da til at hente Præſten. Han har allerede Støvlerne paa og vil til at affted, men ſaa kommer Mette i Tanker om, hvordan det ſkal være. „Hold, nu véd a, hvordan en ſkal bære ſig ad“, og ſaa ſlaar hun lige ned paa Lyſet, og ſaa gik det ud.

Den, der fortæller Hiſtorien, gjør det ſamme, idet han ſlaar ned paa Lyſet i Stuen og ſlukker det. Det vigtigſte ved denne Hiſtorie er at fortælle den ordentlig. Den fortællende maa efterligne de forſkjellige Mundſtillinger og idelig ſkifte dermed, hvilket baade ſer morſomt ud og lyder fornøjeligt, naar han er Opgaven vokſen.

C. A. Thyregod.

25. Der var et Par gamle Folk, der havde en Datter, og det var ſaadan nogle ſære Folk i deres Snak. Naar Manden ſagde noget, gik det ſaadan (Underlæben ſættes op over Overlæben og Overlæben under Underlæben ſkiftevis), og Konen ſatte hendes Mund ſaadan (hun vrider med Munden til Siderne ſkiftevis). Men Datteren ſatte Munden ſaadan (Underlæben op over Overlæben). Saa var der en Karl, der hed Jens, og hans Mund var heller ikke rigtig, for han ſatte den ſaadan (Overlæben ned over Underlæben), han kom en Aften og vilde bejle til Ane. Da han kommer ind, ſaa ſiger han: „God Aften!" (Overlæben ned over Underlæben), „a kommer nu ellers i ſaadant et løjerligt Ærende i Aften. Kan du gjætte, hvad det er, Ane? Da her nu ikke er andre end dine Forældre, ſaa kan a lige ſaa godt ſige det rent ud . . . . A har godt kunnet lide dig, Ane, du har altid været ſaadan en rar Pige." Saa ſiger Ane (Underlæben op over Overlæben): „Det ſamme kan a ſige om dig, Jens, det kommer an paa mine Forældre." (hun ſer nu til Siden, ligeſom hun ſer paa Moderen): „Hvad ſiger du til det, Moder?" — „Aa, vi ſkal jo have hende gift en Gang (Munden vrides til Siderne ſkiftevis), „a bryder mig ikke om det. Hvad ſiger du, Faaer?" — (han flytter ſkiftevis Overlæbe og Underlæbe op) „A véd ſnart ikke (ſkiftes), hvad a ſkal ſige (ſkiftes), men du kan jo (ſkiftes) blive her i Nat (ſkiftes), du har jo (ſkiftes) langt hjem." — „Ja, a har ogſaa noget langt, a vilde jo helſt blive, derſom a kunde." — „Jo, det kan du godt, ſaa kan vi endda betænke os paa det, og tage en Beſtemmelſe inden i Morgen." (der ſkiftes ſtadig med Over- og Underlæbe). Nu havde de to Senge, ſaa de godt kunde huſe ham, og da de havde ſiddet og ſnakket lidt, og Karlen han havde faaet noget at leve af, ſaa ſkulde de jo til at i Seng. Men ſaa ſkulde Lyſet ſlukkes. Ane begynder med at puſte til det: „Pyy!" (Underlæben op). Nej, det vilde ikke gaa ud. „Nu kan du prøve det, Jens, a kan ikke faa Held til det." Han puſter ſaa: „Fy—y!" (Overlæben ned). Nej, det vilde ikke ud. „A kan heller ikke komme af Sted med det." —

„Saa kan a gjøre det“, ſiger den gamle Kone (hun vrider ſkiftevis med Munden) pu fu! Nej, det kan ikke hjælpe.“ — „Ja, ſaa ſkal a jo“, ſiger Manden (ſkiftevis Over- og Underlæbe op), „pu fu! Nej, a kan heller ikke.“ Saa vil Pigen prøve det igjen, og ſaa Niels og ſaa Moderen og ſaa Faderen, og det er lige nær. De ſtaar der og rykkes om det. De ſætter ſaa Lyſet for ved dem og véd aldrig, hvad de ſkal. Endelig ſiger den gamle Kone: „Saa kan a da ſlukke det med mit grønne Skjørt“, og nu tager hun det og ſlaar til Lyſet, ſaa det ſlukkes.

Jens Kjær, Robſtrup.

Det gjælder om at have tilſtrækkelig Bevægelighed i Mundbelene og ſtadig at kunne ſkifte efter de forſkjellige Talendes Repliker.

26. Der var en Gang fire ſkjævmundede Folk. Konen hun ſatte hendes Mund ſaadan (med Nederlæben ud), og Manden han ſatte den ſaadan (Nederlæben til venſtre), og Pigen hun ſatte hendes ſaadan (Overlæben ud). Karlen, der hed Jens, var ikke fra det ſamme Sted, ſom de andre tre, og ſaa kom han i Tanker om, han vilde hen at bejle til den Pige, hun kunde ret være hans Ganding. Da han kommer der, var hun ene inde. Saa kaldte hun paa Moderen: „Mower! kom end, dær æ fræmmed!“ — „Håld bi! a ſkal lig ha æ Høns lot end.“ Saa kommer hun: „Nå, Jæns! æ do kommen hær øwer i Daw?“ — „Ja, a æ kommen hær øwer å vild ha Ann te mi Kowen, mi Mower æ dø, å mi Fåer æ en gammel Mand.“ — „Ann! tål te di Fåer å ſæj, dær æ fræmmed!“ — „Fåer! kom end, dær æ fræmmed!“ — „Håld bi, a ſkuld lig ha æ Høns lot end.“ — „Go Awten, Jæns! æ do kommen hær øwer i Daw?“ — „Ja, a æ kommen hær øwer å vild ha Ann te mi Kowen, mi Mower æ dø, å mi Fåer æ en gammel Mand.“ — „Ann! vel do ha ham?“ — „Ja, a vel.“ — „Så ſkal do åw leg ve ham i Næt.“ — „De vel a åw.“ — „Hwæm ſkal ſå ſlok æ Lys, de ſkal a wal ſajt“, ſiger Konen, „a mo te å prøww ed. Pjyw pjyw pjyw! de ka a et ſlok, de ſka do te, Fåer!“ — „Hyw hyw hyw! de ka a et ſlok, de ſka do te, Jæns?“ — „Fyf fyf fyf! de kan a et ſlok, de ſka do te, Ann!“ — „Py py

py! de kan a et ſlok, mæn a véd da en Rå, a ka ta mi Mowers Skywt å ſlå ed ud mæj." Saa gik hun hen og hentede det, og ſaa fik de Lyſet ſlukt. Johanne Steenſen, Nygaard.

Man ſkal jo ſelv ſtille ſin Mund i de forſkjellige Stillinger, ligeſom man ſtadig i Hiſtorien ſkal efterligne de forſkjellige Perſoners Udtale med ſin egen Mund.

---

15. Syner i Spejlet.

27. Der var en meget gammel Mand, der vilde gaa til Paven i Rom for at ſaa at vide, hvorfor han var bleven ſaa gammel. Saa gik han. Paa Vejen mødte han en Pige, der var ſaa bred og ſaa buget. „Hvor ſkal du hen?" ſagde Pigen. „Jeg ſkal til Paven i Rom for at høre, hvorfor jeg er bleven ſaa gammel." — „Saa tror jeg, jeg gaar med for at høre, hvorfor jeg er bleven ſaa bred og buget." Saa gik de da. Da de kom til Paven, ſagde den gamle Mand: „Hvorfor monstro er jeg bleven ſaa gammel?" Saa viſte Paven ham et Spejl og ſpurgte ham, hvad han ſaa i det. „Jeg ſer en Tyv, ſom hænger i en Galge." — „Ja, ſaadan ſkulde du have gjort i dine unge Dage", ſagde Paven, „ſaa var du ikke bleven ſaa gammel." Saa kom Pigen med hendes Spørgsmaal. „Ja, hvad ſer du i Spejlet?" — „Jeg ſer en Hare, ſom ſkjuler ſig mellem Træerne for Hundene." — „Ja, ſaadan ſkulde du ogſaa have ſkjult dig for de unge Karle, ſaa var du ikke bleven ſaa bred og buget." cand. theol. Læsſøe.

28. Den gamle Mand ſaa i Spejlet en Galge og en Vanddam. Saa ſagde den kloge Mand, at der var baade Reb og Vand til, ſaa derſom han tykte, han var bleven for gammel, kunde han jo enten hænge ſig eller drukne ſig.

Peder A. Bjerregaard, Brandſtrup.

29. En Pige var bleven ſaa tyk. Undervejs kom hun til en Mand ſaa gammel og graa og til en Mand ſaa ſort. De kom alle tre til en klog Mand. Pigen ſaa i et Spejl. „Hvad ſer du?" — „En Hare, der er bange for Hunde." —

„Du ſkulde have været bange for Mandsfolk." Den graa Mand ſaa en Tyv hænge i Galgen. „Du ſkulde have ſtjaalet i Tide, ſaa var du ikke bleven ſaa gammel og graa." Dermed ſtandſer Fortælleren, og ſaa ſiger Tilhørerne: „Den ſorte Mand, hvad ham?" Fortælleren ſvarer nu: „Ham ſkal du ſlikke (i Enden), til han bliver hvid." A. C. Povlſen, Skyum.

16. De læspe Piger.

30. Der var en Kone, der havde tre Døtre, og de kunde ikke ſnakke retten. Nu vidſte Moderen, at der vilde komme en Bejler, og ſaa ſkulde den ældſte ſidde og ſpinde, den anden ſkulde karte, og den yngſte ſkulde ſidde og plukke en Gaas. „Nu ſkal I paſſe paa, te I ingen Ting ſiger, naar Bejleren kommer", ſagde Moderen, „for ſaa kan han jo høre, hvor galt I ſnakker." Saa kom han og ſad og ſnakkede lidt med Moderen. Da ſiger den ældſte: „Noda, no baſt mi To." Den anden føjede til: „Sæt en Kuud o." Men den yngſte hun tog ved Munden med to Fingre og klemte den ſammen og ſagde: „Stal a ſtjære æ Fit å æ Goes?" I det ſamme giver Bejleren ſig til at grinne ad dem, og da den ældſte mærkede det, ſagde hun: „Mower ſåå, vi mot et ſak, å vi ſakker endda ålld tej." Moderen ſtammede ſig ſaadan og rendte ud ad. Saa ſiger den ældſte igjen: „No lævver Mower ad æ Tow." — „Ja", ſiger Frieren, „løber jer Moder ad æ Skov, ſaa løb I med, for I er ikke bedre værd." Dermed tog han hans Lue og hans Kjæp, og ſaa gik han.

Lærer Jørgen Jenſens Børn, Fonnesbæk.

31. En Karl vilde hen at bejle et Sted, hvor der var tre Døtre. De vilde ſaa gjærne ſnakke; men kunde ikke rigtig nogen af dem, og derfor havde Forældrene forbudt dem at ſnakke, naar der kom Bejlere. Det havde de jo ondt ved. Da han nu kommer ind, var den ene ſat til at ſpinde, og den anden ſkulde ſy, og den tredje ſkulde gjøre en Gaas i Stand i Kjøkkenet. Bejleren ſad nu og talte med Manden, og allerbedſt

begynder hun, der ſpandt: „Mower, mi To bat." Da kunde den anden heller ikke holde ſig, for nu var hun jo ræd, Frieren ſkulde tage Søſteren, og ſaa ſiger hun: „Kåſt æ Kuud o." Da den der ude i Kjøkkenet hørte det, tænkte hun: „Det er paa høje Tid, du nu lader høre fra dig", og ſaa linder hun lige Døren og raaber ind: „Mower, ſkal a ſkjær æ K.. å æ Goes?" Moderen bliver ærgerlig og raaber: „Hår a et ſå, I ſku hålld jer Sjebber-Sjabber i." Da Bejleren havde hørt det, rejſte han. Lærer Bisgaard, Mejrup.

32. Dæ wa i Gang i Kåel, ſom wyl ur a frij te trej rig Pigge; men han ku'nt beſtæm ſæ te, haffer en jæn åw dom de ſku wææ, få han weſt, te di ha en lille Skawonk åll; men no wyl han jo da go hæn å ſi ſæ få, fæn han bejle te nowe åw dom. Da han ſå kam dæhen, traf han Moweren te dom, å ga ſæ i Snak mæ hen. Hun ku jo nok mærk, ha han wyl, å ſå gik hun ud, å ſa te åll trej Dådere, te dæ wa i Kåel inn å wyl bejel te dom; mæn næ han no kam herud, mot di ent ſnak, hwe ſku pas ſet, dæ jænn åw dom ſku wøww, dæ nån ſku re op, å den trerri ſku ſpelt. Da hon ſå ha ſawe dom Beſkini om de, gik hun en å hente Kåli ur te dom, ſå han ku ſi dom. Di ſtu ſå å i lille Kuen å ſo po Arbejere, å ſå i de ſaam go Law ſprenge dær i Troe i Wøwi. „Dæ baſt i To", ſaa ſå hen, dæ ret op. „Køt en Kuud o", ſwårt hen, dæ wøwe, å let ætte ſaa ſå dæ trerri: „Mowe ſaa, te I mot ent ſak, å ſå ſakke I da ilywalli." No ku Kåli jo nok hoør, te dæ wa ingen ow dom, dæ ku ſnak regti, å ſå wyl han engen ow dom hå te Kuen, ſå tow han å ſa Farrewal å gek ſi Wæj. Frederik Poulſen, Brundby.

33. Et Sted nede i Jylland var der en Mand, ſom havde tre Døtre. Rige var de, og ret kjønne var de, men ingen af dem kunde ſnakke rigtig, for den ældſte kunde ikke udtale r, og de to andre ikke n. De vilde gjærne nok giftes, og der manglede juſt heller ikke paa Friere, men ſaa ſnart de hørte, hvordan Pigerne ſad og pludrede, ſaa drog de af igjen, og der blev ingen Forlovelſe af. Endelig gav Faderen ſine

Døtre det Paalæg, at naar der nu atter mældte ſig en Frier, ſaa ſkulde de alle tre ſidde og tie bomſtille, han ſkulde nok alene beſørge Samtalen. Det lovede de ham beſtemt. Det varede nu ikke længe, inden der atter kom en Frier. Rig og ſtadſelig ſaa han ud, og nu gjaldt det jo om at beholde ham. Da han havde faaet al Ting ſet efter baade ude og inde, blev han bænket i Dagligſtuen, hvor Pigerne ſad og ſpandt Blaar, og ſkulde nu der gjøres rigtig til Gode. De ſkulde jo ſidde og viſe ham, hvor flittige de var. Mens nu han og Faderen ſad ved Bordet og ſnakkede og fik ſig et ordentligt Skub under Beſten, træffer det ſig ſaa uheldigt, at den ældſte Datters Traad ſlap ind, og hun ſiger da til den Søſter, der ſad næſt ved: „Æ Tåj baſt.“ Denne vilde nu give hende det gode Raad at knytte Enderne ſammen og ſiger ſaa: „Kyt Kuud o.“ Men da nu den yngſte af Pigerne hørte de andre to ſnakke, vilde hun advare dem og ſagde: „Fåe ſåå, vi måt it ſak, å ſå ſakke vi endda alld tej.“ Nu kunde Frieren jo høre, hvilket Snakketøj Pigerne havde, og kunde deraf ſkjønne, hvorfor de hidtil aldrig havde ſagt et Ord. Han drog af Gaarden uden at fri, og Pigerne blev kjønt ſiddende.

Marie Povlſen, Lervad Mark.

34. Der var en Mand, der havde tre Døtre, den ene hun havde ſaadan en forfærdelig bred Finger, den anden havde ſaadan en lang Nederlæbe, og den tredje havde den Svaghed, at hun havde en forfærdelig bred Fod. Hende med den brede Fod hun ſkulde træde Rokken, og den anden tvinde Traaden, og den tredje bløde Fingeren i Munden og ſaa bløde Traaden. De ſad nemlig og ſpandt Blaar. Saa ſkulde de til at giftes ligeſom andre, men de kunde heller ikke ſnakke ret, og ſaa ſagde Moderen til dem, at de maatte ſlet ikke ſnakke, naar deres Friere kom. De kom ſaa ogſaa, og Pigerne ſad og ſpandt. Saa ſiger den førſte: „Toen gik over.“ Dertil ſvarede den anden: „Kjøt æ Kuud po“, og ſaa ſagde den tredje: „Mower hå fåbøjen wos, vi måt et ſat, å vi ſatter endda.“ Da Frierene hørte det, blev de kjede af dem og gik deres Vej. Saa blev de ikke gift nogle af dem. Jenſine Hanſen, Madum Sø.

35. En Kone havde tre Døtre, ſom ikke kunde ſnakke rigtig. Hun havde da ſagt til dem, at naar der kom nogen Frier, ſaa ſkulde de tie ſtille, hun ſkulde nok ſnakke med dem. En Dag kom der tre Friere, og Moderen havde da meget travlt med at tale med dem. Pigerne ſad og vandt Garn, og ſaa hændte det, at Traaden gik i Stykker for den ældſte. Hun ſagde da: „Der baſt en Taad.“ Saa ſiger den næſte: „Saa Kutken paa.“ Da udbrød den tredje: „Moer ſae, vi maa ed ſadde, ſaa ſadde vi alle te.“ Da Frierne hørte dem ſnakke ſaadan, forlod de ſtrags Huſet. R. Kriſtenſen, V.-Skjerninge.

36. Der var en Enke, ſom havde tre Døtre, og de kunde ikke tale forſtaaelig. Saa kom der en Dag en Mandsperſon udenfor, og Moderen mente, at det var en Frier til hendes Døtre. „Nu maa I tie ſtille, mens han er her, for ellers kan han jo høre, at I ikke kan tale rigtig.“ De ſpandt alle tre paa Rok, da han kom ind, og da han havde ſiddet lidt, ſagde den førſte: „Der baſt Taaen.“ Den anden ſvarede: „Kyt en Kyde paa.“ Den tredje tilføjede: „Moer ſae, vi mot et ſak, og ſaa ſakker vi alle begge tee.“ Da Manden hørte den Tale, vilde han ikke have nogen af dem og gik ſin Vej.

Jens Nielſen, Skjellingſted.

37. Dæ war en Kuen, dæ haj trej Dættrer, ſå ſku dæ kom Bejlere te dem jen Da. Så haj Moweren ſåbøjen dem, di måt it ſnak, få di wa ſå tyſk i Snakken. Så ſad di å ſpand den Gång, han kam, ſå ſæje den jenn: „No ſap e To.“ Så ſøø den åen: „Så Kuu epo.“ Så ſøø den triddi: „Mowe ſøø, e måt it ſak, ſakker endda ollſammel.“ K. M. Rasmusſen, Linde.

38. Der var en Gang tre Piger, og de var ſaa ſlemme til at ſtamme. Saa havde deres Moder ſagt til dem, te naar der kom en Bejler, ſaa maatte de endelig ſidde ſtille og ſpinde, men frem for alt ingen Ting ſige. Der kommer da ogſaa en Dag en Karl, imens de ſidder og ſpinder allerbedſt. Saa gaar den ene hendes Traad i Stykker, og hun ſiger da: „No baſt æ To.“ Men den anden ſvarer hende og ſiger: „Køt æ Kuud o.“ Saa ſiger den tredje: „Mower ſåå, oi mot et ſat, aa ſaa ſatter vi ålid tej.“ Saa havde Bejleren faaet nok af dem. Lærer Lind.

39. Der var en Karl, han ſkulde ud at bejle. Saa var der en Gaard, han vilde gaa til, og der havde de tre Døtre; men de kunde ikke ſnakke retten nogen af dem. Saa ſagde deres Moder til dem, de maatte ikke ſnakke, naar han kom, for ſaa var hun ræd, han vilde ingen af dem have. Den Gang han kommer nu dertil, ſaa ſætter han ſig for Bordenden, og da ſad Pigerne og ſyede alle tre. Saa ſiger den førſte: „No ſmut mi To." — „Slå Kuud o! ſlå Kuud o!" ſagde den anden, men ſaa ſiger den tredje: „Mower ſåå, vi mot et ſak, å I ſakker endda ålld de, I ſak kan." Den Gang Karlen hørte det, vilde han ikke have nogen af dem. Jens Larſen.

17. Bejleren til Datteren.

40. En Mand havde to Døtre. Den ene var bleven velhavende gift og havde det rigtig godt. Den anden var ſaadan en ringe Pige og kunde aldrig blive færdig med Arbejdet, hun gik og ſlaſkede ude i Bryggerſet fra Morgen til Aften. Forældrene vilde jo gjærne have hende gift ogſaa, men ingen vilde have hende, da hun var ſaadant et ſært Fjog. En Dag ſagde Faderen til hende, at han var ſnakket op med en dygtig Karl, hvis Forældre var noget velhavende, og ham kunde hun blive godt gift med. Det var nu ellers en troſkyldig Karl, og han kunde godt ligne noget efter Maren. Nu vidſte Forældrene jo, hvad Dag han ſkulde komme og bejle, og de vilde da have hende pudſet og i Klæderne, men hun vilde nu det, hun vilde, og var ikke til at ſnakke for. „Du ſkal ikke gjøre ret meget i Bryggerſet i Dag", ſiger hendes Fader, „men ind at have dig hædet, det kunde være, den fremmede Karl vilde komme og ſnakke med dig." Men Maren vilde være færdig. Da Karlen ſaa kommer, har Konen lidt trångt (travlt) med at faa lidt pudſet op der inde og med at rette an for ham, hun er ved at ſtege en Gaas, men Faderen ſkal ſidde inde og holde ham ved Snak imens. Endelig kommer Maren da i lidt Klæder, men hun har ikke faaet Haaret ſat, og det hænger runden om hende. Saa

ſiger Moderen til hende, om hun vil nu gaa ind og vende Bordet om og ſaa lægge Dugen paa. Saa gaar hun ogſaa ind og vender Benene op og Bladet ned, gaar ſaa hen og tager en Særk, der ligger ved Siden af Dugen paa Dragkiſten, og ſkal til at brede den, men kan jo ikke. Saa raaber hun lige ſaa højt, hun kan, indtil Moderen, om Dugen havde Ærmer, og hun kunde ikke faa den til at ſtilles paa de Ben. Moderen hvisſede paa hende og kommer ſaa ind og faar Bordet ſnoet om og faar Dugen lagt paa. „Kan du gaa ud og ſe efter Gaaſen", ſiger hun. Da var det lige ſaa galt. Hun raaber lige ſaa højt, hun kan, om hun ſkal ſkjære K..ten af Gaaſen. Det var jo galt, ihvordan hun bar ſig til. Saa maatte Moderen derud. Nu kommer Karlen til Bordet og ſkal have Spiſe, og Maren kommer ind og ſkal til at ſnakke op med Karlen. Saa kommer hun rendende ligeſaa ſtærkt hun kan, og da hun var lidt ſkjeløjet, og det andet Øje ogſaa var lidt galt, ſaa render hun lige hen og ſlaar til Ølkruſet, ſaa Øllet det overflyder Gulvet, og Smørkoppet falder ogſaa ned, og ſaa ſiger hun: „Kiſt, Kat!" ſaa begge Hold ligger der i mange Skaar. De havde jo en hvid Kat, og ſaa tog hun fejl af den og det hvide Ølkrus. Moderen kommer ſaa ind og faar Skaarene ſamlet op, og Øllet tørret op. Nu havde Karlen tabt Lyſten til Pigen og vilde ikke vel have blevet at ſpiſe, for nok var han troſkyldig, men kunde da nok mærke, det var galt, dether kunde ikke blive til noget, han kunde jo ſagt faa en lige ſaa god ſom Maren. Han blev der da at ſpiſe, men ſaa var han jo hjemfærdig og vilde have Bæſtet trukket frem, for han var jo ridende. Saa ſagde Moderen, hun ſkulde pænt følge ham til Dørs og ſige Farvel til ham. Hun gjør det nu ogſaa, men hun var nu ikke ſaa meget gavſom, og da Moderen ſiger til hende, hun ſkal ſpørge ham, hvitter han kommer igjen, og Bæſtet, lige idet han ſætter ſig op, ſlaar et ſtort Prut, ſaa kommer hun ind og fortæller Moderen, te han havde ſagt, han kom igjen paa Tirsdag. De fik hende ikke gift den Gang, og hun er kanſke ikke gift endnu.

Marie Pederſen, N.-Bisſing.

18. Dødslængſlen.

41. Der var en Gang en Kone, ſom var ſaa utilfreds med Livet, at hun altid gik og ønſkede, at Døden ſkulde komme og gjøre Ende paa hendes Elendighed. Nu troede Konen, at hvis Døden nogen Sinde viſte ſig for et Menneſke, da vilde den kun viſe ſig i Skikkelſe af en plukket Hane. Det vidſte Manden, og han beſluttede da at kurere hende for hendes mærkværdige Griller. En Dag, da hun ſkabte ſig mere end almindelig og havde lagt ſig i Sengen, og den ene Gang efter den anden raabt paa Døden, ſlap Manden deres Hane, ſom han havde plukket alle Fjerene af, ind til hende. Den ſpankede med underlige Gebærder hen imod Sengen, medens den udſtødte nogle beſynderlige Lyd. Konen gav ſig til at ſkrige i vilden Sky og raabte paa Manden. Da han viſte ſig i Døren, ſagde Konen til Hanen, idet hun pegede paa Manden: „Tag hellere ham der!“ — „Nej“, ſagde Manden, „den ſkal ingen af os tage, men nu ſkal du ſtaa op og lave en Suppe paa vor Hane, thi den ſkal ikke leve uden Fjer paa Kroppen.“ Det var Konen villig til, men fra den Dag af hørte man aldrig, at hans Kone kaldte paa Døden.
M. Møller, Sir.

42. En Kone paaſtod, at hun holdt ſaa meget af ſin Mand, at hun kunde dø for ham, om ſaa ſkulde være. Saa vilde han da nok have det Spil afprøvet. Derfor kom han en Aften hjem og ſagde til Konen, at Døden havde ladet ham vide, at den og den Nat vilde den afhente ham. Men hvis hun vilde lægge ſig i Sengen i hans Kammer, ſaa vilde han lægge ſig i hendes, ſaa tog den nok hende og ſparede ham. Dertil var hun ogſaa villig. De ſkulde gaa i Seng uden Lys, for at Døden intet ſkulde mærke. Da Aftenen kom, ſtrøede Manden Korn omkring paa Kammergulvet, hvor Konen ſkulde ligge, og ſatte en Hane derind. Konen putter Hovedet under Dynen, og han gik ind i den anden Seng. Saa begyndte Hanen at komme hen over Gulvet og pikke efter Kornet, og det gik trip trap. Men Konen blev bange og begyndte at bede for ſig og

ſagde: „Lille Død, min Mand ligger inde i det andet Kammer, jeg er kun hans Kone.“ Jens Madſen.

43. Der var en gammel Kone, der gik om og tiggede. Saa var hun baade ſulten og forfrosſen og bad til, hun kunde ſnart dø. Da kommer der en gammel Mand til hende, og han tog hende med ſig hjem, og i hans Stue var der baade Lys og Varme. Saa fik hun noget at æde ogſaa. Der var ſaa mange Lys, ſom ſtod og brændte, og de brændte ſaa blank ſaa nær ſom ét, det var nær ved at gaa ud. Saa ſpurgte hun om, hvi alle de Lys ſtod der og brændte. Jo, der var et Lys for hvert Menneſke, ſagde han, og naar det brændte ud, ſaa ſkulde Menneſket dø. Saa ſpurgte hun om, hvis det var, der var ſaa nær udbrændt. Ja, det var hendes, ſagde han, og naar det var fortæret, ſaa levede hun ikke længere. Saa ſiger hun endda: „Der kunde vel ikke have blevet Raad til, en kunde have faaet lagt et Stykke til det?“ Ane Knudsdatter, Skibild

19. Ønſket for Nattelejet.

44. I den Tid Vorherre og Sankt Peder de gik omkring her paa Jorden, da var Sankt Peder en Gang kommen ud at gaa paa egen Haand, og ſaa kom han til et Sted, hvor han forlangte Kvarter om Natten. De var flinke nok imod ham, og da han ſaa vilde gaa om Morgenen, vilde han give Konen et Ønſke for det. Hvad hun var ved den Tid næſte Morgen, naar Solen begyndte at lade ſig ſe, det ſkulde hun have Lov til at blive ved med til Aften. Saa traf det ſaadan, at hun var ved at maale Lærred, lige idet Solen pippede frem, og ſaa blev hun ved med det til Aften, da den gik ned. Det var ikke ſaa lille en Dynge Lærred, hun der fik, og ſaa vilde hun fortælle hendes Nabokone, hvor god den Mand havde været imod hende, for det de havde huſet ham, han havde givet hende et Ønſke, og nu havde hun faaet ſaadan en Masſe Lærred. Da ſiger Nabokonen: „Derſom det ſkulde træffe, han kommer tiere, kan du ſaa ikke lade ham komme ind til mig?“

— „Jo“, ſiger hun, „derſom det ſkulde hænde, ſaa ſkal a nok ſige det til ham.“ Saa træffer det ogſaa, han kommer der en Tid efter, og Konen ſiger, om han vilde ikke gaa ind og loſere ved Nabokonen, for hun havde bedt hende om at ſige til ham, om han ikke kunde komme til dem, naar han kom til Egnen igjen. Jo, den Tjeneſte kunde han godt gjøre dem, og ſaa kom han derom og laa der. Han blev ogſaa godt nok beværtet, og om Morgenen, da han vilde gaa, vilde han jo give hende et Ønſke ligeſom Nabokonen, og det ſkulde være da paa ſamme Vilkaar. Hun var jo glad ved det, men ſaa træffer det ſig, hun ſkulde ud paa Naturens Vegne, inden hun vilde til at maale Lærred, for ikke at løbe efter det ſiden, men ſaa træffer det ſig, imens hun ſidder der, at da løber Solen op, og ſaa blev hun ſiddende der i den Forretning, lige til det blev Aften.

Kriſten Søndermark, Lyngby.

45. Der var to Koner i en By, den ene kaldte de Karen Sparnøje, og hun var ſaa overhaands gjerrig, den anden hed Ane Ruthaand, og hun var lige det modſatte. En Dag kom der en gammel Mand til Byen, og han var inde hos de her to Koner og gav dem et Ønſke hver, men det var da paa den Maade, at det førſte, de kom til at tage fat paa om Morgenen, det ſkulde de blive ved med hele Dagen. Saa næſte Morgen vilde den gjerrige til at tælle hendes Penge for at faa nogle flere af dem, men før hun begyndte, vilde hun lige gaa til Døren for at pisſe, for at hun kunde ſidde i Ro med Pengene, naar hun kom til det, og hun gik ſaa udenfor, men der blev hun ſaa ſiddende, til der kom tre Møller i Gang ved det. Den anden ſpekulerede ogſaa paa, hvad hun ſkulde tage fat paa, og da hun kun havde en lille Krumme Hør paa hendes Hørhoved, og kun et lille bitte Stykke Lærred, ſaa gav hun ſig til at maale Lærred, og der blev hun ſaa ved at maale, til der blev en hel Stak udenfor af Lærred.

Maren Sørensdatter, Egaa.

20. De tre Ønſker.

46. Lav Vorherre og Sant Peder gik paa Jorden, kom de en Dag ind til nogle fattige Folk. De var ſultne, og Folkene gav dem noget til Føden, og det var det ſidſte, de havde. Lav de ſaa var beſpiſt, ſagde Vorherre, at han vilde give dem tre Ønſker, for det de havde været ſaa flinke ved dem. Konen blev glad over det, og hun ønſkede ſtrags, at hun kunde faa en Gaffel til deres umage Kniv. Derover blev Manden ærgerlig og ſagde: „Da gid den Gaffel ſad i dit Laar.“ Det var ſaa det andet Ønſke, og nu var der kun ét tilbage. De maatte tilſidſt til at ønſke, at den Gaffel maatte komme ud igjen, og ſaa var det ovre. Maren Fausbøl, Branderup Mølle.

47. En Mand og hans Kone havde faaet det ſaadan, at de kunde faa tre Ønſker opfyldt, Manden kunde gjøre et Ønſke, og Konen to. Konen havde længe ønſket ſig en ny Sukkerſkaal, og nu ønſkede hun ſig en ſaadan, men Manden blev vred over det, da han ſyntes, det var en taabelig Ting at ønſke ſig, naar man kunde faa, hvad man vilde, og gav ſig til at ſkjænde paa Konen, og tilſidſt ſagde han: „Jeg vilde ønſke, den ſad i din R..“, og ſaa ſad den der. Men der kunde Konen ikke godt have den til at ſidde, og ſaa maatte hun bruge hendes ſidſte Ønſke for at faa den derfra igjen. Saa havde de ingen Ting for deres Ønſker alligevel. Mikkel Sørenſen.

48. Der var en Kone, der gik ned til Bækken efter Vand i hendes Kande. En Dag kommer der en Fiſk i den, og ſaa ſiger den, naar den maatte komme af, ſaa vilde den give hende tre Ønſker. Det var hun godt fornøjet med, og ſaa ønſkede hun førſt, te hendes Kande kunde løbe æfor ved hende hjem. Dernæſt vilde hun ønſke, at alt det, hun ſlog paa, det vilde gaa i Stykker, og endelig, at alt det, hun rykkede i, det maatte blive langt. Nu ſkulde hun til at hjem ad, og ſaa gav hendes Kande ſig til at rende æfor ved hende. Det bliver hun ſaa forgrinnet af, te hun ſlog ned paa hendes Knæ, men ſaa gik de i Stykker. Nu blev hun ſaa elendig af Pine i de Knæer, og ſaa kommer hun til at tage ved hendes Næſe og rykker den

nu lige ſaa lang, te den naar helt om til hendes R... Saadan blev de Ønſker opfyldt.

Ane Knudsdatter, Skibild.

49. Der var en Kone, ſom en Dag fik fat i en Guldfiſk i Brøndſpanden, da hun trak Vand op. Som hun nu faar Øje paa den, begynder den at tale og beder hende da ſaa mindelig om at komme i Vandet igjen, ſaa ſkulde hun faa tre Ønſker opfyldt, ihvad det end var, hun ønſkede. Det, ſyntes Konen, var grumme rart, og da hun havde megen Møje baade med at faa ſit Vand hentet og ſit Brænde kløvet og med at faa ſit Hør til at ſlaa til til det Linned, hun vilde lave, ſaa ønſkede hun førſt, at hendes Vandkrukke ſelv kunde gaa efter Vand, og derpaa, i det hun tænkte paa ſit Brænde, at alt, hvad hun ſlog paa, maatte gaa i Stykker, og endelig, for at hun kunde faa ſit Hør trukket noget længere, at alt, hvad hun traf i, maatte blive længere. Næppe var disſe Ønſker udtalt, før hendes Krukke tog afſted hjemefter det bedſte den kunde. Det kan nok være, at Konen ikke tænkte paa disſe Ønſker eller deres Opfyldelſe, for da hun ſaa, at Krukken begyndte at løbe, blev hun ſaa forundret, at hun, ligeſom Koner ſaa tit gjør, ſlog ſig ned paa Laaret; men da gik det i Stykker, og hun faldt om og kunde ingen Steder komme. Her laa hun ſaa og græd over ſin Vanſkjæbne, men ſom hun nu gav ſig til at ſnyde ſin Næſe, kløede hendes Bag, og da hun flyttede Haanden efter dette, traf hun Næſen ſaa lang, at den naaede helt der om. Saa havde hun faaet alle ſine Ønſker opfyldt.

R. P. Randløv, Taaning.

50. En Kone gik til Dammen for at hente Vand i en trebenet Lerkande. Da den var bleven fuld af Vand, tog hun den op, og da var der en lille Fiſk i den. „Aa, det var da dejligt", ſiger hun, „der kan a faa ſaadan en god Steg til min Onden." — „Aa nej, lad mig blive fri, ſaa maa du faa tre Ønſker", ſiger Fiſken. „Hvad, kan du ſnakke?" Ja, den kunde. „Ja, ſaa vil a ønſke, te min Kande kan løbe æfor ved mig hjem, og ſaa, te alt det, a rykker paa, maa blive langt, og alt det a ſlaar paa, ſkal gaa i Stykker." Sagen var, at hun havde,

ſaadan noget kort Hør, der var ſnart ikke til at ſpinde, og ſaa var det ſaa beſværligt for hende at faa det Træ i Stykker, hun ſkulde brænde; derfor blev hendes Ønſker, ſom de blev. Nu ſatte hun Kanden til Gang, og den trippede nok ſaa pænt foran hende. Det blev hun ſaa forgrinuet af, at hun ſlog ned paa hendes Laar, men ſaa gik de i Stykker. Nu blev hun ſaa elendig af Pine i de Ben og begyndte at græde, men ſaa blev hendes Næſe ſnattet, og da hun nu tager ved den for at ſnyde den og ſaa vil tørre det af paa det bageſte af hendes Skjørt, ſom hun var vant til, fulgte Næſen med og blev ſaa lang, at den kunde naa helt derom. Paa den Maade var alle hendes Ønſker gaaede i Opfyldelſe, hendes Kande var løben ſin Vej fra hende, og hun laa der ſom en Vanſkabning med brudne Ben.

Lærer Bisgaard, Mejrup.

51. Der boede en Gang en gammel Kone oppe paa en høj Bakke. Smaa Sorger havde hun nok af ligeſom alle vi andre; men iſær var der én Sorg, der trykkede hende allerhaardeſt, og det var, at hun havde ſaa daarligt Bentøj, og alt det Vand, hun brugte i hendes lille Husholdning, ſkulde hun daglig hente neden for Bakken. Naar man har daarlige Ben at gaa paa, og man ſkal bære Byrder opad, er det temmelig anſtrængende. Derfor var denne Bæren Vand Konens ſtørſte Skræk. En Dag, da hun tog ned til Kilden med ſin ſegs Potters Lerkrukke for at fylde den med Vand, ſprang der en lille Fiſk i Krukken. „Herregud!" udbrød Konen, „der kan jeg faa mig et Maaltid Mad i dig, bitte Fiſk, naar jeg kommer hjem, Gudſkelov for dig. Ihvor ſtrængt det kan være at komme op og hjem, var det dog godt, jeg kom herned idag." — „Aa, kjære gamle", bad nu Fiſken, „lad mig komme ned i Kilden igjen, ſaa vil jeg give dig tre Ønſker." — „Ja, har du Fiſkehale og dog Mands Talegave, og dine Ord er andet end bare Vand, ſaa ſkal du faa Lov at ſtikke til Bunds, hvor du kom fra, og jeg vil være fornøjet, blot du opfylder det ene Ønſke", ſagde Konen. „Tre jeg dig giver, alle de opfyldt bliver, ønſk nu, Mo'rlil, kun, hvad du vil." — „Mit førſte Ønſke er da,

lille Fiſk, at du vil give min Vandkrukke Befaling til, at den ſelv ſkal hente Vand til mig her, uden at jeg behøver at gaa med, naar jeg blot ſiger: Gaa, Krukke! hent Vand og kom igjen. Dernæſt har jeg ſlemt Brænde at kløve, og jeg vil da ønſke for det andet, at hvad jeg herefter ſlaar paa, maa gaa i Stykker. Endelig har jeg nogle ſlemme Blaar at ſpinde, og ſaa ſkal mit tredje Ønſke være, at alt hvad jeg ſaa rykker i, maa blive langt."—„Ved min Fiſkeære, alt dig givet være." Med disſe Ord dukkede Fiſken under, imens Konen fyldte Krukken paa ny. Saa vilde hun nu prøve, hvor ſtor Magt hun havde over den. „Gaa nu, Krukke!" raabte hun, og ſtrags begyndte den at hoppe opad. Hun humpede bag efter, det bedſte hun kunde, og ved at ſe paa den underlige Hoppen af Vandkrukken kom hun til at le ſaa hjertelig, at hun ſlog med ſin flade Haand ned mod ſit Laar for at give Glæden mere Eftertryk. Men ſaa ſlog hun ſit Laar i Stykker. Nu græd den arme Kone i Sorg og Smerte. Hun vilde pudſe ſin Næſe, men ſaa tog hun et temmeligt langt og faſt Tag i den, og før hun vidſte af det, havde hun drejet og rykket den om paa ſin Bagdel. Saadan døde hun. Den lille Fiſk var forgjort af hendes Moder, og nu havde den hævnet ſig. Fra det Øjeblik, Konen var død, var den lille Fiſk igjen Menneſke.

E. Sørenſen Thomaskjær.

Denne Form ſer ikke ud til at være helt ægte. Jeg antager, at Opſkriveren har ej alene pyntet ved, hvad han har hørt, men endog ſelv lavet en hel Del om derved, ſaa Traditionen er bleven forvanſket i høj Grad. De indlagte Vers og den mærkelige Slutning ſer meſt mistænkelige ud.

21. Den døve Mand.

52. Der boede en Mand i Trelde By, og den ſamme Mand havde tre Døtre, der gik hjemme ved ham. Han havde en lille Gaard og et Par Heſte, og de var omtrent lige ſaa ſtille ſom Døtrene. En Dag følges hele Beſætningen ad ud i Skoven efter et Læs Brænde, og da de havde faaet det læsſet

paa, ſaa flyer Manden en af Pigerne Tømmen, hun kunde kjøre hjem med Træet, og ſaa vilde han ſelv ſtikke lige til. Da han havde gaaet et lille Stykke, kommer han i Tanker om, te han manglede et Stykke Træ til et Øgsſkaft, og ſaa vil han have det med. Da han har faaet fat i det og kommer ud paa Vejen, ſer han tre pæne Rejſende komme imod ſig. Nu var det hans Skik, da han var døv, at gaa og ſmaaſnakke med ſig ſelv meget af Tiden, og ſaa gik han lige ſaadan den Gang. „Hvad mon de vil ſige til mig, de tre Herrer? de vil da viſt ſpørge mig ad, hvad a vil have det Stykke Træ til, a gaar her med. Saa vil a da ſige, det er til et Øgsſkaft. Og ſaa vil de vel ſpørge om, hvor langt det ſkal være, ſaa ſiger a: efter den Knaſt. Saa ſpørger de nok igjen, om det er min Befordring, der kjører, for de vil ſagtens have mine Bæſter til at ſætte dem over Sundet her nede. Det ſiger a nej til, det kan a ikke have med at gjøre. Saa vil de vel ſpørge, om a ikke har en Baad, a kan ſætte dem over paa. Det vil a ſvare til, te a kan heller ikke have med det at beſtille, og ſaa vil de vel ſpørge om Vejen. Den viſer a dem, og endelig vil de vel ſige Farvel og Tak.“ Naa, ſaa kommer de hen til ham og hilſer og ſiger: „God Dag, Fatter.“ — „Et Øgsſkaft“, ſiger han. Saa kunde de jo høre, der var ikke ret nogen Enighed om deres Ting, og ſaa føjer de til: „Ja, gid den ſad i jer R...“ Han ſiger da: „Efter den Knaſt.“ — „Er det jer Døtre, der kjører henne?“ ſpørger de. „Ja, ſaa mænd er det ſaa“, ſiger han igjen, „men den ene er noget ſmal, den var til Heſt i Gaar.“ — „Er det jer gamle Kone, der gaar ved Siden af Vognen?“ — „Nej, ſaa mænd kan a ikke“, ſiger han, „det er der ingen Raad til, for hun er læk, a har ikke været ... hende i 15 Aar.“ — „Ja, I er tosſet, Faer, I ſkulde hænges.“ — „Ja, his oppe imellem de to Høje.“ — „Og kys os ſaa i vor R.. til Afſked.“ — „Tak, Tak, ſaa mange Tak“, ſiger han, og ſaa ſkiltes de med det.

Jens Pederſen, Hodsager.

53. Der var en Mand, ſom havde to kjønne Døtre og to kjønne Heſte, men han var ſaa forſkrækkelig døv. Saa kjørte han en Dag ud ad Skoven efter et Læs Træ og havde Pigerne med ſig, de ſkulde hjælpe ham at læsſe Træet paa Vognen. Som han nu ſtaar og hugger Grenene af et Stykke Træ, ſer han, der kommer to Karle gaaende hen imod dem. Saa tænker han ved ſig ſelv: „Nu ſnakker de nok til mig, og ſaa er det da ſlemt, a ſtaar her og er døv, a vilde ikke godt, de ſkulde mærke det. Men a kan jo godt tænke mig til, hvad de vil ſige. Førſt ſpørger de om, hvad a vil have det til, a ſtaar her og hugger paa. Saa ſvarer a. Til et Øgseſkaft. Saa vil de nok ſpørge om, hvor langt det ſkal være, og dertil ſvarer a: Til den Knop. Saa tænker a, de vil ſige: Det er to kjønne Bæſter, du har, og ſaa vil a fortælle dem, te de havde Føl i Fjor og er i Føl i Aar baade to. Dernæſt vil de nok ſpørge, om de kan komme over Aaen i den Baad, og ſaa ſvarer a, te den er ikke til at bruge, for den er læk i begge Ender. Saa vil de ſagtens ſpørge om, hvor Vejen løber, og dertil ſvarer a: His oppe imellem hin' to Høje!" Saa kommer de rejſende. „God Dag, Mand!" ſiger de. „Til et Øgseſkaft!" ſvarer han. „Stop det i jeres R . . !" ſiger de. „Til den Knop!" — „Hukken et Par kjønne Døtre I har." — „Ja, de havde Føl i Fjor, og de er i Føl i Aar baade to." — „Er jer Kone hjemme?" — „Hun er ikke til at bruge, for hun er læk i begge Ender." — „Er du gal, Mand? du ſkulde hænges!" ſiger de „His oppe imellem hin' to Høje!" Niels Meldgaard, Ørre.

54. Der var en gammel Mand, der havde ſaadan et Sted til et Par Bæſter, og ſaa havde han et Par vogsne Døtre. De ſkulde hjælpe ham med Markarbejdet, for han var bleven ſaa gammel, at han ikke ret vel kunde tumle det hele, og en Karl kunde han ikke evne ai holde. Saa ſkulde han ud at plove en Dag ſildig paa Efteraaret, og Døtrene ſkulde med. De havde den Gang deher gammeldags Muldſkjæl af Træ, og ſaa havde de en Plovſtav til at gaa og pirre Mulden af Muldſkjælen med, for det der var mange Sener, og det vilde idelig

ſætte ſig for Ploven. Den Gang de kommer nu ud i Marken, ſaa havde han glemt at faa Plovkjæppen med ſig. Saa ſtod der ſaadan en ſtor Hyldbuſk der i Nærheden, og han ſiger da til en af Tøſerne: „Har du ikke en Kniv ved dig?“ Nej, hun havde ingen. „Har du heller ingen?“ ſiger han til den anden. Jo, hun havde da en bitte Stump, men ſkidt var den. Naa, ſaa gaar han hen og vrider en Hyldgren af og vil tælle den noget til med denher Pjalt Kniv, men den var nu ikke ſaa nemt tællet til, der er gjærne nogle ſlemme Knotter paa deher Hyldtingeſter. Som han nu ſtaar der og vil tælle den Gren til, ſaa kommer der tre Perſoner gaaende henne paa Vejen, kanſke det var Haandværksſvende, og de vilde komme lige der forbi. Nu var Manden ikke ſaa lidt tunghør, og det vilde han ikke godt lade ſig mærke med. Saa ſtaar han og gjør ſig Foreſtilling om, hvad de vil nu ſige til ham, og hvad han ſkal ſvare dem til det. „Førſt vil de jo nok ſpørge mig om, hvad a vil have det til, a ſtaar og tæller paa, og ſaa ſiger a, det ſkal være til en Plovkjæp. Saa ſpørger de nok om, hvor den ſkal tælles af efter. Saa ſiger a: Efter denher Knot. Saa ſiger de nok igjen: Det er et Par rare Føløg, du har, og ſaa ſiger a: Ja, den ene har ſtaallen ſig til at faa Heſt, og den anden har nys faaet Føl. Naaja, ſaa ſiger de: Er det din Baad, der ſtaar her nede i Søen? for de vil vel ſagtens gjærne ſættes over til den anden Side, og ſaa ſiger a til det: Ja, den har ſtaaet der nede i ſyv Aar, og den holder hverken for Regn eller Vaud. Endelig vil de ſaa ſpørge om, hvor Vejen den gaar, og dertil ſvarer a: Oppe mellem hin' to Høje.“ Naa, ſaa kommer de hen til ham, og de hilſer og ſiger: „God Dag!“ Han ſvarer: „Til en Plovſtav.“ — „Du er jo gal, Mand.“ — „Efter denher Knot.“ — „Det er to kjønne Døtre, du har.“ — „Ja, den ene har ſtaallen ſig til Heſt, og den anden har faaet Føl.“ — „Var det din Kone, vi kom forbi derhenne ved Stedet?“—„Ja, hun har ſtaaet der nu i ſyv Aar, og hun holder hverken for Regn eller Vand.“—„Du var ikke bedre værd, end du ſkulde hænges, Mand." — „Ja, opp' imell' hin' to Høje."

Niels Nielſen Kaſk, Mundelſtrup.

55. En Færgemand var meget tunghør. Saa ſtod han en Dag inde i hans Have og var ved at hugge et Øgseſkaft op. Da kommer der tre Karlfolk ned ad Vejen, og han faar dem at ſe. „Ja, nu vil de jo færges over", ſiger han til ſig ſelv, „men nu ſkal de ikke faa at vide, te a er tunghør. Nu vil de førſt ſpørge mig efter, hvad dether ſkal være til. Saa ſiger a, det ſkal være et Øgseſkaft. Saa ſpørger de om, hvor langt det ſkal være. Saa ſiger a: Der til Knotten. Saa vil de ſige: Kan du færge os over? og ſaa ſiger a: Nej, det kan a ikke, for Færgen ligger inde i min Gaard og er revnet i den ene Ende. Dernæſt vil de ſige: Kan du ſaa ikke ride os over paa dine Øg? og dertil ſvarer a: Nej, det kan a ikke, for de er i Fol alle tre. Endelig vil de da ſige: Hvor gaar Vejen derover? og ſaa ſvarer a: Lige imellem de to Høje derovre. Saa kom de tre Karle ind i Haven. „God Dag", ſiger de. „Det ſkal være et Øgseſkaft." — „Aa, da gid det ſad lige midt i jert Liv." — „Der til Knotten." — „Er jer Kone hjemme i Dag? — „Nej, den ligger inde i Gaarden og er revnet i den ene Ende." — „Er jer Dætterer hjemme?"—„Nej, de er i Føl alle tre." — „I var ikke for god at hænges op, Mand." — „His ovre imellem de to Høje."

Mogens Larſen, Lerbjærg.

56. Per Døve ſtod en Dag og huggede paa et Stykke Træ, da han ſaa Herremanden komme gaaende lige hen efter ham. Han havde ſom ſaa mange andre den Vane at gaa og ſnakke med ſig ſelv, og ſaa begyndte han: „Der kommer nu vor Herremand, ja ſaa mænd gjør han ſaa. Nu vil han naturligvis vide, hvad det er, at jeg laver, og ſaa ſiger jeg, det ſkal være til et Øgseſkaft. Saa ſpørger han vel ogſaa efter, hvordan mine brune Øg de har det, og ſaa ſiger jeg, ſom ſandt er, at de er ſaa godt ſom i Fol begge to. Han vil vel ogſaa nok ſpørge om, hvordan min Baad har det. Ak ja, hun er ſaa mænd aaben i begge Ender, jeg har maattet ſtoppe hende med Blaar, og jeg har da heller ikke været paa hende et helt

Aar. Naa, og ſaa ſpørger han vel ogſaa efter, hvor den Vej gaar hen, ſaa ſiger jeg, den gaar ud mellem de to Banker." Imens nu Per har ſtaaet og tænkt ſig alt det, er Herremanden naaet hen til ham, og deres Samtale begynder. „God Dag, Per!" ſiger Herremanden. „Øgseſkaft", ſvarer Per. „Hvordan har dine Døtre det? — „Aa, Tak", ſiger Per, „de er i Fol begge to." — „Hvordan har din Kone det?" — „Hun er ſaamænd aaben i begge Ender, jeg har maattet ſtoppe hende med Blaar, og jeg har da heller ikke været . . . hende et helt Aar." — „Gid du var hængt." — „Meget rigtigt, ude mellem de to Banker."

Dines Sørenſen, Tingerup.

Fortalt af en Kone paa Tudſe Næs.

57. En Skovfoged, der var tunghør, ſtod og huggede paa et Stykke Træ, han havde taget i Skoven. Da ſaa han i det ſamme den nye Forvalter komme gaaende nede paa Vejen og lige imod ſig. Nu vil han ikke vedgaa, at han er tunghør, og ſaa ſiger han til ſig ſelv: „Nu vil han ſpørge dig om, hvad du vil have det Stykke Træ til. Saa kan du ſvare: Til et Øgseſkaft. Saa vil han ſpørge, hvor du har hugget det? Da ſiger a: Oppe i det høje Træ. Saa ſiger han nok: Det er for langt, men ſaa ſiger a: Ja, a vil ogſaa hugge det af efter Knotten der. Saa vil han nok laane min Baad til at komme over Søen paa, og ſaa ſvarer a ham, te den er ſplit i den ene Ende, og a har nys været ved at bege den. Saa vil han nok laane mit Øg at ride omkring Søen paa, men ſaa ſiger a, te det har lige faaet Fol og kan ikke godt taale det. Saa ſpørger han mig nok: Hvor gaar da den nærmeſte Vej? og ſaa ſvarer a: Her forbi bag om Havegjærdet." Naa, ſaa kommer Forvalteren, og Talen imellem dem faldt ſaadan: „God Dag!" — „Øgseſkaft." — „Hvor ſidder din Forſtand?" — „Der oppe i det høje Træ." — „Du var ikke bedre værd, end at man ſkulde hugge Hovedet af dig." — „Ja, det ſkal hugges af efter Knotten." — „Hvorledes er det med din Kone?" — „Hun ligger og er ſplit i den ſtore Ende, og a har nys beget hende." — „Hvordan er det med din Datter?" — „Aa, Mæren fik Fol

for et Øjeblik ſiden, og hun kan ikke godt taale at ride paa." — „Aa, rejs du til Helvede med alt dit Sludder." — „Ja, der bag om Gjærdet, der gaar den nærmeſte Vej."

Simon Gade, Skjærup.

58. En Mand kom kjørende gjennem en Skov, og ſaa kom han til en gammel døv Mand, der ſtod og huggede paa et Stykke Træ. Han vilde nu ikke lade ſig forſtaa med, te han var døv, og ſaa havde han udtænkt, hvordan Samtalen vilde falde. „Først vil han ſpørge om, hvad det er til, a ſtaar her og hugger. Saa ſvarer a: Det er til et Øgseſkaft. Saa vil han ſpørge: Hvordan har dine Plage det? og dertil ſvarer a: De er i Fol begge to. Dernæſt ſpørger han: Hvordan lever dit gamle Øg? Saa ſiger a: Hendes Ende er ude. Endelig ſiger han: Hvor gaar den Vej hen? og ſaa ſvarer a: His oppe imellem hine to Høje." Altſaa kommer Manden nu og ſiger: „Gud hjælp dig!" — „Til et Øgseſkaft." — „Hvordan lever dine Døtre?" — „De er i Fol begge to." — „Hvordan lever din gamle Kone?" — „Hendes Ende er ude." — „Du ſkulde hænges." — „His oppe imellem hine to Høje."

Niels Kriſtian Jenſen, Fredbjærg.

59. Der var en Mand, ſom var ſaa døv, men det vilde han ikke være ved. Nu var hans Øgseſkaft gaaet i Stykker, og ſaa ſtod han og var ved at lave ſig et nyt. Da kom der to Karle gaaende. Saa tænkte han: „Nu vil de nok ſpørge mig om, hvad det ſkal være til, ſaa vil a ſvare: „Det ſkal være til et Øgseſkaft. Saa vil de nok ſpørge om, hvor langt det ſkal være, og a vil da ſige: Til den Knop. Saa vil de nok laane min Baad at ſejle over Søen paa, og ſaa ſvarer a, te den er aaben i begge Ender, den duer ikke til at ſejle paa. Saa vil de vel nok laane mine to Øg at ride paa, naar de hører, at Baaden er utæt, men ſaa vil a ſige: De er i Føl begge to, de duer ikke til at ride paa. Endelig vil de vel ſaa ſpørge mig om, hvad Vej de ſkal gaa, og ſaa vil a ſige: His oppe imellem de to Høje." Naa, ſaa kommer de. „God Dag, Mand", ſiger de. Han ſvarer: „Til et Øgseſkaft." De ſiger

igjen: „Aa, ſtik den i din R…" — „Ja, til æ Knop." — „Hvordan har din Kone det?" ſiger de, for det kunde de nok have Lyſt til at vide, naar hun havde ſaadan en Mand. „Aa, hun er aaben i begge Ender, hun duer ikke til at ſejle paa." — „End dine Døtre da?" — „Ja, de er i Føl begge to, de duer ikke til at ride paa." — „I er vel gal, Mand, I ſkulde hænges." — „Ja, his oppe imellem de to Høje."

Mette Marie Jensdatter, Sundby.

60. En døv Mand ſad i en Vejgrøft og tællede paa et Stykke Træ, ſom han vilde have til et Øgseſkaft. Saa kom der to gaaende hen ad Vejen, og Manden tænker nu ved ſig ſelv: „Naar de kommer hen til mig, ſaa vil de nok ſpørge om, hvad jeg vil bruge det Stykke Træ til. Jeg vil da ſvare: Til et Øgseſkaft. Derefter vil de nok ſpørge mig, hvor langt det ſkal være. Jeg vil da ſvare: Til Knotten. Saa ſpørger de mig nok om, hvor Vejen er, og jeg vil ſvare: His oppe imellem hine to Høje. Derefter tænker jeg, de ſiger: Det er to ſmukke Heſte, du har. Saa vil jeg ſvare dem, den ene er med Føl, den anden har folet. Saa ſpørger de mig nok, om jeg ikke kan ſætte dem over Fjorden. Jeg ſvarer da: Min Baad ligger bag min Lade, og jeg har ikke været paa den i tre Aar." Da de to nu kom hen til Manden, ſagde de: „God Dag, Mand." — „Til et Øgseſkaft", ſvarede han. „Du er jo gal." — „Til Knotten", føjede han til. „Den Mand fortjener at blive hængt." — His oppe imellem hine to Høje", ſagde Manden. „Det er to ſmukke Døtre, du har." — „Ja, den ene har folet, den anden ſkal fole." — „Det er ogſaa en pæn Kone, du har." — „Den ligger bag min Lade, og jeg har ikke været … den i tre Aar."

P. K. Overgaard.

61. Der var en Dreng, ſom havde den Beſtilling at gaa ind til Aarhus med Faaremælk og ſælge for hans Forældre. Saa, ſom han gaar hen ad Vejen, kommer der to fine Herrer ſpaſerende hen imod ham. Nu var det ſaadan, at Drengen var meget døv, og det vilde han jo ikke godt lade ſig mærke med. Saa tykte han, det var ſaa flovt, derſom de Herrer vilde ſnakke

til ham, at de ſkulde mærke, te han var døv, og derfor ſiger han til ſig ſelv: „Naar de nu kommer, vil de nok allerførſt ſpørge mig om, hvad det er, du der gaar med, ſaa vil a ſvare, te det er Faaremælk. Saa vil de ſagtens ſige: Hvad koſter Potten? og dertil vil a jo ſige: Otte Skilling. Saa vil de nok ſige, te det er for meget, for det plejer de jo alleſammen at ſige til mig paa Aarhus Torv, og ſaa vil a ſvare: Det faar a hvert Sted.“ Naa ſaa kommer de og ſiger allerførſt: „God Dag!“ — „Faaremælk“, ſiger Drengen. „Hvad ſiger du, din ſlemme Knævver?“ —„Otte Skilling Potten“, ſiger han. „Du er en næsvis Knægt“, ſiger de, „du ſkulde have én ved dit Hoved!“ — „Det faar a hvert Sted“, ſiger Drengen og gaar hans Vej med den Fortrøſtning, te de havde da ikke mærket, han var døv.

Jens Tøgerſen, Ilaſt.

62. I Stenbjærgſkov boede der for en halv Snes Aar ſiden en gammel Kone, ſom hed Ane Kirſtine Lund, og hun var døv. Nu var det da en Dag, hun havde været til Bys efter Mælk. Lav hun ſiden gik hjem, kom der en Mand til hende paa Vejen. Saa tænkte hun ved ſig ſelv: „Nu ſpørger han dig viſt, hvor du har været.“ Lav Manden nu kom til hende, ſaa ſagde hun: „God Dag!“ — „God Dag!“ ſvarede han, og ſpnrgte ſaa i det ſamme: „Hvad har I i Potten?“ — „Per Ingemand“, ſvarede hun, for hun mente jo, han ſpurgte om, hvor hun havde været.

J. A. Jørgenſen.

22. Den rædde Mand.

63. En Mand var til Marked i Skaane, og der ſtjal han en Hat. Siden den Tid havde han ingen Ro paa ſig nogne Steder, ikke en Gang hjemme, for han var ræd for at blive opdaget. Han var endogſaa bange for at være alene, og Konen ſkulde følge ham, hvor han gik. En Aften fik hun ham liſtet med ud i den friſke Luft. Da de kom udenfor, forefaldt følgende Samtale imellem dem. **Konen**: „Nu kommer æ Maane.“ **Manden** (hviſkende): „Kommer de fra Skaane?“ **Konen**: „Det

er da en dejlig klar Nat.“ Manden (angſt): „Lyſer de om en Hat?“ Dermed løb han ind det bedſte, han kunde.

Ane Nielſen, Torning.

64. En Vinter, der var ſaadan et Isslæg, og Øreſund var helt tillagt, gik en Mand over til Skaane for at ſtjæle en Hat. Saa kommer der en anden Mand bag efter og indhenter ham med raſke Skridt. Saa raabte han: „Klart ſkinner Maanen.“ Tyven var noget tunghør, og han ſvarede: „Kommer der en Mand fra Skaane?“ — „Jeg ſiger: klart ſkinner Maanen i Nat.“ — „Lyſer han om en Hat?“ Og ſaa tog Pokker ved ham ad Sjælland til.

Teſtrup Højſkole.

65. En Hattetyv fulgtes med en Jyde paa Landevejen. Der forefaldt nu følgende Samtale. Jyden: „Se, hvor klar ſkinner æ Maane.“ — „Kommer de fra Skaane?“ — „A trower, du er gal, det er jo Nat.“ — „Snakker de om en Hat?“ H. Br.

23. De tre Gabe.

66. Der ſad en gammel enlig Kone i et Hus, og hun havde en enlig Ko. Nu havde tre Karle lagt over til, at de vilde ſtjæle den fra hende en Aften. Men ſaa ſkulde de jo ſe efter, naar hun var i Seng, for inden vilde de ikke gjøre noget. Hun havde ingen Klokke og vidſte ikke, naar det var Sengetid, men ſaa havde hun den Skik, te naar hun kom til at gabe, ſaa ſkulde hun da ſnart i hendes Seng. Idet hun nu gabte, ſagde hun: „A—av ka—av, kommen er den førſte.“ I det Øjeblik hun ſagde det, var der en af Tyvene ved Vinduet og ſe, om hun ikke nu var i Seng. Da gabte hun anden Gang og ſagde: „A—av ka—av, kommen er den anden.“ Den af Sted igjen hen til de andre og ſiger: „Jo, hun har da viſt ſet mig, for ſaadan og ſaadan ſagde hun.“ De bej en lidt igjen, og ſaa ſkulde den tredje da hen til Vinduet og ſe, om hun vilde da ikke i Seng i Aften. Da han kommer til Vinduet, gaber hun atter og ſiger: „A—av ka—av, kommen er den tredje, du ſkal følge mig til Sengs.“ Han rendte jo i en Fart hen til de andre og

bandede paa, te han vilde ikke følge hende i Seng, og han ſagde, te her var ikke noget at bie efter, for nu havde hun ſet dem hveren. Ja, ſaa rendte de og opgav helt Tyveriet og fik ingen Ro, men Konen gik rolig i hendes Seng.

Jens Kr. Juſteſens Kone, Nørum.

24. Aand og Aande.

67. En Mand ſtjal en Gang en And, ſom i daglig Tale kaldes en Åånd, men han havde kun lille Fornøjelſe ud af det, for han gik i en beſtandig Angſt for at blive opdaget, og Samvittigheden lod ham aldrig have Ro. Tilſidſt beſtemte han ſig til at rejſe til en fremmed Egn for at faa Arbejde, for der, tænkte han, vidſte ingen, hvad han havde bedrevet. Han rejſer ogſaa langt hen og faar Tjeneſte. Men den førſte Dag, han var ude paa Arbejde med nogle andre Karle, kom en af dem en Gang til at ſige ſaadan, ſom man ſaa tit ſiger, naar man vil hvile ſig lidt: „Så, la wos no ta wor Åånd!“ Da Manden hørte det, løb han ſtrags hans Vej, for han tænkte, te Karlen ſigtede til den Åånd, han havde taget. Akkurat lige ſaadan gik det i den næſte Egn, han kom i, og overalt hvor han kom paa Arbejde, var der ſtadig Folk, ſom vilde tage „djer Åånd“, og paa den Maade kom til at minde ham om hans Tyveri.

Ane Nielſen, Torning.

25. Pandekagen.

68. En Tyſker, en Fynbo og en Jyde havde i et Værtshus faaet en Pandekage ind paa Bordet, og ſaa blev de enige om, at den ſkulde have den, der kunde ſige Navnet tydeligſt paa Danſk. Men det var jo Meningen da, at Tyſkeren ſkulde ikke have den. Saa ſkal han begynde, og han ſiger „Fankak!“ Det var nu ikke ſaa meget godt, og Fynboen ſkal da til at prøve det, han ſiger: „Pankag'!“ Nu ſtod Jyden for Tur, og idet han tog om den med begge Hænder, ſiger han: „Pandekååg!“

og ſluger den med det ſamme, ſaa vis var han i hans Sag. De andre to blev nu vrede paa ham for det, og de ſyntes ikke, det var gaaet rigtig til. Det var om Aftenen, og de ſkulde overnatte paa Stedet, men da der var knap Plads i Værtshuſet, ſkulde de ligge alle tre i én Seng. Saa enes Tyſkeren og Fynboen om, for at faa ſig hævnet paa Jyden, at de vilde trække Dynen af ham om Natten. Det ſyntes de bedſt kunde ſke, naar han laa i Midten, for ſaa kunde de trække hver i ſin Side. Da de var nu kommen i Sengen, begynder Tyſkeren at rykke i Dynen. „Av!" raaber Fynboen, „du trækker Dynen af mig!" og ſaa trækker han løs til den anden Side. Tyſkeren begynder da at raabe, at han miſtede Dynen. Saa lægger Jyden ſig om paa den anden Side og ſiger: „Da hår a mi Sjæl Dyyn nåk, hwa Fanden fejler I endda! kan I et leg ſtell."

C. A. Thyregod.

69. Der var en Gang en Jyde, en Fynbo og en Sjællænder, der blev enige om, at den, der kunde give en Æggekage det korteſte Navn, ſkulde have den. Saa ſagde Sjællænderen: „Flæſkeæggekage." Fynboen ſagde: „Æggekage." Men Jyden ſagde: „A vel ſæj Kååg, ſå ær æ Kååg min!"

Berninge ved Odenſe. Jeanne Jenſen, Morriſon, Illinois.

70. En Svenſker, en Sjællænder og en Jyde mødtes i en ſtor Kjøbſtad. Sultne var de alle tre, men havde kun faa Penge at kjøbe ind for. Saa blev de enige om at ville have en Flæſkpandekage og dele den, men ingen var lige godt for at betale. Endelig blev Aftalen ſaadan, at den, der kunde ſige Pandekage med det korteſte Navn, den ſkulde være fri, medens de andre to ſkulde gjøre Redelighed. Saa gik de da ind og beſtilte denher Pandekage, og imens de nu ſad ag ſpiſte den, ſkulde Svenſkeren til at begynde. „Ja, jag kaller den en Flæſkeæggepandekage", ſiger han. Sjællænderen mente, at Svenſkeren ikke vilde vinde, nu vilde han gjøre Forſøget. „Og jeg kalder den da en Æggepandekage", ſiger han. Men Jyden lo libt ſmørret i Skjægget og ſiger: „Der er ingen å jer, der vinder, for a kalder 'en en Æggekååg." Lærer Pederſen, Nes.

71. Tre Skomagerſvende: en Jyde, en Kjøbenhavner og en Tyſker, havde ſlaaet Følge og kom en Dag til en Kro. Der vilde de have noget at ſpiſe, men der var kun én Æggekage at faa, og det var for lidt til tre. De blev ſaa enige om, at den, der kunde hurtigſt ſige Navnet paa den, ſkulde have den. Saa ſagde Tyſkeren: „Fankuk", Kjøbenhavneren ſagde: „Pandekage", men Jyden ſagde: „Kååg, æ tåer dæ", og ſaa ſlog han Næven ned i den og tog den med det ſamme.

72. Tre Rejſende deler en Pandekage. Tyſkeren ſagde: „Fankukken", Sjællænderen: „Pandekage", Jyden: „Kååg! a tåer en!"

26. De korteſte Trænavne.

73. Fanden kom en Gang til Præſtens Dreng ude paa Marken og giver ſig i Snak med ham. Omſider kommer de til at ſlaa et Væddemaal om, hvem der kunde ſige tre Slags Træ ſnareſt. „Naa ja, ſaa ſkal du ſige det førſt", ſiger Drengen til Djævelen. Han ſiger tre af de ſtærkeſte Slags Træ: „Eg, Bøg, Eſk, kan du nu ſige tre Slags ſnarere?" — „Det kan a let: El, Pil, Vii!" Saa vandt Drengen det, de havde ſat om, og det var to af Præſtens røde Stude, ſom Fanden havde paaſtaaet, at han havde Raadighed over lige ſaavel ſom Præſten ſelv. Men nu blev han da fri for at tage dem.

74. Efter en andens Fortælling var det to Folk, der havde væddet med hinanden. Den ene ſiger: „Eg, Bøg, Eſk", og den anden: „Sille, Pille, Vii."

75. Tre Perſoner væddede med hinanden om, hvem af dem der kunde ſige tre Trænavne hurtigſt. Den ene ſagde: „El, Bøg, Birk", den anden: „Birk, El, Torn", og den tredje: „Sille, Pille, Vii." Saa havde han vundet.

76. To Mænd ſkulde ſe, hvem der hurtigſt kunde ſige tre Træſorters Navne. Den førſte ſagde: „Birk, El, Towen

(Torn).“ Den anden: „Sille, Pille, Vii“, men kom bag efter og tilføjede da: „Ja, ſtii!“ De ſkulde begynde paa én Gang.

Carl Bjerregaard, Pandum.

27. Opremsning af Bynavne.

77. Paa Korsvejen ved Ørslev laa der en Gang en Poſe med Guldpenge, og den, der kunde nævne tre Byer med de korteſte Stavelſer, ſkulde have Poſen. Da mødes to Koner paa Korsvejen. Den ene ſagde: „Slavelſe, Bavelſe, Roskilde“. Den anden: „Hammer, Ring, Kjøng, giv mig Poſen.“ Saa fik hun den.

F. L. Grundtvig.

78. To ſjællandſke Kjællinger mødtes paa en Vej og fandt en Poſe. Efter at have tviſtedes om, hvem der ſkulde have den, enedes de om, at den, der hurtigſt kunde ſige tre ſjællandſke Byer, ſkulde have den. A.: „Slavelſe, Bavelſe, Roskildeby.“ B.: „Hammer, Ring, Kjøng, tag mig Poſen.“ H. V. R.

79. To Drenge væddede om, hvem der førſt kunde ſige tre Bynavne. Den førſte ſagde: „Avelſe, Bavelſe, Spravelſe.“ Men den anden ſagde: „Hammer, Ring, Kjøng“, og vandt Væddemaalet.

P. Chr. Hanſen.

80. Ti Bynavne at nævne hurtigſt: „Orup, Borup, Høm og Gimle, Gjedderød, Hvidelev og Valsby, Hammer, Ring og Kjøng.“

H. V. R.

81. Drengeſpøg. Kan du nævne mig ni Sogne i et Aandedræt? Svar: „Hyrup, Sjørup, Satrup, Hy, Vi, Vanderup, Handved, Vov og Kvas.“

Aleth H.

82. Otte Byer nævnes med følgende Remſe: Aabøl, Gabøl, Ruſtrup, Bæk, Møjbøl, Rojbøl, Sturſbøl, Terp. V. R.

28. Fra Skabelſen.

83. En Gang i en Nordveſtſtorm blæſte der en Mønnetørv af Futrup Lade, og den groede ſaa til der ude i Fjor-

den ſaa ſtærkt, at Øen Mors dannede ſig deraf. Saa ſkulde Øen jo befolkes, og ſaa ſiger St. Peder til Vorherre, om han ikke maatte have Lov til at ſkabe Morsøboerne. Jo, det maatte han da gjærne. Saa gav han ham et Stykke Ler, og det ſkulde netop ſlaa til at lave en Morsingbo af. Han lavede førſt Hovedet, men det blev for ſtort. „Saa ſlaar Leret ikke til.“ — „Aa“, ſiger St. Peder, „det gjør ikke noget, for ſaa kan jeg gjøre Halſen des ſmallere.“ Derefter dannede han ſaa Overkroppen. „Den gjorde du for ſtor.“—„Ja, ſaa kan jeg gjøre ham lidt ſmallere i Lænderne.“ Da han ſaa havde lavet Nederdelen, blev den ogſaa vel ſtor. Men det rettede han ved at lave Laar og Ben lidt tyndere igjen. Paa den Maade fik han det lige til at ſlaa til. Følgen deraf blev jo, at Morsingboerne fik ikke den rigtige Skabelon. L. N. Bertelſen.

84. Vorherre og Sankt Peder kom gaaende over Lilleſtranden, og ſaa kom de førſt til Gaarslev Sogn. Nu ſkulde de til at hjælpes ad med at ſkabe Gaarsleverne. Sankt Peder begyndte og ſkabte førſt Hovedet. Saa ſagde Vorherre: „De blev lovlig lange i Hovedet.“ — „Ja, ſaa gjør vi Halſen lidt kortere.“ Derefter ſkulde Sankt Peder til at tage fat paa Armene, og da de var lavede, ſagde Vorherre: „De blev lovlig lange.“ — „Saa faar vi at gjøre Livet lidt kortere“, ſagde Sankt Peder. Nu ſkulde han til Laarene, men de blev ogſaa for lange, og ſaa maatte Vorherre til at gjøre Benene lidt kortere. Paa den Maade blev Gaarsleverne til, og man kan kjende dem fra alle andre Menneſker, for de har alle et ſtort Hoved, en kort Hals, lange Arme, et kort Bryſt, lange Laar og korte Underben.

Efter en andens Fortælling gjorde Sankt Peder dem for langhalſede, og da Vorherre bebrejdede ham det, ſaa tog Sankt Peder og dunkede dem paa Hovedet for at faa Halſen trykket lidt ſammen. Det lykkedes ogſaa, men de blev tillige hulbryſtede, ſaa de maa have faaet for meget. Lærer Pederſen, Pjedſted.

29. Her maa fløjtes.

85. Nogle Røvere havde fanget en Karl, og han var hos dem en Tid. En af Røverne var bange for at blive hængt, og en Dag vilde ſaa Røveren have Karlen til at hænge ham op for Løjer, for at han kunde have en Fornemmelſe af, hvordan det gik til. . Karlen ſkulde ſaa førſt hænge ſig i en Løkke, og naar han ſaa vilde ned igjen, ſkulde han give det aftalte Tegn: at piſſe. Han blev ſaa hængt op og gav Tegnet. Bag efter ſkulde Karlen hænge Røveren. Han vilde give det Tegn: at fløjte, og ſaa blev han hejſt op. Han ſpidſede nok Munden, men det blev ikke til mere. Saa ſagde Karlen: „Her hjælper ingen Muleſpidſen, her maa fløjtes.“ J. Jeppeſen, Staby.

86. Andre fortæller, at han til ſidſt ſagde: „Det hjælper ikke, du ſkjæver Mule, du ſkal fløjte.“ Lærer Bisgaard.

---

30. Tyve og Røvere.

87. To Tyſkere gik hen til en Herregaard og vilde ſtjæle der ved højlys Dag. De ſpekulerede nu paa, hvordan de ſkulde ſtille det an. Den ene ſtillede ſig ſaa an ved Rendeſtenen og gav ſig til at mede i den. Derved ſankede han Folkene ſammen omkring ſig, mens den anden gik ind ad et Vindue og ſtjal. Ham, der medede, han ſtod og ſagde: „Bit æpaa, bit æpaa, biter den ikke paa for mig, ſaa biter den for min Kammerat.“ Da Folkene endelig kom igjen, efter at Tyſkerne var ſtukne af, ſaa de, at de var blevne beſtjaalne.

Niels Madſen, Bratten.

88. Der var en ſjællandſk Bonde, der var kjørt ind til Kjøbenhavn og havde ſolgt en Hoben Korn, ſaa han havde faaet mange Penge i Lommen. Det var der et Aſen i Kjøbenhavn, der havde ſet, og den holdt ſig efter ham paa Hjemvejen, og liſter ſig til Gaarden, hvor den ſtaar og kiger ind ad Vinduerne for at lægge Mærke til, hvor han gjemte Pengene. Manden kommer ind og tager hans Penge op for at ville tælle

dem. Da har han alle Børnene om ſig, og de ſiger til ham baade den og den: „Aa, Faaer! giv mig en Skilling!“ — „Nej, dem faar I ikke, dem ſkal Busſemanden have.“ Saa ſtryger han Pengene i Pungen og rækker den ud af Vinduet for ligeſom at gjøre Børnene det begribeligt med Busſemanden, der ſkulde have dem. Der ſtaar jo Spidsbuben uden for Vinduet og griber Pengene med det ſamme med begge Hænder, og afſted lod han tage. Dem kom han nemt til. P. Stræbder, Tvis.

89. Der var nogle Røvere, der gik omkring om Dagen for at ſe dem for, hvor der var noget, de kunde ſtjæle om Natten. Saa kommer de ogſaa til et Sted, hvor der var et fedt Svin, ſom ſtod paa Sti, og da de fik det at ſe, ſagde de: „Hun var værd at tage.“ Folkene hørte nok, hvad de fremmede Folk ſagde, men brød dem ikke mere om det end det ſamme, for de vilde have Soen ſlagtet den ſamme Dag. Da de havde faaet den af med Livet og ſkoldet og gjort i Stand, lagde de den ind paa deres Storſtuebord til næſte Dag. Ud ad Aften bliver en gammel Aftægtskone ſyg, der var i Gaarden, og hun døer da ſamme Nat. Saa tager de Soen væk og lægger et andet Sted hen, for de vilde have Liget lagt paa Straa der paa Bordet. Kort efter kom Røverne og vilde tage Soen. De ſaa dem jo godt for, ſom de plejede, og da de ikke fandt den i Svinehuſet, men ſaa noget hvidt ligge paa Storſtuebordet, troede de, det var den, og tog Liget ud ad et Vindue, trimlede det ſammen og hæflede af med det. Saa ſiger den, der bar, til den anden: „A tykkes, hun er ſaa let.“ — „Det er der ikke Fare ved“, ſvarer den anden, „der er Sul nok for Pengene.“ Nu bliver de ved at hjaſke af, til de kommer ud til Markleddet, der vilde de til at hvile dem, og ſaa med det ſamme ſe, hvad de havde fanget. Da var det denne her gamle Kjælling, og de bliver jo ſaa arrige ved at gjøre denne Opdagelſe, at de ſmider hende og blot tager det med dem, ſom hun var ſvøbt ind i. Om Morgenen, da Folkene i Gaarden kom op, var den døde Kjælling henne, og de kunde aldrig begribe, hvor hun var bleven af. De vil finde ud af det paa én Maade og paa en

anden Maade, og tilſidſt kommer de til den Beſlutning at tro, om Fanden havde ikke taget hende, ſiden hun blev ſaa ren og bar væk. Den Tro blev de i, til hun fandtes oppe ved Leddet, og ſaa var de lige nær, de kunde jo ikke paa nogen Maade begribe, hvant hun var kommen der. Saa blev hnn lagt paa Straa i hendes gamle Plads og ſiden begravet.

Trine Roſtrup, Hule.

90. Der var en Mand, der havde et ſort Svin. Det blev borte for ham, og han troede, det var ſtjaalet. Det var det ogſaa; Naboen havde taget det. Manden havde ſit Mærke i det ene Øre af Svinet, og da nu Naboen havde ſlagtet det, lod han det hele Hoved koge og bad den anden ſom Gjæſt. Da han nu ſaa ſit Mærke i Øret, ſagde han: „Hvad! det er jo altſaa dig, der har ſtjaalet mit Svin.“ Men Naboen rakte hen og ſkar Øret af med de Ord: „Er det da raa?“ puttede det i Munden og ſagde: „Nej, det er dog kogt.“

Niels Johanſen, Kirke-Værløſe.

31. Tyven ræder en anden.

91. Der var en Præſt, der kom Bud til en Aften, han ſkulde hen at berette en ſyg. Saa havde han glemt hans Bog i Kirken, og han ſender da Bud ned i Folkeſtuen til hans Karl, om han kunde gaa op og hente ham Bogen. Saa ſiger Karlen: „Det tør a ikke“, men ſaa havde de en lam Skræbder at ſy, og han ſad jo med Benene op under ſig paa Bordet, han ſiger: „A turde nok, men a kan ikke godt gaa.“ — „Da vil a bære dig“, ſiger Karlen, „naar du vil ſaa følge med.“ Ja, da vilde han det. I ſamme Godlag da var der tre Gavtyve, ſom vilde ſtjæle et Par fede Beder fra Præſten, og de havde gjort den Aftale, at de to ſkulde gaa ind i Præſtegaardens Faarehus og tage dem, men den tredje ſkulde vente efter dem oppe i Vaabenhuſet. Da nu Karlen han kommer med denher Skræbder paa Ryggen og lukker Døren op, ſaa ſtikker Tyven Hovedet frem og ſiger: „Er han fed?“ for han troede jo, det var

de andre, der kom med Veden. Saa ſmider Karlen ham ind til ham og ſiger: „Nu kan du tage ham, a véd Pokker ikke, enten han er fed eller mager“, og ſaa løber han tilbage, alt hvad han kan. Men han er ikke kommen hjem, før Skrædderen allerede er der, ſaa det viſte ſig, at ihvor ringe han var til Bens, ſaa kunde han dog løbe ſtærkere end Karlen, og ſiden har de altid ſagt, te Krevl kunde faa Ben, naar én blev forſkrækket.

Niels Kr. Mosgaard, Trælund.

92. Der var en Gang to Karle, der vilde ud at ſtjæle fede Gjeldvæddere. De vilde hver gaa ſin Gang og ſaa mødes i Kirken, for der tykte de, der var ingen, der kom. Den, der kom førſt, ſkulde ſaa bie, til den anden ogſaa kom, ſaadan var Aftalen. Den ene faar da ogſaa fat paa en Vædder, og han kommer til Kirken og ſtiller ſig an der i Skrivehuſet. Den ſamme Aften vilde Præſten have en Bog hentet, der laa oppe paa Alteret, men der var ingen, der turde hente den. Endelig var der en Krevling, der ſagde, te naar de vilde bære ham til Kirken, ſaa kunde han hente den. En Karl kommer ſaa bærende med denher Krevling, og da han kommer til Døren, lukker Tyven op og ſpørger: „Er han fed?“ for han troede jo, det var hans Kammerat, der ogſaa kom med en Vædder. Men Karlen ſmider Krevlingen, ſom ikke ſaa ſært kunde være, og render, men nu fik Krevlingen Ben, og han kom førſt hjem til Præſtegaarden. Lige efter kommer den anden Tyv med Vædderen, og ſaa kommer de to til at ſnakke om, hvem det var, der førſt havde været der, og de blev ſnart ſom noget ræd for dem ſelv. Men der var ingen, der turde komme til Kirken ſiden om Aftenen, for de troede, det var ilde fat der, ſaadan kom det da til Ords. Men Tyvene kunde ſiden ſtjæle ſaa meget, ſom de vilde.

Otto Skibilds Husholderſke Karen Pedersdatter, Sneptrup Huſe.

93. Der var en Gang nogle, der gik hen for at ſtjæle Faar. Men ſaa vidſte de ikke, hvor de ſkulde faa dem ſlagtet og gjort i Stand. Saa finder de paa at gjøre det i Vaabenhuſet. Imidlertid vilde Præſten op efter en Bog, han havde glemt paa Alteret, men han var ſaa ringe gaaende, og han be-

der da Karlen, om han vil ikke gjøre ham den Tjeneſte at bære ham op i Kirken, for han ſkal have en Bog der. Det bejaer Karlen nu ſtrags, og han kommer af Sted. Da de kommer til Vaabenhusdøren, ſiger ham, der ſtaar der inde og venter paa den anden: „Er han fed?“ Saa hugger Karlen Præſten af ſig og ſiger: „Der har I ham nu, hvad enten han er fed eller mager“, og ſaa rendte de begge to.

94. To Tyve vilde hen at ſtjæle. Nu havde en Mand netop ſlagtet en Gris, og ſaa ſkulde den ene gaa hen og ſtjæle den, men den anden ſkulde ſtjæle Kaalene, de ſkulde have til Flæſket, og det blev Aftalen, at de ſkulde mødes i Vaabenhuſet ved Kirken. I Formidlertid ſkikker Præſten Bud til Degnen, om han vilde ikke gaa op i Kirken efter Alterbogen, for den havde han glemt. Men det var han ikke for, uden Præſten vilde ikke med ham. Men Præſten var ſaa ſkidt til Gangs, han vilde ikke, uden Degnen vilde ikke bære ham. Saa faar han ham ogſaa paa Ryggen og kommer af Sted med ham. Da de kommer nu til Kirkedøren, var den ene af Tyvene allerede kommen, det var ham med Kaalene, og han troede jo, det var hans Kammerat, der kom med Griſen. Saa rækker han Hovedet ſaadan ud af Døren og ſiger: „Er han fed?“ Degnen tror, det er et Spøgelſe, og ſaa raaber han, idet han ſmider Præſten af ſig: „Der har du ham, enten han er fed eller mager!“ og ſaa ſætter han af hjemad. Men han kunde ikke en Gang løbe ſaa ſtærkt ſom Præſten, og han klagede ſig endda, han var ſaa ſkidt til Bens. Niels Joſef, Risgaarde.

95. Tre Tyve vilde ud til Klokkerholm at ſtjæle Veder. Den ſamme Aften ſkulde Præſten have ſin Bog hentet i Kirken, og ſaa ſkulde Karlen og Røgteren hente den. Men da Røgteren var ringe gangende, kom han paa Ryggen af Karlen. De to Tyve ſtod paa Kirkegaarden og ventede paa den tredje, da Karlen kom med Røgteren. Saa troede de, at det var ham, der kom med Veden, og ſagde: „Er han fed?“ Karlen blev forſkrækket og ſmed Røgteren med de Ord: „A véd Fanden,

om han er ſed eller mager, nu har I ham der." Nu var Røgteren god nok til at løbe, og han kom førſt hjem.

Lærer Hjortnæs, Brenſted.

96. I en Kro ſidder der nogle en Aften og ſpiller Kort, og ſaa kommer det i Snak, hvem der turde gaa op i Kirken og ned i Begravelſen og ſlaa et Søm i en af Kiſterne. En lam Skrædder, ſom ſidder paa Bordet, ſiger, at det tør han, naar én vilde bære ham derop. Samme Aften vilde nogle Tyve ſtjæle Degnens Beder, og den ene Tyv ſtaar i Vaabenhuſet, da den Mand fra Kroen kom med Skrædderen. Saa raaber han: „Er han ſed?" for han troede jo, det var hans Kammerat, der kom med en Bede. „Det véd a", ſaa bandede han, „ikke, her har du ham, ſom han er", og i det ſamme ſmed han ham. Men Skrædderen kom hjem før Karlen.

J. Kornerup, Egaa.

97. Dæn gammel Pe Åwwerlåå han ſåtålld mæ jæn Gang jæn a hans Bedrøwter. Da a wa Kuſk i Ulſtrup Præjiſtgor, da wa wi jæn Awten en hejl Dejl ſåſammelt i en Gåd, ſom lo Nååbo mæ Præjſtgoen, di kaldt en Fransgoen. Så komme wi te å werriſſer om, hwæm dæ tur go åp i Kjærken. Mæn de wa dær engen dæ tower. Mæn ſå wa dær en Skredder, dæ wa lam, han wild ta ſæ ed æpo, nær dæ wa jæn, dæ wild bæær ham dæråp. Så ſæjer a: „De wel a gjør." Dæn ſamm Awten wa dæ tåw, dæ hå lå djæ Law å ſkuld ſtæll tåw Beder, å dæm wild di møes mæ i Wavenhuſe. Så wa dæn jænn kommen mæ hans å ſto å wendt æpo dæn åån, mæn han ku et kom a Stæj mæ å ſo hans ſtållen, ſå dænd ſku tåes dæær, ſom di wa ſåſammelt. Da han et kam, å dæn åån ſto å wendt æpo ham, ſå kamm a mæ Skredderen po Nakken, ſåen ſåtålld Pe Åwwerlåå mæ, ſå han wiſt et bæjer, end de wa ſæ ſjæl, han ſåtålld omm. Så roover han te mæ, da a kamm mæ Skredderen: „Æ han ſejed?" ſå han mjænt jo, de wa dæn åån, dæ kamm mæ hans Beed. A bløw ſå ſåſtrækked, te a ſmed Skredderen o-mæ end æ Daren å ſæjer: „Dæær æ han, ændten han ſå æ ſejed hælde mawer", å dæærmæ ſtak a o de bæjſt a kund. Mæn do ka

trow, Skredderen han ku rænnd, dænd Gang han kam åp ijæn, han to nåwwer ållerhælweſte Spreng po di bette ſtakke Vejen. A kam føſt hjæm, mæn de war åsſe åldt de; han fåtålld e ſåen, te han wiſt et bæjer. Jens Korregaard, Havbro.

98. Et Par Karle her fra Nørre Jylland rejſte til Sønderjylland for at faa Tjeneſte. De havde beſtemt kun at være der om Sommeren, men blev der alligevel om Vinteren ogſaa. Da det blev hen ad, blev det alligevel noget ſmaat med Fortjeneſten, og de tykte ikke ret, de kunde holde Jul, ſom de gjærne vilde. Saa ſiger den ene til den anden: „Nu har a fundet paa Raad. Der boer en meget rig Mand tæt ved Præſtegaarden, han har nogle gode Faar og nogle gode Kaal. Lad os bjærge nogle af dem.“ Den ene ſkal ſaa gaa ind i Haven og tage en Sækfuld Hvidkaal, og den anden ſkal gaa hen og tage en rigtig fed Bede Nu havde de i Gaarden en ſtor Bindehund, og den hed: Er du her? Men den mente han nok, han ſkulde komme til Rette med. Ham, der ſkal ind i Faareſtien, han leder bygtig omkring for at finde en rigtig fed én. Det Spektakkel, han gjør, kan høres ind. Manden vaagner ved det, og kalder paa hans Søn, han ſkal gaa ud at ſe efter, hvad der er ved det. „Er du ræd, kan du jo tage Hunden med.“ Sønnen gaar hen i Døren og raaber: „Er du her?“ Den anden i Faareſtien hører det og troer, at det er hans Kammerat, der raaber, hvorfor han ſvarer: „Ja!“ Nu troede Sønnen, det var Hunden, der ſvarte og havde lært at ſnakke, og ſaa gaar han ind til Faderen og ſiger, te Hunden er forhegſet. Faderen ſkammer ham ud og gaar ſelv til Døren. „Er du her?“ raaber han. „Ja“, ſvarer den anden, „a har jo ſagt det.“ Nu blev Manden ſelv ræd, og han ſkynder ſig tilbage og befaler Sønnen at hente Præſten, for Hunden var bleven forhegſet og kunde ſnakke. Han maatte endelig ſkynde ſig at komme. Men Præſten var i Seng. Da Karlen nu kommer og kalder paa ham, vil Præſten ikke rejſe ſig, og ſkjøndt han anmoder ham om at følge med og ſe til deres Hund, der var kommen til at ſnakke, vil han ikke følge med ham. Men Kar-

len gjør kort Proces, tager ham af Sengen og bærer ham paa Ryggen hjem. Imidlertid gaar den førſte Karl omkring i Haven og ſamler Kaal. Da han ſer, der kommer en Perſon med en Børren paa Ryggen, troer han, at det er hans Kammerat, der kommer med Beden, og da han er lige ud for ham, ſiger han: „Er han fed?“ Sønnen ſvarer ham i ſtørſte Angſt: „Ja, hvad enten han er fed eller mager, ſaa har du ham her“, og ſmider Præſten over paa ham, idet han løber ind ad, alt det han kan. Præſten løb tilbage til Hjemmet, og de to Gavtyve kunde nu uforſtyrret fortſætte deres Arbejde. De tog, hvilke Sager de vilde have, og ſaa holdt de ſig en rigtig glædelig Jul.
Mads Graverſen, Svendsgaard, Fabjærg.

99. To Karle blev enige om at ſtjæle til Præſtens. Den ene ſkulde ſtjæle Æbler, og den anden Præſtens Veder. Han havde en Hund, der hed: Tag-flere, og da Pigen kom ud og kaldte paa Hunden: „Tag-flere!“ troede Karlen i Træet, at det var hans Kammerat, der raabte, at han ſkulde tage flere, og han ſvarede, at han ſkulde tage nok, han ſkulde nok ſelv pasſe, hvor mange han vilde tage. Pigen blev opmærkſom paa det og ſagde til Præſten, at det var nok ikke rigtigt i Haven. Saa ſkulde Præſten ud til Spøgelſet, men hans Alterbog laa i Kirken, og den turde ingen vove ſig til at hente uden en gammel Kjælling, ſom en Karl ſkulde bære paa Ryggen. Karlen, der havde taget Æbler, var kommen og troede, at det var ham med Beden — — o. ſ. v.
Mik. Chr.

100. Der var to Mænd, der ſkulde følges ad ud at ſtjæle. Den ene han vidſte, hvor der var to Skjæpper Hasſelnødder, og den anden vidſte, hvor der var en god fed Bædder, og ſaa ſkulde hver gaa ſin Vej hen at ſtjæle det, de vidſte af at ſige, og de gjorde den Aftale, at den, der kom førſt, ſkulde ſætte ſig hen paa Kirkegaarden og vente paa den anden. Nu var der en Kro ved den ene Side af Kirkegaarden, og en ſtor Landsby ved den anden Side. I ſamme Godlag kom der en Mand, han ſkulde over til Kroen og hente ſig en Flaſke Brændevin. Saa vilde han gaa over Kirkegaarden, for det det var

nærere. Da var denher Tyv med Nødderne kommen og ſad og knækkede dem. Den anden hørte noget, der knaslede og puslede, og han ſer og ſer og faar ſaa Øje paa Manden, hvorover han bliver ſaa forſkrækket, te han havde nær daanet, men han beſlutter ſig da til at rende hen til Kroen og fortæller der, te den Slemme ſad omme paa Kirkegaarden og knækkede Hasſelnødder. De blev forſkrækket alleſammen der inde ſaa nær ſom en gammel Mand, der var halt, han kunde ikke gaa og ſkulde bæres fra det ene Sted til det andet. Han ſagde, at han vilde da ogſaa gjærne om at ſe den Slemme, han vilde give én fem Rigsdaler for at bære ſig derom. Saa var der en fremmed Mand, han ſagde, han kunde godt gjøre det for æ fem Daler. Saa faar han ham paa Nakken og gaar der om og kommer ind. Da ſidder Tyven der endnu og raaber: „Er han fed?" Saa bliver de ſaa forſkrækkede. Den halte Mand ſpringer af Ryggen paa den anden, han troede jo, det var ham, den Slemme mente, og troede, at Manden var underkjøbt til at bære ham derover til den Slemme. Ellers kunde han ikke gaa, men den Aften kunde han rende. Tyven, der troede, at det var den anden Tyv, blev forundret, og ſlentrede af hjem med Nødderne og lod den anden komme, naar han vilde.

Mariane Jakobſen, Hammerum.

101. Tæt op til Kirken paa en Gaardmands Mark groede der nogle Hasſelbuſke, og da Nødderne var modne, var der én, der ſtjal af dem om Natten. Saa vilde et Par af Gaardens Karle fange Tyven og ſtille ſig i Skjul bag Kirkemuren, men fik ſnart andet at tænke paa end at ſtaa der, for pludſelig ſaa de en ſort Skikkelſe ſidde paa en Gravſten og knække Nødder. De ſkyndte ſig nu hjem ad, det bedſte de kunde, da de var overbeviſt om, at det var et Spøgelſe eller ogſaa den Slemme ſelv. Men ſaa var det netop Tyven, der havde været henne at ſtjæle Nødder og gjorde Regning paa, at han der kunde ſidde i Ro og knække dem. Karl Kr. Jenſen.

102. I Stepping ved Haderslev levede for 70 Aar ſiden en Skrædder, ſom var paa Sognet og gik paa Om-

gang. Der var en Gang Sygdom i den Gaard, hvor han juſt opholdt ſig, og efter kloge Folks Formening kunde Sygdommen hæves, naar man kunde faa lidt Kirkebly og lidt Jord af en friſk Grav, der blev hentet ved Midnatstid i en bælgmørk Nat. Ingen havde Mod til at gaa efter det, og Skræbderen beklagede, at han ikke kunde gaa formedelſt ſin Svaghed, da han ellers nok havde Mod. Endelig tilbød Avlskarlen, at han vilde bære ham paa ſin Ryg derop. Paa Kirkegaarden var et Stykke Jord, hvor Degnen græsſede nogle Faar, og det traf ſig juſt, at ſamme Nat var der kommet Tyve paa Kirkegaarden for at ſtjæle Faarene, der var i udmærket Stand. Da Karl og Skræbder kom til Kirken, ſtod juſt den ene Tyv og holdt paa nogle Faar, mens den anden var gaaet hen for at hente en Vede, der endnu manglede. Da det var ſaa mørkt, ſaa de intet til Tyven, og han mærkede noget, der puslede i Mørket, ſaa troede han, det var Kammeraten. Endelig ſkimtede han, at han havde noget paa Ryggen, og ſaa ſiger han: „Har du ham paa Ryggen, maa han ikke være ret fed." Karlen troede, det var den ſkinbarlige Djævel, der vilde ſtraffe hans Dumdriſtighed, og kaſtede Skræbderen hen til ham med de Ord: „Ja, der har du ham, enten han er fed eller mager", og løb ſaa, alt hvad han kunde, og lod Skræbderen i Stikken. Denne kom imidlertid hjem før Karlen og blev nu ikke længer forſørget af Sognet, da han kunde ſaadan løbe. Tyven blev ikke mindre forſkrækket. Han troede, det var Djævelen, der vilde ſtraffe hans Tyveri, ſlap Faarene og løb ſin Vej Den anden Tyv mærkede Uraad og fulgte bag efter, ſaa Degnen ſlap bedſt fra det ved at beholde ſine Faar. Cand. theol. Fauerſchou.

103. To Tyve var komne overens om at ſtjæle nogle Veder, ſom var tøjrede i Nærheden af en Kirke. Den ene ſkulde vente i Vaabenhuſet, medens den anden ſøgte at faa fat i Vederne. Imidlertid havde deres Ejermand mærket, at der var Ugler i Moſen, og da han var dygtig ſtærk, gik han løs paa Tyven, overvandt ham og ſlæbte ham hen til Vaabenhuſet. Den anden, ſom troede, det var hans Kammerat, der kom med

en Bede, ſpurgte, om den var bygtig fed. Han fik til Svar: „Ja, enten den er fed eller ikke, ſaa har du den her.“ Dermed ſmed han ham i Nakken paa Kammeraten. Bedernes Ejer ſmækkede ſaa Døren i for de to Tyve og lod dem ſtaa til om Morgenen. Nik. Chr.

32. Mandens egen Ko.

104. En Mand kommer en Aften ſildig til et Sted og vil forlange Loſi. Men førſt gaar han ſaa ind i Mandens Koſtald og trækker én af hans Køer ud og trækker om foran Stuedøren, og ſaa gaar han ind og foregiver, at han vil til Marked med denher Ko, men det er bleven for ſilde for ham. Ja, den Mand vilde ogſaa til Marked, ſaa han kunde godt blive, og ſaa kunde de følges ad om Morgenen. Men Markedet var langt henne, og ſaa ſkulde de af Sted i Dagningen. Den fremmede Mand ſpørger ſaa, om han maa ſætte Koen om i Enggaarden, og det faar han Lov til. Næſte Morgen rejſer de af. Da de kommer til Marked, er det bleven lyſt. Saa ſiger Manden, der havde givet Natteleje: „Hvad Fanden! den Ko ligner ſaa beſtemt en af mine Køer.“ — „Naa, gjør den det, ja, ſaa er det ogſaa bedſt, du faar den, ſaa har du lige et Par.“ Det tykte han godt nok om. „Du faar den for en billig Pris, for a har den juſt ikke for dyr.“ Handelen bliver ſaa ſluttet, og Kjæltringen rejſer af. Hen paa Dagen kommer der en ſtor Dreng ridende til Markedet, og det var netop Manden, han ſkulde tale med. Da han træffer ham, ſaa ſiger han: „Husbond! den ene Ko er henne, vi kan ingen Steder finde den.“ — „Saa er det vel min egen Ko, a har kjøbt“, ſiger Manden, „ſaa ſkulde Fanden og have den Kjæltring.“ Ja, han ledte jo efter ham, men Skjælmen var ikke til at finde, og den Skade han havde, den havde han. Lærer Sønderby, Rind.

33. Præſten paa Soen.

105. En Præſt og en Degn boede nær ved en Kirke, ſom det ſædvanlig er Tilfældet. Saa en Aften kom en Mand kjørende fra Kjøbſtaden og hørte, der var ſaadant Spektakel i Kirken. Han troede da, det var Spøgeri, og kjørte ind til Degnen og fortalte ham, hvordan han havde hørt Spøgeriet ſaa grangivelig, og det kunde ikke fejle, der maatte være galt fat. Det var bedſt, han kjørte ned til Præſten og fik ham derop, at det kunde blive manet væk. Degnen ſpringer ogſaa om til Præſten, og ſaa fulgtes de ad. Præſten fik en Bog i hans Haand, og Degnen fik én, og de ſkyndte dem ſaa alt hvad de kunde. Da de kom nær til Kirken, kunde de ogſaa høre Spøgeriet, men da de ſaa kom til Kirkedøren, turde den ene ikke gaa førſt, og den anden turde heller ikke. Endelig bliver de ens om, te de ſkulde gaa lige Side ind ad Døren, men Præſten ſkulde være paa venſtre Side, for Degnen ſkulde lukke Døren op. Ligeſom de ſaa linner Døren, kommer der en So farende ud imellem Benene paa Præſten og render af Sted med ham paa Ryggen. „Farvel, Per Degn!" raaber han, „mig fik han, hils min Kone og mine Børn". Kirkedøren havde ſtaaet aaben, og ſaa var Svinet gaaet derind, men havde faaet Døren vrædt for, ſaa det kunde ikke komme ud igjen. Det var altſaa Spøgeriet, de havde hørt.

Lærer Jenſen, Nygaard.

34. Præſten paa Tyren.

106. Der var en Gang en Møller, han var ſaa ilde holden med, at Præſten vilde gaa til hans Kone, og han vidſte da aldrig, hvordan han ſkulde bære ſig ad med ham. For i gamle Dage har Folk været ſom noget rædde for Præſten, ham turde de ikke godt fornærme. Han ſnakkede da med hans Karl om det, hvordan han ſkulde bære ſig ad, og ſagde, om han kunde ikke kjende ham noget Raad til det. Jo, det kunde han gjærne. Han ſkulde nu bilde hans Kone ind, te han vilde

ad By et Par Dage, og nærenstid han var ſaa kommen et Stykke hen, ſaa ſkulde han komme igjen ſaadan ved Aftenstider, og ſaa vilde de trække Heſten ind ad Bagdøren, for de havde en Bagdør paa Stalden ſaadan, at de kunde ikke ſe, naar han kom til Gaarden. Paa æ Sted Manden var reden af Gaarden, ſaa fik Konen Bud om efter Præſten, og han kommer ſaa ridende om til Møllen, og Karlen tager hans Heſt og ſætter den ind. Den Gang det nu begynder at blive mørkt, ſaa kommer Manden tilbage, og de faar Heſten ind ad Bagdøren og ſætter den i Stalden og fortærer nogle Meldmader, Manden havde med, og ſaa en Pægl. Da det nu var til Side, lagde Karlen Præſtens Saddel paa en ſtor rød Tyr, de havde, og ſaa gik han nu og pasſede paa ved Sovekammervinduerne, den Gang ſom det var bleven retten mørkt. Da han nu ſaa, te Præſten var af Klæderne og vilde til og i Seng, ſaa render han ind og ſiger: „Nu kommer Manden hjem“. Saa ſiger Præſten til ham, om han kunde være geſvindt til at ſkaffe ham hans Heſt. Ja, det ſkulde han nok, og han ud og faar Tyren for Døren. Præſten ud i en Fart, og han ſpringer op paa Dyret og faar ikke at ſe, hvad det er for en én. Naa, Tyren ſætter jo af med ham hen over en Bro, og den var jo ikke ridevant, ſaa den ſpringer over Vejgroben, og Præſten falder af. Tyren han braalld, og da Præſten ikke vidſte andet, end det var dem, der var efter ham, ſaa rendte han hjem ſaa ſtærkt han kunde og kom aldrig mere tilbage til Møllen, hverken efter hans Heſt eller hans Saddel. Tyge Pederſen, Sneſtrup Huſe.

35. Rædehiſtorier.

107. En Mand havde en Kone, hun kunde ikke vel ſpiſe andet end Lammeindmader, ſaa han døjede med at ſkaffe nok af dem til hende hver Dag, og han ſkulde jo idelig ud for at faa fat paa nogle af den Slags. En Dag kommer han om ved en Karl, der havde hængt ſig, og nu kom han i Tanker om, te det kunde maaſke gaa an at tage Indmaden af ham.

Det gjør han ſaa og kommer hjem til Konen med det. Saa gaar han igjen og ſiger til hende, te derſom han ikke kom hjem til Aften, ſaa maatte hun ingen lukke ind. Da det blev Aften, kom der én og bankede paa Døren, og hun lukkede op, for hun huſkede ikke paa det, Manden havde ſagt. Der kommer én ind, og han ſiger: „Jeg tilſpørger dig, hvor har du min Lever og Lunge, min Hjærte og Tunge?“ — „Hwa—a“, ſiger hun ſtille. Han ſpørger igjen om det noget grovere, og til ſidſt ſiger han helt hul og hvas: „Hvem har taget min Lever og Lunge, min Hjærte og Tunge?“ — „Det har du!“ (Dermed gjøres et Udfald mod de Lyttende.)

Peder Kriſtian Jepſen, Lime.

108. Der var en Mand, ſom havde en Kone, der var ſaa forfærdelig ſyg. Nogle andre Folk havde ſagt til ham, at det eneſte hun kunde faa at komme ſig efter, var en død Mands Lever og Lunge. Han gik da og tænkte meget paa det, og da han en Dag kommer forbi en Galge, hvori der hang en død Mand, tog han og ſkar hans Lever og Lunge ud og gik hjem med og fik ſtegt til Konen. Hun ſpiſte det og vidſte ikke, hvad det var. Førſte Nat efter viſte der ſig en hvid Skikkelſe henne ved Døren og ſagde: „Hvor er min Lever, og hvor er min Lunge?“ Det ſagde den tre Gange, og ſaa forſvandt den. Konen ſyntes, det var underligt, men vidſte jo ikke, hvad det havde at betyde. Næſte Nat kom Spøgelſet atter og ſagde det ſamme tre Gange, og imidlertid kom det nærmere hen til Sengen. Tredje Nat kom Spøgelſet lige op til Sengen og ſagde med en forfærdelig Røſt tre Gange efter hinanden: „Hvor er min Lever og min Lunge?“ og til ſidſt ſagde den: „Den har du tæjen!“ og greb hende ned paa Maven (i det ſamme gjør Fortælleren et Udfald mod en af de lyttende Tilhørere).

Frøken Aſtrid Feilberg.

109. Der var en Mand og en Kone, ſom ejede et lille Sted. Manden var meget gjerrig, og Konen havde en uſtyrlig Lyſt til Kjødſuppe. En Dag ſagde Konen: „Hør, Mand, gaa ud og hent mig noget Kjød til Suppe“, og Manden, ſom var

vant til at lyſtre, drog af Sted. Paa Vejen mødte han en Rytter, og han ſlog baade Mand og Heſt ihjel og tog Kjødet med hjem. Suppen ſpiſte Konen med ſtor Appetit. Manden vilde intet have. Om Natten kom en Skikkelſe inden for Stuedøren og ſagde: „Hvor er min dejlige Lever og Lunge, hvor er mit kjærlige Hjærte og Tunge?“ Næſte Nat kom Skikkelſen indenfor Sovekammerdøren og gjentog Ordene. Tredje Nat kom Skikkelſen helt hen til Sengen og gjentog: „Hvor er min dejlige Lever og Lunge, hvor er mit kjærlige Hjærte og Tunge?“ bøjede ſig derpaa ned over Sengen og raabte med et højt Brøl: „Det er i dig!“ Jens Kjeldſen, Tirſtrup.

110. Der var et Par Folk, og Konen var urimelig akkurat og ordentlig med ſine Sager. De havde en Karl og en Pige. En Dag ſlagtede de, og da de havde faaet Kreaturet hængt op, ſkulde Pigen ned til Dammen for at ſkylle Tarme. Da hun havde ſkyllet dem alleſammen, tog Vandet én bort fra hende, og hun blev nu harm i Hu. Det var heller ikke ſært, for da hun kom ind og fortalte Konen, hvordan det var gaaet, blev hun jo rent tummelumſk og befalede Pigen at ſkaffe den igjen, ihvad hun ſaa ſkulde gjøre derfor. „Hvad ſkal jeg nu gjøre?“ tænkte Pigen. Der var netop i de Dage bleven hængt en Mand, og fra ham kunde det jo ikke ſkade at tage en Tarm. Saa løb hun da op til Galgen, rev en Tarm af Manden, gik hjem og ſkyllede den og lagde den til de andre, idet hun ſagde til Konen, at nu havde hun fundet den Tarm, der havde været borte. Om Aftenen, ſom Konen og Pigen ſidder inde i Stuen og ſkjærer Pølſemad, og Manden og Karlen tæller Pølſepinde, kommer der én til Vinduet og banker paa og raaber tre Gange med en bøs Stemme: „Tag mig min Tarm!“—„Hvad er det?“ ſiger Manden, „det vil jeg ud at ſe efter“, han kunde jo ikke forſtaa, hvad det var; de havde ingen Ting mærket, da han og Karlen nylig havde været ude at give Heſtene. Men der var ingen Ting. Han gaar ind, men lidt efter begynder det igjen. Saa ſiger Manden til Konen: „Nu faar du at gaa ud og ſe efter, det er en ſkrækkelig Allarm.“ Hun mærkede

heller intet. Lidt efter kommer det igjen, og ſaa maa Karlen afſted. Fjerde Gang, det kom, maa Pigen gaa, og da ſaa hun en Skikkelſe, der ſagde med en frygtelig hul Stemme: „Tag mig min Tarm!" — „Aa, jeg har ſku ingen Tarm", ſvarer Pigen. „Ja, ſaa tager jeg ogſaa dig!" (Ved disſe ſidſte Ord griber Fortælleren, ſom for at efterligne Spøgelſet, Tilhørerne omkring Livet). H. A. Bering, Tyholm.

Jeg har hørt den Ændring, at den hængte Mand raabte paa hvert Sted, hans Tarm havde været, førſt ved Galgen, ſaa ved Dammen, ſaa i Gaarden og til ſidſt inde i Stuen, hvor Folkene ſad. I Ty har jeg hørt ſaadan fortælle, at da Pigen kom ud, ſagde den hængte: „Tag mig min Tarm!" hvortil hun ſvarede: „Hvor er din Tarm?"—„Den ſidder i dig!" (Saa kommer jo Udfaldet mod Tilhørerne).

111. Der var en fattig Mand, der havde Kone og fire ſmaa Børn. En Dag blev Konen meget ſyg og vilde gjærne have Kjødſuppe. Manden vidſte ikke, hvad han ſkulde gjøre. Han gik da ud i Skoven i ſørgelige Tanker. Da ſaa han et dødt Menneſke, der hang i et Træ. Ham tog han ned, gik hjem dermed og kogte Suppe paa noget af Kjødet. Konen og Børnene fik nu noget deraf, og hun ſpurgte, om han vilde ikke have noget med, men det ſagde han nej til. Da de var gaaede i Seng, kom der noget og bankede paa Døren. Da rejſte det ældſte af Børnene ſig og lukkede op, men der var intet. Det kom igjen og bankede. Da rejſte det næſtældſte Barn ſig og lukkede op, men der var heller ingen den Gang. Saadan blev det ved endnu to Gange til. Det yngſte Barn fandt heller intet, men da Manden ſelv ſprang op og aabnede Døren, ſagde Spøgelſet: „Av, min Kallun, det er dig, ſom jeg vil have!" Manden forſvandt fra den Tid af og var og blev borte.

Nik. Chriſtenſen.

112. Der var en Kone, hun var ſaa bange for at være ene om Aftenen. Naar der blot var én ved hende, ſagde hun, ſaa var hun lige kjær, enten den var levende eller død. Saa ſkulde hendes Mand væk en Aften, og han gaar da hen paa Kirkegaarden og graver et Lig op, og det bærer han hjem og ſætter ſønden Kakelen, og ſaa ſiger han, at nu havde han ſkaffet

hende én, der kunde ro hende. Som hun nu ſidder der i Mørke, ſaa gaar hun hen og ſkruer hans ſtore Taa af og ſidder og leger med den. Saa bliver det ved Tiden, Kokken begynder at gale. Da ſiger den Døde: „Nu galer Hanen den røde, til Jorden ſkal alle de døde". Lidt efter ſiger han igjen: „Nu galer Hanen den hvide, jeg kan ikke længere bie". Konen hun blev ved at ſidde og trimle. Saa ſiger han: „Nu galer Hanen den ſorte, nu lukker de Himmelens Porte". Hun blev ved at ſidde. Saa ſiger han lige med ét: „Nu galer Hanen den graa, tag mig min ſtore Taa!" og ſaa fløj han hen imod hende og ſnappede den. Hun fik en ordentlig Forſkrækkelſe og brød ſig ikke om at faa ſaadan én til at ro ſig om Aftenen.

Mette Marie Jensdatter, Sundby.

113. En Mand havde faaet Vane paa at gaa i By om Aftenen, og han var ſjælden hjemme. Hans Kone klagede derfor over, at Tiden faldt hende lang, naar hun ſaadan ſkulde ſidde alene. Manden lovede da, at han ſkulde ſkaffe hende én, der kunde holde hende med Selſkab. Næſte Morgen gaar han hen og ſkjærer en Tyv ned af Galgen, ſætter ham ved Bordenden og ſiger til ſin Kone, at her var en Mand, hun kunde ſnakke med. Konen blev glad og begyndte ſtrags at ſpørge den fremmede ud: Hvor han var fra, hvad han hed o. ſ. v., men han ſvarede jo intet. Saa tænkte Konen, at han maaſke var ſulten, og hun ſætter derfor paa Bordet for ham, men idet hun tog hendes Kjødmadsfad ned af Hylden, faldt der et ſtort Ben af Fadet og ſlog den ſtore Taa af Tyven, og ſaa raabte han: „Ta mæ mi Tå!" (Disſe ſidſte Ord brøles i en bøs Tone, idet man griber Barnet eller Tilhøreren i Armen, hvorved denne bliver meget forſkrækket). A. C. Poulſen.

Fortalt af Inger Marie Nielsdatter i Skyum.

114. Der var en gammel Kone, hvis Mand var død for mange Aar ſiden, hun ſad en Nytaarsaften og varmede ſig ved Ovnen. Da kom hendes Mands ſtore Taa ind ad Døren til hende og danſede underlig om paa Gulvet. Konen tog den endelig op i hendes Skjød, og det var beſynderligt, ſaa raſk

Tiden nu ſtred for hende. Anden Dags Aften kom hendes Mand ind til hende og forlangte ſin Taa. Den fik han, og nu ſad de to Ægtefolk og ſnakkede længe ſammen, men da Klokken ſlog tolv, forføjede han ſig bort og ſagde:

„Nu maa jeg ej længer blive hos dig,
ti Himmeriges Klokker de ringer efter mig."

Nik. Chriſtenſen.

115. Der var et Par Ægtefolk, der levede ſaa ſølle med hinanden, for den ene kunde ikke lide den anden. Manden hed Tule, og ſaa døde han. En Aften kom han og bankede paa Døren og ſagde: „Luk op, lille Kone, Tule ſtaar for Døren!" men hun turde ikke lukke op. Paa æ anden Aften kom han igjen og bankede paa med de ſamme Ord, men hun turde ikke lukke op. Saa gik hun ned til Præſten og ſnakkede med ham om det. Han ſagde, at hun ſkulde lukke op og faa at vide, hvad han vilde. Han kom da den tredje Aften igjen og bankede paa. „Luk op, lille Kone, Tule ſtaar for Døren." Saa lukkede hun op, men da hun fik at ſe, hvordan han ſaa ud, ſagde hun: „Hvi er din' Arm' ſaa lang'?" Han ſvarede: „For de er et Par Helvedes Stang'." — „Hvi er din' Ywn ſaa røø?" — „For de er et Par Helvedes Gløø." — „Hvi er din' Tænd ſaa hviid?"—„For dem ſkal a brug' te å bid dæj mæ."

Andſt Herred. Jens Madſen.

116. En af Krampeſlag meget plaget Kone fik det Raad at ſkjære Leveren ud af en Tyv, der hang i Galgen, ſtege den og ſpiſe den. Hun gjorde det ogſaa, men om Aftenen, hun ſad og ſpandt, bankede det paa Vinduet, og hun ſaa en høj, hvid Skikkelſe ſtaa derude. Han ſagde: „Hvor er mit Hoved?" — „Det véd ikke jeg." — „Det ſidder i Helved til en gloende Kugle, uuja!"—„Aaja!" ſiger Konen. „Hvor er mine Ben?" — „Det véd ikke jeg." — „De ſidder i Helved til et Par gloende Stager, uuja." — „Aaja", ſiger Konen. „Hvor er min Arm?" — „Det véd ikke jeg." — „De ſidder i Helved til et Par gloende Greber (Møggreber), uuja."— „Aaja", ſiger hun. „Hvor er min Lever?" — „Det véd ikke jeg." — „Den ſid-

der i dig.“ (Dette ſiges med en tordnende Stemme iſær Ordet dig, ſom om man vil ſpiſe den, der hører efter). Saa aad han hende.

A. Drewſen, Kjøbenhavn.

117. Der var en Mand, ſom ſkulde til Kjøbſtaden for at kjøbe noget til ſin Kone, der var ſaa ſyg. Han vidſte en Tyv, der hængte i en Galge, og til ham gik han da hen og tog Hjærtet ud af ham og gik hjem med det og ſtegte det til ſin Kone, ſom og fortærede det. Men ſaa kom der en Aften noget og bankede paa Døren, og Konen gik ud og lukkede op, ſaa paa Skikkelſen og ſagde: „Jeg mener, jeres Hænder er ſaa ſtore, Fa'rlil.“ — „Ja“, ſvarede han, „det har før været et Par Hænder, men nu er det et Par Fandens Grabber.“ — „Aa, gid Jeppe var hjemme, at han kunde vogte mig for Kyſe“, ſagde Konen. „Jeg mener, jeres Arme er ſaa ſtore, Fa'rlil“, ſagde Konen videre. „Ja, før har det været et Par Arme, men nu er det et Par Fandens Karme.“ — „Aa, gid Jeppe var hjemme, at han dog kunde vogte mig for Kyſe. Jeg mener, jeres Ben er ſaa ſtore, Fa'rlil.“ — „Ja, før har det været et Par Ben, men nu er det et Par Fandens Støtter“, ſvarede han. „Aa, gid Jeppe var hjemme, at han dog kunde vogte mig for Kyſe! Jeg mener, jeres Øjne er ſaa ſtore, Fa'rlil.“ —„Ja, det har før været et Par Øjne, men nu er det et Par Fandens Glugger.“—„Aa, gid at Jeppe var hjemme, at han kunde vogte mig for Kyſe.“ Saa ſiger han: „Hvor der er Fare for Hjærtet, for nu river jeg dit Hjærte fra dig!“ og ſaa rev han efter hende for at faa ſit Hjærte igjen ſom hun havde ædt.

Seminariſt P. Olſen.

118. Der var en Mand, der døde fra ſin Kone, men han gjæſtede hende en Gang om Natten. Hun blev forſkrækket og ſagde: „Hvorfor er dine Øjne ſaa røde?“ — „Fordi det er Helvedes Gløder.“ — „Hvorfor er dine Ben ſaa lange?“ — „Fordi det er Helvedes Brandſtange.“ — „Hvorfor er dine Negle ſaa lange?“ — „Fordi jeg vil gjøre dig bange.“ Saa rev han hende ihjel.

Nik. Chriſtenſen.

Nogle af de ſidſte Variationer har en noget alvorligere Karakter, men maa alligevel fuldt ud betegnes ſom Rædehiſtorier. Oprindelig har de vel ſlet ikke været dette, der er ſandſynligvis endogſaa et meget gammelt mythologiſk Grundlag, og der er jo adſkilligt, der minder om Gjenfærd, Ligſlugeri oſv.

36. Griſeſtegens Behandling.

119. En Smaamand ude fra Sjælland gik omkring i Kjøbenhavn og ſolgte Æg og Smør, og ſaa havde han nu et Sted, han gik ind og fik en Bid Brød og en Dram, der ude paa Veſterbro, naar han fik afhandlet. En Dag han kommer der, ſad der mange ſtore Herrer inde i et andet Værelſe, men han ſad jo i det uderſte Kabinet. De ſad nu og havde Kommers for, og da de nu havde lagt Mærke til den ſjællandſke Bonde, ſaa ſiger de til Værten, om han kunde ikke faa den Bonde ind, de kunde faa noget Spil af ham. Ja, det vidſte han ikke, for det var ſaadan en kjøn, ſkikkelig Mand, og han holdt ſig al Tid uden for Klammeri og Sjov. Men han kommer da derind. Nu vilde de jo have ham til Avrigant. Saa beder de ham om at ſpiſe ved dem, og der kommer en Gaaſeſteg ind. Den ſkulde han ſkjære for, og han griber Kniv og Gaffel og jager i Stegen. Saa ſiger de til ham: Ligeſom han nu behandlede Stegen, ſaadan ſkulde han ſelv behandles. „Saa er det ſku ogſaa paa en fejl Faſon, jeg begynder", ſiger han, og ſaa ſmider han Kniv og Gaffel og ſnurrer Gaaſen om og ſætter Fingeren ind i R . . en af den, og tager den ud igjen og ſuger paa den. Vilde de nu gjøre ſaadan ved ham, ſaa kunde de. Men de var godt fornøjet og vilde ikke have mere ud af ham. Saa kunde han gaa i Fred.

Iver Bundgaard, Havbjærg.

120. Der var en ſjællandſk Bonde, der kjørte ind til Kjøbenhavn med et Læs Tørv. Da han nu havde faaet Tørvene ſolgt, var han bleven ſulten, og ſaa kom han i Tanker om, at han vilde ind et Sted og have ſig noget at ſpiſe. Det lykkedes ikke bedre for ham, end han træffede at komme ind paa

en Klud. Da han nu kommer ud i Kjøkkenet, ſer han Kokkepigen ſtaa og ſtege ſaadan noget fedt noget. Deriblandt var en Griſeſteg og en Gaaſeſteg, og deher Sager tykte jo den ſjællandſke Bonde kunde være godt at faa noget af. Saa ſiger han til Pigen: „Kan jeg faa en Portion Steg?“ — for de ſiger „jeg“ til dem ſelv der ovre paa Sjælland, det er aldrig ſaa fattig en Bonde. Pigen ſiger: „Nej, det kan du ikke.“ — „Hvorfor ikke det?“ ſiger han, „mine Penge kan være lige ſaa gode ſom en anden ſine.“ — „Ja, rigtig nok, men du er ikke af den Stand, te jeg kan give Spiſe ud til dig, de er meget finere, de Folk, der ſpiſer her. Du kommer til at henvende dig til et Spiſekvarter, der kan du faa Mad, ſom paſſer for dig.“ Bonden ſiger jo, han kunde vel ogſaa faa noget her. Imidlertid kommer Værten ud i Kjøkkenet, og han ſtaar og hører paa Samtalen, og ſaa ſiger han til Bonden: „Hør, bi lidt!“ og gaar ind til Gjæſterne og ſiger: „Der er en ſjællandſk Bonde her ude, der vil have noget at ſpiſe med. Hvad ſynes De? kan De have ham til Bords med?“ — „Ja,“ ſiger de, „lad ham komme ind“. De ſyntes jo, at den Fyr vilde de have Løjer af. Manden gaar ud igjen og ſiger til ham: „Ja, værsgod ſaa og gaa op i Stuen“. Han kommer ind, men er jo ikke ſaa poleret og ſaa høflig af ſig. De andre ſaa' til hinanden og lo, og de tænkte: „Ja, ham ſkal vi nok faa vore Løjer med.“ Strags kommer Griſeſtegen ind, og de bliver ſat til Sæde hver én, og Bonden faar ogſaa ſit Sæde. Nu ſkulde de til at doblere om, hvem der ſkulde ſkjære den for, og de faar det da indrettet ſaadan, at det træffer paa Bonden, og han ſkal til at tage fat. Saa ſiger de: „Hør du nu, du Bonde, lige ſaadan ſom du nu bærer dig ad med Griſen, lige ſaadan bærer vi os ad med dig.“ — „Skal Ordene gjælde?“ ſiger han. „Ja viſt“. Saa tager han ved Terrinen, ſnurrer Bagenden af Griſen om imod ſig ſelv, jager Fingeren derind og drejer den et Par Gange om der, putter den ſaa ind i Munden og ſuger den af. „Nu, gode Herrer, kan I jo gjøre lige ſaadan ved mig“. Nej, det var der ingen, der vilde, og nu kunde han være ved dem uden at blive ſkoleret. Maden blev ſpiſt med god Appetit, og Bonden fik ſig en god Aftensmad og tog ſaa hjem. Kirſten Dalgaard, Aamoſe.

121. Prinſen gik en Dag en længere Tur uden for Byen og kom paa Tilbagevejen tillige med ſin Ledſager ind i et Værtshus, hvor der var ſat en ſtegt Gris ind paa Bordet, ſom et Selſkab havde beſtilt. De ſatte ſig til Bords og belavede ſig paa at ſpiſe, men Værten ſagde, at de ikke maatte røre den, og truede dem med, at hvad de gjorde ved Stegen, vilde han gjøre ved dem. Ledſageren tog da fat i Griſens Hale og ſtak Pegefingeren ind under den, ſaa Fedtet løb ned ad Fingeren, ſtak den derpaa i Munden og ſlikkede den. „Nu kan De, Hr. Vært, gjøre det ſamme ved mig, om De har Lyſt til det". Det havde Værten ikke, og Prinſen lo.

Jens Nielſen, Ringkjøbing.

37. De kogte Æg.

122. Der var en Bisſekræmmer, der rejſte omkring og ſolgte Alenkram. Saa kom han flere Gange til en Gaard, ſom der boede en Enkekone i, og der logerede han om Natten. Endelig kom han til at kjæreſtes med hende. Nu var det jo ſaa meget om at gjøre for hende at være god ved ham, og endelig bliver hun opmærkſom paa, hvad hans Livret var, det var kogte Æg. Han bliver ved at gaa der i længere Tid, og han faar kogte Æg at ſpiſe der hver Gang; men Konen ſkriver det ſtadig op, hvor mange Æg han ſpiſer. Endelig kommer han til at kjæreſtes med en ung Pige et andet Sted, og det var bedre hans Handel, der kan han faa en ſtor Gaard med en ung Pige. Saa bliver han gift der, og det bliver ſaa meget herlig. Men da Enkekonen faar det at vide, ſaa lægger hun Sag an imod ham, og de kommer for Retten flere Gange, men han kan ikke forſvare ſig, og det gaar ham rent imod. Der bliver jo læſt op for ham i Dommen: Saa mange Æg har han ædt hos hende, og ſaa mange Kyllinger kunde der

have blevet af de Æg, og ſaa mange Æg kunde de Kyllinger have gjort igjen, og ſaa fremdeles, det bliver da den forfærdeligſte Regning, og han kan jo ikke klare det paa nogen Maade, hele Gaarden vil ſpringe for ham. Saa en Dag, ſom han ſkal møde for Retten i Holſtebro, gaar han og røgter hans Høveder, og da kommer hans Hjordedreng hen til ham. Saa ſiger Drengen: „Hvad er der ved det med jer, Faaer?“ a tykkes, I er ſaa bekymret.“ — „Aa, det kan ikke hjælpe, a ſiger dig det, min Dreng, det kan du hverken have ondt eller godt af“. — „Ja, I kan da ſagt ſige mig det, a kan da intet Onde have af det, og a kan da endelig heller intet Gode have af det, men a er jo noget nysgjerrig“. — Ja, a kan ſaamænd gjærne ſige dig det, for det er den Proces, a ſkal ud og høre til, a er jo nødt til at tabe, og ſaa miſter a hele Gaarden, den kan vel ikke en Gang ſlaa til“. — Da ſkal I ikke være harmet over det, Faaer! ſaa kan a gaa i jer Plads“. — „Ja, min Farlil! hvad kan det hjælpe, du gaar, kan du ſaa vinde?“ — „Kan a ikke ſkam, kan a, men naar I taber Gaarden, kan det ikke gaa galere, og ſaa kan I jo lige ſaa godt lade mig komme te'n. I kan blot give mig et ſkriftligt Bevis paa, te I er ſyg, og ſaa gaa ad Sengen i Dag“. Ja, det kunde han gjærne faa, det kunde jo ikke gaa galere end at vælte. Saa rejſer Drengen af. Da han kommer ud til Byen, ſiger Byfogden til ham, hvad han var for en Karl. „A er Kræmmerens Dreng, og a ſkulde møde for ham, for han er bleven ſyg“. Ja, det kunde ikke hjælpe, han mødte, ſaa kunde de ſætte det op, til Kræmmeren kerte ſig. „Nej, det behøves ikke, for a har Fuldmagt i min Lomme til at gjøre det af“. Han viſer dem Sedlen fra hans Husbonde, og den var jo god nok. „Ja, ſaa ſkal vi til at have Sagen for“, ſiger Byfogden, „men førſt ſkal du til at beſvare nogle Spørgsmaal, te vi kan høre, om du er klog“. — „Ja, det har a lige kjær“, ſiger Drengen, „men a vilde gjærne, om I vilde være noget ſnar.“ — „Har du Haſtværk, du Dreng!“ ſiger Byfogden og bliver noget gal. „Ja, a har ſaa, men jag nu endelig med det, om a ſkal have nogle Spørgsmaal, for a ſkal til at hjem". — „Vil du holde Kjæft, du Dreng! ſkal du jage paa Dommeren! For det førſte, kan du ſige mig, hvor meget er jeg værd?" — „Ja hvad, det er vel ingen ſtor Sum", ſiger Drengen, „er I ni og tyve Penge værd, ſaa er det da ikke mere". — „Hvordan kan du komme i Tanker om", ſiger Dommeren, „at jeg er kun de ſaa Penge værd?" — „Jo", ſiger han, „for Judas han ſolgte ſin Herre og Meſter for tredive Penge, og I maa da endelig ikke blive mere værd end han. Men det var det, a vilde ſaa gjærne bede jer om, at være noget ſnar med det, a ſkulde ſtræbe og hjem, vor Faaer er ſyg". — „Har jeg ikke ſagt dig, du ſkulde holde Mund!" Saa tager Dommeren en Skuffe ud, der er fuld af Penge. „Kan du ſaa ſige mig, hvor meget er den Skuffe værd med Indhold?" — „Ja hvad", ſiger Drengen, „den er ikke ſvar meget værd. Tre Dages mild Regn ſidſt i Maj Maaned det er da mere værd. Men det var det, det gjældte om, a kunde blive færdig ſnart, vi ſkulde have den Sag for, te a kunde komme hjem". Saa bliver Byfogden da ſaa edderſtentegal og ſiger: „Hvad Satan er der da ved det med dig, du Dreng! ſom du jager!" — „A ſkal ſige jer, a ſkulde hjem, vor Faaer ligger ſyg". — „Hvad ſkal du da hjem efter da, ſiden det haſter ſaa haardt?" — „A ſkulde hjem og have en Tønde kogte Ærter ſaaet inden Aften, og det er ſnart mørkt." — „Nu kan du gjærne gaa, du Dreng, for du er jo ikke klog. Gaa kun nu hjem, min Dreng!" — „A tykte, Dommeren ſnakkede om, a var ikke klog, hvad var der i Vejen for det?" — „Du er jo ikke klog, ſiden du ſiger, at du ſkulde hjem og ſaa en Tønde kogte Ærter". — „Skulde det være taabeligt at ſaa kogte Ærter?" ſiger Drengen. „Ja", ſiger Byfogden, „det ſkal kaldes taabeligt, for naar du ſaar dem, ſaa tror du vel, de kan gro?" — „Nej, det er ikke for det, a tror det, men a vilde prøve det". — „Ja, det er Bevis nok paa, at du er ikke rigtig klog". — „Det forſtaar a ikke", ſiger Drengen, „ſkal a dømmes fra Forſtanden for det, ſaa tykkes a, a kunde lige ſaa vel dømme jer fra Forſtanden, ſiden I tror, der kan blive Kyllinger af kogte Æg". — „Kyllinger af kogte Æg!" ſiger Byfogden, „var Æggene kogte, ſom Kræmmeren ſpiſte?" — „Ja, naturligvis, hvert Æg var kogt." — „Aa, ſaa kan du jo gaa hjem, min Dreng, og ſige, hans Sag er vunden, ſaa er alle de Hiſtorier, vi har haft om den Sag, kun Lapperi". — „Ja, er a ſaa færdig og maa gaa?" ſiger Drengen. — „Ja viſt maa du". Han kommer hjem og fortæller Kræmmeren, at Sagen er vunden, hvorover han bliver ſaa glad, at han vil have Drengen til at blive der og være ſom hans Søn. Siden fik han ſaa Datteren og Kræmmerens Gaard, ſom han ſelv havde vundet. Ole Uglkjær.

123. Der var en Dreng i Aalborg, der gik og tiggede. Saa kommer han et Sted ind, de ſad og aad kogte Æg, og der giver de ham ſegs kogte Æg paa den Maade, at naar han blev rig, ſaa ſkulde han betale dem igjen, der var Marked i Byen, og ſaa kunde han ſagtens ſælge dem. Ja, ſaa gaar han hen og ſælger dem alle ſegs, dernæſt kjøber han atter Æg og fik kogt og ſolgt paa Markedet. Saadan blev han ved at handle den Dag, og ſiden blev han ved med Handelen, ſaa ſtærkt han kunde. Saa varer det i ti Aar, og nu var han bleven en ſtor Studepranger. Manden i det Hus, hvor han var inde, lod ham nu ſtævne for Retten, da han en Gang kom gjennem Aalborg med en ſtor Drift Stude. Hans Fordring lød paa, at han ſkulde betale, hvad der kunde være blevet ud af de Æg i ti Aar, det maatte jo da kunne blive adſkillige tuſinde Høns. Saa er der en bekjendt Mand, der ſiger: „Naar du vil give mig tredive Daler, ſaa vil jeg tage din Sag." Han møder da i Retten i Stedet for Studeprangeren. Saa ſiger han: Nu maatte de gaa op paa hans Loft og maale fem Skjæpper Rug op og ſaa' det i hans bedſte Jord, naar han havde det gjødet og pløjet. Den Afgrøde, der blev, maatte de ſaa' igjen og ſaadan gjøre i fem Aar, men ſaa ſkulde de ſelv betale denne Rettergang. Ja, den Akkord var de jo glade ved, de troede egentlig, de kunde have drevet Manden helt fra Gaarden. Den anden Mand kommer op paa Loftet og faar Kornet

maalt op. Derefter ſaaer han det, hvor han vilde, i Mandens Brakjord, og bag efter ſaaer han ſelv et Stykke ved Siden af. Den fremmede Mand kom tit derom for at ſe, hvordan det ſtod, men det løb ſlet ikke op, og det ved Siden af ſtod kjønt. Endelig kommer han i Tanker om at ſpørge, hvordan det kunde være. Det kom paa, det var kogt. „Ja, hvorfor kogte du det?" — „Jo, Æggene var ogſaa kogte, han fik af dig."

Jens Povlſen, Tværmoſe.

38. Griſens Salg.

124. Der var en Mand, der ſkulde betale Skat, men han havde ingen Penge. Saa havde han en Gris, den vilde han tage til Aalborg og ſælge. Da han kommer ind i Byen med hans Gris, møder han en Herre, der vil gaa paa Tinget. Saa ſpørger den ad, hvad han vilde have for hans Gris. Ja, den vilde han have fem Rigsdaler for. „Ja, du véd vel, hvor jeg boer?" ſiger Herren. Jo, det vidſte han godt. „Der har du ſaa fem Rigsdaler, nu kan du levere den hjemme hos mig." Da Manden nu gaar og vil derhen, møder han nok en Herre, der vil til Ting. Saa ſpørger han ham ogſaa ad, hvad han vil have for Griſen. „Fem Rigsdaler." — „Der har du dem, du véd vel, hvor jeg boer, gaa ſaa hen og levér den." Saa tykte han endda, det var galt, han havde ſolgt Griſen til to, og nu vidſte han ikke, hvad for et Sted han ſkulde gaa med den. Han beſlutter da at trække den hen paa Gjæſtgivergaarden, og der ſælger han den til Gjæſtgiveren. Da de to Herrer gik hjem fra Tinget, ſiger den ene til den anden: „Følg med mig hjem, jeg har Griſeſteg." Den anden ſiger: „Ja, det har jeg ogſaa i Dag." — „Følg nu med mig og ſpis af min Steg", ſiger den første. Da de kommer hjem til ham, ſpørger han, om Griſen er ſtegt. „Griſen? hvad for en Gris?" Ja, han havde da kjøbt en Gris paa Gaden, og han løber ud i Kjøkkenet og ſpørger, om der ikke har været en Mand med en Gris. Nej, det kjendte de ikke til. Saa ſiger den anden: „Følg

nu med mig, ſaa ſpiſer vi af min Steg." Det gik jo lige ſaadan kort at ſige. „Nu vil vi dog have Griſeſteg", ſagde de til hinanden, „lad os ſaa gaa ind paa Gjæſtgivergaarden." De kommer derind og kræver ind, jo de havde en Gris næſten ſtegt, om de vil opholde dem et Øjeblik. Griſen kom ind, og de ſer ſtrags, at den kunde være omtrent af Størrelſe med den, de havde kjøbt. Saa kommer de nærmere til at tale ſammen om det og faar ud af det, at de maatte have handlet begge med den ſamme Mand. Saa taler de til Gjæſtgiveren og faar da Sandſynlighed for, at det var til ham, han virkelig havde ſolgt Griſen. De bliver nu enige om at ſtævne ham for Retten, og endſkjøndt de ikke var ret visſe paa, hvor han var fra, fik de det dog udſtuderet. Dagen, ſom Manden ſkulde møde for Retten, kommer han til en Prokurator uden for Byen, og han ſiger: „Hvad vil du give mig for at hjælpe dig i den Sag i Dag?" Ja, de kom til Rette om, at han ſkulde give ham ſegs Skjæpper Rug. „Saa ſkal du ſkynde dig hen i Retten og vente, til jeg kommer. Det vil nok vare noget, og faar du en Lusſing, ſkal du taale den, men ihvad de ſnakker til dig, ſkal du blot fløjte, du maa aldrig ſige et Ord." Saa gaar Manden derhen med den Fortrøſtning. Klagen bliver læſt op for ham, han havde førſt ſolgt en Gris og faaet fem Rigsdaler for, og bag efter ſolgt den ſamme til en anden Mand, Griſen ſkulde han have leveret hvert Sted, men i Stedet for havde han ſolgt den til en tredje. Det ſtod han jo tavs og hørte paa, og ſaa blev han ſpurgt ud, men hver Gang Politimeſteren ſpurgte, om han havde gjort det, fløjtede han. Saa bliver han jo arrig og giver ham en Lusſing. I det ſamme kommer Prokuratoren derind og ſtaar og ſer paa nogle Papirer. Saa nævnede han den By, Manden var fra, og ſiger, om de vilde ſlaa paa den taabelige én der fra den By, nu ſkulde de have ham paa Byens Fattigvæſen for deres Skyld. Da Klagerne hører det, bliver de gode og beder Manden venligt om at gaa hjem. Da han ſaa gik, løb Prokuratoren efter ham og naaede ham uden for Porten. „Hvilter kommer du ſaa med de ſegs Skjæpper

Rug?“ ſiger han. Men han fløjtede jo blot. „Nej, nu ſkal du ikke fløjte længere, nu maa du godt ſnakke, og nu vil jeg med dig hjem og have de ſeks Skjæpper Rug, vi tingede om.“ Men det var det ſamme, ihvad Prokuratoren ſagde, ſaa fløjtede han. Saa giver han ham en Lusſing til og gaar hans Vej. Altſaa fik han femten Daler og to Lusſinger for hans Gris, og ſaa var Sagen endt med det. Jens Povlſen.

125. Det var en ſjællandſk Bonde, der rejſer af ind til Kjøbenhavn med en Kalv, han havde fedet og vilde ſælge. Der kommer én og forlanger Kalven fal, og Manden ſælger den for ti Daler og faar Pengene udbetalt, ſaa ſkulde han jo trække den hjem til Manden og levere den. Saa kommer der en Mand imod ham og vilde ogſaa give ham ti Daler for Kalven. De Penge faar han ogſaa i Lommen og trækker med den hen at ſkulle have den leveret. Saa kommer den tredje og vil kjøbe Kalven. Af ham faar han ogſaa ti Daler, og ſaa trækker han videre, til han kommer til den fjerde, der ogſaa vil kjøbe den og betaler lige ſaadan. Enhver paalægger ham jo at levere den, men der var jo ikke mere end én, der kunde faa den, og ſaa leverer han den til den ſidſte, for det var ſaa nær ved hans Hjemmen. Nu havde han da faaet fyrretyve Daler for hans Kalv, og han gaar hjem med dem og tykte, det var herligt. Men ſaa bliver han jo ſtævnet af de andre tre, der var blevne ſnydte. Saa gaar han til en Prokurator og ſnakker med ham om, hvordan han ſkulde nu forholde ſig, for ſaadan og ſaadan havde han baaret ſig ad, han vilde love ham de halve af Pengene, hvis han kunde hjælpe ham til Rette, det kunde gaa ham godt. Han ſiger: „I hvad de ſiger til dig, ſkal du ſige pyt!“ Da han nu gjør det, ſaa kunde de ingen Færd faa paa ham, de troede, han var taabelig. Da han kom ud, kommer Prokuratoren jo og vil have hans Betaling, men Manden ſiger pyt til ham ogſaa, og ſaa fik han ikke mere end de andre.

P. Stræbder, Tvis.

126. Der var en Mand, ſom ſolgte en Ko til ſeks Slagtere, den ene efter den anden, og fik to Rigsdaler paa Haanden,

hver Gang han ſolgte den. Da nu Tiden kom, at de ſkulde afhente den, ſaa betænkte Manden ſig ikke længe, men udleverede den til den førſte, der kom. Men da de andre kom, og han ingen Ko havde til dem, ſaa blev de meget vrede og lod ham indſtævne for Retten. Manden gik hver Dag og tænkte paa, hvorledes han ſkulde komme ud af det, men da Dagen kom, da han ſkulde møde, var han helt forſtyrret. Han gik nu til Kjøbſtaden, hvor Retten ſkulde ſættes, og gik gjennem Gaderne og ſaa ſig om til alle Sider. Da var der en Prokurator, ſom ſtod og ſaa ud af ſine Vinduer, og han kunde ſtrags ſe, at der var noget i Vejen for den Mand, løb ſaa ud til ham og ſagde: „Hvad fejler du, min gode Mand?“—„Det kan ikke hjælpe, jeg ſiger dig det“, ſvarede Manden, „jeg ſkal have fat paa én, ſom kan ſno og dreje.“—„Det kan jeg“, ſagde Prokuratoren, og ſaa fulgte Manden da med ham ind og fortalte ham, hvordan det var gaaet til. Saa ſagde Prokuratoren: „Naar de nu tilſpørger dig, ſaa ſkal du blot ſige: Ja, pyt“- „Naa, det er godt“, ſagde Manden, „men hvad ſkal du have for din Ulejlighed?“—„Det kan være, til du kommer tilbage, og vi ſer, hvordan det er gaaet, ſaa kan du jo komme ind.“ Da nu Manden kom op i Tingſalen, ſpurgte Herredsfogden ham, om han havde ſolgt Koen ſaadan, ſom han var ſkyldt for. „Ja pyt!“ ſvarede Manden. „Jeg ſiger: har du ſolgt Koen til disſe ſegs Mænd og faaet to Rigsdaler paa Haanden hos hver af dem?“ — „Ja, pyt!“ ſvarede Manden. Nu blev Herredsfogden vred og raabte endnu højere: „Jeg ſpørger, om du har ſolgt Koen ſaadan, ſom du er anklaget for?“ — „Ja pyt!“ ſvarede Manden. Nu vendte Herredsfogden ſig til Anklagerne og ſagde: „Jeg kan ingen Ret faa med ham, han er jo vanvittig, og der er ikke andet at gjøre end at lade ham gaa, for hvad han er.“ Saa kunde han gaa. Da han nu kommer ned ad Gaden, ſtaar Prokuratoren ved Vinduerne og ſer ud, for han var bange for, at Manden ikke kom ind. Da han virkelig ogſaa ſaa, at Manden allerede var gaaet forbi, ſprang han ud og raabte: „Hej, vil du ikke ind?" — „Ja pyt!" ſvarede Manden og blev ved at fortſætte ſin Gang. Sødinge Skole. Peder Nielſen, Galbjærg.

127. En Mand gaar ind til Kjøbenhavn med en Gaas under Armen, ſom han vil ſælge. Saa kommer han til én, der ſpørger ham, om han vil ſælge den Gaas. Han ſiger ja. „Hvad vil du have for den?" — „Fem Mark." — „Der har du Pengene, men jeg har ikke Tid nu til ſelv at gaa hjem med den, du maa ſaa bringe mig den hjem." Ja, det kunde han godt, og da han ſaa fik at vide, hvor Manden boede, gik han jo derhen ad. Men paa Vejen kommer han til en anden én, der ogſaa ſpørger ham, om han vil ſælge den Gaas. Ja, ſaa kommer han i Tanker om at ſælge den én Gang til. „Hvad ſkal du have for den?" — „A plejer at faa fem Mark." — „Lad gaa, der har du Pengene, men du maa gaa hjem med den, da jeg ikke ſelv har Tid." Saa gaar han ind til en Værtshusholder for at faa noget at ſtyrke ſig paa, nu kunde han jo evne det. Der lægger han Gaaſen paa Bordet. „Hvad koſter den Gaas?" ſiger Værten. „A plejer at faa fem Mark." — „Ja, lad mig ſaa beholde den", og Manden faar nu tredje Gang Penge for den. Nu rejſer han af hjem til hans Kone Kirſtine og fortæller hende, hvordan han er kommen affted og har faaet femten Mark. „Det er en gal Redelighed", ſiger hun, „du bliver ſtævnet." Nogle Dage efter kom der virkelig ogſaa en Stævning til ham. Saa gaar han ind til en Prokurator for at tale med ham om Sagen, og han vil da give ham de femten Mark. Prokuratoren giver ham ſaa det Raad: „Du ſkal ſelv møde i Retten førſte Gang, og ſaa blot ſige Pyt til alt, hvad de ſiger til dig." Naa, ſaa kommer Dagen, da han ſkal frem for Dommeren. „De har nok ſolgt en Gaas tre Gange", ſiger han. „Aa pyt!" — „Ja, De ſkal virkelig ikke ſige Pyt til det, i Følge Loven kan De komme paa Vand og Brød for ſaadan en Bedrift." — „Aa pyt!" — „Naa, det ſiger De Pyt til, De maa vide, at De har at forholde Dem ordentlig her." — „Aa pyt!" Dommeren bliver nu arrig og raaber: „Jag ham ud, han er jo tosſet." Da han nu gaar hen ad Gaden,

møder han der Prokuratoren, der jo vil have de femten Mark, Manden har lovet ham, men han ſiger blot: „Aa pyt!" og løb ſin Vej, og Prokuratoren fik ikke mere ud af det.

Lærer N. Madſen, Katrup.

128. Gunni Kræmmer fra Vaarſt ſolgte en Gris i Aalborg førſt til Raadmand Wølfert, dernæſt til Raadmand Mørk og endelig til Gjæſtgiver Brønnæs i Bispensgade. Da han var i Knibe henvendte han ſig til Prokurator Sparre, der lærte ham, at han ſkulde fløjte: „Fy—yt!"

Niels P. Hanſen, Lyngby Skov.

39. Det glemte Navn.

129. En Bonde holdt en Gang paa Kultorvet med et Læs Tørv, ſom han da ogſaa fik ſolgt. Kjøberen gav ham fjorten Mark paa Haanden og ſagde: „Jeg hedder Wunderlig, boer i Læderſtræde og er Foderalmager. Der er ingen anden Foderalmager i hele Byen, og ſelv det mindſte Barn véd, hvor jeg boer, i Fald du ſkulde glemme det. Du behøver heller ikke at kjøre ned med det ſtrags, men kan udrette dine andre Byærender førſt." Foderalmageren forlod nu Bonden, der ſaa gik i Byen for at udrette ſine Ærender, men da han var færdig hermed, havde han glemt, hvad det var for en Mand, der ſkulde have Tørvene. Som nu Bonden kjørte der og ſpurgte Folk om, hvem der ſkulde have hans Tørv, kommer han hen ved Univerſitetet, hvor han møder en Student. „Hør", ſiger Bonden til Studenten, „ka Di ette ſie mæ, hvor je ſka hen med ded Læs Tør?" Nej, det kunde Studenten ikke. „Men", ſiger han til Bonden, „har du aldrig hørt om den kloge Mand?" Nej, det havde Bonden da ikke. „Det er da mærkeligt", ſiger Studenten, „han er ellers ſaa godt bekjendt, og han boer der", ſiger Studenten og peger hen paa Rektorens Bolig, „han kan nok ſige dig, hvor du ſkal hen med dine Tørv, og jeg ſkal nok blive ved Vognen, til du kommer tilbage igjen." Bonden takkede for god Beſked og gaar ind til den kloge Mand. „Æ ed her, at

den klove Mand boer?" ſpurgte Bonden, da han kom indenfor. Profeſſoren ſpørger, om han vil tale med ham og i hvilken Anledning. „Ja", ſiger Bonden, „je ve ha, a han ſku ſie me, hvo je ſka hen med ded Læs Tør, ſom ſtaar der ydenfor." Profeſſoren ſpurgte da om Kjøberens Navn, Forretning og Bopæl, men for hvert Spørgsmaal vidſte Bonden kun at ſvare: „Ded ve je ette." Saa ſiger Rektoren ſaadan ved ſig ſelv: „Das iſt wunderlich!" — „Jo, rædi", raabte Bonden, „Wunderlig hed han." — „Naa, ſaadan", ſiger Rektoren, „ſaa boer han i Læderſtræde og er Foderalmager." — „Ja, pinedød gjør han ſaa", ſiger Bonden, „Faavel aa Tak!"

Kriſtoffer Jenſen, Ramſømagle.

Fortælleren tilføjer til Forklaring, at Rektoren ved Univerſitetet var en Tyſker, ſom var meget ſtreng, og derfor vilde Studenten have Sjov med ham og Bonden.

40. Hvordan Ræven fik Navn.

130. To Karle var komne til at følges ad, og den ene af dem var ſaadan et Doggerhoved. Saa kom de ind i et Kroer, og der fik de dem nogle Drammer og blev noget varme i Hovedet. Da de kom udenfor og vilde gaa hjem ad, kom de i Trætte, og det endte med, at de kom op at ſlaas. Den tosſede Karl maatte bukke under, og anden Dagen var han ſyg og fortumlet, han havde ondt baade i Bryſt og i Mave. Nogle raadede ham ſaa til at gaa hen til en klog Mand og faa Raad ved ham. Da han kommer nu ind til ham, kan Manden jo godt høre, hvad det er for en én. Han fortæller jo, hvordan de havde ſlaannes, og den anden Karl var den ſtærkeſte og laa og burret. „Det kan ikke være andet", ſiger den kloge Mand, „end du maa være frugtſommelig." Doggerhovedet bliver jo forſtyrret over det og véd ikke, hvad han ſkal. Saa gaar han i længere Tid og ſpekulerer paa, hvad han ſkal gjøre ved bether, og han har beſtandig ondt i Maven. En Dag var han ude at plove, og det er tæt ved en Skov. Saa faar han

nu ſaadan en Pine i Maven, og han vil da gaa hen og løſe hans Bugſer. Han ſætter ſig ſaa ned i Grøften, og der river han en ſtor Sk.. af ſig. I det ſamme ſpringer der en Ræv op. Han vender ſig om og ſer paa den. „Hvad?“ ſiger han, „bi lidt, du! du ſkal have et Navn, inden du rejſer.“ Han troede nemlig, det var Ræven, han nu var bleven forløſt med, og ſom han havde haft ondt af. „Du ſkal hedde Mikkel, for ſaadan hed min Bedſtefader.“ Siden den Tid er Ræven bleven kaldt Mikkel. Men Karlen rejſte ſig og var godt tilfreds med, at han var kommen ſaa godt over dether.

Niels Johannes Lund, Aſtrup.

41. Mærket i Sengen.

131. En Gang ſkulde Kirken i Nold males, og alt blev oppudſet og ſom ganſke nyt. Kun Fandens Billede vilde man ikke male. Men nu var der en Sognefoged, ſom hed Hans, almindelig kaldet Hans af Nold, han fik ſat igjennem, at ogſaa det blev malet. En Nat, da Hans laa og ſov, ſyntes han, at Fanden kom til ham og ſagde: „Hør, Hans, du har ſat igjennem, at mit Billede blev malet op, jeg er dig derfor meget taknemlig, kom blot med mig, jeg vil viſe dig en Skat. Men Hans blev bange og krøb under Dynen, og Fanden liſtede ſig bort med de Ord: „Jeg kommer i Morgen Aften igjen, du kan betænke dig ſaa længe.“ Den næſte Aften kom han ſaa igjen, men Hans var endnu ikke oplagt til at tale med ham, og han gik bort med de ſamme Ord ſom forrige Aften: „Jeg kommer i Morgen Aften igjen, men for ſidſte Gang, betænk dig inden den Tid.“ Hans var meget underlig ſtemt derved, men da hans Kone var fornuftig, beſluttede han at fortælle hende det hele. Hun blev førſt vred og ſagde: „Du er da ogſaa en tosſet én, naar han i Morgen Aften kommer igjen, ſaa gaa med ham.“ Ja, det ſkulde han nok. Da Fanden nu atter kom, gik han med ham, og han førte ham ind paa en aaben Plads, viſte ham et Sted og ſagde til ham: „Grav der, og du vil finde

Skatten." Hans havde nu ingen Spade med, derfor ſagde han til Fanden: „Hør, kan du ikke grave den op med dine Negle?" Nej, det kunde Fanden da ikke, men han bad Hans om at mærke ſig Stedet, for at han kunde finde det igjen. Her var gode Raad dyre, han havde ingen Ting, ſom han kunde ſætte til Kjendetegn. Endelig troede han at faa et godt Indfald og ſagde ſaa til Fanden: „Jeg ſkal lige løſe Bugſer, ſaa kan det jo tjene ſom Kjendetegn."—„Ja, ſaa prægtigt", ſagde Fanden. Han gjorde, ſom han havde ſagt, men i det ſamme ſagde hans Kone: „Hans, Hans, hvad er det, du gjør?" Han havde nemlig drømt det hele, og nu ladet det gaa paa ſin Kone.

Aabenraa Amt. Stud. K. P. Kriſtenſen.

132. En Rejſende kommer til en Bondegaard og ſpørger, om der ikke var en Kro i Nærheden, hvor han kunde faa Loſi. Jo, ſiger de, og han kunde viſt og blive der, naar han kunde blot være der for Spøgeri. Saa gaar den Rejſende til Kroen, og der var ikke andet end en Pige til Stede, men hun ſiger lige ſaadan, at han kunde godt blive, naar han kunde blot være der for Spøgeri. Saa viſte hun ham op i anden Etage i et Kammer, og der gaar han til Sengs. Da han havde ligget en lidt, tykte han, der var noget, der talte til ham flere Gange. Han ſtaar ogſaa op og gaar efter Lyden, og da det befaler ham at følge efter, gaar han ogſaa med, indtil de kom til en Stendynge. Der ſiger Skikkelſen, at der under en Sten er nedgravet en hel Del Koſtbarheder, og nu ſkulde han ſætte et Mærke, for at han i Morgen kunde finde dertil og faa Skatten for Dagens Lys. Han havde ikke noget at ſætte Mærke med, men er ſnarraadig nok til at gjøre ſit Behov paa Pladſen, det mente han kunde være et godt Mærke nok. Imidlertid vaagner Perſonen, for det var ikke andet end en Drøm, undtagen det med Mærket, det var gaaet naturlig nok til.

Johannes Kriſtenſen, Gl.-Arnborg.

Her kan mærkes følgende Sige: „A tøt en Tøt å drømt en Drøm, å da a wåwnt, war a lemmerbeſkidt", der ſynes at have Hentydning til denne eller en lignende Hiſtorie.

133. En Mand fra Hygum har fortalt, at da han var med i Krigen 48, da kom de til en ſtor Herregaard i det ſydlige Fyen og vilde have Natteleje. Han bad, om han ikke kunde komme i Seng. Ja, han kunde nok paa én Faſon, men ſaa var det i et Kammer, hvor ingen holdt af at ligge, fordi det ſpøgte der. Han tog lige godt til Takke med Kammeret. Men da han havde ſovet noget, kommer der en hvid Dame til ham derinde og gjør Tegn til, at han ſkulde følge med hende. Han rejſte ſig og gik bag efter hende ud i Skoven lige tæt ved. Der gjorde hun Holdt ved et Træ og pegte ned paa Stedet, der ſkulde ligge en ſtor Skat begravet under det Træ, og den vilde hun jo have ham til at grave op. Han vidſte ſnart ikke, hvad Mærke han ſkulde ſætte, men ſaa ſatte han ſig paa Naturens Vegne. Om Morgenen var Mærket i Sengen, for det hele var en Drøm. Niels Skrumsager, Særslev Højſkole.

42. Mange Tak.

134. Der var en Mand, der nedſatte ſig et Sted, og ſaa gjaldt det nu om for ham at faa noget at beſtille. Men han var jo ræd for, han ſkulde ingen Smedegjæſter faa, og der var heller ingen Udſigt til det de førſte Dage. Endelig kom der da én, ſom han havde gjort noget Pilleri for. Da det var færdigt, ſpørger han jo Smeden om, hvad han blev ham ſkyldig for det. „Aa, det ſkal a ikke have noget for", ſiger han. „Ja, ſaa ſkal du have ſaa meget mange Tak." Da Folk hørte det, ſaa kom de og vilde have ham til at gjøre et og andet for dem, og ſtadig hed det: „Det ſkal a ikke have noget for." Nu ſtrømmede der Beſtillinger ind i Mængde, og han fik nok at beſtille baade til ſig ſelv og en Dreng, og han havde ſaa meget, han vidſte ingen Rede paa det. Men til enhver blev han ved at ſige: „Det ſkal a intet have for." Saa kom Smalhans i Huſe, og det førſte, han fik gjort Kaal paa, det var Smedens Kat. Men det værſte af det var, te baade Smeden og

hans Familie rejſte æbag efter. Deraf er det Ordſprog kommen: Af mange Tak døde Smedens Kat.

Lærer A. Pederſen, Res.

135. En ung Smed havde nylig nedſat ſig i en Landsby og fik ogſaa meget Arbejde, men de, han arbejdede for, betalte ham ikke, men ſagde blot: „Mange Tak!“ Da Manden mærkede, hvorban det gik, lukkede han ſin Kat ind i et Kammer, og hver Gang han fik Tak for ſit Arbejde, lukkede han op til Katten og ſagde: „Der har du det!“ Efter nogle Dages Forløb var Katten død, og nu fortalte Smeden ſine Bymænd, at det, ſom de havde givet i Smedeløn, kunde ikke en Kat leve af end ſige en Smed. Saa ſtammede de ſig til at betale, og det blev ſiden til et Ordſprog: „Af mange Tak døde Smedens Kat.“

Anton Nielſen, Gerslev.

136. Der var en Gang en Smed; naar Folk havde faaet noget lavet hos ham, vilde de give ham Tak for det, men han ſagde: „Det gjør ikke noget, det kan I give Katten.“ Det gik ſaa en Tid, men en Dag fandt de Katten liggende død, og det var, forbi den ikke havde faaet andet at leve af end Tak. Ja, deraf døde Smedens Kat.

Ane Nielſen, Lisbjærg Terp.

43. Bondens Findeløn.

137. En af Prinſesſerne var ude paa en Ridetur, og da tabte hun et koſtbart Smykke med Diamanter i. Der blev nu udlovet en ſtor Belønning, for at ſkaffe det til Veje igjen. Saa fandt en Bondemand det, og han meldte ſig og vilde have Avdiens. Lakajen hører ham ud om, hvad han vil, og han fortæller ham, at han har fundet dether Smykke. „Ja“, ſiger Lakajen, „jeg vil ſkaffe dig ind, naar jeg ſaa maa faa Halvdelen af Findelønnen.“ Bonden kommer nu ind til Kongen, der ſpørger ham om, hvad han vil forlange i Findeløn. Ja, han ønſkede to Ørefigener, og dem ſkal han nu have, men ſaa forlanger han, at Lakajen ſkal have den ene, for ſaadan var Aftalen bleven imellem dem. Naaja, ſaa gaar han ud og ſmæk-

ker ham Lusſingen, og Lakajen bliver gal. „Ja, er du ikke fornøjet med det halve", ſiger Bonden, „ſaa kan du ſaa det hele." Det hører Kongen, og han kalder ham ind igjen og ſiger: „Forlang nu en anden Ting." Ja, om han maatte blive omgaannes ſom Konge i fireogtyve Timer, ſpiſe ſom Kongen og ſove i lige ſaa fin en Seng ſom han. Det bliver bevilget, og nu blev der jo gjort Stads af ham. Om Morgenen han vil vaſke ſig, ſkal en Hofdame ſtaa og holde Haandklædet, det var nemlig Skik hos Kongen. Den Hofdame var adelig, og det var jo for ſimpelt for hende at ſtaa der og være Tjener for den Bonde, ſaa fæſtede hun Haandklædet med en Naal i Nakken og vendte da Enden til ham, nu kunde han jo tørre ſig, om han vilde. Da de fireogtyve Timer var forbi, ſagde Kongen: „Forlang noget mere, det var for lidt, du fik." Ja, ſiger han, om han ſaa maatte faa den Knap, Haandklædet hang paa. Det lover Kongen ham ſtrags, og ſaa viſer det ſig, at det var Hofdamen, han ſkulde have. Hun bliver jo gal, men ſaa gaar Kongen ind paa at kjøbe en Herregaard til dem, og ſaa ſkal han adles, inden de bliver gift. Det ſkal nu gaa for ſig i Slotskirken. Men i det ſamme Kongen lægger Haanden paa hans Hoved, ſlipper der en Lyd fra Manden. Hofdamen bliver nu helt ude af ſig ſelv og ſiger, at hun ikke vil have ham, de maatte ſaa gjøre med hende, hvad de vilde. Kongen ſyntes ogſaa, det var for galt, ſom han havde baaret ſig ad. Men Manden ſagde: „Betænk dog en Gang, Deres Majeſtæt, der ſkulde en Bonde ud, naar en adelig ſkulde ind, de to kan ikke forliges der inde." Men Hofdamen blev ved ſit, hun vilde ikke have ham. „Det kan ogſaa være det ſamme", ſiger han, for nu havde han hævnet ſig godt nok paa hende. Han havde nu faaet en Herregaard og var bleven adelig, og ſaa vilde han ſige til hende, te han havde hans Kone hjemme. Og dermed ſagde han dem Farvel og Tak. Niels Vig, Ø.-Vandet.

138. En Bonde fra Sjælland kom kjørende op paa Slottet til Kong Frederik den Fjerde for at viſe, hvorledes en Ræv og en Gjedde var kommen ſammen, ſaaledes at de ikke

kunde ſtilles ad. Han bad til Belønning om et Ørefigen under hvert Øre, hvoraf han igjen til Skildvagten gav det ene, hvorfor han blev kaſtet i Fængſel, men da alting var i ſin Orden med Henſyn til Betalingen, frikjendt af Kongen. Herved fattede denne Tanke om, at Bonden maatte være meget klog og vilde desaarſag ſlaa ham til Ridder. Men ſom han blev ſlaaet hertil, lod Bonden én gaa, og da Kongen lod ham høre det, ſvarede han: „Ja, naar Adelen ſkal føres ind, ſkal ſaa Bonden ikke føres ud?" hvilket Kongen ikke kunde andet end indrømme.

Seminariſt P. Olſen, Svendborg Amt.

139. En Mand gik og pløjede ſin Jord, der ſtødte lige ned til Stranden, og faar da at ſe en forfærdelig ſtor Torſk ligge paa det Tørre, da det var bleven Lavvande, og Mikkel Ræv mældte ſig for at faa den, men den greb om Rævens Hoved og Hals med ſin ſtore Flab ſaa alvorlig, at Mikkel blev kvalt, og da Manden kom der ned, laa de begge døde. Stillingen var ſaa pudſig, at han tog en Kurv og lagde dem i og løb ſaa op til Slottet for at viſe Kongen det mageløſe Syn. Paa Vejen kommer en rig Jøde ham i Møde. Han tilbyder en ſtor Pengeſum, nok 1000 Rdl., for at faa det Syn at ſe og faa Halvparten af den Belønning, Kongen vilde give for Synet af denne dejlige Ting. Manden kommer nu til Slottet, men maa for at komme ind lade Skildvagten ſe Kurvens Indhold og love ham Halvparten af Kongens Belønning. Manden kom nu ind til Kongen, der blev ſaa forundret, at han lovede Bonden at udbede ſig en Belønning. „Ja, ſaa ſkal jeg kun bede Kongen om at faa 100 Stokkeprygl for det." Kongen indvilgede i det underlige Ønſke, men ſaa føjede Bonden til: „Kongen vil maaſke ſaa kalde Skildvagten ind, for den ſkal have Halvparten." Han fik da de 50, og Jøden fik de andre 50; men Bonden gik, ſom han kom. P. Olſen, Svendborg Amt.

140. En Mand gik paa Jagt og kom til en Aa i Nærheden af en Skov. Der ſtød han en Gjedde, gik ind i Skoven med den og ſtoppede den i et hult Træ, hvor den ikke kunde løbe fra ham, og hvor han kunde tage den, naar han kom til-

bage. Men ſaa kom der en Ræv og vilde krabſe Gjedden ud. Men Gjedden havde endnu Liv, greb om Foden og holdt den faſt, da Gjedden nu var bleven ſaa tyk, at Ræven ikke kunde trække den ud. Saa kom Jægeren og fangede Ræven.

P. Kriſtenſen, Kvols.

44. De ſkaldhovede.

141. En Mand, der havde været til Marked og ſet, at der var én, der ſad og ſolgte Meldyppe, kom hjem og fortalte det til ſin Kone og føjede til, at ſaaledes vilde han ogſaa bære ſig ad for at tjene Penge. Næſte Gang der var Marked, havde han ladet Konen koge en Del Meldyppe, det blev hældt i en Kjærne, og Manden fik det paa Hovedet og ſkulde ſaa til at gaa. Da ſagde hun: „Herregud, nu maa du da bringe en Markedsgave hjem til mig, jeg har ikke faaet nogen i mange Aar.“ — „Du ſkal ikke faa ſaa meget, ſom der ligger“, ſagde Manden og bukkede ſig ned efter et Halmſtraa. Men herved faldt Kjærnen ned, og den hede Meldyppe ſkoldede alt Haaret af Hovedet paa ham. Alle de ſkaldede, der er i Verden, nedſtammer fra denne Mand. Anton Nielſen.

142. En Mand, Rasmus Sult, og hans Kone, Bodil Sult, troede at kunne gjøre en god Handel ved at ſælge Vælling til Soldaterne, ſom laa i Løjt. Rasmus fik nu Vællingen i Kjærnen og fik den paa Ryggen og en Kop med til at maale Vællingen ud med. Da han var gaaet lidt hen, ſaa raabte Bodil Sult: „Gi int for møjer te.“—„Næj, æ ſkal int gi ſaa møjer te ſom behær Stråi“, ſagde Rasmus, idet han bøjede ſig ned for at tage et Straa op, men nu ſtyrtede Vællingen ud af Kjærnen. Nis H. Calleſen.

45. Gaaſens Deling.

143. En fattig Student rejſte, den Gang han havde faaet Ende paa hans Studeringer, ud i fremmede Lande, og

der oplevede han mange Hændelſer. En Aften ſildig kom han ind i en vildſom Skov, og der vankede han omkring, til han kom til en Hule, og da der ikke var andet Skjuleſted for Natten, gik han ind i den. Saa træffer han der en gammel Kone, og hende ſpurgte han, om han ikke kunde blive der om Natten. Hun raadede ham fra at blive, for hendes Mand og Søn og Datter befattede ſig med at være Røvere, og nu vilde de ſnart komme hjem, ſaa ſlog de ham ihjel, for det vilde de gjøre ved enhver fremmed. Han var ſaa træt, at han alligevel ikke vilde gaa længere, det ſkulde kom'ne an paa en Prøve, om han ſkulde miſte hans Liv eller ikke. Endelig kommer de hjem, og ſtrags de ſer den fremmede, vilde de have ham ſlaaet ihjel. Studenten ſiger, at de kunde ikke have nogen Nytte af at ſlaa ham ihjel, de kunde ſaa noget mere at ſvare til, hvis de gjorde det. Da den gamle Røver mærkede, at Studenten var ſaa uforfærdet, lod han ham ſidde og fornærmede ham ikke. Saa ſkulde de til at ſpiſe, og det var en ſtegt Gaas, ſom deres Moder ſatte paa Bordet for dem. Da Studenten ſaa denher Steg, fik han ſtor Lyſt til at faa en Bid af den, og det forlangte han. Røverne ſagde, at derſom han kunde dele Gaaſen ſaadan, at der var nogen Grund i det, ſaa maatte han ſpiſe med. Saa ſkjærer han Hovedet af Gaaſen og flyer Manden med de Ord: „Der har du Hovedet, for du er ſagt Manden i Huſet og Hovedet for det hele.“ Saa ſkar han Halſen af og flyede Konen: „Der har du den, for den ſidder næſt ved Hovedet, Manden er jo Kvindens Hoved, og ſaa maa hun være Halſen, der ſidder næſt ved.“ Saa ſkar han Benene af og flyede Karlen dem: „Der har du dem, for du er ſagt den, der ſkal løbe de andres Svinkeærinder.“ Saa ſkar han Vingerne af, dem ſkulde Pigen have, for hun var den, der ſkulde flyve omkring i Huſet fra Morgen til Aften. „Og ſaa tager a Gaaſens Skrog, for a er ſelv kun et ſølle Skrog.“ Røverne fandt ſig tilfreds med den Uddeling, den var der Grund i, og ſaa fik Studenten Lov til baade at ſpiſe med, og det ikke det ringeſte af Maden, og beholde hans Liv tillige.

Lærer Pederſen, Nes.

46. Bibelfortolkning.

144. En Præſt havde præket ved en Biſpeviſitats, at naar nogen ſlog os paa det venſtre Kindben, ſkulde vi vende det andet til. En Bondemand gik op og ſpurgte, om det ſkulde forſtaaes ordret. Ja, ſagde Præſten. Bonden gav ham da én paa Siden af Hovedet, og Præſten vendte ſaa den anden Side til og fik endnu en Lusſing. „Men“, ſagde Præſten, „ſaa ſtaar der ogſaa, at med det ſamme Maal der maales til eder, med det ſamme Maal ſkal I maale igjen, og det endda paa en god knuget, ſkubbet og overfløbig Maade“, og dermed tog han fat paa Bonden og gav ſig til at prygle ham dygtigt igjennem. Biſkoppen kom ſpringende ved Mandens Skrig og ſpørger: „Hvad er her paa Færde?“ — „Aa“, ſagde Præſten, „det er blot et vanſkeligt Bibelſted, jeg opløſer for denne Mand.“

Niels Johanſen, Kirke-Værløſe.

145. En Præſt prædikede om, at Menneſkene var ſaa tilbøjelige til at hævne ſig og betale ondt med ondt. Men det var en ſtor Fejl, for der ſtod i Bibelen, at man ſkulde, naar man fik et Slag paa det ene Øre, vende det andet til, hvis man vilde være en oprigtig Kriſten. En Bonde, der var i Kirken og hørte det, tænkte ved ſig ſelv, om det ogſaa kunde pasſe. Præſtens og Bondens Agre ſtødte ſammen, og det traf ſig da, at de juſt ſamme Eftermiddag traf hinanden. „Godt“, tænkte Bonden, „nu ſkal jeg dog ſe, om Præſten mente, hvad han ſagde.“ Han ſpurgte ham ſaa, om det virkelig var hans Mening med den Ørefigen. „Ja“, ſagde Præſten, „det var udtrykkelig Skriftens Ord.“ Bonden ſlog da Præſten paa det ene Øre, og helt koldſindig holdt Præſten det andet til. „Ja“, ſagde Bonden, „nu er jeg fornøjet med den Forklaring.“ — „Men“, ſagde Præſten, „der ſtaar paa et andet Sted i Bibelen, at man ſkal høſte ſyv Fold for én, og nu maa du have den Forklaring med og tage der imod, hvis du er en alvorlig Kriſten.“ Præſten begynder nu at tælle op til Bonden, der ſkulde tage ſyv for én, og han maatte jo tage derimod. En Herremand, ſom boede ikke langt derfra og kjendte dem begge,

kom i ſamme Øjeblik kjørende forbi. Han blev bange, gjorde Holdt og lod ſin Kuſk kjøre derhen for at tale dem til Rette. Men han kom ſtrags tilbage igjen med den Beſked, at der var aldeles intet i Vejen, da de blot var ved at forklare nogle Sprog i Bibelen for hinanden. „Det var en egen Maade, at forklare Bibelen paa", ſagde Herremanden og kjørte videre.

Fortalt af Peder Rasmusſen, Bonge. Nik. Chriſtenſen.

47. Bønhørelſen.

147. En gammel afſkediget Soldat, ſom fattedes Penge, gik hver Dag ind i en Kirke og op til Alteret og bad: „Gud give mig 100 Daler, de 99 tager jeg ikke imod." Dette hørte Degnen, ſom var rig, og han tænkte ved ſig ſelv: „Det ſkal dog for Løjers Skyld forſøges." Han gik hjem og hentede 99 Daler og lagde dem op paa Alteret. Da kom Soldaten og bad ſom ſædvanlig, men blev i det ſamme Pengene vaer. Han fik travlt med at putte dem i Lommen, men Degnen, ſom havde ſkjult ſig bag Alteret, kom frem og raabte forſkrækket: „Holdt, der er kun 99 Daler." — „Aa, jeg tvivler aldeles ikke paa, at den, der har givet mig Pengene, har talt rigtig", gjentog Soldaten og ſkyndte ſig bort og lod den betuttede Degn ſtaa tilbage i Kirken, fuld af Ærgrelſe over det mislykkede Forſøg.

Anna Ludvigſen.

En bedre Form findes i J. F. IX S. 229. Af Nr. 148 findes en anden Opſkr. i J. F. IX S. 341 og af Nr. 150 S. 340.

48. „Det mente de af."

148. En Gang var der en Ladefoged paa en Herregaard i Jylland, ſom var helt ilde lidt af Godſets Bønder, hvad han da ogſaa godt ſelv vidſte. En Dag, da han red ud for at tilſige Bønderne i en By til Hovarbejde, kom der en meget mørk Mand til ham. Nu blev Fogden lidt bange, ſom man vel kan tænke ſig, og ſagde: „Hvem er du?" — „Jeg er den, man kalder Fanden." — „Hvad ſkal du da her?" ſiger Fogden igjen, der

ikke var vel til Pas ved at høre det. „Jeg gaar blot omkring for at erfare, om der ſkulde være nogen, ſom har noget at give mig", ſagde Fanden, ſom blev ved at følge efter Ladefogden. Snart kom de da til et Hus. Konen ſtod uden for Døren og kjæmmede ſin Søn. Drengen kunde nu ikke bare ſig for at ſe efter de to, der red forbi. „Fanden ſkal tage dig, Dreng, hvis du ikke ſtaar ſtille", ſagde Konen halvt vred. „Hør du", ſagde Ladefogden til Fanden, „Konen der henne gav dig jo ſin Søn nu, ſkal du ikke hen og tage ham med?" Det ſagde han, for han vilde jo gjærne af med ſit Følgeſkab. „Nej", ſagde Fanden, „det var ikke Konens Mening" De fulgtes nu videre ad, indtil de kom til de førſte Huſe i Byen, hvor han ſkulde hen. Aldrig ſaa ſnart fik Bønderne Øje paa ham, før de raabte til hverandre: „Saa gid Fanden tage den Ladefoged, nu kommer han allerede igjen!" Og paa Øjeblikket tog Fanden ham. De ſenere Ladefogder turde nu af Frygt for Fanden ikke plage Bønderne ſaa ſtærkt. Horſens-Egnen. Lucianus Kofod.

149. En Dag gik Fanden og en Godsforvalter ud for at pante Bønderne. De kom da forbi en Kone, ſom pillede Utøj af ſit Barns Hoved, og Barnet græd og ſkraalte. Da ſagde Konen i ſin Vrede: „Gid Fanden havde dig, din lede Unge!" Godsforvalteren og hans Følgeſvende gik da videre fort, og de kom ſaa til en fattig Kone, ſom Forvalteren nu pantede. Da blev hun arrig og ſagde: „Gid Fanden havde dig!" Saa tog Fanden Forvalteren. Han blev da vred og ſpurgte, hvorfor han ikke tog Barnet. „Nej", ſagde han, „den førſte Kone mente intet ondt med ſit Ønſke, men den anden mente ſit af Hjærtens Grund." Nik. Chriſtenſen.

49. Fanden narret.

150. Der var en Student, der var kommen i Betryk for Penge, ſom jo gjærne kan hænde. Hvad han har at gjøre, midt om Natten ſaa gaar han op pua Kirkegaarden for at ville kalde Fanden til ſig, han gaar rundt om Kirken tre Gange,

og for hver Gang han kom forbi Vaabenhusdøren, ſaa fløjtede han gjennem Nøglehullet og fremſagde nogle latinſke Ord. Da han nu havde gjort det den tredje Gang, ſaa kom Fanden ud til ham og ſpurgte, hvad han vilde ham, for han havde traandt og ikke megen Tid at bie. Studenten tilſpurgte ham nu, om han ikke kunde laane ham en Skjæppe Sølvpenge, da han var villig til at betale ham dem igjen med Renter, om han forlangede det. Fanden han mente, at det kunde nemt lade ſig gjøre, og han var villig til at lade ham have en Topſkjæppefuld og var tilfreds med at faa en ſtrøgen Skjæppefuld tilbage om tre Aar, men hvis han ikke kunde det, ſaa tilhørte han ham. Fanden han mente jo, te naar han førſt fik Pengene, ſaa vilde han og hans Kammerater ſnart ſætte dem overſtyr, ſaa Studenten aldrig kunde betale dem igjen. Men han var klogere end ſom ſaa, han ſvarte Fanden og ſagde, te han var vel fornøjet med den Aftale, men han bad blot om Forlov til at betale Pengene tilbage, inden de tre Aar var omme, hvis han kunde. Det havde Fanden nu lige kjær, og ſaa ſprang han geſvindt hen for at hente Pengene. Det varede ikke længe, før han kom tilbage med en Skjæppe al topfuld af blanke Specier. Studenten tog rolig imod den, ſatte den ned paa hans Kappe, ſom han havde bredt ud paa Jorden, og tog nu hans Kjæp og jog til at ſtryge Toppen af Skjæppen og leverede ſaa Reſten tilbage til Fanden, der blev ſaa gal, te han nær var ſprungen i Flint, men han kunde jo ikke gjøre Studenten noget, for de havde jo en ren Aftale imellem dem.

Himmerland. Baroneſſe E. Juel-Wind.

Optegnet i Almuemaalet af Forvalter Toldorf. Der opgives, at Sproget har hjemme mellem Aalborg og Viborg, men da her er ſaa yderſt forſkjellige Dialekter, turde jeg ikke tage mig paa at rette ved det. Jeg har ſat Skriftſproget i Steden. E. T. K.

50. St. Peders Døtre.

151. Da Vorherre og St. Peder vandrede paa Jorden, havde de jo enkelte Steder, hvor de plejede at ligge om Nat-

ten. Hvornaar de nu havde haft det godt et Sted, ſaa var det gjærne St. Peders Vane, naar den Mand, de havde boet hos, ikke var gift, at ſige om Morgenen: „Ja, vi har haft det godt ved dig, vi har rigtig nok ikke noget at give dig for det, men du kan ſaa min Datter.“ Saadan havde han ſagt til mange, men nu havde St. Peder kun én Datter. Omſider kom ogſaa én af de Mænd og fik denher Datter, og han blev gruelig godt tilfreds med hende, det blev ſaadan en meget god Kone, og det rygtedes jo da rundtenom. Lav nu de andre, ſom St Peder havde lovet Døtre, hørte det, ſaa kom de alle og vilde have af St. Peders Døtre. Det var jo galt, for han havde jo ikke flere Døtre, og han vidſte ikke, hvad han ſkulde gjøre. Han vilde ikke gjærne gaa fra ſit Ord, og ſaa klagede han ſig jo til Vorherre. „Ja, det har ingen Nød“, ſagde Vorherre, „nu Morgen aarle, naar vi gaar, ſaa ſkal du kun ſige til den førſte, vi møder: God Morgen, min Datter, ſaa ſkal det nok blive til en Pige, enten det har været det før eller ej, og ſaa kan du blive ſaadan ved hver Morgen, til du har Tallet fuldt.“ Saa anden Dags Morgen, da Vorherre og St. Peder var komne ud, ſaa mødte de førſt en Gaas. „God Morgen, min Datter“, ſagde St. Peder, og ſtrags ſaa ſtod der en ſmuk Pige. Om anden Dags Morgen ſaa mødte de en So. „God Morgen, min Datter“, ſagde St. Peder, og ſtrags efter blev den ogſaa til en Pige. Paa tredje Dags Morgen mødte de førſt en Pige, der var frugtſommelig, og æ Trold han ſtod juſt og ſnakkede for hende, te nu kunde hun jo ſlaa det Barn ihjel, og ſaa kunde hun lade ſig lokke paa æ ny. Lav St. Peder han ſaa det, ſaa blev han ſaa ravgal, te han tog ſit Sværd og hug Hovedet af Djævelen; men der var han ſaa ivrig, te han varede ſig ikke nok, men huggede ogſaa Hovedet af Pigen. Lav han ſaa det, ſaa greb han jo Hovedet i en Fart og ſatte det ved igjen. Saa ſagde han: „God Morgen, min Datter!“ og ſaa var hun levende igjen. Men nu ſaa St. Peder, at han igjen havde været for ivrig, for nu havde han taget æ Djævels Hoved og ſat ved i Stedet for Pigens, men det var jo nu for ſildig at ændre det, det maatte jo blive, ſom det var. Nu havde han ſaa Tallet fuldt, og ſaa fik deher Mænd jo én af St. Peders Døtre hver. Lav der nu var gaaet en Tid, ſaa vilde han da hen at ſe, hvordan deher Mænd var tifreds med hans Døtre, og ſaa rejſte han da førſt hen til ham, der havde faaet hans rigtige Datter. „Naa, hvordan er du tilfreds med din Kone?“ Jo, han kunde ikke nokſom fortælle, hvor god hun var, og han var ſaa meget vel tilfreds. „Naaja, det fornøjer mig“, ſagde St. Peder, og ſaa blev han der en Dags Tid og rejſte ſaa hen til den anden. „Naa, hvordan er du tilfreds med din Kone?“ ſpurgte han. Ja, Manden var endda helt tilfreds, det var ikke ſaa ringe en Kone, han havde faaet, men hun var da ſaa meget ſkjampe, „hun gaar og gaaſer“, ſagde han, „og kan ikke begribe nogen Ting, jeg tror rigtig, hun er en Gaas.“ — „Ja, ker dig aldrig om det“, ſagde St. Peder, „det var hendes Mo'r før hende“, og ſaa blev han der en Dags Tid og rejſte ſaa hen til den tredje Datter. „Naa, hvordan er du ſaa tilfreds med din Kone?“ Ja, han var endda helt godt tilfreds, „men hun er da ſaa meget griſet og ſkidenfærdig og gaar og ſnaver i alt Skarn, én ſkulde ſnart tro, hun var et Svin.“ — „Ja, det ſkal du aldrig bryde dig om, men ellers kan der nok ligge noget i det, du der ſiger, for det var hendes Moder og æfor ved hende.“ Saa ſkulde han jo da hen og ſe til den fjerde Datter, og han kom der hen, og ſaa ſpurgte han jo: „Naa, hvordan er du tilfreds med din Kone?“ Ja, det gik jo endda an, „men hun er da ſaa meget arrig, jeg kan næſten ikke have Fred en Staand ad Gangen, ſnart er hun Klammeri med den ene og ſnart med den anden, og jeg tror rigtig, at Djævelens Hoved ſidder for hende.“ — „Ja“, ſagde Peder, „det kan være, du ſiger ſandt, du véd aldrig af det, men det ſkal du kun aldrig kere dig om, ſe kun og føj dig lidt efter hende, ſaa bliver hun nok bedre med Tiden.“ Naa, ſaa rejſte St. Peder ſin Vej igjen, men fra de fire Døtre af St. Peders, ſtammer alle vore Kvindfolk ned, og naar én lægger Mærke til det, ſaa er der ogſaa baade de gode og de ſkjampede og de ſtridenſærdige og de arrige Djævle. Den ſidſte Slags er der fleſt af, for hun var jo tyk, da hun blev gift, og af en grov yngelſom Slags var hun, ſaa det er jo intet Under, te der er meſt af dem. Nis Calleſen.

152. Vorherre og St. Peder kom en Gang til Tveden i Jerslev Sogn. Der ſtod Fanden og rykkede i en Pige. Det var nemlig hendes Bryllupsdag, og hun ſkulde giftes med en rig Gaardmand, men hun havde før været Kjæreſte med en fattig Karl, og hun havde en Gang ſagt til ham, at Fanden maatte have hende, om hun nogenſinde tog nogen anden end ham. St. Peder ſagde til Vorherre, om de ikke ſkulde redde Pigen ud af den Knibe. Vorherre ſagde, at han kunde uddrage et Sværd, han altid bar hos ſig og hugge Hovedet af Fanden. St. Peder ſlog da ſaa raſk til, at Hovedet fløj baade af Fanden og af Pigen. Han vilde igjen ſætte Hovedet faſt paa Pigen, men tog fejl og ſatte Fandens Hoved paa Pigens Krop. Han vilde gjøre det godt igjen, men Vorherre ſagde, at han vilde ikke tøve længere her, og St. Peder maatte da følge ham. Der efter kom de ind til en Gaard, ſom hedder Bøgenshoved i ſamme Sogn. Vorherre var træt og vilde ſove. Før han lagde ſig, ſagde han til St. Peder, at han, hvis nogen bankede paa Døren, ſkulde ſige: „Stat ſtille, min Huſtru!" St. Peder hørte ſnart, at noget bankede ſagte paa, og aabnede Døren, men da han ikke ſaa andet end en Gaas, glemte han at ſige de Ord, han ſkulde. Noget efter dundrede det ſtærkere paa. Han aabnede da hurtig Døren og ſagde: „Stat ſtille, min Huſtru!" Men da han ſaa, at det var et Svin, fortrød han ſine Ord og fortalte Vorherre, hvem det var, der havde banket paa Døren. Vorherre ſagde, at det var rigtigt nok, ſom ſket var, og han ſagde, at de nu havde faaet en Lignelſe paa de forſkjellige Slags Kvindfolk i Verden. Nogle er ſaa dejlige og fromme, det er St. Peders Døtre, andre har et ſmukt Udvortes, men er bare Fanden i Sindet, nogle er ſom Gjæs, og andre ſom Svin. Nik. Chriſtenſen.

Ved Smed Chriſten Jenſen, Knippelshave, Tolſtrup.

51. Slagtningen.

153. „God Dag, god Dag, kjære Søſter!" — „God Dag, god Dag, kjære Broder! — „Aa, jeg ſkammer mig ved at bede dig, for der er ſlagtet Kyllinger paa Borde og Bænke." — „Hvad ſkal du bruge alt det Kjød til?" — „Noget ſkal ſaltes, og noget ſkal røges, noget ſkal koges, og noget ſkal ſteges, og noget ſkal min Datter ha' til Brudegave." — „Skal din Datter giftes?" — „Ja, vel ſkal hun det." — „Hvem ſkal hun ha' til Kuſine?" — „Svend Baaſen fra Glurre." — „Har han noget til bedſte?" — „Ja, vel har han det." — „Hvad har han da?" — „Ko, Kalv og Kvie, ſegs Skjæpper Kjærne, ſyv Mark og Skillinger, otte Alen Dynevaar. Og vi ſkal ha' ſaa mange dejlige Retter: Aal og Kaal og Gaaſekjød, ferſk Flæſk og Faarekjød, Lever og Lunge og Pølſe, Hakkelſe og Bakkelſe og Brunſteg." — „Hvem ſkal der komme ſom fremmede?" — „Janſen og Franſen og lille Monne Veberg, Hanſen og Henrikſen og Sørenſen og Jørgenſen, og vil du og din Kone ogſaa komme med, ſaa ſkal I være hjærtelig velkommen."

J. Falbe-Hanſen.

154. „God Dag, god Dag, kjære Søſter!" — „God Dag, god Dag, kjære Broder, jeg ſkammer mig ved at byde dig Sæde, for jeg har ſlagtet baade paa Bord og Bænke."—„Men hvad bruger du alt det Kjød til?" — „Noget koger jeg, noget ſteger jeg, noget ſalter jeg, noget røger jeg, og noget ſkal min Datter have i Brudegave." — „Skal din Datter giftes?" — „Véd du ikke det?" — „Hvem ſkal hun have?" — „Svend Bodſen fra Gulerod." — „Har han noget til Bedſte?" — „Ja, ſaamænd har han ſaa: Ko, Kalv og Kvie, otte Alen Dynevaar, ſyv Skjæpper Kjærne, og vi ſkal have de herligſte Retter: Aal, Kaal og Gaaſekjød, Fiſk, Flæſk og Faarekjød, Hummer, Lummer og Pølſe, Hakkels, Bakkels og Brunſteg. Vi ſkal have aa mange fremmede, ſaa mange fremmede: Janſen, Frandſen og lille Monnevippe, Jørgenſen og Bjørnſen. Vil du og dine maa Gaaſer komme med, ſkal I være ſaa hjærtelig velkommen." Ty.

P. Jenſen, Kværndrup.

155. „Mig ſynes, det lugter ſaa fimſet i Dag.“—„Fruen har ogſaa ſlagtet.“ — „Hvad har hun da ſlagtet?“ — „En hel Høne.“ -- „Ji Gudbevare mig, hvad vil hun med det meget Kjød?“ — „Hendes Datter ſkal ogſaa giftes i Morgen.“— „Hvem ſkal hun da ha’?“ — „Hans Markusſens Karl her oppe paa Bakken.“—„Har han noget?“—„Tre Mark i rede Penge, en hvid Blaargarns Trøje og en ſort publet Hund, atten opredt Senge, Trømmel i Halm.“ — „Ji Gudbevare mig, hvor kommer den Pige til godt Brød.“ Anne Andreſen, Snogbæk.

156. Samtale mellem to Koner. A.: „Goddag!“ B.: „Goddag!“ A.: „Jeg ſynes, her lugter ſaa ſnaſket.“ B.: „Ja, jeg har ſlagtet en Høne.“ A.: „Det maa jeg tro.“ B.: „Min Datter ſkal giftes.“ A.: „Hvem ſkal hun ha’?“ B.: „Lille Mortens Søn i Smørum.“ A.: „Hvad ſkal hun ha’ i Medgift?“ B.: „En Ko og en Kalv og en ſtumprumpet Hund.“

Ingefred Kruſe, Greve.

157. „Jeg ſynes, det lugter.“ — „Jeg har ſlagtet.“— „Hvad har De da ſlagtet?“ — „En Høne.“ — „Gudbevares, hvor vil De da hen med ſaa meget Kjød?“ — „Min Datter ſkal giftes.“ — „Hvem ſkal hun da have?“ — „Peder paa Bjærget.“ — „Hvor ſtor en Medgift ſkal hun da have?“ — „Tre Alen Dynetøj og tre Daler i rede Penge og en ſort Høne.“ — „Gudbevares, da bliver den Karl godt gift.“

Lærer Kriſtenſen, Tirſtrup ved Varde.

52. Rart og ſlemt.

158. Per Nielſen kom kjørende hen ad Vejen med en Trillebør, hvorpaa laa en Sæk Korn. Saa møder han en Mand. „God Dag, fremmed Mand.“ — „God Dag, Per Nielſen.“ — „Er Vejen god?“— „A har ikke ſmagt den.“— „Gik Møllen?“ — „A mødte den ikke.“ — „Du er da en løjerlig Karl.“ — „Nej, a er ingen Karl, a er en gift Mand, og det har a været i ſytten Aar.“ — „Det var da rart.“ — „Aa, det var ikke ſaa meget rart endda, for Kjællingen, a fik

var ſlemt gammel." — „Det var ſlemt." — „Aa, ikke ſaa meget ſlemt, for hun havde mange Skillinger." — „Det var jo rart." — „Aa, det var ikke ſaa meget rart, for der var ſaa mange Smaaſkillinger." — „Det var ſlemt." — „Aa, ikke ſaa meget ſlemt endda, for de Smaaſkillinger kjøbte a mig jo fire Smaagriſe." — „Det var jo rart." — „Aa, ikke ſaa meget rart endda, for da Griſene blev ſtore og blev ſlagtede, da bredte vor Moer Fedtet af dem og ſtak Ild paa Gaarden." — „Det var da ſlemt." — „Aa, ikke ſaa meget ſlemt, for a fik mig en ny Gaard bygt." — „Det var jo rart." — „Aa, ikke ſaa rart endda, for da vor Moer ſkulde hen at ſe den nye Gaard, faldt hun ned ad Trappen og brak Halſen." — „Det var jo ſlemt." — „Aa, ikke ſaa ſlemt endda, for a fik mig en ny Kone, og hun var baade ung og kjøn." — „Det var jo rart." — „Aa, ikke ſaa rart endda, for hun holdt mere af de unge Karle, end hun holdt af mig (ogſaa: for Degnen kysſede min Kone)." — „Ja, det var jo ſlemt. Nu maa du have Farvel", og ſaa kjørte han videre.

K. Jenſen, Hammer.

159. To Mænd mødtes paa Landevejen. Saa ſiger den ene: „Er Vejen god?" — „Den haver man ikke ſmagt." — „Hukken underlig Knægt du er." — „Jeg er ingen Knægt, for jeg har mig en Kone." — „Det var godt det." — „Det var endda ikke ſaa godt, det var en gammel Kone." — „Det var ondt det." — „Det var endda ikke ſaa ondt, for hun havde mange Penge." — „Det var godt det." — „Det var endda ikke ſaa godt, for der var mange Kobberſkillinger imellem." — „Det var ondt det." — „Det var endda ikke ſaa ondt, for ſaa kunde jeg gaa runden om i Byen og kjøbe Fedeſvin." — „Det var godt det." — „Det var endda ikke ſaa godt, for den Gang min Kone blyndede Iſtelen af, da brændte hun Huſet af." — „Det var ondt det." — „Det var endda ikke ſaa ondt, for ſaa fik jeg mig et nyt Hus igjen." — „Det var godt det." — „Det var endda ikke ſaa godt, for da min gamle Kone vilde op at ſe, hvorledes Huſet var bygget, ſaa faldt hun ned og ſlog hendes Halsben i Stykker." — „Det var ondt det." — Det var

endda ikke ſaa meget ondt." — „Hvorledes da?" — „For ſaa fik jeg mig en ny Kone." — „Det var godt det." — „Det var endda ikke ſaa meget godt." — „Hvorledes da?" — „For den Gang jeg havde min Kone, kunde jeg gaa runden om i Byen og ſmyk ſmaa Tro mæ Plamaſier, men nu har de gjort mig til Hanrej, nu maa jeg ſidde hjemme og labe Mælk med de andre Katte." „ſmaa Tro" er uforſtaaet. P. Frølund.

160. „Gaar du her i Dag, du Knægt." — „Jeg er ingen Knægt, for jeg har mig en Kone." — „Det var godt." — „Det var endda ikke ſaa godt." — „Hvorfor var det ikke godt?" — „For hun var gammel." — „Det var ondt." — „Det var ikke endda ſaa ondt." — „Hvorfor var det ikke ondt?" — „For hun har mange Penge." — „Det var godt." — „Det var ikke endda ſaa godt." — „Hvorfor var det ikke godt?" — „For der er mange Kobberſkillinger iblandt dem." — „Det var ondt." — „Det var ikke endda ſaa ondt." — „Hvorfor var det ikke ondt?" — „For jeg kunde gaa i Landet og kjøbe Svin for dem." — „Det var godt." — „Det var ikke endda ſaa godt." — „Hvorfor var det ikke godt?" — „Da den gamle Kjælling ſlagtede Svinet, brændte hun Huſet af." — „Det var ondt." — „Det var ikke endda ſaa ondt." — „Hvorfor var det ikke ondt?" — „For jeg fik mig et nyt Hus igjen." — „Det var godt." — „Det var ikke endda ſaa godt." — „Hvorfor var det ikke godt?" — „For da den gamle Kone vilde gaa op at ſe Bygningen, faldt hun ned og brækkede ſit Halsben." — „Det var ondt." — „Det var ikke endda ſaa ondt." — „Hvorfor var det ikke ondt?" — „For da jeg havde den gamle Kjælling, kunde jeg gaa med Pigerne og ſove hos dem om Nattten, men nu
maa jeg ligge hjemme den lange Nat
med den brede Hat ved den gamle Kat." P. Lund.

161. „Go Daw." — „Tak få de ſiiſt." — „Hå do ſlagte di Gris?" — „Ja." — „De wa råer." — „Næj, de wa et råer." — „I huren da?" — „Få dæ fild en Bøoſt nie å ſlo mi Kuen ihjæl." — „De wa et råer." — „Jåw, de wa råer." — „Ja, huren da?" — „Jåw, få no hår a fåt mæ en nøj

Kuen ijæn." — „De wa jo råer." — „Næj, de wa et råer." — „I huren da?" — „Næj, ſå hend vild æ Præjſt go te." — „De wa et råer." — „Jåw, de wa råer." — „Næj, huren da?" — „Jå ſå gor a te hans ijæn." Jeppe Jenſen, Aakjær.

Der foreligger en hel Del flere Variationer heraf, hvilke jeg dog ikke finder Anledning til at trykke. Se ogſaa min Bog: „Danſke Dyrefabler og Kjæderemſer." Ogſaa i Sv. Grundtvigs Samlinger findes en Del optegnelſer af ſamme Hiſtorier.

53. Tøjet til Bugſer.

162. „God Daw, Per." — „Walkommen, Per." — „Her har a et Stykke Tøj, kan a faa dig til at lave mig et Par Bugſer deraf, Per?" — „Ja, du kan, Per." — „Jåwal, Per." — „Jåwal, Per." — „Hvor naar kan a faa Bugſerne, Per?" — „Æ Søndag, Per." Søndag gik, og Søndag kom. „God Daw, Per." — „Walkommen, Per." — „Er mine Bugſer farre, Per?" — „Nej, de er ikke, Per." — „Hvadfor, Per?" — „For der kunde ikke blive et Par Bugſer deraf, Per." — Hvad kan der ſaa blive, Per?" — „En Jak, Per." — „Jåwal, Per." — „Jåwal, Per." — „Hvornaar kan a faa den, Per?" — „Æ Søndag, Per." Søndag gik, og Søndag kom. „God Daw, Per." — „Walkommen, Per." — „Er min Jak farre, Per?" — „Nej, den er ikke, Per." — „Hvadfor, Per?" — „For der kunde ikke blive en Jak, Per." — „Hvad kan der ſaa blive, Per?" — „En Veſt, Per." — „Jåwal, Per." — „Jåwal, Per." — „Hvor naar kan a faa den, Per?" — „Æ Søndag, Per." Søndag gik, og Søndag kom. „God Dag, Per." — „Walkommen, Per." — „Er min Veſt farre, Per." — „Nej, den er ikke, Per." — „Hvadfor, Per?" — „For der kan ikke blive en Veſt deraf, Per." — „Hvad kan der ſaa blive, Per?" — „Et Par Vanter, Per." — „Jåwal, Per." — „Jåwal, Per." — „Hvornaar kan a faa dem, Per?" — „Æ Søndag, Per." Søndag gik, og Søndag kom. „God Daw, Per." — „Walkommen, Per." — „Er mine Vanter farre, Per?" — „Nej, de

er ikke, Per." — „Hvadfor, Per?" — „For der kan ikke blive et Par Vanter, Per." — „Hvad kan der ſaa blive, Per?" — „Et Fingerbjærg, Per." — „Jåwal, Per." — „Jåwal, Per." — „Hvornaar kan a faa det, Per?" — „Æ Søndag, Per." Søndag gik, og Søndag kom. „God Daw, Per." — „Walkommen, Per." — „Er mit Fingerbjærg farre, Per?" — „Nej, det er ikke, Per." — „Hvadfor, Per?" — „Der kan ikke blive et Fingerbjærg, Per." — „Hvad kan der ſaa blive, Per?" — „Der kan ingen Ting blive, Per." — „Det var rigtig ſlemt, Per."

Denne Samtale er meget kjendt over hele Vendſysſel; jeg har hørt den baade i min Hjemegn og her.

J. Grønborg Pederſen, Blegind.

En Del Hovedformer af denne Gruppe Skjæmteſagn kan findes ſpredt rundt omkring i forſkjellige af mine forhen udgivne Bøger, ligeſom og i Tidsſkriftet „Skattegraveren" og dets Efterſlæt. Jeg har ſelvfølgelig ikke villet optrykke dem igjen, og har da kun taget af det Forraad, der henlaa utrykt. En vitterlig Undtagelſe fra denne Regel har jeg gjort i Nr. 66, hvorfor jeg imidlertid her udbeder mig en Undſkyldning. Grunden til, at jeg tog dette Nr. med, ligger temmelig nær. En værre Fejl, ſom jeg førſt lagde Mærke til under Korrekturerne, er den, at Nr. 24 forhen er trykt i J. F. 13 ſom Nr. 78.

Vil man altſaa have en helt ud fyldig Overſigt over vore Danſke Skjæmteſagn, maa man ty til de nævnte Kilder foruden til enkelte andre. I en lille Samling fra Slagelſe-Egnen, udgivet af Arne, findes f. Ex. noget, ligeſom og i Sv. Grundtvigs Gl. d. Minder 1—3.

B. Fra det huslige Liv.

1. Karl og Pige.

163. Pigerne ſynger, naar de er
15 Aar: Fra Himlen højt kom vi nu her.
20 —: Mig hjærtelig nu længes.
25 —: Det er forviſt paa Tiden ſnart.
30 —: Min Gud, hvor længe prøver du mig.
35 —: Af Dybſens Nød til dig, o Gud, mit bange Hjærte raaber.
40 —: Fra Verden haver jeg vendt min Hu.

Randlev.

164. Naar Pigerne er atten Aar, ſynger de: „Min Sjæl, vær lyſtig, glad og fro", og ler højt, men naar de bliver 25 Aar, ſaa begynder de at ſukke: „Min Gud, hvor længe glemmer du mig", og naar de bliver 30 Aar, ſaa ſiger de: „Nu er alt Haab og Trøſt forbi." **Karen Marie Rasmusſen.**

165. **Karlen**: „Har du ikke Lyſt til at faa en Ammeplads?" **Pigen**: „Nej, en ſaadan Plads er jeg nok ikke ſkikket til." **Karlen**: „Jeg ſkal villig hjælpe dig til at blive ſkikket til den."

C. A. Thyregod.

166. **Karlen**: „Maa jeg kysſe dig?" **Pigen**: „Prøv at gjætte." **K.**: „Jeg maa ikke." **P.**: Gjæt igjen." **K.**: „Jeg maa." **P.**: „Men hvordan kunde du dog gjætte det?"

Fra Vendſysſel. **N. E. Jakobſen, Ørritslev.**

er ikke, Per." — „Hvadfor, Per?" — „For der kan ikke blive et Par Vanter, Per." — „Hvad kan der ſaa blive, Per?" — „Et Fingerbjærg, Per." — „Fåwal, Per." — „Fåwal, Per." — „Hvornaar kan a ſaa det, Per?" — „Æ Søndag, Per." Søndag gik, og Søndag kom. „God Daw, Per." — „Walkommen, Per." — „Er mit Fingerbjærg farre, Per?" — „Nej, det er ikke, Per." — „Hvadfor, Per?" — „Der kan ikke blive et Fingerbjærg, Per." — „Hvad kan der ſaa blive, Per?" — „Der kan ingen Ting blive, Per." — „Det var rigtig ſlemt, Per."

Denne Samtale er meget kjendt over hele Vendſyſſel; jeg har hørt den baade i min Hjemegn og her.

J. Grønborg Pederſen, Blegind.

En Del Hovedformer af denne Gruppe Skjæmteſagn kan findes ſpredt rundt omkring i forſkjellige af mine forhen udgivne Bøger, ligeſom og i Tidsſkriftet „Skattegraveren" og dets Efterſlæt. Jeg har ſelvfølgelig ikke villet optrykke dem igjen, og har da kun taget af det Forraad, der henlaa utrykt. En vitterlig Undtagelſe fra denne Regel har jeg gjort i Nr. 66, hvorfor jeg imidlertid her udbeder mig en Undſkyldning. Grunden til, at jeg tog dette Nr. med, ligger temmelig nær. En værre Fejl, ſom jeg førſt lagde Mærke til under Korrekturerne, er den, at Nr. 24 forhen er trykt i J. F. 13 ſom Nr. 78.

Vil man altſaa have en helt ud fyldig Overſigt over vore Danſke Skjæmteſagn, maa man ty til de nævnte Kilder foruden til enkelte andre. I en lille Samling fra Slagelſe-Egnen, udgivet af Arne, findes f. Ex. noget, ligeſom og i Sv. Grundtvigs Gl. d. Minder 1—3.

* * *

B. Fra det huslige Liv.

1. Karl og Pige.

163. Pigerne ſynger, naar de er
15 Aar: Fra Himlen højt kom vi nu her.
20 —: Mig hjærtelig nu længes.
25 —: Det er forviſt paa Tiden ſnart.
30 —: Min Gud, hvor længe prøver du mig.
35 —: Af Dybſens Nød til dig, o Gud, mit bange Hjærte raaber.
40 —: Fra Verden haver jeg vendt min Hu.

Randlev.

164. Naar Pigerne er atten Aar, ſynger de: „Min Sjæl, vær lyſtig, glad og fro", og ſer højt, men naar de bliver 25 Aar, ſaa begynder de at ſukke: „Min Gud, hvor længe glemmer du mig", og naar de bliver 30 Aar, ſaa ſiger de: „Nu er alt Haab og Trøſt forbi." Karen Marie Rasmuſſen.

165. Karlen: „Har du ikke Lyſt til at faa en Ammeplads?" Pigen: „Nej, en ſaadan Plads er jeg nok ikke ſkikket til." Karlen: „Jeg ſkal villig hjælpe dig til at blive ſkikket til den."

E. A. Thyregod.

166. Karlen: „Maa jeg kyſſe dig?" Pigen: „Prøv at gjætte." K.: „Jeg maa ikke." P.: „Gjæt igjen." K.: „Jeg maa." P.: „Men hvordan kunde du dog gjætte det?"

Fra Vendſyſſel. A. E. Jakobſen, Ørritslev.

ger ſig over, at han ſaadan havde ſlaaet hende fejl. Han ſiger: „Hvordan kunde du endda gjøre det, Trine, og komme i Dag, du kunde jo have kommet en anden Tid, nu gjør du mig Skam for alle Folks Øjne." Ja, det ſvarte hun ikke noget til. „Hvad kommer du ſaa efter, hvad vil du have af mig?"—„Ja, a vil have mine fire Skilling, ſom du laante af mig." Det kunde hun godt faa, og ſaa ſtilles de paa det. Da han nu er kommen ind til Gjæſterne igjen, ſaa vilde de have at vide af ham, hvad den Pige vilde. „Hun vilde gratulere mig", ſiger han. „Ja viſt, du vil nok bilde os noget ind." Endelig maa han da til at fortælle det, hvordan den Pige vilde have fire Skilling af ham, for det han havde været ved hende en Dag, de var i Randers ſammen. Saa ſlaar Bruden hendes Hænder ſammen og ſiger: „Fire Skilling! vilde hun have fire Skilling for det? da har Per omme til Nielſens været ved mig over de 200 Gange, og a har aldrig forlangt Hvid eller Øre af ham for det."

Lærer Vinther, Torrild.

3. Mand og Kone.

174. To nygifte ſpaſerede med hinanden i Haven paa deres Bryllupsdag uden rigtig at kunne komme til at tale om noget. Endelig ſagde Manden: „Kan du da ikke ſige et eneſte lille ſukkerſødt Ord i Dag, det er vor Bryllupsdag?" Konen ſaa da nok ſaa naadelig op til ham og ſagde: „Sirup."

Frederik Hanſen.

175. Der var en Enkemand, der vilde hen at fri til en Enke, men han bekjendte for hende, at han havde tre ſlemme Fejl. For det førſte vilde han ſpiſe ene for ſig ſelv. Hun ſvarede: Ja, det kunde de godt komme til Rette om, for han kunde jo bie, til hun fik ſpiſt. For det andet vilde han ikke ligge ved hende uden én Gang i hver Maaned. Ja, det var ogſaa godt, for hun kunde tage til Takke med en anden én i det Mellemrum. For det tredje var han noget gnaven uden

du ræd for?" ſiger han. „A er ræd, du ſkal kyſſe mig." — „Det kan a ikke", ſiger han igjen, „for a ſkal holde ved Tømmen." — „Den kan a holde ved", ſiger hun, og da hun ſaa fik ved den, ſaa var det godt. Lærer Jørgen Nielſen, Romme.

172. En Karl og en Pige kjørte hjem paa et Hølæs. Med ét ſiger hun: „A er ſaa ræd, Per." — „Hvad er du da ræd for?" — A er ræd for, te du ſkal ...." —„Naa, er du det, men a kan jo ikke komme til det her oppe paa Læsſet, a ſkal holde ved Tømmen." Hun ſvarede: „A kan holde ved den ſaa længe", og ſaa fik de dem vendt til hinanden, og det gik ſaa meget godt. Dr. P. Heiberg, Viborg.

173. I Værum er det Skik, at Folkene den førſte Løverdag efter at de har faaet deres Løn faar Lov til at tage til Randers. Saa er der en Karl og en Pige, der ſaadan følges ad til Randers. Da de gaar gjennem Jebjærg Skov, ſiger Pigen til Karlen: „A bliver da ſaa ræd." — „Hvad bliver du ræd for?"—„A er ſaa ræd, du ſkal ride (ɔ: rive) mig ned i Grøften."—„Ja, maa a det?" ſiger Karlen. „Nej, Fanden vælte mig maa du ikke, om du ſaa vil give mig en Mark." Ja, ſaa mange Penge havde han ikke. Lidt efter begynder Pigen igjen at ſnakke om, te hun bliver ræd, og han maa da ikke ride hende i Grøften, om han ſaa vilde give hende 12 Sk. Dernæſt 8 Skilling. „Jammen a har ikke mere end 4 Skilling", ſiger han. „A kan laane dig de fire", ſiger hun. Saa kom de til Rette om deres Sager, og de kom jo til Randers og kom hjem igjen, og tjente da ſammen til November. Derefter kom Pigen til Langſkov at tjene, men Karlen blev i Gaarden, og noget efter blev han Kjæreſte med Mandens Datter, og de ſkulde have Bryllup hen om Foraaret. Den Dag de blev viede og havde været i Kirken og var kommen hjem, da kommer Trine fra Langſkov ind i Gaarden og forlanger at ſnakke med Brudgommen. Bryllupsgjæſterne var allerede blevne ſatte til Bords, og de beder jo hende komme og ſpiſe noget med, men det vilde hun ikke, og ſaa kommer Brudgommen ogſaa om til hende. De gaar ſaa ind i et Kammer ſammen, og hun bekla-

ger ſig over, at han ſaadan havde ſlaaet hende fejl. Han ſiger: „Hvordan kunde du endda gjore det, Trine, og komme i Dag, du kunde jo have kommet en anden Tid, nu gjør du mig Skam for alle Folks Øjne.“ Ja, det ſvarte hun ikke noget til. „Hvad kommer du ſaa efter, hvad vil du have af mig?“—„Ja, a vil have mine fire Skilling, ſom du laante af mig.“ Det kunde hun godt faa, og ſaa ſkilles de paa det. Da han nu er kommen ind til Gjæſterne igjen, ſaa vilde de have at vide af ham, hvad den Pige vilde. „Hun vilde gratulere mig“, ſiger han. „Ja viſt, du vil nok bilde os noget ind.“ Endelig maa han da til at fortælle det, hvordan den Pige vilde have fire Skilling af ham, for det han havde været ved hende en Dag, de var i Randers ſammen. Saa ſlaar Bruden hendes Hænder ſammen og ſiger: „Fire Skilling! vilde hun have fire Skilling for det? da har Per omme til Nielſens været ved mig over de 200 Gange, og a har aldrig forlangt Hvid eller Øre af ham for det.“

Lærer Vinther, Torrild.

3. Mand og Kone.

174. To nygifte ſpaſerede med hinanden i Haven paa deres Bryllupsdag uden rigtig at kunne komme til at tale om noget. Endelig ſagde Manden: „Kan du da ikke ſige et eneſte lille ſukkerſødt Ord i Dag, det er vor Bryllupsdag?“ Konen ſaa da nok ſaa naadelig op til ham og ſagde: „Sirup.“

Frederik Hanſen.

175. Der var en Enkemand, der vilde hen at fri til en Enke, men han bekjendte for hende, at han havde tre ſlemme Fejl. For det førſte vilde han ſpiſe ene for ſig ſelv. Hun ſvarede: Ja, det kunde de godt komme til Rette om, for han kunde jo bie, til hun fik ſpiſt. For det andet vilde han ikke ligge ved hende uden én Gang i hver Maaned. Ja, det var ogſaa godt, for hun kunde tage til Takke med en anden én i det Mellemrum. For det tredje var han noget gnaven uden

Aarſag. Ja, hun ſkulde nok lave det ſaadan, at han ſkulde faa Aarſag. Jens Nielſen, Lem.

176. Der var et Par gamle Menneſker, der havde nok af alle Slags, og ſaa gik de og kom i Tanker om, at de vilde giftes med hinanden. Men de gik og ſnakkede længe om det, og det blev ikke til noget. Endelig en Dag ſiger hun til ham: „Hvad bliver det til med os?“—„Ja, a troer, a vil ſlaa mig for det“, ſagde han, „for a véd godt, a er ſlem til at gjøre mig vred uden Aarſag.“—„Det ſkal du ikke klage dig for“ ſiger hun, „du ſkal nok faa Aarſag, er der ikke andet i Vejen med dig?“—„Jo—o, den Gang min Kone var levende, da plejede a altid at ſpiſe for mig ſelv.“—„Ja, det kan vi godt komme til Rette om, for a kan ſpiſe førſt, og er der ſaa noget til Levns, ſaa kan du tage det. Er der ſaa ikke andet i Vejen med dig?“—„Jo—o, a brugte den Skik, mens min Kone var levende, a laa kun én Gang om Aaret ved hende.“—„Det ſkal du ikke kere dig efter“, ſiger hun, „a har to, der er kommen her i flere Aar, a ſkal nok blive ved at faa dem til at komme.“ Saa blev det ikke til mere, han ſlog ſig nu helt for det, hun ræddede ham jo helt hen. Niels Kaſt, Mundelſtrup.

177. Der var en Mand, der var ſaa ond og haard ved hans Kone, og hun kunde ingen Ting gjøre ham til Maade. Hun var endda ſaa god og vilde gjøre alt, hvad han ønſkede. Saa ſiger hun omſider, te han ſkulde ſkrive det hver Dag, hvad hun ſkulde tage ſig for. Saa er det en Dag, de var i Beſøg, da ſkal de over et Vand, og der falder han i. Saa hujer han og ſkriger, hun ſkal hjælpe ham. „Ja, min kjære Mand, jeg tør ikke, for det er viſt ikke paa Seddelen.“ Hun vilde nu ſpringe ſaa ſtærkt, hun kunde, hjem ad og ſe, om det var paa Seddelen. Han maatte da til at hjælpe ſig ſelv, men havde nær ikke kommet op. Da han kom hjem, rev han Seddelen i Stykker, og ſiden ſkrev han aldrig, hvad hun ſkulde tage ſig for, han mærkede jo, det var ſkidt. Ane Kriſtensdatter, Dalg.

178. Der var en Kone, ſom en Dag ſad og pillede et Kjødben, og ſaa kom hun til at gabe for højt over det og fik

Kjæberne af Led. Hun maatte til Doktor, der var intet at ſe efter, og Manden kjørte hende ſaa til Friſenborg Doktor. Men det maatte gaa hurtigt, for Konen ſad der og gabte hele Tiden. Saa træffer det ſig, at der ligger en temmelig ſtor Sten lige midt i Vejſporet, og idet Hjulet hopper oven over den, giver det et forſkrækkeligt Sæt baade i Vogn og i Kone. Men ved dether lovlige Skump gaar Konens Mund i Lave igjen. „Vend nu om, Anders“, udbryder Konen ſaa, idet hun pikker Manden paa Skulderen, „nu kan du godt kjøre hjem igjen, for nu er min Mund lukket.“

179. Ved Siden af 2den jyſke Kaſerne paa Kriſtianshavn boede en Værtshusmand, der hed Pederſen. En Skjærſant, der loſerede i Byen, kom hver Morgen der forbi, naar han ſkulde mælde ſig paa Kaſernen, med en meget ſtiv Holdning og ſaa i Land, ſom om han ejede det halve af Verden. Men med ét ſaa lægger Værtshusholderen og hans Gjæſter Mærke til, at han hængte med Hovedet og trak paa Benene og traadte ikke nær ſaa haardt i Fortovet, ſom han plejede. Saa ſnakkede de om, at han viſt maatte være bleven ſyg. Men en Morgen opklaredes det hele. En lille Kytter til en Hund, de havde til Pederſens, ſpringer ud og hopper og gjør nogle ſtore Krumſpring omkring ved ham. Saa vender han ſig om og ſiger: „Aa, du ſkal ikke være ſaa kolhogen, du kan og træffe at blive gift.“ Nu vidſte de, hvad Manden fejlede.

Peder A. Bjerregaard, Brandſtrup.

180. En gammel Mand kom trækkende med et Par Kalve, og de var tvære. Han tog det ſaa rolig, ſom han kunde, og ſagde: „Ja, J ſku gywtes, bette Kall.“ J. Kornerup, Egaa.

181. „Gid de faar Skam, der lider paa hende, Wolle“, ſagde en Mand til ſin Nabo, hans Kone var en Gang kommen til Live efter en Daanelſe, og nu turde han ej ret glæde ſig over hendes virkelige Død. H. Br.

182. Hans Faaer kund' over hans Mo'er, og hans Mo'er kund' over ham, ſaa kund' han ingen anden over end æ Kat

ſaa ſkuld' den da faa en Fandens Hyp, ſaa ſlog han den ihjel med æ Ildklemme. J. M.

183. „Det er aldrig Tilfældet uden med en Kones førſte Barn", ſagde Lægen trøſtende til en Mand, der gjorde ſig urolige Tanker over, at hans Kone var kommen for tidlig i Barſelſeng efter Brylluppet.

Ved en lignende Lejlighed ſpurgte en forſtandig Ven Haurum: „Hvor længe har du været gift med din Kone?"—„Fem Maaneder."—„Hvor længe har hun været gift med dig?"—„Fem Maaneder."—„Ser du, fem og fem giver ti, det er jo den ordentlige Tid." H. Br.

184. En Arbejdsmand var ſlem til at gaa paa Værtshus og ſætte det til, han fortjente, ſaa Konen fik lidt at holde Hus med. I Regelen havde hun dog lidt varmt ai give ham om Aftenen, naar han kom hjem, og det havde hun ſtaaende inde i Kakkelovnen, for at det ikke ſkulde blive koldt. Men ſaa var det rent galt i nogle Dage. Manden kom ingen Penge med, og Konen indſaa, at der maatte gjøres noget extra. En Aften, han kommer hjem og ſpørger, om hun har kogt Aftensmad til ham, har hun ſtillet ſig forved Kakkelovnen med Ryggen mod ham, ſamler Klæderne op og ſiger: „Nu er her, hvad a har lavet til dig, nu faar du at tage det, ſom det er." Laurſen, Ulfborg.

185. Mand og Kone havde kun tolv Skilling, og ſaa var de i Beraad med dem ſelv, om de nu ſkulde kjøbe Smør eller Brændevin for dem. Brød havde de jo. Da ſiger Konen: „Aa, det er bedſt, vi kjøber Brændevin, for en Dram kan bore Hul for en Meldmad." C. Brøgger, Ravnkilde.

186. Dæ wår en Mand, te dæ wår ſå ſlem te å drek ſæ fuld. Så en Daw han håj væn i æ By, da håj han å fåt få møj, å han fålder om i en Groev å blywer dæær leggend. Så træffer hans Kuen ham dæær, å hon ſæjer: „Å Guj, lelle Fåer, do ver da æk hæjer engen Måår."—„Næjj, mæn de æ jo dænd, a legger hær å lierer om." Rødding-Egnen. Sønderjyll.

187. „Walkommen hjem 1, a hår et ſit dæ ſin i Guer 2, do goer imælld 3, 4, å beſteller et 5, 6; Gu hjælp mæ 7, a mo ſtrææb 8, å ſo Føen 9, du øe 10, i Måån 11, ſkal a ſlå dæ 12, du ſkal et kryv 13, fræ mi Fæbdder 14, du gor 15, te Krower 16, å bårre 17, å drekke 18, å ſladdere 19, te Dævlen ſøkkes i dæ 20.“ Kirſten, Veſterbølle.

Manden kommer fuld hjem, imens Konen lukker Faarene ind i deres Sti og ſtaar og tæller dem, efterhaanden ſom de kommer ind ad Døren. Som hun tæller, ſkjælder hun ud over Manden.

188. En Mand havde en meget doven Kone. Om Sommeren beſtilte hun ingen Ting, og naar Manden drev paa hende, ſagde hun: „Tøw, te di gue Wejterawtener kommer, få ſka a ſpejj.“ Men naar de kom, og Manden mindede hende om Løftet, ſagde hun: „Jet Lyes å tæjj, å jen Kjælling å ſpejj, de æ mier å taab ej å wejj.“ Nik. Chr.

Det er Vendſysſel-Maal, og den ſæregne ud-Lyd er her gjengivet ved j.

189. „Jeg trænger til nogle Skjorter, ſøde Kone.“—„Jeg har ſelv tit tænkt paa det, bedſte Mand.“—„Men hvor mange Alen Lærred monstro jeg behøver til en Skjorte?“—„Jeg tænker viſt, du kan nære dig med to Alen.“—„For Himlens Skyld, Madam, da vil din Mand komme til at ſe ud ſom de bornholmſke Stueuhre, hvor Perpendikkelen og Lodderne hænger nedenfor.“ H. Br.

190. En Præſt mødte en Dag i Foraarstiden en Husmand, og ſaa ſiger han til ham: „Nu kommer det op af Jorden alt hvad der er i den.“—„Da var det ſaamænd ikke godt“, ſvarede Husmanden, „for a har tre Koner i Jorden, og kommer de op alle tre, ſaa faar a for mange, a har for Reſten nok i hende, a har.“ S. P. Jenſen.

191. En Mand, de kaldte æ Pikmand fra Vinde, og ſom gik omkring og ſolgte Hvedebrød, havde en udmærket god Kvie, der var ham ſom en Afgud. Han var Enkemand og noget tunghør, og ſaa ſkulde han til at giftes igjen med en ældre Kone. Men den Kvie ſtod ham ſtadig i Hovedet, og han

troede, at alle Folk ſpurgte til den. En Dag, da han kommer ind til Kræn Øſtergaards i Egeris, ſpørger han jo ſom ſædvanlig, om de ſkal have noget Hvedebrød. Manden vilde nu ønſke ham til Lykke i Anledning af Forlovelſen, men han troede, det var Kvien, og ſaa ſagde han: „Ja, nu har hun min Salighed gjort mig et godt Spil, nu er hun løben om og ſat 9 Uger tilbage." Ørslev-Kloſter.

192. Der var en Mand, ſom var tre Gange gift. Den førſte Kone knyttede alting ſammen, den anden rimpede alting ſammen, men den tredje beſtilte ingen Ting. Da ſagde Manden: „Gud glæde Knytteſjæl og Rimpeſjæl, men Fanden fare i den, der inte gotte gjorde." Nik. Chriſtenſen.

193. En Mand havde været gift tre Gange, og om hans Koner ſagde han ſaadan: „Gud ſigne hende, Rimpenſjæl, Burren var bedre end Barenhæl." Den førſte rimpede hans Strømper, den anden ſatte Burrer i Hullerne, men den tredje gjorde ingen Ting ved dem. Fru Olrik, Dalby.

4. Utroſkab.

194. Uenigheden mellem et Par Folk var gaaet ſaa vidt, at Manden havde ſtillet et Bræt imellem dem i Sengen; de ønſkede ventelig begge, at Brættet var borte, og hertil gaves følgende Anledning. Manden nøs. Konen var ej ſen med ſit: „Gud velſign dig, lille Mand!" — „Var det dit Alvor, lille Kone?" — „Ja, det véd den milde Jeſus." — „Væk ſaa med Brættet." H. Br.

195. En Kone havde fundet ud, at hendes Mand havde ligget hos Pigen, og hun ſkammede ham ud. „Synes du ikke, du ſkulde ſkamme dig?" ſagde hun til ham. „Det bliver min Sag", ſvarede Manden. „Men hvis hun nu er frugtſommelig?"—„Det bliver hendes Sag."—„Men hvis jeg nu ikke vil leve ſammen med dig længere."—„Det bliver din Sag."

Mikkel Sørenſen.

196. En Kone ſad og vuggede hendes Barn. Hendes Mand var gaaet af By, og hun havde en anden én, hun havde ſat Stævne, men Manden kom uventet hjem, og ſaa kommer den fremmede. Da ſynger hun:

„Gak fra Vindeven, min Ven,
kom i Morgen igjen oſv.
Hurre bis, lille Båen,
hår a et Låw å ſjønng får mi Båen,
hwa a vel, å a kan.“ H. Hages Enke, Hammerum.

Manden, der er kommen ind, ſpørger jo om, hvad hun ſynger. Det førſte er henvendt til Kjæreſten, det ſidſte til Manden.

5. Konen og Karlen.

197. „A vidſt ſågu et andt, end de wa dæ ſiel, lille Mand“, ſagde Konen, da Manden jog Karlen af Sengen fra hende. „Men kund du da et gjør Fåſkjæl po mæ å Kreſten?“ —„Å, dær ær jo møj de andt lig.“ H. Br.

198. En Bonde havde den Skik at ſidde op hver Morgen for at raabe paa Folkene. Saa gik han i Marken for at flytte Kreaturet, og naar han ſaa kom hjem igjen, ſkulde de være oppe, og Davren færdig. Men en Morgen var der ingen Davre paa Bordet, der ſtod kun en Krukke med Kjærnemælk. Da han baade var ſulten og tørſtig, drak han det, og ſaa ſkulde han jo til at ſe, hvor vor Moer var. Da han trak Omhænget fra Sengen, laa baade hun og Karlen der og ſov. Manden var af den ſindige Slags, derfor gjorde han ingen Kvalm af det, men tog ſin Le og gik ud i Marken for at ſlaa. Kort efter vaagnede begge og ſadde, men da Kvinden ſaa, at Krukken var tom, begyndte hun at tudſkrige, for ſaa kunde hun vide, at Manden havde ſet dem. Søren vidſte ingen andre Raad end at løbe hen til den kloge Sidſe. Hende fortalte han Sagen og bad, om hun vilde gjøre det godt igjen med Manden, ſaa ſkulde vor Moer nok fornøje hende for det. Sidſe ſtampede ſaa ud i Marken, hvor Manden gik og ſlog. „God Mor-

gen, I Slaakarle", raabte hun. „Tak, men her er da ingen andre end jeg." — „Hvad er det, du ſiger, hvem er det, der ſlaar jævne dig?" — „Jeg tror, du er af Lave, Sidſe, du ſer nok dobbelt."—„Aa ja, det huſkede jeg aldrig paa, jeg har jo drukket Kjærnemælk paa faſtende." — „Ja, God Morgen, jeg ſkulde lidt længere", ſagde Sidſe og ſtampede videre. Nu var Manden bleven klog paa, at han havde ſkyldt ſin Kvinde for Uret. Han gik da hjem, og i Gaarden laa Søren over en Vognſtang og gav ſig, ſaa man kunde høre ham langt borte. Han ſagde, at han havde ligget den hele Nat af tør Mavepine, og den var færdig at tage Livet af ham. Manden var nu helt forſikret om at have ſet fejl og bad ſin Kone om at kræſe lidt op for Søren. Men ſiden vilde han aldrig drikke Kjærnemælk paa faſtende.

Anton Nielſen.

6. Skalle og Aborre.

199. Der var en Kone, der holdt mere af Karlen end af hendes Mand. En Dag ſkulde de have nogle Smaafiſk at ſpiſe, og ſaa delte hun jo ud til Folkene; men Karlen ſkulde nu have det bedſte. Saa ſiger hun: „Der er nu Skalle Blinkywiw, den ſka du ha', Fatter, for det er ſaadan en kjøn Fiſk, men æ Karl han ſkal have Aborre Krøk (Krum) ryg, for det er en grim Fiſk."

E. A. Thyregod.

200. „Skalle Blinkøjj, den råår Fiſk, den ſkal min Mand ha'med Fjet til, men Aborre Krøkryg, den grimm Fiſk, ſkal vor Karl ha' med Smør til."

201. I et Hus var en Mand, Kone og Karl. De to ſidſte holdt vel meget af hinanden. En Gang fik de Fiſk til Middag. Der var baade Flirer og Aborrer. Dem ſtak Konen til Karlen og lod Manden beholde Flirerne, men hun vilde ikke, at Manden ſkulde blive klog paa, at Karlen fik det bedſte, og ſaa ſagde hun: „Fliren, dej faver Fiſk, dej ſka Majen ha', men Aborren, dej Krokkerok, dej ſka Kålen ha'."

Nik. Chr.

202. Der var en Kone, ſom holdt mere af Karlen end af ſin Mand. En Gang de ſkulde ſpiſe Fiſk, og hun kom og ſatte Fadet med dem paa Bordet, da vendte hun Skallen, ſom er en ringere Fiſk end Aborren, om mod Manden og Aborren om mod Karlen, idet hun ſagde: „Skalle Blingeryww, mi kjøn Feſk, ſkal mi Mand ha, men Abårre Kråmrøg, mi gremm Feſk, ſkal wå Kåel ha'." Dette er Oprindelſen til, at man gjærne giver den førſte Tilnavnet Blingerøje og den ſidſte Tilnavnet Krumryg. P. K. Madſen, Staby.

7. Konen, der gabede.

203. Der var en Mand og en Kone, der ikke kom ſaa meget godt ud af det, for Manden var kommen i Tanker om, at Konen var gode Venner med deres Karl, og det hovede han jo ikke ſvar godt. Naar de ſad inde om Aftenen, og Karlen gabte, ſaa gabte Konen ogſaa, og ſaa var det, han troede, de havde Miner med hinanden og gjorde Tegn til et og andet. Saa kommer Manden endelig i Tanker om at vil have hende hængt, og en Dag kommer de ud at kjøre, og han kjører med hende ud i Skoven. Der kjører han runden omkring for at udſe ſig det ſtørſte Træ at hænge hende i. Da de havde kjørt en lidt, ſiger Konen: „A troer, du kjører runden om i Skåww lisſom Gååb gor om Ståww." Ja, det troede Konen ogſaa, for naar én i Stuen kom til at gabe, ſaa gabte hun ogſaa altid. Manden ſidder jo og hører paa det, og ſaa bliver han klog paa, te han havde mistænkt dem uden Grund. Nu behøvede han ikke længere at ſe efter, hvor det ſtørſte Træ i Skoven var, og ſaa kjørte han hende hjem igjen, og hun blev da ikke hængt den Gang. Marie Pederſen, N.-Visſing.

204. I en anden lignende Opſkrift ſiger Konen: „No mo jæn rigtignok ſannd, te Gååb gor omkring i Stoww, ſom Mand kjør omkring mæ hans Kuen i Skov."—„Hwa ſæjer do, Kuen?" ſagde Manden. Hun ſvarte: „Dæj jænn Aab for dæj aan te å gaab." Saa kom han til at tænke paa, at Gaben var

ſmitſom, og da ſagde han: „Er det ſaa i ſig ſelv, ſaa lad os kjøre hjem igjen.“ De kjørte hjem, og fra den Tid af levede Ægteparret meget lykkeligt ſammen. Nik. Chr.

205. Der var en Mand, der var ſaa angſt for, at hans Datter var forelſket i Tjeneſtekarlen. Saa en Aften kom Karlen til at gabe, og ſtrags derpaa ogſaa Datteren. Da Manden mærkede det, blev han ſaa gal, for nu troede han, der var noget ved det med dem, at han ſtrags tog Datteren med ud i Skoven, for hun ſkulde hænges. Der blev han længe ved at traſke om fra et Træ til et andet, han kunde ingen finde, endda der var Træer nok, baade ſmaa og ſtore. Men ſaa fandt Datteren paa at ſige:

„De æ nåk mæ Træ i Skoww
ſom mæ Gååv i Stoww,
de ſæder et få dæ.“

Saa fik hun Lov at gaa hjem. Herning. Marie Sandal.

8. Tab af Ægtefælle.

206. En Mand miſtede ſin Kone. Da hun ſkulde begraves, havde han ingen Raad til at ſkaffe en Kiſte til hende, og de ſlog derfor et Lagen om hende. Paa Vejen kom de forbi en Tjørnebuſk, og tilfældigvis kom en Gren til at ſlaa gjennem Lagenet, ſaa hun vaagnede ved det, ti hun var kun ſkindød. Syv Uger efter døde hun rigtigt. Da de ſkulde forbi Buſken, udbrød Manden: „Aa, for Guds Skyld, kom ikke Buſken for nær.“ Fortalt af P. Skrædder. Jørgen Hanſen, Rands.

207. Et Sted var Manden død, og ſaa vilde de tage ham af Sengen og lægge ham paa Straa. Da ſiger hans Svigermoder, idet hun tog ved Næſen af ham: „No, bette Niels, no ka vi ſågu ſtyyr dæ.“ Lærer Pederſen, Kjelſtrup.

208. En yngre Mand giftede ſig med en temmelig gammel Enke, der havde en Gaard. Han ventede, at hun ſkulde dø, men alligevel overlevede hun ham. Da han laa Lig, ſagde

de jo, ſom Skik var, et Par Kobberſkillinger paa hans Øjne. Saa blev han jo klæd hen, og da der var nogle inde for at ſe Liget, bemærkede de, at der var blevet et Par runde Figurer paa hans Øjenlaag. Saa vendte Enken ſig om til ham og ſagde: „Ja, nu har du ſaagu minſæl faaet Briller paa, bitte Faaer.“ Lærer Balling, Lindeballe.

209. Da en Kone var død og ſkulde begraves, ſagde Manden, mens de var ved at ſynge hende ud, til Børnene, ſom ſtod og græd: „I ſkal Fanden ta mæ holde jer Snøvſen inde. Ens Død er en andens Brød, gaar én ud med Pjalt og Klud', kommer en anden ind med Hæjſt og Stud'.“

210. „I Fjor tog han min ſalig Mand, i Aar tog han Anders i æ Hul, vil han ſaadan til det med æ Karle, ſaa ſkal vi ſaen have Tak.“ Lene Kriſtensdatter, Hjarbæk.

211. En gammel Enkemand et Sted i Jylland kom til Præſten og meddelte ham, at han nu atter agtede at gifte ſig. Præſten ſyntes, at Manden var lovlig gammel til at tænke paa Giftermaal, og kom paa en mindre blid Maade med en Del Formaninger. Manden blev helt klejnmodig og ſvarede ſtilfærdigt: „Å ja, Hæ Paſto, hoj mi ſalli Kuen it gon hæn å krepieret, ſå hoj de hie hælle ålde paſſieret.“ M. Sørenſen.

212. Gravſkrift. Her hviler Peder Kriſtian Jenſen og Huſtru Ane Marie Madſen. Deres Strid er endt.
Ty. J. D. Jenſen.

213. Paa en Gravſten, hvorunder var begravet en Kone og hendes to Børn, ſtod:

Huſtru, din Ende var ſvær,
I trende i Fryd og Glæde,
mens vi nu græde.

„Vi“ var Manden og de efterlevende Børn.
Kjellerup. Fru Jakobſen.

9. I Barſelfærd.

214. **Anders** Bødkers Kone i Helſtrup ſkulde have Jordemoderen hentet, og det var ved Nattetid. Saa ſpurgte de

Karlen, der ſkulde kjøre, om han nu vidſte, hvor Jordemoderen boede. Han ſagde nej, men han vidſte da, hvor der boede en Murer. Hans Mening var vel, at han hos Mureren kunde ſpørge om Jordemoderen, men det løb jo ſaa kunſtigt.

Jens Hesſelbjærg, Helſtrup.

215. En Mand i Bræſten ſkulde en Vinterdag kjøre til Kjærbølling efter en Jordemoder, ſom boede der, og han kjørte i Slæde. Det gik nu godt nok med at faa hende læsſet paa Slæden, og ſaa kom han jo paa Tilbagevejen. Det gik træls op ad Kjærbølling Bakke, men da han ſaa kom oven ud, gav han Heſtene af Piſken, og nu gik det raſk. Men ved det vældige Sæt, det gav, da Heſtene ſprang til, hoppede eller ſkred Jordemoderen bag ud af Slæden og blev ſiddende paa Jorden, og et Øjeblik efter var Beforbringen langt henne, ſaa hun ikke kunde raabe ham op. Da han kom hjem i Gaarden, kom der jo Folk ud for at tage imod hende, og ſaa ſiger én af dem: „Du fik hende nok ikke.“—„Jo.“—„Da er hun ikke med dig.“—„Hvad er hun ikke, da har a Vorherredød haft hende.“

Lærer Balling, Lindeballe.

216. I Næsborg havde de faaet dem en ny Jordemoder. Den førſte Søndag hun kom til Kirke, ſaa hun efter, hvor mange frugtſommelige Kvinder der var i Kirken. Efter Kirketid kom hun til at ſnakke med en tyk Gaardkone, og hun ſagde: „A kan have Brug for dig om en tre Uger.“ Da de tre Uger var gaaet, kom Karlen fra den Gaard kjørende efter hende, for hans Husbond var bleven ſkidt tilpas og vilde kopſættes. Jordemoderen troede jo, det var Konen, hun ſkulde til, og tog hendes Sager med ſig. Da hun kom nu ind i Sovekammeret, laa Manden jo i Sengen og var ſaa indbunden om Hovedet. Jordemoderen ſpurgte: „Hvordan har I det, Mo'rlil?“—„Det er ſimpelt“, ſiger han. Hun jager nu hendes ene Haand ind under Dynen, ſom hun jo var vant til, og ſiger: „Det ſkal ſnart blive godt, Hovedet og den ene Arm er jo allerede kommen.“ En Elev paa Silkeborg Seminarium.

217. Det var om Foraaret i Driftens Tid, te en Mand

ſkulde ud at plove, og da hans Kone var højfrugtſommelig, ſaa ſiger han til hende, da han tager te'n: „Nu tager a Vognen med, og hvis du ſaa bliver ſyg, ſaa kan du ſtaa i Døren og vinke ad mig, og ſaa kan a ſpænde for Vognen og kjøre med det ſamme. Saa kommer a ſnarere med Jordemoderen, naar a har den ude i Marken ved mig.“—„Ja, gjør du kuns det“, ſiger Konen. Da han var tagen te'n, kommer Konens Moder, og hun gav et Vink ad Manden for at lade ham vide, at hun var kommen der. Men han troede jo, det var Konen, der vinkede, og ſaa begyndte han ſtrags at ſpænde fra Ploven. Da den gamle kom ind, ſagde hun: „A vinkede ad din Mand for at lade ham vide, te a er her.“—„Det er galt“, ſiger Konen, „for ſaa gaar han nu hen og ſpænder fra og kjører efter Jordemoder. Saa maa vi jo hellere gaa ud og vinke ad ham baade to.“ Det gjør de, og Manden ſer det. „Jaja, a ſkal nok ſtræbe“, ſiger han, og han kom affted. Da ſaa Jordemoderen kommer, var Konen jo ikke ſyg. Men da hun kunde blive det, hvad Tid det ſkulde være, overtaler de hende til at blive der Natten over. De ſidder og faar nogle Punſe, og Manden bliver ſvirende. Omſider kommer han i Seng, men hen paa Natten bliver han ſyg og klager ſig, for han ſkal jo kaſte op. Da vaagner Jordemoderen, der var falden i Blund, og hun troer, det er Konen, der er bleven ſyg. „Er det ringe med dig?“ ſiger hun, „nu ſkal a komme.“ — „Aajaja.“ Saa gaar hun hen og jager Haanden under Dynen. „Jaja, giv dig tilfreds, nu bliver det ſnart godt, nu har a Hovedet og den ene Arm.“ Kriſtian Kriſtenſen Norge, Gjøtrup.

218. Degnen i Værum hans Kone ſkulde gjøre Barſel. Saa kom der Bud efter Jordemoderen. Da Vognen var kjørt, fik han en voldſom Tandpine og ſmed ſig ſaa af Klæderne og kom i Sengen. Der laa han og jamrede om Kap med Konen, da Jordemoderen kom. Hun gik nu til fejl Seng, ſtak Haanden ind under Dynen og ſagde: „Ja, det værſte er ovre, nu er allerede Hovedet og den ene Arm kommen.“ Roll, Langaa.

10. Forældre og Børn.

219. To Mænd ſtod og ſnakkede ſagte med hinanden. Saa kommer en Kone til dem og er nysgjerrig nok til at ſpørge dem, hvad de talte om. Den ene ſiger ſaa: „Nu har de fundet paa en Maſkine ovre i Amerika til at lave Børn paa, og det ſtod vi og ſnakkede om.“—„Nej“, ſiger hun, „ſaa holder a mere af den gamle Manér.“ Lærer Dahl, Gimſing.

220. „Jeg kan nu ſaa godt lide, naar Børn ſkriger.“—„Hvi ſaa?“—„Jo, for ſaa ſkynder man ſig at komme af Vejen med dem.“ H. Br.

221. Et Barn græd af alle Kræfter, og ſaa ſagde Moderen: „Nu gaar jeg hen efter Riſet, ſaa ſkal du faa noget for din Græden.“ Dertil ſvarer Barnet: „Ja, ſaa græder a mere.“

222. Der var en Dreng, der ſtod og græd. Saa ſpørger hans Moder ham, om han vilde have det, og om han vilde have det. Nej. „Vil du have noget at drikke?“ Ja, det vilde han da og drak, til det klukkede i ham. Lige med ét tager han Kruſet fra Munden og ſtikker i med at tude paa ny. „Hvad er der nu ved det?“ ſiger hun. „A vild' int ha' drukket.“ H. P. S.

223. I Paabøl laa en Morgen en Dreng i Sengen og raabte til ſin Moder, der kom ind fra Malkningen: „Muer, gi mæ en Meldmad, hæjſen ſk..er a i æ Sæng.“ Da hans Fader, der ſad i Kakkelovnskrogen, hørte det, ſagde han: „Hwa æ et do ſæjer, Dræng?“ Hvortil Drengen ſvarede: „Naa, de æ dænd Teng, Fåer, ær I ennd, ja, ſå ſk..er a et i æ Sæng.“
F. P. J. Lund.

224. Store-Jef her i Byen ſagde, at han ſlægtede baade ſin Fader og ſin Moder efter, for Faderen vilde gjærne tidlig i Seng om Aftenen, og Moderen vilde gjærne ſildig op om Morgenen, og hans Moder vilde gjærne have en Puns til hendes Kaffe, og hans Fader vilde gjærne have en Dram til hans Meldmad. Geſtrup.

225. „De er ved én Tro ligeſom Frits og hans Moder.“ Frits paa Haſtrup var Skytte. Han ſkyldte hans Moder tre

Mark, og hun troede ikke, hun fik dem, det troede han heller ikke, og ſaa var de jo ved én Tro. Maren Primdal, Ravtrup.

226. En lille Pige, ſom af ſin Bedſtemoder lærte at bede Fadervor, gav denne et Stød paa Armen, da hun bad: „Giv os i Dag vort daglige Brød", og ſagde hviſkende: „Sæj Kåäg, Oldemo'r." Da ſamme lille Pige en Gang ſkulde ſtraffes, ſagde hun ved at ſe Riſet: „Å nej, manne Tak, æ pas rigte ſlet int Hug å, lil Oldemo'r." A. L.

227. En Kòne ſagde: „I Satans Unger!" Et af Børnene tilføjede: „Hvem er du ſaa?" H. J. M.

228. En Dreng ſiger til ſin Moder: „Mue, næe I no døe, hwesſom I døe, å I ſaa komme i Hemmerig, hwesſom I komme dæ, vel I ſå et hælſen mi Fåe, hwesſom han æ dæ."

229. „Jeg tror, du ſlaar dig til Liderlighed", ſagde en Fader til ſin Søn. „Det gjør ikke ſaa meget", ſvarede denne, „for det tager af, men I er falden til Drik, det er værre, for det tager til." H. A. Hanſen.

230. I Veſtjylland boede en meget gjerrig Mand, der ſamlede en Masſe Penge. Dem gjemte han inde i et Skab, og hver Gang han lagde en blank Daler derind, ſagde han: „Vogſer og formerer jer." Tiden gik, og Manden døde. Sønnen arvede nu den ſtore Rigdom, men han var ikke ſom Faderen, han lod Pengene rulle. Hver Gang han tog en Daler ud af Skabet, ſagde han: „Fryder og glæder eder, ti nu er eders Befrielſestime kommen." J. Jenſen, Refshale.

231. En Mand havde mange Penge og gik jævnlig ind til Kiſten for at ſe og røre ved dem. Han ſagde da: „Vogſer og formerer jer." Den ſamme Mands Søn var ikke af den Slags, for da Faderen døde, gik han ind og rørte om mellem de arvede Penge og ſagde: „Fryder og glæder eder, ti eders Forløsning ſtunder til." H. A. Hanſen.

232. I Lille-Hillerslev var en Pige død, og ſaa kom hun til at ligge ſkikkelig længe, inden de fik hende af Sengen, ſaa hun var bleven vel ſtiv. Det var af deher Alkove-

ſenge med ſmalle Sengebøre. Saa gaar hendes Fader op i Sengen bag ved og vil tage ved, for ud ſkulde hun jo. Han ſiger da: „Kraadden og ſtiv har du altid været, og det bliver du ved med, men nu ſkal a Fanden ſlaa mig nok bevæge dig."

Morten Overgaard, Kjelſtrup.

11. Luſene.

233. „Mowe, a æ ſwåldten."—„Æ do de, mi Dræng?"—„Mo a ſo et Støk Sæjtekååg mæ Wåſt o?"—„De ſku do ſo, mi Dræng."—„Mower, dær æ jo Låpper i æ Wåſt."—„Sludder, go Dræng, de æ jo Kommen."—„Kommen, hwår æ di da kommen frå?"

E. T. K.

234. „Moder, der er Lus i Oſten."—„Snak, Dreng, det er jo Kommen."—„Ja, Gu er de kommen."—„Ti dog, ti."—„Der er over tyve."

Chr. Weiſs.

235. „Mowe, dær æ Lus i Wellii."—„Å, Slure, Dræng, de æ jo Kommen."—„Jagu æ di kommen, få di æ dæ."

Mikkel Sørenſen.

236. Drengen: „Mo'r, Mo'r, der er Lus i Grøden." Moderen: „Å, Sludder, Dreng, det er jo Kommen." Drengen: „Jagu er de kommen."

Chr. Weiſs.

237. To Børn ſad og ſøbede Kaal af et Fad. Da ſiger Tøſen: „Moer, Drengen ſidder og river ſig i Hovedet, og der kom en Lus i Kaalen." M.: „Jeg ſkal ſku lære dig det, din Knægt, kommer du Lus i Kaalen." D.: „Det er ſlet ikke ſandt, det var ikke andet end en Roe." (ɔ: den tørre Skorpe, ſom danner ſig paa et lægt Saar).

Anton Nielſen.

12. Huslivet.

238. Ude i Veſteregnen er Folk altid ſkabede, og i hvert Hus ſtaar der midt i Stuen en Pæl, ſom de kalder æ Kløpæl. Naar der kommer fremmede, ſiger de ikke: „Væsgue å kom hæn

å ſæt dæ nie", eller: „Bæsgue å kom fræ Daren", ſaadan ſom vi gjør, men derimod: „Bæsgue å kom hæn te æ Kløpæl."
Adslev. **Mikkel Sørenſen.**

239. Nogle ſad og ſpillede Kort et Sted, og Konen ſad ved hendes Rok og ſpandt. Saa ſpørger hun om: Hvem vandt? Ja, det gjorde den og den. „Ja, Fanden ſkulde da flytte og føre det Kortſpil af vort Hus, de ſidder her og brænder vort Lys og vinder vore Penge." Saa ſpandt hun igjen en lidt og ſpørger atter om: „Hvem vandt?" — „Ja, det gjorde din Mand", ſiger de. „Der ligger et Stykke Lys i æ Tabelet, naar I faar brændt det, I har, ſaa kan I ta' det, ilav a gaar fram og laver æ Kaffe." **Erik Nielſen, Romme.**

240. En Aggerbo var oppe at hente Præſten, der ſkulde hen at berette hans ſyge Kone. Da de kommer til Huſet, aabner Manden Døren, og der ſtod Konen indenfor og vendte Røven ud imod dem. Saa tager han ved Halen og rykker til Side med de Ord: „Der er ſnævre Rumme, a véd ikke, om Faaer kan faa hans Næſe herind." Saa kommer de ind, og der ſidder Konen, ſom han ſkal berette, i Kakkelovnskrogen og ſpiſer Mælk og Grød. Da hun ſer Præſten, ſiger hun: „Naa, er han der, vor Faaer, nu ſkal a ſe at komme i Seng, han kan komme i Lag med mig." Saa ſpørger Præſten, om hun havde nogen Tro. „Aa, den a har, den er baade hullet og ſlidt, vor Faaer kjøbte den, ſidſt han var i Læwig (Aalborg)."
J. Bertelſen, Braa Højſkole.

241. En Mand kom paa en Rejſe til Harboøre med ſin Kone og vilde blive der om Natten hos en Mand, ſom baade var villig til at huſe dem og havde god Sengeplads nok oppe i Storſtuen. Da de ſkal til Sengs, ſer den fremmede Mand efter, om der var en Natpotte. Nej, der var ingen, og da han taler til Manden om det, viſer det ſig, at de ikke har ſaadan en Tingeſt. Men man ſkal hjælpe ſig i en ſnæver Vending, og han kommer da med en Karaffel, ſom han mente nok kunde tjene. „Ja, det er godt nok, jeg kunde vel bruge den, men min Kone kan da ikke." Nej, det var viſt nok, men ogſaa her-

for ſandt Manden paa Raad, idet han ſtrags efter kom med en Tragt, naar den blev ſat i Karaflen, kunde hun jo ikke ønſke ſig bedre Natpotte.

242. En Pige kom ind til en Kjøbmand og ſkulde kjøbe Udſtyr. Iblandt andet ſpurgte han, om hun ikke ogſaa ſkulde have en Natpotte. Jo, maaſke. Da han nu kommer med én, ſiger hun: „Den kunde jo ogſaa udmærket bruges til Chokolade.“

243. En Kone kom ind til en Kjøbmand i Grenaa og vilde kjøbe en Pispotte. Han ſpurgte om, hvor ſtor den ſkulde være, for ſaa vilde han lade Krambodſvenden gaa op og hente én i Lageret. Ja, den ſkulde ikke være ſaa lille. Hvor ſtor da? Aa, ſaadan til en fire, ſyv Pis. 242—243. C. Kolſtrup.

244. En Pige kommer ind til en Kjøbmand og vil kjøbe en vis Ting. Hvad det var for en Ting. Ja, den var da til at pisſe i. „Naa, hvor ſtor ſkal den være?“—„Ja, lad mig ſe, den ſkal være ſaadan, at min Fader og min Moder og min Søſter og min lille Broder og ſaa mig ſelv vi kan pisſe en god Taar i den.“

245. En ſvenſk Kludekræmmer kom en Dag ind til en Kone, ſom ſtod og redte ſin Seng. Hun beklagede ſig over, at Lopperne var ſaa ſlemme ved hende. „Vil Muer gi mig en Skjorte og et godt Stykke Mad, ſaa ſkal jeg nok ſige Muer, hvad hun ſkal jøra ved Lopparne.“ Det fik han ſaa. Saa tog han et lille Pulver op af Lommen og gav hende og ſagde: „Dette ſkal Muer gi Lopparne, ſaa døer nok Lopparne.“ Konen ſagde Tak, og Manden gik. Men da han var gaaet, kom hun i Tanker om, at hun jo ikke havde faaet at vide, hvordan hun ſkulde bruge Pulveret. Saa løb hun efter ham, raabte og ſagde: „Det er ſandt, hvordan ſkal jeg bære mig ad og give Lopperne det Pulver?“ —„Det ſkal jeg nok ſige Muer; Muer ſkal tage en ſpids Kniv og vriſte Mulen op paa Loppan og gi den Pulveret, ſaa døer minſæl nok Loppan.“— „Men ſaa kan jeg jo lige ſaa gjærne ſlaa hende ihjel“, ſagde Konen. „Ja, det kan Muer, ligeſom Muer ſelv vil“, ſagde han og gik.

Bogø. Lærer Hanſen, Faarbrup.

13. Mad og Drikke.

246. Vi kjænnet, vi kjænnet i tow Daww, de fæk vi et nueb å, mæn de bløw mosſel dænd dejligſte Fjæt.

Teſtrup Højſkole.

247. Paa en Gaard levede de libt tarveligt, og Karlene fik ſjælden andet end reven Oſt paa Meldmaderne. En Dag, ſom Karlene ſad og ſpiſte Meldmad i Marken, kom Bonden derud, og én af dem gav ſig da til at løbe omkring i en Indtægt Korn og lod, ſom om han ſøgte efter noget. Da Bonden kom derhen, vilde han have at vide, hvorfor han ſaadan løb og traadte Sæden ned, om han havde tabt noget? Ja, ſiger Karlen, hans Oſt fløj af hans Meldmad, og han vilde jo nok have fat i det igjen. Siden fik Karlene ikke Riveoſt paa Meldmaderne i Marken.

Om et andet Sted fortælles, at Øllet var meget daarligt, ſnart tyndere end Vand. En Dag, da Bonden kom ud at ſe til Karlene i Marken, ſaa han én af dem ſmække ſin Bugſeſmække ned og pisſe paa ſamme Tid, ſom han drak af Øldunken. Bonden vilde have at vide, hvorfor han bar ſig ſaadan ad. Jo, Øllet var da ſaa tyndt, at det løb lige igjennem ham.

Abslev. Mikkel Sørenſen.

248. En Dreng ſad i Marken og ſpiſte ſin Meldmad. Der var reven Oſt paa den, og det vilde blæſe hen. Saa ſmed han Træſkoene. „Hvor vil du hen?" ſiger Husbonden. „A vil rende efter min Oſt, for ellers faar a ikke noget af det." Det hjalp, ſiden fik han ikke reven Oſt i Marken.

Kirſten Marie Pedersdatter, Hornſlet.

249. En Kone, der vilde ſpare paa ſit Smør, ſagde til ſine Gjæſter: „Tag Fedt, tag Smør, tag hvilket I vil, tag Fedt." Gerslev. Anton Nielſen.

250. Konen raaber ud i Kjøkkenet til Pigen: „Er Kaffen ſnart varm?" Hun ſvarer: „Ja, a ka da it hålld mi Fenger i ed." Fru Møller, Kjellerup.

251. Et Sted fik Folkene ſaadan noget tyndt Øl, men de lod alligevel til, at de kunde godt lide det, for det var en

ſarlig Hoben, de brugte, naar de var i Marken, hvert Øjeblik maatte en halvvogsen Knægt, der hed Hans, hjem og hente en Krukkeſuld. En Gang kom Manden uforvarende til at ſe, at han ſtod ſaa underlig og tumlede med Ølkrukken udenfor Toſteporten. „Hvad i Herrens Navn er det, du beſtiller, Barn?“ raabte Manden og gik hen til ham. „Jeg hælder bare Vandet fra!“ Chr. Weiſs.

252. I en Præſtegaard var deres Øl ſaa meget tyndt. De andre Folk klagede dem for det, men ſaa ſiger Karlen: „Det ſkal I ikke klage jer for, a finder nok paa Raad.“ En Dag de ſad i Borgeſtuen og ſpiſte Meldmad, kom Præſten ind til dem. I det ſamme greb Karlen Kanden og ſmækkede Bugſerne ned. Saa ſpørger Præſten om, hvad det betyder. Ja, det var han nødt til, for Øllet var ſaa tyndt, at det løb lige lukt igjennem ham med det ſamme, og han vilde nødig have det i Bugſerne. „Saa vil jeg ogſaa i Lag med Maren Bryggerpige“, ſvarer Præſten, „at hun kan brygge noget bedre Øl for Fremtiden.“ Hans Frier, Øſterby.

253. En Mand kom ind til en anden Mand og blev beværtet med en Drik Øl. „Naa“, ſiger Værten, „hvad ſynes du om vort hjemmebryggede Øl?“—„Det kunde viſt ikke blive ſaa galt“, fik han til Svar, „naar det blev lagt dobbelt.“

Chr. Weiſs.

14. Snavſet Mad.

254. Et Sted havde Konen lagt noget Dej, og for at det kunde løftnes, havde hun lagt det i Sengefødderne. Lidt efter lagde hun et Barn i den ſamme Seng, og det laa noget uroligt og ſparkede ud i Dejen med Benene. Da hun ſaa kom for at tage Dejen op og blev opmærkſom paa, hvad Barnet havde gjort, tog hun en Kniv og ſkrabte baade Lagen og Dyne og Barnets Ben af, og det kom hun i det andet Dej.

Fortalt af Kontoriſt Ring, Struer.

255. En Kone var ved at bejne, og ſaa havde hun ſat

Barnet fra ſig i Dejtruget. Saa gjorde det noget i Dejen, og nu ſkulde hun til at ſkille det ad. „Det er Dej, for det kan a lugte, og det er L . . ., for det kan a ſmage.“

Johanne Nielsdatter Hald, Axelterp.

256. Konen ſatte Barnet i et Hjørne af Dejtruget, mens hun dejnede. I det ſamme kommer Manden og vil tage det op, og da har det gjort i den. Nu vil han jo tage det op, ſom Barnet har efterladt, men han kan ikke gjøre Skjel paa det. Konen bliver arrig og ſkriger: „Kan du ikke ſe, din Flab, det er jo L . . ., og det er Dej.“ Steffen Jenſen, Grindſted.

257. Konen, der hidtil har haft ſnavſet Smør og derfor kun faaet en ringe Pris for det, gjorde ſig nu Ulejlighed og fik det noget bedre. Som hun nu gik hen for at ſælge det, faldt det fra hende i Pladderet, og hun ſamlede det da op og ſagde: „Nu faar det at gaa for det gamle Kjøb.“

258. En Mand var en Dag i By, og der ſad de og ſpiſte Pølſe. Han ſaa ogſaa, at der var Korender i dem. „Det var da nogle dejlige Pølſe“, ſiger han, „hvordan har I faaet dem lavet?“—„Ja, det er nemt gjort“, ſvarer de, „det er bare at give Svinene et Pund Korender i deres Æde, Dagen før de ſkal ſlagtes, men de ſkal jo ogſaa have Gryn den Dag, og ſaa kommer Pølſen af ſig ſelv.“ Saa vilde han prøve det, for han ſtod netop for at ſkulle ſlagte ogſaa. Nogle Dage efter kom han derom igjen. „Naa, hvordan gik det?“ ſagde de. „Ja“, ſiger han, „én kunde jo da æde dem — til Nød.“

Povl Jørgenſen, Stens.

259. En Kone gik omkring og fik ſig noget Pølſe i Slagtetiden, for Folk var jo ikke ſaa nøjeregnende i ſaadan en Tid med en lille Pølſe. Det var meſt Smalpølſer, hun fik, og naar hun ſaadan havde gaaet en hel Dag, havde hun for det meſte hendes Forklæde helt fuldt. En Aften kommer hun ud fra en Gaard, og ligeſom hun ſaa kommer til Husenden, gaar Forklædebaandet op, og Pølſerne falder fra hende. Saa ſætter hun ſig paa hendes Knæ og vil ſamle dem op i Forklædet igjen, da hun har faaet det bundet op. Men af og til faar

hun fat i noget andet. Nu vidſte hun ikke andre Raad end at ſmage paa det, hun fik, og bide af det. Saa ſagde hun: „Det er Skidt, og det er Pølſe.“ Heldigvis vidſte hun, hvor mange Pølſer hun havde, og blev ved, til hun havde dem til Hobe.
C. A. Thyregod.

260. Det var nu paa den Tid, da de paa Smaaſtederne havde Koen ſtaaende ved Siden af Kjøkkenet. Moder og Datter boede ſammen i et lille Hus, og de var ved at koge Kaal til Middag, for de havde nu Tækkemand. Imidlertid er Koen gaaet løs og kommen ind i Kjøkkenet, og da ſaa Datteren ſer det, bliver hun forſkrækket og jager paa Koen for at faa den ud igjen. Men da den nu kommer til at vende ſig, ſaa falder der et Par Klatter ned i Kaalgryden. Saa raaber hun til Moderen: „Mower, Mower, æ Kow hår ſkidt i æ Kålpåt.“ Konen ſvarer: „Å Guj, Bånlel, ſtræb å rør et om, æ Tækkemand ligger o æ Hus, hør han et, ſå æbber han mi Sallihed et en Skjæffuld å em.“
Lærer Madſen, Brande.

261. „Hold Kjæft, Kjælling, Kaffen er tyk.“—„Aa, Gud naade mig, ſaa har den Satans Unge dog ſkidt i Kjedlen.“
Chr. Weiſs.

262. Degnen havde en Tøvejrsdag Tærſker i ſin Lade, ſom laa ude paa Marken. I Bygningens Øſtende var en Lejlighed til en Familie. Lidt over Middag ſer Tærſkeren, at Familiens ældſte Datter kom ud til Møgdyngen og øſte i Kaffekjedlen, hvorpaa hun bar den ind. Nu hørte han ude paa Loen, at Konen ſagde: „Er der mere i Kjedlen, ſaa kan vi jo give Degnens Tærſker en Kop Kaffe med.“ Næppe havde han hørt dette, før Tærſkeren ſprang ud af Lovinduet, løb hjem til Degnekonen og fortalte Sagens Sammenhæng. J. B. Niſſen.

263. Et Par Mænd kom ind et Sted og forlangte noget at ſpiſe. Ja, hvad de vilde have? Saa ønſkede de kogte Æg. Da hun kom med dem, var de pillede, og de ſaa ikke ſaa helt renlige ud. Mændene ſaa noget ſkjævt til dem, og det mærkede hun. „Skal a endt glåås dem for jer?“ ſagde hun, men derfor betakkede de ſig dog.
J. Bærtelſen, Braa.

Kaldes i Han Herred: ſvubbe dem; her i Brønderslev: ſmutte dem Det er at overſlikke dem med Tungen.

264. En Heſtehandler kom til et Sted og vilde være om Natten, og da Folkene kjendte nok ham, var der ikke noget i Vejen. Han laa i Storſtuen, men midt om Natten kom det paa ham, at han ſkulde i ſtor Forretning, men nu var han kjed af at forſtyrre Folkene i deres Søvn. Han ſaa efter under Sengen og fandt der en ſtor Gryde, ſom nok kunde bruges, og ſaa ſatte han ſig jo paa den. Der var noget i Gryden i Forvejen, og det ſtrit op i Enden paa ham, men da han troede, det var Vand, tog han ikke videre Henſyn dertil og lagde ſig igjen. Om Morgenen gjorde han Redelighed for ſig og rejſte af. Saa varede det en Tid, da kom ſamme Heſtehandler der igjen en Aften og bad om Loſi. Konen ſagde nej. Det kunde han ikke forſtaa, de var jo godt bekjendt med hinanden og var komne godt ud af det. Han ſpørger hende atter ud om det. men hun ſvarede, at han kom ikke til at ligge der tiere. „Hvorfor ikke?“ ſiger han. Hun holdt ſig noget tilbage og vilde ikke ret ud med det. „Sig du det, Per“, det var hendes Mand. „Ja, a kan jo gjærne ſige dig det. Du maa viſt have noget Udſlæt, for der var Bløj paa Lagenet, det ſidſte du laa her, og det var vi jo kjede af.“ Prangeren kan ikke forſtaa det, men endelig gaar det op for ham. „Hvad var det for en Gryde, der ſtod under Sengen?“ — „Aa, det var en Potte med Blod i, min Kone havde ſat der ind, for vi havde ſlagtet og ſkulde have ſort Pølſe Andendagen.“ Det var altſaa Blod, der havde ſtrit op i Enden af ham og ſaa havde ſmittet af paa Lagenet. Det fortæller han ſaa Folkene, hvordan han der havde gjort Forretning i den Gryde. „Føj for Fanden“, ſiger Per, „a tøt ſku nok, Pølſen ſmagte ſaa l..tet.“ E. Brøgger.

---

15. Finker. Fiſk. Øſters.

265. En Mand var i Kjøbenhavn at ſælge Tørv, og der blev han et Sted opvartet med Finker. Men dem kaſtede han

op. Han tager dem i ſit Lommetørklæde med hjem og giver Hunden dem. Men den kaſtede dem ogſaa op. Saa fik han Konen til at braſe dem op i Panden med Smør, og ſaa ſkal Forvalteren fra Herregaarden, der havde ſin Gang der, gjøres til Gode med dem. Som han nu ſad og ſpiſte dem, og de bekom ham godt, begynder Manden at fortælle om, hvad Skjæbne de hidtil havde haft, og ſaa maatte han ogſaa have dem op. Siden kom Forvalteren ikke i Beſøg hos den Mand, men ſaa fik Konen heller ikke flere Børn. Jens Jakobſen, N.-Biſſing.

266. Der var en Mand, der havde ingen god Tro til hans Kone, han havde Mening om, at hun var gode Venner med en Forvalter, der boede en lidt derfra og tit kom der til Gaarden. Saa en Dag kjørte han til Aarhus, og da han kom ind i hans Kvartér og vilde have noget til Foden, blev han opvartet med Finker. Men hvordan det nu var, han kom til at brække ſig af dem. Nu tog Karo fat, det var en ſtor Hund, han havde, og den aad dem ſaa alleſammen. Men den brækkede dem ogſaa op igjen, og nu ſamlede Manden det hele op i et Klæde og tog med ſig hjem. Der flyede han Konen dem og bad hende lave dem til næſte Morgen. Nu er det ſaa heldigt, at Forvalteren kommer netop i det ſamme og beſøger dem og ſaa beder Konen ham til Bords paa de her Finker. Han ſpiſer ogſaa med god Appetit, men da han er færdig, fortæller Manden ham, hvordan det hidtil er gaaet med dem. Saa maa han jo ogſaa have dem op, og han bliver ſaa vred, at han kom der aldrig mere. Siden fik den Kone ingen Børn, og før havde hun faaet ſaa mange, ſaa der maa vel have været noget om, hvad de ſagde, at Forvalteren var Fader til dem.

Marie Pederſen, N.-Biſſing.

267. Paa et Skib havde de faaet en ny Kokkedreng, og han ſkulde blandt andet ogſaa lave Fiſkefrikadeller, men de var ikke til Pas for Kaptejnen, han ankede over, at Fiſken ikke var hakket fint nok. Næſte Gang gjorde Fyren ſig mere Umage, men de var endnu ikke til Pas. Saa ſagde han til ſig ſelv: „Da ſkal jeg nok faa dem møre“, og ſaa tyggede han Fiſken

rigtig godt, ſpyttede den ud igjen og rørte det hele godt ſammen, ſom det nu ſkulde laves, hvorefter Frikadellerne kom paa Panden med dygtig Smør til. Mens de braſede, gjorde han en bitte Vending ud af Kjøkkenet, og da kom Skibshunden liſtende ind, fik Behag i den dejlige Lugt og ragede Frikadellerne af Panden ſamt aad dem med god Appetit. Da den ſidſte var ſkreden ned, kom Skibsdrengen tilbage og gjættede ſtrags Sammenhængen. Øjeblikkelig greb han fat paa Hunden, og ſom han kunde bande, klemte ſaa eftertrykkelig paa den, at den maatte af med det hele. Nu æltede han Fiſken godt ſammen igjen og kom paany Frikadellerne i Panden med nok en Ladning Smør, hvorpaa de uden videre Uheld blev ſtegt og baarne frem for den vanſkelige Kaptejn. „Denne Gang er de F. tordne mig gode, nu kan jeg tygge dem", og han ſpiſte med ſtort Velbehag. „Hvordan har du nu baaret dig ad?" Ja, ſaa ſkulde Drengen jo til at fortælle, hvordan det var gaaet, og Kaptejnen hørte opmærkſom efter, men tilſidſt — brp, ſaa maatte de jo op. De gik dog ikke til Spilde, for Skibshunden var til Rede og aad dem, og ſaa fik den endelig Lov til at have dem i Fred.

Lærer Bagger, Vellev.

268. En veſtjyſk Bonde kom til Aarhus for at ſe, hvordan ſaadan en ſtor By var. Han gik ind paa en Gjæſtgivergaard og forlangte noget at ſpiſe. De gav ham nu en lang Liſte, han ſkulde ſe paa og ſaa vælge der imellem. Han lod Fingeren gaa op og ned ad den og ſagde, idet han ſtandſede ved et Sted: „Lad mig faa det", for Sagen var, at han ſlet ikke kunde læſe. Det var netop Øſters. Saa kom Opvarteren med dem, men han vidſte ikke, hvordan de ſkulde ſpiſes. Han lukkede Skallerne op og tog noget af det Snat, der ſad, mellem to Fingre og puttede i Munden. Det kvabrede nede i Halſen, og han kom til at kaſte op. Han puttede det igjen i Skallerne og lagde dem kjønt paa Tallerkenen. Lidt efter kom en anden pæn Herre ind og forlangte Øſters. Dem fik han, og Bonden troede jo, det var de ſamme, han havde faaet. Nu ſad han og ſmaalo, mens den anden ſpiſte. „Hvad ler du ad?"

ſiger den pæne Herre. „A tænkte paa, om De kunde ſtille dem i Dem, for a kunde ikke.“—„Har du haft dem i dig?“—„Ja, a har, og a lagde det i Skallerne igjen.“ Saa maatte den anden ogſaa til at kvabbe. Lærer Madſen, Katrup.

269. En Mand fra Rødding rejſte til Kjøbenhavn, og der gik han ind i et Værtshus og forlangte en Portion Mad, men vilde helſt have Øſters. De havde kun én, og den fik han. Men den vilde ikke blive der, den kom igjen. Han lagde den alſtille paa Tallerkenen. Saa kom en anden Herre ind og forlangte ogſaa Spiſe og Øſters. Nej, de beklagede, at de havde ingen, den Mand der havde faaet den ſidſte. Ja, da maatte han godt faa den, ſagde Røddingmanden, han brød ſig ikke om den. Den anden Herre ſpiſte den ſaa. Saa ſiger Bonden: „Vil den blive der?“ — „Ja, den ſmagte helt delikat.“ — „Ja, da har a haft den nede én Gang, men a kunde ikke faa den til at blive der.“ Peder Ladefoged, Ravtrup.

270. En Bonde var tagen til Kjøbſtaden at ſælge Tørv og var ſaa heldig at afhænde dem. Da beſluttede han at ville have noget rigtig godt og ſjældent at leve af og gaar ſaa ind paa en Gjæſtgivergaard. Nu havde han hørt ſige, at Øſters ſkulde være den allerfineſte Spiſe, og ſaa forlanger han da to Øſters. „Jeg tror ikke, vi har flere“, ſiger Opvarteren. Men ſaa finder han endda to og kommer med. Bonden havde aldrig ſet Øſters før, og han tager en af dem i Munden og begynder at bide i den, men det kan jo ikke lykkes. Saa vilde han ſynke den paa én Gang, for han var jo vis paa, at den var god; men da han faar den lidt ned, bøv! ſaa kom den jo igjen. Nu var det dog ſkammeligt at give Penge ud til ingen Nytte, og ſaa gjør han nok et Forſøg, men det var det ſamme, den kom igjen. Imidlertid kommer der en anden rejſende ind. Det var en Tyſker, og han beder ogſaa om Øſters. Tjeneren ſagde, at de havde ikke flere. Saa tager Bonden Ordet: „Her er to, dem kan han gjærne faa.“ Ja, det var godt, men da han var lige ſaa tosſet paa Øſters ſom Bonden, ſaa tog han og ſank den ene. Bondemanden ſidder og ſer paa det, og ſaa ſi-

ger han: „Vil den blive der?"—„Ja, ſaa minſæl vil den blive der."—„Da har a haft den nede to Gange, og den kom igjen begge Gange."—„Vøv!" ſiger Tyſkeren, ſaa kom den igjen, og han vilde ikke gjøre Forſøget tiere. Sognef. Jens Nielſen, Lem.

---

16. Ved Bordet.

271. En Jøde ſad og ſpiſte Suppe. Saa hoppede Kanariefuglen hen paa Kanten af Tallerkenen og lod noget falde ned i den. „Aak, bevares", ſiger han til Konen, „ſe dog til Fuglen."—„Aa, den Smule, det er jo ingen Ting", ſiger hun. „Naaja, det ſkulde bare have været mig, der havde gjort det, ſaa ſkulde én have hørt et Spektakel." Maren Pedersdatter, Kvizſel.

272. Simons Kone havde en Kanariefugl, hun holdt ſaa forſærdelig meget af, men det kunde Simon ikke lide. En Middag ſatte den ſig paa Terrinen og gjorde noget ned i Suppen. „Uu, den forbandede Fugl, det ſkulde have været mig, ſaa ſkulde vi have hørt et Spektakel." C. Brøgger, Ravnkilde.

273. Der var et Sted, hvor de havde Haandværksfolk og var da ikke ſaa faa til Bords om Middagen. Saa ſkulde de have opvarmede Kaal, ſom var levnet fra Dagen før, og Manden i Gaarden var jo, ſom Skik og Brug er, den førſte, der tog en Skefuld. Men han brændte ſig ganſke forſkrækkeligt, for de var gloende hede. Dog lod han ſig ikke mærke det allermindſte med det, men ſagde lige ſaa vredt: „Hvad Fanden er det, Kirſten, hvi har du ikke varmet Kaalene ordentlig?" Da de andre hørte det, troede de jo ogſaa, Kaalene var ſaa godt ſom kolde, og faldt dygtig an paa dem, men de brændte dem jo lige ſaa forſvarlig ſom han. Det havde Manden nu hans Spil af. E. A. Thyregod.

274. To Mænd ſad og ſpiſte af ét Fad Grød, og deres Koner ſtod og ſnakkede tæt bag ved dem. Men nu var den ene Mand mere ſluzſk end den anden, og Grøden ſlap da førſt op ved hans Side. Da hans Kone ſaa det, gaar hun lige hen og giver Fadet et Suur med de Ord: „Det Fad har koſtet

mig fire Skilling." Men den anden Kone tager da ved Fadet og idet hun ſiger: „Da er det Pinedød ogſaa de fire Skilling værd", giver hun Fadet ſaadant et Snur tilbage igjen, at det kom til at ſtaa paa ſin gamle Plads. Lærer Visgaard.

275. En Sjællænder, en Fynbo og en Jyde traf en Gang ſammen paa et Værtshus, og de blev da enige om at beſtille et ſtort Fad Suppe, ſom de ſaa vilde nyde i Fællesſkab. Da Fadet omſider kom ind paa Bordet, var de alle tre ſvært ſultne, og Sjællænderen langede førſt til Fadet, men brændte ſig ſaa ganſke forfærdelig paa den førſte Skefuld. Naa, han lod ſom ingen Ting og drejede ſig blot om til Vinduet, idet han ſagde: „Det er ſ'mæn et dejligt Vejr i Dag." Lige i det ſamme brændte Fynboen ſig ogſaa paa ſin førſte Skefuld, men han ſkjulte ſin Skade ved at ſvare Sjællænderen: „Ja, det kan nok hænds." Nu kom Turen til Jyden, ham gik det ikke bedre end de andre, men han ſlængte nu Skeen fra ſig, idet han raabte: „Hur a da bræænd mæ!" Henrik Pederſen, Maribo.

276. En Gang var tre Heſteprangere: en Sjællænder, en Fynbo og en Jyde, kommen ind paa en Gjæſtgivergaard, hvor de alle tre vilde ſpiſe til Middag. Da Suppen blev ſat paa Bordet, langede Sjællænderen ſtrags til, men brændte ſig ganſke forſkrækkelig. Dog bed han Smerten i ſig og begyndte at fortælle: „Ja, ſom jeg ſiger, Verden er vid . . ." Imidlertid havde Fynboen faaet en ſtor Skefuld i Munden; han brændte ſig ligeledes, men ſagde med et Sideblik til Sjællænderen: „Ja, og der er mange Skjælmer i hinne." Nu havde Jyden ogſaa været i Fadet, men ſaa ſnart han havde faaet Suppen i Munden, ſaa ſmed han Skeen og udbrød: „Av for Skam, hvor jeg brændte mig!" M. Møller, Sir.

277. Der var tre Mænd, der ſkulde til at ſpiſe. Maden var koghed, men det vidſte de ikke af. Førſt tager ſaa den ene ſin Ske og brænder ſig, men vil ikke lade ſig mærke dermed og ſiger: „Der er højt til Himlen." Den anden tager nu en Skefuld og brænder ſig ligeledes, hvorpaa han ſiger: „Ja,

Verden er ſtor og vid." Endelig tager den tredje ſin Ske og brænder ſig ſom de andre. „Ja, det maa jeg bekjende, at der er mange Skjælmer deri."

278. Der var to Kineſere, der kom her til Landet. De bleve budt med til et ſtort Selſkab, hvor de fik Flæſk med Sennep. Den ene Kineſer tog ſaa en hel Skefuld, hvilket bragte ham til at græde. „Hvorfor græder du?" ſpurgte den anden. „Aa, jeg kommer til at tænke paa min gamle Fader, ſom faldt i Krigen." Lidt efter bar den anden ſig lige ſaadan ad. „Hvorfor græder du?" ſpurgte den førſte. „Aa, jeg græder over, at min Fader ikke faldt tilligemed din i Krigen."

Lærer Andreasſen, Ørslev.

279. To Herrer ſpiſte Steg ſammen. Den ene ſad og liſtede de afpillede Ben over paa den andens Tallerken, ſaa da de var færdige, havde den ene Tallerkenen fuld af Ben, og den anden havde ſlet ingen. Da ſiger den anden til den førſte: „Det ſer ud, ſom om De havde ſpiſt meget mere end jeg, man kunde næſten tro, De var en Slughals."—„Naa, det kan man, men véd De, hvad man kan ſe, det er bedre, end hvad man kan tro. Man kan ſe, at her har ingen Hund ſiddet og ædt, for den levner ikke Benene."

280. En Del Mænd kom af og til ſammen i Selſkab. Den ene af dem vilde de andre gjærne have til Bedſte, og en Aften, de havde faaet Andeſteg, lagde de de afgnavede Andeben hen paa hans Tallerken. Han lod ſom ingen Ting. Saa ſiger en af dem til ham: „Du har faaet et godt Maaltid." — „Ja", ſiger han, „men jeg har dog ſpiſt ſom et Menneſke, for jeg har levnet Benene, I andre har ſpiſt ſom Hunde, I har ſpiſt baade Kjød og Ben." Saa fik han Lov at være i Fred den Aften.

Chr. Weiſs.

281. En Mand, ſom ikke kjendte Sømandsſproget, kom om Bord paa et Skib, juſt ſom der ſkulde holdes Maaltid. Skipperen ſagde: „Skaf, ſkaf!" og Manden tænkte: „Hvad ſkal jeg ſkaffe?" Han ſaa ſig omkring og fik endelig Øje paa en ſtegt Gaas, der ſtod paa en Hylde, og ſom Skipperen havde

gjemt for ſin egen Mund. „Saa ſkal jeg nok ſkaffe noget", tænkte han, kom med Gaaſen og ſatte den ſaa paa Bordet for Skibsfolkene. Nyord. Lærer Hanſen, Faardrup.

17. Husbond og Tyende.

282. I Måån er ed Mekkelsdå,
da ræjſer dær manne Skjælmer å,
å de ær ſom en Skik å en Sæwåån,
di ræjſer fræ jæn Sow å te en åån.
Lærer Krogh, Hjerk.

283. I Aften er det Mortens Aften,
i Morgen er det Mortens Dag,
ſaa har jeg min Løn fortjent,
ſaa kan jeg pik (ɔ: pille) af.
Giftes ſkal jeg,
men ingen Kjæreſte har jeg,
en ſølle Sag er det. N. P. Chr.

284. En Ritmeſter henne paa Søviggaard havde en Karl fra Salling. Da han rejſte, ſkrev han paa hans Skudsmaal:

Du Sallingbomand,
jeg dig ej roſe kan,
den Tid jeg dig hafde,
jeg ikke vandt, men tabde,
du kunde dygtig æde,
men vilde nødig ſvede,
om Sommeren hed
du røgt' Tobak og ſked.
Frederik og Niels Horsbøl, Torſtrup.

285. Ritmeſter Halling ſkrev i en Karls Skudsmaalsbog da han rejſte:

Farvel og Tak, du Sallingbomand,
ved dig jeg tabte og ikke vandt,
gjærne vild' du æde,
men nødig vild' du ſvede,

naar Solen brændte varm og hed,
da røgte du Tobak og ſked. Niels Jakobſen.

286. Rødding Præſt ſendte Mads Mand til en Morsingbo-Præſt, ſom havde ſkrevet til ham om en Karl. Da han havde haft ham en otte Dages Tid, blev han fornøjet af ham og ſendte ham tilbage med et Brev, hvori ſtod:

Tak ſkal du hav' for din Sallingbomand oſv.

Jens Led, Lem, Salling.

287. En Dreng var rendt af hans Tjeneſte, og ſaa blev hans Fader jo ſtævnet af Husbonden. Drengen maatte med for Retten for at afgive Forklaring, og ſaa blev han førſt ſpurgt, om Koſten ikke var god nok. „Ja—a", ſiger Drengen, „det var ſaa ſom ſaa. Førſt fik vi et ſelvdødt Faar, det gik endda an, men det ſmagte jo ikke ſvar godt. Saa fik vi en kaſt Kalv, og kort efter døde vor Aftægtskone. Saa ſendte min Husbond mig hen efter en Skjæppe Salt, ſaa vidſte a Beſkejn, og ſaa gik a." Lærer Madſen, Brande.

288. En Karl kommer ind en Morgen og ſiger til hans Husbond: „I Nat havde a ſaadan en underlig Drøm, Husbond." —„Naa, hvad drømte du da?"—„A drømte, te min Røv var bleven til en Vejrmølle, og da a vaagnede, ſaa gik den."

Lærer Søgaard. N.-Nisſum.

289. En Dreng var ude med ſin Husbond og Gaardens øvrige Folk for at rive Hø. Imidlertid gik han og tjattede med Riven uden at beſtille noget, hvorfor ogſaa Manden tilſidſt ſkjændte paa ham og opfordrede ham til at arbejde. „De andre er mig i Vejen, jeg kan ikke komme til", ſvarede Drengen. Manden lod ſig nøje med Svaret, men da Middagen kom, og Folkene var komne til Bords, ſaa Manden ned til den nederſte Bordende og ſagde: „Skyd det Fad noget nærmere hen til Drengen, han kan jo ikke komme til." — „Jo, jeg kan godt komme til", ſvarede Drengen. Anton Nielſen.

290. En Karl, der tjente ved en Mand, han blev ſat til at tærſke, men han var ſaa grov doven, og vilde ſaa helſt ligge paa Ryggen i Laden. Men ſaa for at bilde dem ind, te

han tarſk, tog han to Soluger og ſlog imod hverandre med, for at det kunde give Skrald ligeſom Plejlen. En Dag vilde Manden ud at ſe til, hvordan det gik ham med æ Tærſken. Det hører Karlen, og ſaa ſmider han det, han har i Hænderne, og lægger ſig lige ſaa ſtille, ſom om han lurer efter noget. Saa ſiger Manden: „Naa, hvordan gaar det, Hans?" — „Hvys, hvys", ſiger han. „Hvad er der ved det?" ſiger Manden. „Hvys, a lurer efter Møs." — „Naa, hvor mange har du ſaa fanget?"—„Ja, naar a har én til den, a lurer efter, ſaa har a to." Lærer Pederſen, Nisſum.

291. Der var en Præſt, ſom havde en doven Avlskarl. Naar han ſkulde tærſke, lagde han ſig gjærne ned paa Maven ved Siden af Plejlen paa Logulvet. En Dag kom Præſten liſtende i Toflerne, ſaa at Karlen ikke mærkede ham, før han ſtak Hovedet ind til ham og ſpurgte, hvad det var, Per der beſtilte. „A lurer o æ Mus, Fåer", ſagde Karlen, og Præſten ſyntes da, det var en udmærket Karl, der ſaadan ogſaa kunde fange Mus, roſte ham noget derfor og ſpurgte helt ſagte, hvor mange han havde fanget. Per ſvarede: „Nær a foer jæn te dæn, a lurer o, ſå hår a tåw."—„Det var Ret", ſagde Præſten og liſtede ganſke ſagte ud igjen. Marie Sandal.

Fortalt af J. P. Sandal, Tim.

292. En Præſt havde et Par Jyder til at tærſke. Men da han nu mente, at de ikke ſlog haardt nok, ſaa gik han en Dag ind i Loen, mens de var inde at ſpiſe Meldmad, og krøb under Halmen. De ſaa nok, han gik derind, og mærkede godt, at der var noget levende i Halmen. Saa ſagde den ene: „No vel a begøund, imen æ Mad ſlonter lidt i æ Lyw." Saa fik Præſten at føle, hvor haardt hans Tærſkere ſlog, og ſiden den Tid tvivlede han aldrig paa, at de ſlog haardt nok. M. E.

293. En Dreng tjente paa en Herregaard, og ſaa kom han en Dag til Forvalteren og ſagde: „Nu har a forſkaffet mig mit Navn her i Stalden, her er det", og ſaa letter han Halen paa en af Heſtene. „A hedder Jens Jenſen, Ovſtrup, og her ſtaar alle tre Bogſtaver." Jens Gudeſen, Siem.

294. En Dreng tjente hos en Mand, der havde en So, ſom ſkulde lægge Griſe. Saa blev Drengen ſat til om Natten at ſidde og pasſe Soen, at den ikke ſkulde ligge Griſene ihjel, naar den fik dem. Han havde heller ikke ſiddet ſaa grumme længe, inden Soen bekommer ſig en Gris, men aldrig ſaa ſnart fik den Griſen at ſe, ſaa farer den op og ſnapper den og æder den. Det tog Drengen ſig ikke ſaa nær, for Soen havde jo ikke ligget den ihjel, ſaa meget mere ſom det ikke varede længe, inden Griſen kom igjen. Det gik paa ſamme Maade den Gang, idet Soen aad den, ſaa ſnart den fik den at ſe. Saa ud paa Natten kommer Manden ud og vil ſe til Drengen og Soen, og i det ſamme faar Soen nok en Gris, og ſtrags ſnapper den jo den ligeſom de øvrige. Manden begynder nu at huje og ſkrige over dette her, men Drengen ſiger: „Du ſkal bare være ganſke rolig, for det gjør ſlet ingen Ting, den ſkal ſnart komme igjen, ſaadan er den nu kommen ti Gange.“ Lærer Madſen, Brande.

295. Der var en Gaardmand, ſom var ude at ſlaa Enge tillige med ſin Tjeneſtekarl, og ſom de gaar, hører de en ſtærk Suſen i Luften og ſer op begge to. Da er det en Flok Stære. Saa ſiger Karlen: „Det er da en ſvær Flok Storke.“ —„Storke“, ſiger Manden, „det er jo Stære.“ — „Ja, derſom du ikke ſiger, det er Storke, ſaa lægger jeg mit Tøj, og ſaa gaar jeg ſtrags.“ Det var Manden ikke videre tjent med nu i den travle Tid, og ſaa bed han noget paa det og ſagde helt langſomt: „Ja, er det Storke, ſaa er det ogſaa nogle ſmaa.“ De ſnakkede nu ikke mere om det, og Karlen blev. Sommeren gik, og Vinteren kom. Da de kom ind i Januar, og det blev dygtig koldt, og de havde ikke ſtort at beſtille, da ſidder Karlen en Morgen og venter paa ſin Dovre. Manden kom ud af Kjøkkenet med et Fad fuldt af varme Kartofler. „Nu ſkal vi to have os en rigtig god Frokoſt af denne Flæſkeſteg.“ Karlen ſkulde til at hue til og ſiger: „Flæſkeſteg, det er jo Kartofler.“ —„Det kan godt være, men derſom du ikke ſiger, det er Flæſkeſteg, ſaa kan du gaa ſtrags.“ Da han havde betænkt ſig lidt, ſaa ſiger han: „Ja, er det Flæſk, ſaa maa det ogſaa være no-

get mager Flæſk", og da han ikke var for at rejſe og være arbejdsløs, klemte han paa Kartoflerne. Chr. Weiſs.

296. En Karl vilde fæſte ſig til en Mand, men han havde rigtig nok en Fejl, ſagde han, og det var en Sygdom, der kaldtes Fulſot. Bonden mente, det gjorde ikke noget, for han havde ogſaa en Sygdom, det var én, der hed Sommergalen. Ja, ſaa blev de akkorderet til hinanden. Saa hændte det nu en Gang i Høſtens Tid, at Karlen ſkulde ud og kjøre Sæd hjem, og det var meget varmt. Saa lagde han ſig i Stakken at drive. Da kom Manden ud og ſagde til ham: „Hvorfor beſtiller du ikke noget?" Ja, det var den ſlemme Fulſot, der var kommen over ham. Ja, ſiger Manden, nu kom hans Sygdom ogſaa over ham, og han griber Høtyven og giver ſig til at banke løs paa ham. Karlen ſpringer op og giver ſig til at brøle, at nu var Sygdommen gaaet over.

J. L. Peterſen, Øſter-Marie.

297. En Karl gik hen hos en Gaardmand for at fæſte ſig i hans Tjeneſte. De blev ogſaa godt enige om Lønnen, men førend de ſkiltes ad, ſagde Karlen, at han maatte gjøre ham opmærkſom paa, at han til viſſe Tider havde et ſlemt Tilfælde. „Hvad er det?" ſpurgte Manden. „Ja", ſagde Karlen, „jeg har ſtundom det Tilfælde, at om Morgenen kan jeg ikke komme op før Kl. 8 eller 9." — „Ja, det er ſlemt nok", ſagde Manden, „men da jeg har fæſtet dig, ſaa faar vi jo ſe at føje os efter hinanden, og ſaa ſkal jeg da ogſaa fortælle min Svaghed. Jeg er nemlig meget for at ſtaa tidlig op, og ſaa faar jeg ſomme Tider det Tilfælde at tage Koſteſkafter og hvad andet, jeg kan faa fat paa til at ſlaa løs med rundt omkring og kommer tit til at gjøre det, hvor Folkene ligger og ſover. Men da vi har hver ſaadant et ſlemt Tilfælde, kommer vi jo til at nøje os dermed." Karlen tænkte nok, det var galt, men mødte dog i Tjeneſten, da Tiden kom. De to førſte Dage var der ikke noget i Vejen, men tredje Dagen fik Karlen ſit Tilfælde og ſiden beſtandig hver Morgen. Manden kunde naturligvis ikke godt lide dette, og endelig tog da ogſaa det ſlemme

Tilfælde ham en Morgen, da han var kommen meget tidlig op, og han begyndte med ſtore Stavre at ſlaa løs omkring ſig alle Vegne og kom da ogſaa tilfældigvis hen i Karlekammeret, fik Dynen af Karlen og begyndte af alle Kræfter at ſlaa løs paa ham. Men i ſamme Øjeblik forlod Tilfældet Karlen og har ikke ſenere indfundet ſig. Manden var lige ſaa heldig med at blive af med ſit Tilfælde ved ſamme Lejlighed, og de kunde da gjenſidig takke hinanden for, at de ſlap med Tilfælde, der ellers kunde have haft ſkadelige Følger. Hans Mortenſen, Ræſtelſø.

298. En Karl, der tjente paa Hornumgaard, blev ſendt op paa en bitte Mølle, de havde, at grutte lidt Korn. Han var ikke videre dreven i Forretningen og ſatte fulde Sejl, og Følgen var, at Møllen knap efter var løbſk, ſaa det tog alle fire Vinger. Saa kommer Forvalteren og ſer det, og han ſkjælder ud: „Hvordan Satan er det, du bærer dig ad." Han ſvarer helt fromt: „Ja, naar Vorherre tager, hvad hans er, ſaa har vi andre intet." Lærer Thomſen, Møltrup.

299. Dem ſelv rejſte til Kjøbenhavn, ſom de plejede at gjøre om Sommeren, og ſaa var der en Jomfru hjemme og pasſe Sagerne. Saa havde hun en Kjæreſte. der vilde komme at beſøge hende, og da hun havde været ved at bage Finbrød, ſaa havde hun taget et af dem fra og gjemt i et Skab, for det vilde hun jo beværte Kjæreſten med. Saa var der nu en Pappegøje i Huſet, og den havde ſet, at hun havde gjemt det Fintbrød. Naa, ſaa kom dem ſelv hjem, og Pappegøjen ſidder oppe paa en Hylde og fortæller dem det — for de Dyr kan jo pludre en bitte Korn — ſaadan: „Smobrø i æ Skav, Smobrø i æ Skav." Jomfruen hørte det og blev gal paa Pappegøjen, men Herſkabet vilde vel ikke gjøre hende noget for det. Paa en Tid, da ingen ſaa det, ſnapper hun den og ſyer to Sting over Røven af den. Den kom jo ikke af med Livet for det, men det var jo ikke rart for den. Da dem ſelv kom ind, ſad den paa ſin Plads og ſagde: „Jomfru Snærprøv, Jomfru Snærprøv!" Det hørte hun jo, og nu vidſte hun aldrig, hvad hun ſkulde gjøre, for at faa ſig hævnet, for undlive den vilde

og turde hun ikke. En Dag da ingen ſer det, tager hun den ſaa og kyler den ud ad Møddinghullet. Lidt efter kommer der en gammel So og lægger ſig ved Siden af den. Pappegøjen kunde ikke forſtaa, hvad den vilde ligge der for, og ſagde til den: „Har du ogſaa ſladret om Smaabrød i æ Skab, har du ogſaa ſladret om Smaabrød i æ Skab?“ J. Povlſen, Rødd.

---

18. Madgjerrige Folk.

300. Et Sted var Manden meget gjerrig paa Maden. Naar de var færdige med at ſpiſe, ſkar han et Kors i Skyvret paa Brødkagen, for at han kunde ſe, om nogen kom til den. Men Konen og Pigen narrede ham alligevel. De ſtjal ſig til at ſkjære et Par Meldmader af, og ſaa ſkar de atter et Kors.
Mette Katrine Mogensdatter, Kjællinghøl.

301. En Kone var ſaa nøje, at hun lod Folkene ſpiſe deres Nadver i Mørke for at ſpare paa Lyſet. En Dag, Konen ſtod derinde. ſiger Forkarlen: „Nu kjørte jeg igjen mod Næſe og ſpildte Grøden paa Gulvet.“ Saa tændte Konen Lyſet, for at de ikke ſkulde ſpilde Grøden. Søren Hanſen, Giver.

302. En Mand ſad og ſpiſte med ſine Folk. De ſpiſte og ſpiſte og kunde ikke faa nok. Da de nu havde ſøbet længe, ſiger han, at nu var han færdig, og lagde ſin Ske. Men de blev ved. „Ja, a troer, a ſkal have noget mere, for a ſer, det gaar med alligevel.“ Samsø.

303. En Karl ſad i Mørke om Aftenen og ſpiſte Mælkebrød, for Konen var gjerrig og vilde ſpare paa Lys. „Nu er det nok for mørkt“, ſiger hun, „vi maa vel hellere tænde Lyſet.“—„Aa, nu kan det ſnart være det ſamme“, ſiger han, „for nu er a gjennemvaad alligevel.“ penſ. Lærer Jepſen, Brøndum.

304. Der var en karrig Kone, hun havde en lille Hyrdedreng, der paſſede hendes Køer i Kjæret. Den ene Dag gav hun ham et meget tyndt Lag Smør paa Brødet og den anden Dag en Skive Oſt, der var ſaa tyndt ſkaaret, at det var fuldt

af Huller. Da nu Drengen kom hjem om Aftenen, ſaa ſagde han: „Aa, Gud ſke Lov, vor Moer, nu har jeg faaet mit Syn igjen.“ — „Hvordan da?“ — „Jo“, ſagde Drengen, „for i Gaar kunde jeg ikke ſe Smørret paa mit Brød, og i Dag kunde jeg ſe ſyv Kirkeſogne gjennem min Oſt.“ Nik. Chriſtenſen.

305. Der var en Præſtekone, der var meget knap ved ſine Folk, men det kunde Præſten ikke lide, han havde ſaa ofte ſagt til hende, at hun ſkulde give dem tilſtrækkelig Føde, men det hjalp ikke. En Gang ſom Folkene ſad og ſpiſte deres Meldmad, kom Præſten ud til dem — han kom en Gang imellem — og da ſad Avlskarlen og ſaa ſaa viſt paa ſit Brød. „Hvad er der i Vejen?“ ſagde Præſten. „Mine Øjne er ſaa daarlige, at jeg ikke kan ſe Smørret paa mit Brød.“ Nu fik Præſten travlt med at komme i Lag med hans Kone, og hun fik en Forelæsning. Saa gik der en lille Tid, og Præſten kom igjen ud til dem. „Naa, hvordan gaar det, er dine Øjne blevne bedre?“ — „Ja, nu er jeg bleven ſaa klarſynet, at jeg kan ſe Tanderup Kirke gjennem mit Brød.“ N. A. Ammentorp.

306. Jesſind var der en Mand, ſom var ſå ſejt gjerre. No år hans Folk ajltid æ Grør rent aw. „Guj bevares, hvor I ærrer!“ ſo æ Mand jin Awten te dem. „Ja“, ſo di, „de kømmer aw, te der er ſåen en net Piig nejen i æ Far, hend vil vi jo gjern ſe.“ -- „Vi kun“, tejnt æ Mand, å ſå fik han ſæ et Grørfar, hvori æ Trold var awmajlt å æ Bund, å ſå ſå han te dem, te di ſku tej dem i Ajt for å kom tebunds i æ Far, for der var æ Trold. „Ja“, ſoo di, „før æ Trold ſka ha jen Mundfuld Grør, ſå vil vi dow hæller æær em ajlſammel“, å ſå år di ellivel oll æ Grør aw. J. A. Jørgenſen.

307. En Kone var ſaa nap og vilde ikke vel give hendes Folk noget til Føden. Hun gik op til Kirken hver Aften og bad hendes Aftenbøn. Saa gaar Karlen derop før hende og gjemmer ſig inde i Kirken. Da hun havde begyndt, mærkede hun, at der var nogen derinde, og ſiger: „Hvad mon det være?“ Karlen ſvarede: „For du giver dine Folk ſaa lidt at

tære." — „Jeg vil holde dig for min Herre og Gud." — „Ja, ellers river jeg begge dine Øjne ud." Saa blev Konen forkyvſt og rejſte af hjem ad. Men ſiden var hun flink.

Marten Madſen, Ajſtrup.

19. Husbond og Tyende ved Bordet.

308. Mand og Karl ſpiſte ſammen af ét Grødfad. Der var et Smørhul, og Konen kunde ſaa nemt lave et Hak om til en Side, hvor Manden ſkulde ſidde, for at han kunde faa meſt af Smørret. Men en Dag var Karlen kommen førſt ind til Bordet og havde ſat ſig, og ſaa vendte han Fadet lidt om, ſaa Hakket kom om for ham. Nu kommer Manden ind og ſer det, og ſaa vender han det lidt om, ſaa Hakket igjen kom for ham, idet han ſagde: „Det Fad gav a fire Mark for i Fjor." Saa ſiger Karlen: „Det er det ogſaa værd i Aar", og dermed havde han Hakket omme ved ſig igjen. Chriſtenſen, Hadſten St.

309. En Karl havde været til Mølle for ſin Husbond, og da han nu kom hjem igjen, ſad Manden og ſkulde lige til at klemme paa et Fad Grød med Smørhullet ved den ene Side og vendt lige over mod ſig. „Ja, du fik vel ikke malet og med dig hjem, ſiden du kom ſaa ſnart, Møllen kunde vel knap dreje." Da tog Karlen i Grødfadet og drejede det langſomt om imod ſig med de Ord: „Nej, den kunde ikke mere end lige ſaa ſtille ſom Fadet her, og da jeg kom, ſaa holdt den op." Nu havde Karlen faaet Hullet vendt om til ſig, lige idet han ſagde disſe Ord. Chr. Weiſs.

310. Der boede en gammel Major Ingverſen i Viuf. Naar ſaa Folkene i Gaarden ſkulde have Kartofler at ſpiſe, vilde Kokkepigen have dem til at pille dem alleſammen baade til dem ſelv og tillige dem, der ſkulde bruges ved Herſkabets Bord. Men endelig blev de kjede af det og beſtemte, at de ikke vilde pille flere, end de ſelv ſpiſte. Saa blev Kokkepigen fornærmet, det var jo hende, der nu ſkulde pille Reſten, og hun gik op og forklagede dem til Majoren ſelv. Da hun kom ind, ſagde hun: „Majoren, æ Kåål vel et pill Katofler." Han ſva-

rede øjeblikkelig: „Saa kan de, gale mig, æde dem med M
deringen paa.“ Anders Jesſen, Almind.

20. De forvandlede Bier.

311. I gamle Tider var det Skik, at alle Arneſted
uden Jord ſkulde yde Præſten en Dags Arbejde. Der var nu e
Præſt, ſom var meget gjerrig. Saa ſkulde de ud at ſlaa H
I gamle Dage havde de det Ord, at de ſkulde ſpiſe op til hve
Maaltid, ellers fik de mindre til hvert Maaltid. Præſten hav
en fiffig Avlskarl, han ſagde da til Folkene om Morgenen, a
de endelig maatte ſpiſe deres Davre op. Da det var beſtil
bad han dem ſove til Middag og ſaa ſpiſe Middagsmaden o
og ſaaledes blev de ved at ſpiſe og drikke og ſove den hele Dag
Da Dagen var til Ende, ſamlede Karlen en hel Mængde Torv
basſer og fyldte Madkurven med dem. Da det var gjort, gi
de hjem. Præſten ſpurgte ham, hvordan det var gaaet me
Arbejdet. Karlen ſvarede: Rigtig godt, alt Hoet var ſlaaet, o
de havde fundet to Biſværme. Herover blev Præſten meg
glad, men da Karlen ſagde, at han vilde have det halve a
Bierne efter Lands Lov og Ret, ſaa blev Præſten ſaa meg
fortrydelig. Karlen ſagde da, at ſiden han var ſaa paaſtaaelig
ſaa vilde han ønſke, at Græsſet maatte komme paa Rode igjen,
og Bierne kunde blive til Torvebasſer. Præſten gik nu ud i
Engen igjen. Der fandt han, at Græsſet var kommet til Rod
igjen, og da han kom tilbage, ſaa han til Bierne og fandt, a
de var bleven til Tørvebasſer. Fra den Tid af ſagde Præſte
aldrig ſin Karl imod. Nik. Chriſtenſen.

312. En Præſt havde en meget forſlagen Avlskarl, den
voldte ham meget Hovedbrud, fordi han ſpillede ham mange
Puds. Saaledes ſkulde Avlskarlen, Pigerne og en hel Del
Daglejere en Dag ned og ſlaa Præſtens Storeng, hvilket de
ſkulde gjøre én Dag. De kunde nok ſkjønne, det vilde blive et
ſtrængt Arbejde. og blev meget forundrede, da Avlskarlen ſagde,
at naar de nu kom derned, vilde de blot ſlaa en lille Plet til

eldmadskurven, og ſaa lade det øvrige ſtaa, han ſkulde nok
e Følgerne paa ſig. De fik ſaa den lille Plet ſlaaet og laa
tumlede den hele Formiddag, ſaa Tiden gik udmærket for
n. Da de havde faaet deres Middagsſøvn, bad Avlskarlen
n om at ſanke Skarnbaſſer i Meldmadskurven, indtil den
v fuld. Det gjorde de under megen Latter og Spøg, og ſaa
de hjem til Præſtegaarden. Avlskarlen traſkede op til Præ-
n og fortalte ham, at de havde ſlaaet Engen. Imedens han
rde dette, ſtod han og ſvingede med Meldmadskurven, ſom
n havde beholdt i Haanden. Tilſidſt lod han, ſom om han
de gaa, men ſaa ſiger han: „De æ hæjſen ſannd, Fåer, a
glæmt, te vi fand et Swærm Bi nejer i æ Æng, mæn de
vi wal nåk ſjæl behålld.“ — „Hvor er den?“ ſpurgte Præ-
n. „Di æ heje i æ Kårre“, ſvarede Karlen. „Nej, Engen
min, hvad der er i Engen er mit, altſaa er Bierne ogſaa
ne. Det kan paa ingen Maade tillades, at I faar Bierne“,
gde Præſten. „Å jåw, mo vi et?“ ſagde Skjælmen. Nej,
r Svaret. „Ja, ſå vel a å ønnſk, at ſien Di æ ſå niww, æ
ier mo bliw te Skannbaſſere, å at ålld de, vi hår ſlawwen,
o ræjs ſæ ijæn.“ — „Hid med Kurven!“ raabte Præſten og
v den fra ham, men da var Bierne blevne til Skarnbaſſer.
trags rendte Præſten ned i Engen, og da havde alt Græſſet
jſt ſig ſaa nær ſom et lille Hjørne.“ **Mads Jepſen, Kongſted.**

313. En Karl kom til en Præſt at tjene ſom Forkarl
n førſte April, men han var ikke fornøjet med Pladſen, for
fik ſaadan en ringelig Koſt og lidt af den. Foruden ham
r der to Karle til og tre Piger. Da det blev i Slætten,
lde de ned i Engen, der var en halv Mil fra Gaarden, og
kjørte der ned. Den Gang de fik Heſtene ſpændt fra, ſiger
arlen: „Nu er det bedſt, vi tager en Meldmad“, og ſaa fik
den. „Ja, nu er det bedſt, vi lægger os og faar en lill
wile.“ Naa, ſaa lagde de dem. Da de havde ligget et Stød,
ar det nær Middag. „Nu maa vi helſt faa noget til vor
uden“, og den fik de. „Nu var én et Skarn imod ſig ſelv,
ilde én nu ikke lægge ſig igjen.“ De blev godt nok enige om

at tage dem en Middagslur nu. Den Gang de havde faaet den, ſiger Karlen: „Nu er det bedſt, vi faar vor Meldmad med det ſamme." Da den var ſat til Livs, ſpringer han lige op og tager hans Høle og gaar midt ud i Engen og ſlaar der en lille trind Krebs runden om ſig, og ſaa ſiger han: „Nu er det bedſt, vi kjører hjem, for ſaa kan vi komme hjem, til Solen gaar ned." Saa ſiger de andre: de tykte endda, det var ſlemt, der blev ikke noget ſlagen, de tænkte jo, det blev galt, naar de kom hjem og havde ikke faaet mere beſtilt. Men Karlen ſagde: „Det ſkal I ikke bryde jer om." De kjørte ſaa og kom hjem lige til Solens Nedgang. Karlen ſpænder fra og ſætter Bæſterne hen paa Agrene, og ſaa finder han en ſtor Myrebo af ene røde Myrer, og de havde haft en Bikube til at have deres Meldmader i, den jager han lige over Myrerne, og de gik godt nok i den, for der var nogle Brødkrummer i den, ſom de trak efter. Saa render han hjem og ſiger til Præſten, om han kunde ikke faa et Lagen, for han havde fundet en Sværm Bi, og vilde kylle over Kuben, for at de ikke ſkulde komme til at ſværme op i Morgen, naar Solen ſtod op. Ja, det kunde han da godt. Den Gang han kom hjem igjen, og de havde faaet deres Næber, ſaa ſiger han, om de ikke nok kunde faa noget mere Mad, for de havde faaet for lidt med i Dag, der var viſt ikke mange, der kunde ſlaa ſaadan en Plet, ſom de havde ſlaaet. Ja, ſiger Præſten, det ſkulde han ſnakke med Fruen om. Men hun ſagde nej, deres Folk havde aldrig været vant til at faa mere, og det ſkulde heller ikke i Skik nu. „Ja", ſiger Karlen, „ſaa vil a ønſke, te Engen var uſlaaet, og te Bierne, a fandt i Aften, de kunde blive til ene røde Myrer." Det grinede jo Præſten ad, men han kunde illige godt ikke ſove rigtig den Nat, jævnt ad kom han i Tanker om, hvad Karlen havde ſagt og tænkte, om det ogſaa ſkulde gaa i Opfyldelſe, hvad Karlen havde ønſket. Om Morgenen tidlig gik han ſaa op paa en Høj norden Gaarden og kunde der ſe ud over Engen. Han kunde da ſe, Græsſet havde rejſt ſig igjen ſaa nær ſom en lille Plet ude paa Midten, og det var ved at rejſe ſig ogſaa. „Da kal a hen og have ſet til Bierne ogſaa", tænkte han, „om de irkelig ſkulde være blevne til røde Myrer." Han gaar hen og etter Lagenet for at ſe, og da kommer de rendende ud paa ham, g han blev overpisſet. Nu gik han ind og fortalte hans Kone, e Karlens Ønſker var blevne opfyldte, og det var nok bedſt, de ik noget mere Mad. Saa gik han ud til Karlen og ſpurgte ham, om de kunde nu ſlaa Engen, naar de fik noget mere at ſpiſe, og det ſagde han ja til. Siden fik de en ordentlig Koſt.

Kriſtian Peder Hanſen, Hammerum.

314. Der var en gjerrig Præſt, hvis Folk aldrig kunde beſtille nok for ham, hvorfor han maatte fæſte nye Tjeneſtefolk hvert Aar. Et Aar, da der var en daarlig Grøde, havde fire Karle ſlaaet en til Præſtegaarden hørende langt fra liggende Eng paa én Dag, og ſiden holdt han beſtemt paa, at Engen blev ſlaaet af fire Karle i den Tid. I gode Aar var det næſten umuligt, men ſaa fik Præſten en ny Karl, der forſtod at ſætte Skræk i ham. En Aften kjørte Karlen tillige med tre andre ud til Engen, for at de i god Tid kunde begynde Arbejdet. Da de var komne derud, ſagde Karlen: „Nogen Søvn maa vi da have, lad os ſove lidt." Saa ſov de til Davretid, og da Davren var fortæret, lagde de ſig atter til at ſove. Saadan gik det hele Dagen, enten ſpiſte eller ſov de. Maden havde de haft nedpakket i en Bikube, og den fyldte Karlen med Skarnbasſer, ſom han tog med hjem efter førſt at have bundet for Kuben med et Dækken. Da de kom hjem, ſpurgte Præſten, hvad han havde i Kuben, ſiden der var bunden ſaa tæt for den. „Det er en Sværm Bier, ſom jeg fandt i Engen", ſagde Karlen. „Sæt den om til de de andre Stader", ſagde Præſten. „Maa jeg ikke nok ſelv beholde Biſtadet eller i det mindſte dele halvt med jer?" ſagde Karlen; men Præſten, der ſyntes, at Bierne ſummede ſaa dejligt, ſagde nej, de var funden i hans Eng, og følgelig hørte de ham til. „Jaja da, ſaa vilde jeg ønſke, alle Bierne maa forvandles til Skarnbasſer, og Græsſet maa være uſlaaet i Morgen." Derefter ſatte han Kuben hen og ſtoppede Flyvehullet godt til. Næſte Morgen, da Præſten

gik ned og aabnede Flyvehullet, fløj den ene Skarnbasſe ud efter den anden. Præſten blev hed om Ørene og red ſtrags ud i Engen for at ſe, om Karlens andet Ønſke ogſaa var gaaet i Opfyldelſe. Jo, ikke et Skaar var der. Saa blev Præſten bange for Karlen, og ſiden ſkjændte han aldrig over, at hans Folk ikke arbejdede nok.
Palle Fløe, Rind.

315. I Nykirke var der en Gang en Præſt, der var ſaa umaadelig gjerrig og aldrig kunde faa Penge nok eller faa nok beſtilt. Naar Folkene var paa Marken, var de altid under Opſyn. En Dag var de nede ved Kovtrup Bæk ved Tinnet Krat at ſlaa Hø. Mens de andre ſov, gik han hen og fyldte hans Underbugſer med Skovmyrer der ude fra Krattet. Da de kom hjem, ſpørger Karlen Præſten, om han ikke maatte gaa hjem til hans Moder med en Sværm Bi, han havde fundet. Nej, det kunde der aldrig være Tale om. Saa river han Bugſerne af Vognen, og da der var bundet daarligt for dem, flyver de ud, idet Karlen ønſker, at Engen maatte være uſlaaet . . . . . Præſten ind til Konen og fortæller, at det ſer galt ud . . .
Kr. Hanſen Møller, Ringive.

Ogſaa hvad denne Gruppe angaar, maa jeg henviſe til andre af mine forhen udgivne Bøger for at finde Sideſtykker. Særlig henviſes til „Jyſk Almueliv“, 3dje Afdeling, og „Molbo- og Aggerbohiſtorier“, IV.

C. I forſkjellige Livsſtillinger.

1. Forſkjellige Slags Landsmænd.

316. Per Knakkergaard kom en Dag ned til Sundgaarden, og der ſad en Skrædder og ſyede. Saa ſpørger han ham, hvor han var fra. Ja, han var fra Mors. „Det er godt at vide“, ſiger Per, „du har ſaa ſtort et Hoved.“ — „Hvor er du fra?“ ſiger Skrædderen. „Ja, fra Ty.“ — „Ja, det maa a tro, du har ſaa ſtor en Næſe.“ Niels Vig, Ø.-Vandet.

317. Vendelboen kjendes paa, at han altid lader Døren ſtaa aaben efter ſig, dernæſt paa, at han aldrig ſynger, uden han er fuld, og endelig—og det er nu det ſikreſte Kjendetegn—paa, at han ordentlig kan ſige den Sætning: Tjællingen tjaant mæ e Tjæp. Lærer Thomſen, Møltrup.

318. En Kappelſkipper og en Ærøſkipper mødte hinanden paa Havet. Saa raabte Kappelſkipperen til den anden: „Wovon gekommen?“ Han ſvarte: „Frå Ær.“—„Das kann ich wohl begreifen, da du nicht von Himmel gekommen iſt. Womit gelaten?“ — „Hæjſter.“ — „Potz Tauſend! Eile und machen die Loge to, ſonſt fliegen ſie alle nach Himmel.“ (Han havde jo forſtaaaet det ſom Elſter og Ær ſom Erde). Chr. W.

319. En Jyde og en Fynbo rejſte ude paa Heden. Saa ſiger Fynboen helt utaalmodig: „Jylland er jo en Hede, Fyen

er en Have.“ Dertil ſvarede Jyden: „Ja, det vil a tro, for alle de Fynboer, a har truffet, det er Kaalhoveder.“

320. Den Gang den førſte Jyde var bleven ſkabt og ſlog Øjnene op, kom han med de tre Spørgsmaal: Hvor er Nord? Hvor er min Meldmad? Hvad er æ Klokke? eller: Hvor ſka do hen? Ribe-Egn. V. Bang.

321. En Jyde ſad i naturlig Forretning, og da han var færdig, ſaa han ſig tilbage. Da kom der to Fynboer gaaende, og de lagde Mærke til, at han ſaadan ſaa ſig om. Saa ſpurgte de ham om, hvorfor han gjorde det. Jo, han vilde ſe efter, om der var nok til to Fynboer. Mads Rand, Kalvhave.

322. To ſpillede Kegler med hinanden der ovre i Kjøbenhavn. Saa ſiger den ene: „Jeg kan høre, De er en Jyde. Er det ſandt, at Jyden er blind i ni Dage ligeſom Kattekillingerne?“ — „Ak ja, men ſaa ſer de til Gjengjæld ſaa godt, at de kan kjende enhver kjøbenhavnſk Laps og Vindbeutel fra et andet ordentligt Menneſke.“ Om han var en Laps? „Ja, og vil De mig noget, ſaa er jeg til Tjeneſte.“ Men han vilde ingen Ting, hvilket var godt for hans Rygſtykker.

Uhrmager Fogh, Viborg.

323. En fynſk Bonde var en Gang i Jylland for at kjøbe Heſte. Han gik nu og tænkte paa, hvoraf det dog kunde komme, at de jyſke Heſte var meget bedre end de fynſke, og ſpurgte en jyſk Bonde, ſom han juſt var i Handel med, hvad Grunden vel kunde være. „De ſkal a wal ſæjj wos“, ſagde Jyden, „de kommer å, te vi gjø dæm ſjæl.“ — „Det maa jeg F.... ſplitte mig tro“, ſagde Fynboen, „det maa jeg have probert, naar jeg kommer hjem.“ Han ſøgte med ſtørſte Il tilbage til Fyen, og aldrig ſaa ſnart var han kommen hjem, førend han ſagde til Karlen, at han ſkulde trække en Hoppe ud. Pigen lagde et Bidſel paa ham, og nu begyndte han at gjøre mange underlige Krumſpring, ſaadan ſom han havde ſet Hingſtene gjøre det, men Hoppen ſyntes ſlet ikke herom, hun ſlog bag ud og brækkede Mandens ene Ben. Siden har de fynſke

Bønder aldrig vovet paa ſligt, og af den Grund har de heller aldrig faaet deres Heſterace forbedret. Nik. Chriſtenſen.

324. En Svenſker og en Vendelbo ſatte et Vædde paa, hvem der kunde bande den ſtørſte Ed. Svenſkeren ſkulde begynde, og han ſagde: „Tuſend fæle Djæfle." Dertil føjede nu Vendelboen ſtrags: „Ja, hele Waren fuld." Saaledes vandt han Væddemaalet. Vogslev.

325. Naar de ſvenſke Karle kom og ſpurgte om Arbejde hos de danſke Bønder, ſagde de: „Slaa og mege, det kan jag inte, men ſkrabe ſammen med Hænderne det kan jag ſom Jævlen. Jag kan mure, jag kan tømre, jag kan jøre, hvad Herren befåler." Naar der ſaa blev ſpurgt dem om, hvor meget de forlangte i Løn, ſvarede de, at de vilde gaa for, hvad Herren vilde give. Mikkel Sørenſen.

326. En Jyde og en Tyſker kom til at følges ad hen ad Vejen til Ribe. Saa ſpørger Tyſkeren om, hvad det er for en By. „De æ Riiv", ſvarer Jyden. „Das iſt wahr", ſagde Tyſkeren. „Hwa ſæjer do, ær ed Wåår, næj, de æ Katten ta mæ Riiv."—„Das iſt wahr."—„Da ſkal a åsſe komm ætter dæ! blywe do ino ve mæ di Snak om Wåår." De kom op at ſlaas, og Tyſkeren fik Bank. Da Jyden havde givet ham et Livfuld, udbrød Tyſkeren: „Ach Gott, ach Gott!" og dertil bemærkede Jyden: „Ja, kalde do de gåt, min Brower, ſå æ do minſyw wånd te undt." Sml. Sfgr. I, 95. Jens Høeg.

327. En Tyſker kom en Gang ind til en gammel Kone i Angel og tiltalte hende paa Tyſk, men da hun ikke forſtod andet end Anglerdanſk, ſaa faldt der følgende Samtale imellem dem: „Mutter, hat ſie keine Butter?" — „Potter, ii næj, æ hæ kun jen, den pisſer æ i om æ Nat å koger i om Daw." — „Mutter, hat ſie kein Bier?" — „Bier, Lill, nej, law min Mand løwwed, da ho vi Bier."—„Mutter, ſie iſt raſendtoll." — „Dåld, Lil, næj no it, law æ var ung, da var æ dåld, law æ haj mit Kattuns Formet å Förreklæj." J. A. Jørgenſen.

328. Flækken Højer er fra gammel Tid kommen i Ny

ſom Stedet, hvor de ægte Tevandsknægte er bleven opfundne. De kaldes endnu Høvring Punns. Min Fader fortalte efter ſin Fader om en Mand fra denne By, ſom var paa en Rejſe ſyd paa og af Medrejſende adſpurgtes, hvor han havde hjemme. „Jeg er fra Højer", ſvarede han ſtolt. „Højer, hvor ligger den By?" — „Højer, Amſterdam og Jeruſalem det er de tre berømteſte Hovedſtæder i Verden", og da han frygtede for, at Tyſkerne ikke ret forſtod danſk, gjentog han nu paa gebrokkent Hollandſk: „Højer, Amſterdam en Jeruſalem dat ſejed de tre größten Handelsplaatzen van e Warld." Anna Ludvigſen.

329. En Englænder, en Svenſker og en Jyde ſtod og betragtede et Maleri, der foreſtillede et Portræt. Saa ſiger Englænderen ſaadan hen for ſig: „Det er et ſmukt feace." Svenſkeren misforſtaar ham og ſiger: „Inte var det jag, ſom fes", og Jyden føjer til: „Da war et Dowlen ſtøde mæ, hæller et mæ, dæ fes." Svenſkeren føjer da til: „Ka hændſe det var Herren ſelv." Lærer Dahl, Gimſing.

330. I 1808, da Franſkmændene var her i Landet, kom en Mand fra Brede Sogn til Præſten og fortalte om den franſke Indkvartering og det underlige Sprog, de havde. De kaldte blandt andet Brændevin Ludevig, og naar de vilde holde ſtille, ſagde de arre. „Jeg havde ti Mand", ſagde han, „og det førſte de kom, proppede de Skindet fuldt af Mælk og Kavring. Saa gav jeg dem ti Æg til Æggekage, men dermed var de ej tilfreds. De vilde have tyve, det kaldte de ſvanſig. Men jeg ſagde: Nej holdt, her er jeg Mand i Huſet, og her raader jeg. Men ſaa tog de Skaalen med de ti Æg og kjørte dem ned paa Gulvet, ſaa alt gik i Stykker." Her holdt han inde. „Naa, og hvad blev ſaa Enden?" ſagde Præſten. „Ja, hvad blev Enden, det blev for den Ulykke ved de ſvanſig."

Præſten var min Fader. Anna C. Ludvigſen.

331. Hollænderne holder meget af Oſt, ogſaa naar de kommer til fremmede Lande. Nu var ſaadan en ſtakkels Mand, der ikke kunde tale et eneſte franſk Ord, kommen til Paris en

Gang, og i en Urtebod ſaa han blandt mange andre gode Sager flere Slags indbydende Oſt. Han gik nu ind og forlangte „Käſe." Franſkmanden forſtod ham ikke, men kom med den ene Ting efter den anden. Hollænderen ryſtede beſtandig paa Hovedet og blev tilſidſt ſaa utaalmodig, at han vendte ſig for at gaa med de Ord: „Ah, leg myn Måås!"—„O!" raabte Franſkmanden, „fromage, fromage!" og kom ſaa med det, Hollænderen ønſkede. Efter ſin Hjemkomſt var han ufortrøden i at fortælle ſine Bysbørn, hvordan man ſkal forlange Oſt i Frankrig. Chr. Weiſs.

332. I Sverig laver de ſaadan Puns, at de tager halvt Rom og lige ſaa meget Sukker og Reſten Vand. Det ſiger man jo for at gjøre Nar ad dem, da der ſaa ſlet ingen Vand kommer i. Lærer Søe, Gudum.

333. De tyſke Dagnavne: S. M. D. M. D. F. S. Saa maa da Menneſket dø for Synden. Bagvendt: Saa fik Djævelen Magt, da Menneſket ſyndede.

334. To Herrer kjører paa en Vogn. Den ene tager en Cigar op, og den anden ſiger: „A moi." Da holder Kuſken og ſiger: „Vil De af?"

Én ſiger: „Tout a fait." En anden tilføjer: „A har aldrig tudt af Fæ, men det har tit tudt af mig." Kordtſen.

335. Den Gang Jærnbanen fra Langaa til Randers blev anlagt, havde nogle Tyſkere, ſom arbejdede ved den, deres Kvarter oppe i Grenſten. Saa ſad de en Aften og fortalte om, at de havde ſet et dødt Svin komme ſejlende ned ad Aaen. De formodede, at det var blevet ſmidt ud oppe ved Nymølle. Manden ſad og hørte efter, og ſaa ytrede han: „A fåſtor misſel et tyſk." Saa vilde de jo gjøre ham det begribeligt. „Der kom et Swøn ſæjlend." — „De kan a fåſto, få de æ danſk."

Jens Hesſelbjærg, Helſtrup.

336. Man ſpurgte en Nordmand: „Har I ſaadanne ſtore Bøge oppe i Norge?"—„Nej", ſvarede han, „men havde vi dem, ſaa var de meget ſtørre." C. Brøgger.

337. En Dreng her fra Danmark havde været oppe i Norge en Tid og kom ſaa hjem. Saa fortalte han Folk, der var med ham, hvordan han havde ſvømmet over Elvene deroppe. I det ſamme kom man forbi et Gadekjær. „Lad os ſe, Halfdan", ſiger Tilhørerne, „hvordan du kan ſvømme." Nej, det holdt han ikke af. Jo, nu ſkulde han, ſiger Faderen, der ogſaa var til Stede. „Nej", ſiger Ledſageren, „Halfdan kan ikke ſvømme i danſk Vand." E. Brøgger.

338. Da Tyſkerne laa i Birring, vilde de have en Mand til at kjøre for dem, og det blev han da klog paa. Saa kom han med en Vogn med Sædeſjæl. Tyſkerne vilde nu have noget blødere at ſidde paa og forlangte ein Kisschen. Da ſiger Manden til Konen: „Han vil have, du ſkal kysſe ham." Hun ſlaar ogſaa Armene om hans Hals og byder ſig til. „Nein!" han kunde jo ſkjønne, de forſtod det ikke, og ſaa klappede han paa Enden. „Nej", ſiger hun, „det andet kunde endda nok gaa an, men der vil a minſæl ikke kysſe ham." Erikſen, Sørup.

339. En Gang ſtrandede et ſtort Skib, og det ſtødte paa den anden Revle. Det var nu, før der kom Redningsapparater, og Skibet blev ſnart ſlaaet i Stykker. Fiſkerne ſtod nede ved Stranden for at gribe Søfolkene, naar de kom i Land, og ſaadan reddede de ti. De var ſaa elendige og forkomne, men Liv var der da i dem. De græd og jamrede over, at de ſaadan havde miſtet deres Ejendele, og paa deres Snak kunde man forſtaa, at det var Hollændere. Fiſkerne fik ogſaa ud af dem, at der havde været én til der ude, og ſaa blev de ſtaaende for at ſe, om han kom op. Men der gik en halv Time, og de var lige ved at forlade Pladſen. Da kom en uhyre Bølge, og i den ſad en Mand, ligeſom man ſidder paa en Stol. Han blev ſkyllet helt op paa Landet, og han var ikke mere forknyt, end at han med det ſamme ſprang op og raabte: „Her kommer F. lyne mig en Danſker." J. Jeppeſen, Staby.

340. En Bondepige, ſom kom til Hovedſtaden, blev ſaa fin paa det, at hun næſten rent glemte ſit Maal. Da hun ſaa

en Dag vilde tage ſig for at rejſe ud paa Landet, ſpurgte hun om Vejen til Hanedal. Men ingen Moders Sjæl kunde ſige hende Beſked derom. Endelig blev hun da kjed af den megen Spørgen og tog ſig for at være gemen og bad om at blive viſt Vejen til Kokkedal. Nu var der intet i Vejen, de vidſte alle godt, hvor den Gaard var. Nik. Chr.

341. En Haandværksſvend havde været uden Lands og kom hjem for at beſøge ſin gamle Moder. Den gamles Kat kjendte ham ſtrags og ſprang op paa Skjødet af ham og begyndte at ſnurre og gjøre ſig gode Venner med ham, men han lod, ſom om han ikke kjendte den mere, og ſpurgte ſin Moder: „Men hvad er det dog for et underligt Dyr?" I det ſamme kom Katten til at kaſte Kløer i hans Haand, og han udbrød da: „Avs, Kat!" En anden har fortalt Hiſtorien ſaaledes, at da Lømmelen ſpørger ſin Moder, hvad Katten er for et Dyr, ſaa ſiger hun: „Men Herre Gud, kjender du ikke en Gang vor gamle Kat mere." Mikkel Sørenſen.

2. Konge og Underſaatter.

342. En Konge kjørte omkring i Landet. Saa kom han til en Mand, der ſtod og arbejdede. „Hvordan kan det være, min gode Mand", ſiger han, „at dit Haar er graat, og dit Skjæg ſort?" — „Jo, det er let nok at forſtaa, for det er ogſaa over en Snes Aar ældre." Det Svar ſyntes Kongen godt om, og ſaa ſkulde Manden møde en Dag paa Slottet. Han kom ogſaa derop, og da Kongen kom hen til ham, ſlog han ham ſtærkt paa Skulderen og ſagde: „Du ſvarte mig ſaa ypperlig i Gaar, min gode Mand, derfor kommer jeg i Dag til at gjøre dig til Juſtitsraad." Manden blev forſkrækket og lod en ſtor én gaa. „Fyfy!" ſagde Kongen. Men Manden fattede ſig jo ſtrags og ſagde: „Ja, jeg ſkulde ogſaa have Bonden ud, før Juſtitsraaden kunde træde ind." Marie Nielſen.

343. Kreſtjan dænd fjaar han udblåwwet jæn Gang en ſtower Beløneng te dænd, dæ ku laww en Øllkannd ſaa konſtig,

te Kongen et ku ſåſto å drek å en. Så va dær en Bøøker, dæ hjæt Knud, å han dannet en Kannd å ſææsnd en te Kongen, å dænd va no gåt nåk lawet, ſå hværken han hælde hans Folk ku fend e, hwodan di ſku åvn en. Så ſkrøw Kongen te Knud Bøøker, å æ Bræw begøndt ſåen: „Vi Kriſtian den fjerde.“ De ku Knud å hans Kowen et ſåſto, hwårfår han kåldt ſæj dænd fjaar, mæn æ Kowen kam ændele i Tanker om-et. Kongen måt jo ha tåw Bøn å ſå ræjnd han æ Kowen få dænd tredde å ſæj ſjæl få dænd fjaar. No ſku Knud jo ſå te å ſwåår ham, å de ſku jo vær i ſåmm Stil. Knud å hans Kowen di håd fiir Bøn, å dejefår begøndt han æ Brøv ſåen: „Vi Knud Bøøker dænd ſjæt..“, å ſå beſkrøw han, hwodan di ſku bæ dæm ad å åvn æ Ølkannd, å da di kam ate de, ſå fæk Knud dænd Beløneng, Kongen håd udblåwet.

Lærer Barſø, Almind.

344. En Bondemand ønſkede at tale med Kongen og ſøgte Foretræde hos ham. Nu havde han hjemme fra lært en Tale, ſom han vilde holde for ham for at blive bedre antaget. Han ſlap ind paa Slottet, hvor han gik frem og tilbage paa Gangen uden for Kongens Gemak og ventede paa, at nogen ſkulde komme og byde ham indenfor; imidlertid gjentog han ſin Tale højt og tydelig, den lød ſaaledes: „Exellence, kjør i Spænd, naadige Herre, kjære Fader!“ Da han havde gaaet ſaadan nogle Gange frem og tilbage, vilde Kongen ſe, hvad det kunde være, og i det ſamme Bondemanden naaer ud for Døren, rev Kongen den op og ſpurgte barſk: „Hvad vil han?“ Bondemanden glemte helt ſin indøvede Tale, kaſtede ſig med foldede Hænder paa Knæ og raabte: „Ji, god Morgen! kjære Herre Jeſus dog.“

Chr. Weiſs.

345. En Dronning havde hørt ſaa megen Tale om en Bonde, men aldrig ſet en ſaadan. Hun ſpurgte da en Dag Kongen, om det ikke var muligt, at hun kunde faa en Bonde at ſe. Jo, det kunde hun da nok. Kongen lod da en Tjener kjøre ud paa Landet efter én. Efter et Par Timers Forløb kom Bondemanden med Kiſteklæderne paa naturligvis og blev ſtillet ind for Dronningen. Men aldrig ſaa ſnart hun fik ham

at ſe, førend hun ganſke beſtyrtet ſlog Hænderne ſammen og raabte: „Ji, men hvad ſer jeg dog, han ligner jo næſten et Menneſke, giv ham dog en Tot Hø, den Stakkel.“

Chr. Rasmuſſen.

346. For nogle Aar ſiden var Kongen til Marked i Horſens. Som han nu gik omkring imellem Teltene med Stadstøjet paa og al den Mængde Menneſker, der var, kom han tilſidſt til et Telt, hvor der var ikke et Menneſke ved undtagen Ejermanden. Kongen ſpurgte ham, hvad han havde at ſælge. „Jeg ſælger Visdom“, var Svaret. „Da vil jeg købe noget“, ſiger Kongen, „hvor dyrt det ſaa ſiden er.“ — „Betænk Enden og Udfaldet“, ſiger Manden. Nu traf det ſig, at Kongen kom ind til en Skjægſkraber, han ſiger da, at han vilde give den, der kunde tage ham Skjæggene af, uden at der kom en Blodsdraabe, 100 Rdl., men derſom der kom en Draabe, ſkød han ham, der var Meſter for det Stykke Arbejde, paa Stedet. Der var derfor ingen, der havde Mod til det, undtagen Drengen, men han gjorde ogſaa ſine Ting ſaa godt, at der ikke kom den mindſte Draabe. „Hvor turde du vove det?“ ſpurgte Kongen. „Jo“, ſvarede Drengen, „jeg havde betænkt Enden og Udfaldet. Var det gaaet galt, havde jeg givet Dem et Snit i Halſen og løbet min Vej.“ Hindholm. K. J. J. Rovſthøj, Ut.

3. Bønder og Herrer.

347. En Mand fra Gammelby, Visby Sogn, fortalte mig, at han var velkjendt i Marſken. „Ja, Garensbøll (Galmsbøl) fik da Guds Straf omſier, men de var jo int mer ſom velfortjen, for di vår ſå øvertrin i Storjartehed, te di ſaj rigte, te di måt int ſpyt å æ Gol, men haj Kåp å ſpyt i. Men ſaa ſånd Vorherre dem omſier.“ Anna Ludvigſen.

348. Ved en Ildebrand hos en Komteſſe, kned det ſvært for at faa hende ſelv reddet ud af Branden, og ſelve Røgteren maatte til at hale i hénde. „Véd du, hvad du tager paa?“

ſiger hun til ham. „Ja, jeg véd nok, at jeg tager paa Naaden, men det er nødvendigt, det er aldeles nødvendigt."

Lærer Chriſtenſen, Tavlev.

349. En Smaalænding kom rejſende til Baron Trolles Slot, der laa i Kanten af Skaane, og traf Inſpektøren eller Forvalteren. Han vilde nu tale med Herren, men ſaa ſagde han: „Er Djævelſkabet hjemme i Dag, kan jeg komme ham i Tale?" — „Hvem er det, De mener, mener De Trolle?„ — „Ja, det er, for Trolde og Djævelſkab mener jeg er ét."

G. B. Johanſen, Jelling.

350. En Bonde kom en Dag for ſilde til Hoveriarbejdet paa Herregaarden. Herremanden ſpurgte om, hvorfor han kom ſaa ſilde. „Ja, jeg ſkulde have noget at ſpiſe førſt", ſvarede han. „Aa, Sludder, en Herremand ſpiſer, en Ladefoged faar Mad, men en Bonde æder, din Hund." L Frederikſen.

351. En adelig Frue i Roskilde ſpurgte en Gang ſin Skriftefader, om det kunde være muligt, at de adelige ſkulde være ſammen i Himmerig med Bønder og ſimple Folk. „Nej", ſvarede Præſten, „de adelige har rigtig nok en Bænk for ſig ſelv, men den er for det meſte ſaa ſtøvet." Anton Nielſen.

352. „Gid Præſten ſnart maa dø, og Herremanden evindelig maa leve", ſagde en Bonde, der gik paa Marken. I det ſamme kom Herremanden forbi og hørte, hvad han ſagde. Saa ſpurgte han Bonden, hvi han ſagde det. „Jo, nu har vi haft tre Præſter, den ene bedre end den anden, og tre Herremænd, den ene værre end den anden, ſaa det er ikke ſaa underligt, jeg kunde ſige det."

L. Anderſen, Jelling.

4. Præſter.

353. En Præſt kom ind til en Kjøbmand og vilde tale med ham. Saa er der et ganſke ungt Menneſke i Butikken, og han ſiger: „Kan jeg ikke gjøre det ud, for jeg er Herrens Broder?" — „Saa—, er De det, ſaa er De mere end jeg, for jeg er Herrens Tjener."

P. C. Holm, Vejen.

354. En gammel Mand udtalte ſig roſende om Præſterne: „De Præſter de har nu den Egenſkab, at de kan ſnakke i en hel Stunde (Time) om det, ſom vi andre kan ſige med nogle faa Ord." J. M. Jenſen.

355. „Hvordan er I fornøjet med jer nye Præſt?" — „Jo—o Tak, det er godt nok, han er iſær ſaa meget bøwels til at mesſe." Lærer Thomſen, Moltrup.

356. „Gid min Dreng aldrig maa blive Præſt, gid han aldrig maa blive det", ſa' Konen. „Hvorfor?" — „Jo, for ſaa tænkte jeg, det ſnareſt vilde ſke." Anton Andreasſen.

357. En Mand laa meget ſyg og troede, at han ſnart ſkulde liſte af. Der blev da ſendt Bud efter Præſten, at han ſkulde komme og berede ham. Naa, Præſten kommer og bereder ham, det bedſte han kan, og ſaa ſiger Manden, at han havde haft ſaa meget en ſlem Drøm i Nat. „Hvad var det om?" ſiger Præſten. Ja, han havde da drømt, at han var i Helvede. „Hvordan ſaa det da ud der?" ſagde Præſten helt nysgjerrig. Ja, det var da ſaa meget en prægtig Gaard i alle Maader, og hele „Indgaarden" var brolagt med Præſtepander.
Samsø. Mikkel Sørenſen.

358. Kapellanen i Gylling var noget fugtig og vilde gjærne ſpille Kort. En Aften var han kommen hen til Sognefogden, og de havde lige faaet en Puns og faaet Katekismen paa Bordet, da der kom Bud, at Byſmeden vilde til at himle, om han vilde ikke komme derhen. „Kan det ikke nu være til i Morgen?" og han fortſatte med Spillet. Men Dagen efter havde han glemt det. En Tid efter kom Kapellanen forbi Smedjen, og da han ſer Smeden, kommer han i Tanker om, hvad han havde lovet, og ſiger: „Goddag, jeg troede, han var død." —„Ja, det har a ogſaa været", ſagde Smeden. Hvordan han ſaa kunde være kommen der igjen? „Ja, førſt gik a til Himmerig og bankede paa. Da kom Sankt Peder og lukkede op og ſpurgte mig, hvad a vilde. Ja, a vilde da gjærne ind. Ja, der var ingen Plads for mig, og han ſmækkede Døren i for

Næſen af mig, og a maatte gaa videre. Saa gik a til Helvede, og der kom gamle Erik og lukkede ſelv op for mig. Hvad vil du? Ja, a vilde da gjærne ind, for nu har a været ved Sankt Peder, men han ſagde, at der var ingen Plads i Himmerig, og a har nu altid ort, at én ſkal et af Stederne. Ja, da var her heller ingen Plads. Ja, da tykkes a, der ſtaar en Stol inden for Døren, om a maa ikke ſidde paa den? Den var helt gloende. Nej, den er altfor god til dig, der ſkal Kapellanen i Gylling ſidde." M. Balle.

359. En Oberſt og en Ritmeſter turede meget ſammen. Endelig døer Oberſten, og den anden tager ſig det meget nær. Saa bliver han ogſaa ſyg, og Folk raadede ham til at faa Bud efter Præſten. „Ja", ſiger han, „derſom den Slags Folk kan gjøre noget, ſaa er det vel ogſaa paa Tiden." Præſten kom da. „Naa, Hr. Ritmeſter, hvordan har De det?"—„Det er ſku ſkidt."—„Jammen huſk paa, at De ved deres uordentlige Liv har forkortet Deres Dage."—„Saa har jeg til Gjengjæld forlænget Nætterne." — „De maa vel nu ſnart ſige Farvel til denne Verden og ſamles med Deres gode Ven Oberſten." — „Intet ſkal være mig kjærere."—„Jammen der kan De ikke leve ſom her, for der gaar det ikke ſaadan til. De kan ikke ſaadan ture ſammen."—„Ja, derſom De ikke tror det, ſaa kjender De ikke Oberſten rigtig." Lærer Knudſen, S.-Bilſtrup.

360. En Præſt havde taget Doktorgraden, og da ſaa en Bondemand, der var meget plaget af Gigt, havde hørt, at Præſten blev tituleret for Doktor, kom han til ham og vilde have et Raad. „Ja, min gode Mand, men jeg er Doktor ſaadan i det højere." — „Naa, ja ſaa kan det ikke nytte, for det er i det venſtre Ben, jeg har min Skavank." Lærer Juulſen, Ut.

361. Præſtens Karl kom og ſagde til ham, at der var en Ko, der ſkulde til Tyr, og han ſøjede til, at det var ſaadan en god Tid. Saa ſiger Præſten: „Naa, kan det blive en god Tid, tag dem ſaa endelig med alle ſegs." De havde nemlig ſegs Køer i Gaarden. Lærer Blikſted, Hillerslev.

362. I Egnen ved Holbæk var en Præſt, ſom man kaldte Lodehundepræſten. Det kom af, at han en Gang vilde kjøbe ſig en Hund, og da han nok vidſte, at naar man vilde kjøbe Køer, ſaa kjøbte man gjærne Lodekøer, og ſaa mente han, at det ogſaa var rigtigt at kjøbe Lodehunde. Han gik nu omkring i Holbæk og ſpurgte om ſaadanne. En Gang fik han en Karl, der var noget udſpekuleret. Præſten vilde have ham til at tærſke, men han havde ikke noget Plejelstøj, og da Præſten ſpurgte om, hvor ſaadant kunde kjøbes, ſvarede Karlen: „Paa Apotheket.“ Dagen efter kjørte Præſten til Holbæk for at kjøbe dette her Plejelstøj. Men paa Apotheket ſagde de, at de havde udſolgt, og viſte ham til en Guldſmed, hvor han endelig fik rigtig Beſked. Hindholm. H. Nielſen, Eſkildſtrup.

363. En gammel Præſt i Svejſtrup og ſaa Baron Roſenkrantz paa Bengegaard kom ofte ſammen. En Dag ſender Baronen en ſtor Dreng op til Præſten med en Kurv Æbler. Han kommer jo ſaa og ſkal hilſe fra Baronen, her var en Kurv Æbler til ham. Præſten tager imod dem og ſiger, han ſkal hilſe hjemme og ſige Tak for dem. Drengen gik med det og fik ingen Drikkepenge. Nogle Dage efter kom han med en Kurv Pærer. Han kommer ind og rækker Kurven frem med et: „Der.“ — „Saaledes ſkal du ikke ſige, min Dreng. Nu ſkal jeg viſe dig, hvorledes du ſkal bære dig ad, naar du kommer med noget til ſaadanne Folk ſom mig. Nu ſætter du dig i min Stol med min Kalot paa, og ſaa kommer jeg ind til dig med Pærerne.“ Naa ja, det ſker, og Præſten gaar ud og kommer ind igjen. „Jeg ſkal hilſe fra Baronen, at her er en Kurv Pærer, om Hr. Paſtor ikke vil ſmage dem.“ Drengen tager ſaa i Lommen, rækker Haanden frem imod Præſten og ſiger: „Der har du en Mark for det.“

Samme Præſt ſidder og ſtuderer paa hans Avlsregnſkab, da Baronen kommer op til ham og vil beſøge ham. „Naa, hvordan ſtaar det ſaa med Regnſkabet?“ ſiger Baronen. „Aa, det ſynes jeg endda kan gaa an. Men her ſtøder jeg netop paa en Poſt, ſom jeg ikke kan forſtaa Her ſtaar, at min Karl har kjøbt Be-greb for fire Mark. Kan det kjøbes for Penge, og hvorfor ſkal jeg betale det?"—„Ja, det véd jeg ſkam heller ikke", ſagde Baronen. Det var jo Beg-reb. J. Faarup, Røgind.

364. En ſtor Dreng ſtod og grov Tørv ude i Heden, og ſaa kom Præſten hen til ham og gav ſig i Snak med ham, men han gav ſaadan krøgle Svar. Saa gaar Præſten ind til Degnens og ſiger: „Hvad er det for en Dreng?"—„Ja, det er en flink Dreng", ſiger Degnen, „han er en af de flinkeſte i Skolen."—„Aa, kald mig paa ham." Saa gaar Degnen ogſaa derud. „Du har nok ikke ſvaret Præſten ordentlig", ſiger Degnen. „Ja hvad", ſiger Drengen, „han ſpurgte ikke om noget, der var værd at ſvare paa." — „Ja, lad mig nu ſe, du gjør dig Flid, for han vil tale noget mere med dig", ſiger Degnen, „nu kan du følge med hjem." Saa kommer han, og Præſten ſpørger ud om flere Ting. Drengen ſvarer godt nok. Iblandt andet ſiger Præſten: „Hvis Søn er Jeſus?" Drengen ſvarer: „Guds og Maries Søn. Men tillad mig nu at ſpørge, nu har I ſpurgt ſaa meget. Hvis Søn er a?" Det vidſte Præſten ikke. „Kan Faaer ſaa ſige mig, hvor meget Røgen vejer af de Tørv, a graver." Nej, det kunde ikke ſiges. „Jo, det kan a godt finde ud af."—„Hvordan da?" ſiger Præſten. „Jo, naar a nu vejer Tørvene og ſaa brænder dem og bag efter vejer Aſken, ſaa kan a nok ſubtrahere." Ja, det kunde være rimeligt nok, det maatte Præſten tilſtaa.

Niels Kriſtian Graverſen, Karsbæk.

365. En Mand i Hygum ſyd for Grænſen kom til Præſten og vilde mælde ham, at hans Kone havde faaet ſig en Lille. „Naa, det er godt", ſiger Præſten, „hvad Tro har De?" (For Sagen er, at der nede ſkal det ogſaa ſkrives ind, hvad Troesbekjendelſe Forældrene er af). Manden ſvarede: „A er af den Tro, det bliver ikke den ſidſte."

Mejeriſten, Stenshøj, Suldrup.

366. En Strandfoged i Husby ſkulde ned til Præſten og mælde et Barns Fødſel. Men ſamtidig var der ſtrandet et Skib i hans Strandlen, det vilde han da ogſaa fortælle til

Præſten. Saa kommer han jo ind, og Præſten ſkal til at føre dether ind i Protokollen. „Er det en Dreng eller en Pige?" ſpørger han. „Det er en Skonnert", ſiger Strandfogden, for Skibet ſtod ham meſt i Hovedet. „Stedets Navn?" — „Det er en Hollænder."

Villads Riſum, Lergrav.

367. En Mand kom ind til Paſtor Peterſen i Tinglev, mens han ſad ved Middagsbordet. „Stop Piben, Per", ſagde Præſten. „Tak, Fatter, men æ vanter en Rønſer. Æ maa vel tæjj jer Gaffel, Motter, for jer pas æ en Skid aa, I hær åltí vært en fej gemen Kvinnd." Derpaa tog han Gaffelen og kradſede Piben ud dermed til Paſtor Peterſens ſtore Moro.

367 og 368. Anna Ludvigſen.

368. Til Paſtor Peterſen i Tinglev kom, da denne juſt havde Selſkab, en Reiſende, ſom foregav, at han havde været Organiſt. Da Præſten ejede et Klaver, blev han glad ved at kunne forſkaffe Selſkabet en Fornøjelſe ved at formaa Organiſten til at ſpille for dem. Han indbød ham meget høflig og fremkom med ſin Begjæring. Den fremmede gik til Klaveret, berørte nu med én nu med en anden Finger Klaviaturet, men derved blev det. Omſider ſpurgte Præſten, hvad der var i Vejen. „Ja", ſagde Virtuoſen, „naar jeg ſkal ſige Sandheden, ſaa er jeg kun Organiſt bagfra." Alle udbrød ved Bælgetræderens Ord i Latter, og dette morede maaſke den gamle Præſt en Del mere, end Organiſtens Spil vilde have gjort.

369. Min Fader var Præſt i Veſtervelling, og mens jeg var Dreng, blev jeg der Vidne til følgende. En Dag kom der en Gaardmand ind i Præſtegaarden, og da han var velſet, bad min Moder ham ſætte ſig i den Plydſes Læneſtol og bød ham en Gløb til hans ſtore Merſkumspibe, ſom han ſad og bakkede paa, mens hun ſad og ſyede og underholdt ſig med ham ſaa godt, hun kunde. Samtalen drejede ſig for Reſten om, hvordan man ſkulde vende en Kalv i Koen, naar den var fejl for Fødſel. Allerbedſt ſom han nu ſidder, ſpringer han op fra Stolen og raaber: „Aa, min Rov!" Gløben var nemlig fal-

den ud af Piben og ned i Stolen og havde der tændt Ild i Plydſet, og ſaa havde han brændt ſig dygtig paa Enden. Der ſad en Guvernante inde i Stuen hos os og broderede, og hun ſad meget bly og med nedſlagne Øjne, men da hun hørte Mandens Udraab, ſlog hun forſærdet Hænderne ſammen og ſagde: „Aa, min Gud!" Men min Moder, der nu ſaa Ødelæggelſen, ſagde: „Aa, min Stol!" Plantør Fiſcher, Lønborg.
Fortalt af Tandlæge Bisby, Aarhus.

370. Der var en gammel Husmand her paa Sjælland, ſom ſyntes, at Præſten havde det ſaa ſvært godt og aldrig havde noget at beſtille; kunde man blive Præſt, det var rigtig nok noget bedre end at være Arbejdsmand. Nu havde han hørt, at den, der vilde være Præſt, ſkulde gaa til Bispen og ſnakke med ham om det, og ſaa en Dag, da Vejret var godt, gav han ſig ogſaa paa Vej, og han kom ind til Bispen og fortalte ham, at han vilde gjærne være Præſt, og vilde gjærne have et Kald i Stiftet, om der var ét, han kunde faa. Saa vilde Bispen førſt høre, om han kunde noget, men det var jo lige godt ſløjt, for han havde glemt ſin Lærdom for længe ſiden, ſaa han kunde næſten ikke ſvare noget til alt det, Bispen ſpurgte ham om. Men til al ſidſt ſaa ſiger Bispen: „Ja, hør min gode Mand, kan han da ikke i det mindſte ſige mig, hvad Zebedæi Sønners Fader hed?" Nej, det havde han da aldrig vidſt. Ja, ſaa maatte han lige godt gaa hjem igjen, for ham kunde han ikke bruge. Da Manden ſaa kommer hjem, ſpørger hans Kone naturligvis: „Naa, hvordan gik det dig ſaa i Dag?" — „Ja, det gik rent ſkidt, for jeg kunde ikke ſvare paa noget af det, Bispen ſpurgte om, og ſaa gjorde han mig et Spørgsmaal til ſidſt, ſom var da rent umuligt, for han forlangte, at jeg ſkulde ſige ham, hvad Zebedæi Sønners Fader hed?" — „Ji, men ſaa er du da ogſaa et rigtigt Fæ, hvis du ikke kunde ſvare paa det, kunde du dog ikke regne den ud? Sig mig, hvad hed da Per Smeds Sønners Fader?" Ja, det vidſte han ikke. „Han hed naturligvis Per Smed", ſiger hun ſaa. „Naa, ſaadan", ſiger han, „ja—a, det var jo godt, du fik ſagt mig det,

Moer", og han af Sted til Bispen paany og kommer ind og ſiger: „Naa, nu véd jeg, hvad Zebedæi Sønners Fader hed, Hr. Biſkop." — „Naa, hvad hed han da?" — „Han hed Per Smed."

Cand. L. P. Sørenſen, Kbh.

371. En Præſt ſpørger en Dreng: „Har du den Hellig Aand?" Drengen ſvarer: „Nej." Saa farer Præſten hen til ham og ſiger: „Har du ikke den Hellig Aand?" — „Jow, jow, jow", ſtammer nu Drengen helt forſkrækket.

Lærer Balling, Lindeballe.

5. Præſtens Præken.

372. Der var en Præſt i gamle Dage, der ſkulde gjøre en Rejſe, men ſaa var han nu i en ſtor Forlegenhed, for han kunde ikke faa nogen til at præke for ſig næſte Søndag. Han traf da en Bonde, ſom gik og pløjede paa Marken, og han ſagde til ham: „Jeg ſynes ellers, vor Faer han ſer ſaa gnaven ud." — „Ja, min gode Mand", ſvarede Præſten, „det har jeg ſaa mænd ogſaa Grund til, for jeg ſkulde bort paa Søndag og véd ikke, hvem jeg kan faa til at præke i Steden." — „Ja, derſom vor Faer vilde tage til Takke", ſagde Manden, „ſaa kunde jeg præke for ham, men det er vel ikke ſtort nok." — „Jo, det er godt nok, naar jeg blot kan ſtole paa, du kommer." — „Jo, det kan Faer godt", og ſaa rejſte Præſten vel fornøjet af. Næſte Søndag gik Bonden og pløjede ſom ſædvanlig, han havde for længe ſiden glemt, hvad han havde lovet Præſten. Men da han hørte Klokken ringe, ſaa kom han dog i Tanker om det, og han affted ad Kirken til i ſit Arbejdstøj og med Træſko paa, ſaa ſtærkt han kunde. Han kommer ſaa ind i Kirken og op paa Stolen. Nu var han jo ſlemt i Knibe, for hvad ſkulde han ſige? Han betænkte ſig dog ikke længe og holdt følgende Præken: „Ser I, Folkens, I kan nok forſtaa, at derſom alle de Menneſker, der var i Verden, de blev ſammenføjet til ét, det var dog et drabelig ſtort Menneſke, og derſom alle de Øgser, der var i Verden, de blev ſammenføjede

til én Øgse, det blev dog en drabelig ſtor Øgse, og derſom alle de Træer, der var i Verden, blev til ét eneſte Træ, det blev dog et drabelig ſtort Træ, og derſom alle de Vande, der var i Verden, de blev ſammenføjede til ét Vand, det blev dog et drabelig ſtort Vand, og derſom ſaa dette drabelige ſtore Menneſke tog den drabelige ſtore Øgse og ſmak det drabelige ſtore Træ ſaadan én paa Vælgen, ſaa det faldt ud i det drabelige ſtore Vand, det gav dog et drabelig ſtort Rabalder.“ Og det var al den Præken, de fik den Dag. L. P. Sørenſen, Kbh.

373. Dæ wa jen Gång en Præſt, han war åp o hans Hus å tæk en Sønda Muen. Så ſo han, dæ gik ſå manne Fålk atter æ Kjærk te’n. Så tendt han ve ſæ ſjæl: „Hwa mon de betye? de ſkuld da wol ålde væ Sønde i Daw.“ Så vild han te å ſawn ewer, å ſå begøndt han: „O Mande band vi Limme, o Tiisde trillet vi Simme, o Wonsde revret vi Koel, o Tosde ſtonget vi Oel, o Frede lattet vi, o Lowerde tækket vi, jow ſå mi Sæel æ et Synde i Daw.“ Han nier ow æ Hues å i æ Kjowl å a ſtæj atter æ Kjærk, de bæſt han kunnd.

Efter Husmand Jens Hanſen, Remmerslund Mark.
Lærer N. A. Ammentorp, Hedenſted.

374. Et Sted var der en Præſt, ſom kom til at ſe ud af Kirkevinduet en Dag, han ſtod og prækede. Han ſtandſede og ſagde omſider ved ſig ſelv: „Jeg tænkte det nok“, og derefter tog han igjen fat paa ſin Præken. Da de kom uden for, ſpurgte en af Bønderne ham, hvorfor han kom til at ſige det. „Sagde jeg virkelig det? ja, det ſkal jeg ſige dig, jeg ſaa gamle Elſe her ovre komme ud i ſin Have for at rykke en Kaalſtok op, og ſaa tænkte jeg: Naar hun nu giver et hurtigt Ryk til, ſaa gaar hun bag over med Kaalſtokken, og det gjorde hun og.“

Fortalt af en Vendelbo. Mikkel Sørenſen.

375. I Stubberup (?) Sogn paa Møen havde de for mange Aar ſiden en Præſt, ſom en Dag ſtandſede i ſin Præken og ſtod ſom henfalden i dybe Tanker. Efter Tjeneſten ſpurgte en Mand ham, hvad han var kommen i Tanker om, ſiden han ſaadan ſtandſede. „Det ſkal jeg ſaa mænd ſige dig“,

ſvarede Præſten, „jeg kom til at tænke paa, hvordan jeg ſkulde ſaa Vandet ledet ud af mit Møddinghul.“

En Gang ſkulde én begraves, men Præſten havde glemt det og var gaaet til Strandauktion. Førſt da Kirkeklokken begyndte at ringe, huſkede han paa, at der ſkulde være Begravelſe; han ſmed en Bunke Spiger, han havde kjøbt, og løb tværs over Markerne ad Hjemmet til, alt hvad han kunde.
Fortalt af en Møenbo. Mikkel Sørenſen.

376. En Præſt var en Søndag i ſin Prædiken kommen til at tale noget om Djævelen. „Jeg har ſet ham“, ſagde han, „det er en ſkrækkelig Karl. Han er rød overalt og har en forſkrækkelig lang Hale.“ Da han endelig blev færdig med hans Skildring af Djævelen, traadte en gammel Mand frem paa Kirkegulvet og ſagde: „Det har ſaa mænd været en Ræv, bitte Faer.“ Bjerre Herred. Th. Sørenſen.

377. En Præſt vilde gjærne i ſin Præken tale om alt andet end det, han ſkulde, og ſaa underviſte han da ogſaa en Søndag ſine Tilhørere om Jordens Skikkelſe. „Ja“, ſiger han, „I Bønder med jeres tykke Hoveder bilder jer naturligvis ind, at Jorden er ſaa flad ſom en Pandekage, men jeg forſikrer jer, at den er ſaa rund, ſaa rund ſom, ſom, ja, hvad ſkal jeg ſige, ſom, ſom — —.“ — „Som et Heſtehoved“, ſagde Degnen. „Ja, rigtig, ſom et Heſtehoved“, ſiger Præſten, „ſe derfor er vi to, for at vi ſkal hjælpe hinanden.“ L. P. Sørenſen, Kbh.

378. I Kipping paa Falſter var en Præſt, der levede i god Forſtaaelſe med ſin Degn. Om Søndagen, naar de fulgtes ad til Kirken, plejede han at opfordre ham til, ſaa ſnart Prækenen begyndte, at liſte ud af Kirken og ſaa gaa ud paa Noret og ſtange nogle Aal til fælles Bedſte. Han efterkom ogſaa Opfordringen; naar han havde ſunget de førſte Salmer, forſvandt han ſtille fra Kirken og gik til Søs, og han vendte ſjælden tilbage, inden han havde faaet en god Fangſt. Præſten kunde ſtaa paa Stolen og ſe ud over Noret efter ham, og naar han da ſaa, at Degnen var ved at ſtøde mod Land, kunde

han førſt begynde at tænke paa at ſlutte ſin Præken. Men det traf jo ſomme Tider ſaa længe ud, at den baade blev noget lang og noget tarvelig i Slutningen. Lærer Larſen, Kipping.

379. En Præſt ſtod paa Stolen og var ved at tale om Profeterne, men ſaa havde han en ſlem Hovedpine og kunde ikke gjøre ret Rede for dem. Saa kom han ogſaa til at tale om Johannes den Døber. „Hvor ſkal vi nu ſætte Johannes den Døber?“ ſiger han førſte Gang, „enten mellem de ſtore eller mellem de ſmaa Profeter“, og gjør ſaa et lille Ophold. „Hvor ſkal vi ſætte Johannes den Døber?“ ſiger han anden Gang og gjør atter et lille Ophold. Men da han nu ſiger det tredje Gang, tager en gammel Mand Ordet og ſiger: „Nu kan I ſætte ham her, for nu gaar a.“ Lærer Jepſen, Brøndum.

380. En Præſt havde gjort Aftale med en Slagter, at han ſkulde komme og kjøbe hans Fedelam en Søndag, naar han var færdig med Tjeneſten i Kirken, og hvis han ikke var færdig, ſkulde Slagteren bare ſlaa Skrald med Piſken, naar han kjørte forbi Kirken, ſaa ſkulde Præſten ſnart møde. Han blev heller ikke færdig med Tjeneſten, og da han nu hører, at Slagteren kommer og ſlaar Skrald, ſaa ſlutter han Prækenen med de Ord: „Nu vil vi ſlutte for denne Gang og give Gud Æren, for jeg hører Slagteren holde her uden for og vil kjøbe mine Fedelam.“ Dermed var den Præken ude. J. H., Stenild.

381. En Dreng tjente ved en Præſt, og ſaa ſkal han en Søndag gaa hen til en Slagter, der hed David, og kjøbe et Stykke Kjød til Præſtens Middagsmad. Imidlertid gaar Præſten i Kirken og forretter Tjeneſten. Da Drengen kommer tilbage, gaar han ind i Kirken, og nu falder det ſaadan ind i Prækenen, at Præſten ſiger: „Hvad ſagde ſaa den gode Mand David?“ Dertil ſvarede Drengen: „Han ſagde, Faaer kunde ikke faa mere Kjød, inden han havde betalt det, han havde faaet.“
K. N. Stegger, Lyſtrup.

382. Et Sted var der en Præſt, ſom var bleven ſaa fordrukken, at han ikke en Gang kunde lade være med at drikke,

mens han var i Kirken om Søndagen.. Hans Karl maatte derfor hver Søndag Morgen, før Gudstjeneſten begyndte, bære Øl i en Kjedel op i Prædikeſtolen, ſaa han kunde have det og ſlukke Tørſten med, til han kom hjem. Saa en Søndag, ſom han ſtod og prækede, blev han jo tørſtig, og han ſiger da ſaadan i ſin Præken: „En liden Stund ſer i mig, om en anden ſer I mig ikke.“ I det ſamme bukker han ſig ned for at tage en Slurk Øl af Kjedlen. Menigheden begyndte nu at ſtorme ud paa Gulvet og op imod Prækeſtolen, da de blev noget ængſtelige for, at Præſten havde taget noget ved. Da Præſten hører Tummelen nede i Kirken, ſkynder han ſig jo at komme op igjen, men i ſit Haſtværk fik han Kjedelbanken om Halſen og ſpildte Reſten af Øllet ned over ſig. Saa kunde Menigheden ſkjønne, hvor han havde været den liden Stund, han var borte.

Adslev. Mikkel Sørenſen.

383. En Husmand, der hed Tvivl, fik en Søndag i Sinde at ville i Kirke. Nu traf det ſig ſaa uheldig, at juſt ſom han nu kom inden for Kirkedøren, ſagde Præſten: „Uden Tvivl kommer I til Himmerig alleſammen.“ Saa ſnart han hørte de Ord, løb han hjem, det bedſte han havde lært, og begyndte at klage ſig til Konen. „Herre Gud!“ raabte han, „hvad mon jeg dog har gjort? Præſten ſagde i Dag, at hele Menigheden kom til Himmerig uden Tvivl, og det er jo mig.“ — „Ja“, ſagde Konen, „jeg véd ikke bedre Raad, end at du gaar hen og forærer Præſten vor Ko, maaſke han da vil bede et godt Ord for dig, at du dog kan komme med.“ Tvivl tog ogſaa afſted med Koen. Da han kom ind hos Præſten, fortalte han ham, at han vilde forære ham en Ko paa de Vilkaar, at han ſkulde bede for hans Sjæl. „Mange Tak“, ſagde Præſten, „Vorherre give dig ti Fold af Køer igjen og ſiden Salighed, naar du døer.“ Nu traf det ſig nogle Dage derefter, at det blev ſaa meget varmt. Husmandens Ko bisſede da løs og løb hjem, men ti af Præſtens Køer løb med. Da Tvivl ſaa disſe elleve Køer, løb han ind til Konen og ſagde nok ſaa glad: „Gud ſke Lov, Moer, nu er jeg glad igjen, for nu er

Præſtens førſte Ønſker gaaet i Opfyldelſe, og jeg har faaet ti Køer igjen, og ſaa vil det andet Ønſke nok blive opfyldt med.“

Chriſtian Rasmusſen.

384. En Præſt ſkulde holde en Prøvepræken. Fruen — for det var en adelig, der havde Kaldsret — ſkulde give ham Themaet, naar han traadte op paa Prækeſtolen. Han traadte op og fandt en ubeſkreven Seddel, der var bleven ſendt op til ham. Han ſaa paa den ene Side og ſagde: „Her er intet.“ Han ſaa paa den anden: „Og der er intet — og af intet ſkabte Gud al Verden“, blev han ved. Nu havde han dog faaet en Text ud af Seddelen. Jens Madſen.

6. Ligtaler og Jordefærd.

385. En vis Præſt havde tre forſkjellige Brudevielſer at vælge imellem, og de var til forſkjellige Priſer, nemlig én, to og fire Daler, og den dyreſte af dem den græd han i.

Paſtor H. Kau, Gadbjærg.

386. En Præſt ſagde en Gang, da der var Tale om Ligprækener og Betalingen derfor: „Der er forſkjellige Taxter paa Talen. Giver de fem Daler, ſaa er det ſaadan lige ved det. Giver de ti Daler, ſaa er det ſtrags lidt bedre. Giver de femten Daler, ſaa græder hele Følget, og giver de tyve, ſaa græder Præſten med.“ Cand. L. P. Sørenſen, Kbh.

387. En gammel Mand i Sørſtinge nede ved Ringſted kom til Præſten og fortalte ham, at han blev ſaa ſkidt nu paa ſine gamle Dage, og han var nok ſnart færdig med det hele. Men førend han ſkulde rejſe af, vilde han da gjærne bede Præſten om én Ting, der nu laa ham meget paa Hjærte. Ja, hvad det da var? Ja, ſiger han, det var da, om Præſten ikke vilde love ham at gjøre en pæn Tale over ham, naar han ſkulde begraves. „Nej, det kan jeg ikke love dig, Ole Jørgen“, ſvarer han, „for roſe dig det kan jeg ikke, og laſte dig det vil jeg ikke.“ Ja, ſaa bad Manden, om der da ikke maatte

blive ringet med Kirkeklokkerne, for han vilde da gjærne, Folk ſkulde vide af, at Ole Jørgen var død. L. P. Sørenſen.

388. Et Sted i Sønderjylland havde de faaet en ny Præſt, og da der lige kort efter hans Komme døde en Mand i Sognet, kom hans Kone op til Præſten for at beſtille Ligtalen over ham. Han kjendte jo ikke noget til Manden og ſiger ſaa til Enken: „Ja, det vil jeg godt, lille Maren, men jeg kjendte ham jo ikke, og véd ſnart ikke, hvad jeg ſkal tale om . . . . Men . . . lad mig høre, hvad var det ſidſte, jeres Mand ſagde til jer, før han udaandede, det kunde maaſke dog give mig et Fingerpeg." — „Det paſſer æ ikke om at ſige", ſvarede Maren. „Jo, viſt ſaa, ſig det kun, hun ſkal ikke genere ſig, jeg er jo dog hendes Præſt og Sjæleſørger." — „Nej, æ vil ikke ſige det." Præſten gjør endnu mere indtrængende Foreſtillinger og lover, at det ikke ſkal komme her ud af hans Lønkammer. Endelig ſiger Maren: „Ja, det var i Morges, da æ ſkrævede over ham, ſom æ plejer, for æ har jo ligget for inden i Sengen, lav han var ſyg, ſaa ſiger han: Æ kan ſe din Røv, Maren." Forſtander Munk, Vordingborg.

389. En Præſt ſtod ved en Grav og holdt en Ligtale. Deriblandt ſiger han: „Der er Læ hinſides Graven." Saa er der en gammel Mand, der ſiger: „Er der det, ſaa vil a der over, for her er ſaadan en grim Kulde og Blæſt."

penſ. Lærer Jepſen, Brøndum.

390. Der var en rig Mand, og han døde og ſkulde begraves. Man ſagde, at han ikke var kommen til ſin Rigdom paa den allerretfærdigſte Maade, og derfor var Enken bange for, at Præſten ſkulde holde en ſtræng Ligtale over ham. Saa ſagde hun til ham: „I har jo ſagtens hørt en Del om min ſalig Mand, Faer, men I kan jo nok begribe, at jeg nødig vil have det nævnt i Ligtalen. Hvis Faer vil holde en rigtig god Tale over ham, ſaa ſkal I faa den fede Stud, I nok har ſet." Præſten lovede det, og der gik nu Ord om, at Præſten ſkulde have den Stud. Det kom ogſaa for Degnens Øren, og han blev ilde til Mode ved at høre det. Han tænkte jo: „Nu

ſkal Præſten have alt det for at holde Talen, jeg derimod, ſom ſkal ſynge og har lige ſaa meget Arbejde, jeg faar viſt ikke mere end mine femten Mark. Han gik nu da og tænkte paa, hvordan han ſkulde ſkaffe Præſten noget Bryderi. Men han kunde ikke finde paa noget. Derimod havde han en Tjeneſtekarl, ſom nok kunde ſpille en og anden et Puds, naar det kneb, ham aabnede han ſit Hjærte for, og Karlen lovede at ſe, hvad han kunde gjøre. Begravelſesdagen kom, og de kom bærende med Liget, og der var endnu intet gjort. De ſatte det ned i Graven, og Præſten ſtillede ſig nu an og ſkal til at kaſte Jord paa. Da liſter Karlen hen og hviſker ham ind i Øret: „Faer, Stuben er død." — „Saa vil jeg ikke have den", ſagde Præſten. „Hvem ſkal ſaa have den?" ſpurgte Karlen. „Lad Fanden have den." — „Hvem ſkal ſaa flaa den?" ſpurgte Karlen. „Lad Fanden flaa den." — „Hvor ſkal vi ſaa føre den hen?" — „Til Helvede med den", ſagde Præſten, og nu havde Ligprækenen Ende.

Lars Frederikſen.

391. En krevl Skræbder gik om at ſy. Saa kom han ogſaa til Tørring Præſtegaard, men der blev han ſyg og døde. Det var midt om Vinteren, og Præſten var kuldſkjær og ikke for at komme ud. Saa ſiger Avlskarlen til ham: „Æ kan godt kåſt Måld o æ krevl Skræjer, nær Fåer vel låån mæ hans Kjowl å Kraww." Ja, det vilde han hellere end gjærne, for ſaa kunde han ſelv blive fri. Søndagen kom, og Karlen mødte ved Graven og kaſtede Muld paa Skræbderen. For den førſte Skovlfuld ſagde han: „Af Jord eſt du kommen", ligeſom Præſten o. ſ. fr. men ved den tredje ſagde han: „Af Jord ſkal du igjen opſtaa, men tre Dage før alle de andre, for det du er krevl." Da Karlen kom hjem fra Kirken, ſagde Præſten, at det var ſlemt, han havde glemt at ſige ham, hvad der ſkulde ſiges over Graven. „Aa, det ſkal Faaer ikke bryde ſig om, a har ſaa tit været til Kirke og hørt det." — „Hvad ſagde du ſaa?" Saa fortalte Karlen det jo. „Ja, det førſte var jo godt nok", ſagde Præſten, „men det ſidſte kan koſte mig Kjole og Krave." — „Nej", ſiger Karlen, „at tykke, det var ret pas-

ſende, for paa Dommedag bliver der ſaadan en Renden paa Folk, der vil til Himmerig, og for nu æ krevl Skræjer kan komme tidlig nok, ſaa ſkal han te'n tre Dage før alle de andre."

P. K. Madſen.

392. En Præſt ſkulde i daarligt Vejr til Sogns til en gammel Kones Begravelſe og udeblev ſaa længe, at Folkene, der ſtod paa Kirkegaarden og ventede, til ſidſt blev kjede af det og overtalte Degnen om end med noget Beſvær til at forrette Jordpaakaſtelſen. Da dette nu lykkelig og vel var overſtaaet, kommer alligevel Præſten, og de maatte jo ſaa til at fortælle ham, at Konen var begravet. Ja, det var da rent galt, det maatte ikke være, det kunde ikke tillades o. ſ. v. „Men hvad blev der da ſagt over hende?" ſpurgte han til ſidſt, og ſaa maatte Degnen frem med Sproget. „Ved den førſte Skuffe Jord, jeg kaſtede ned, ſagde jeg: Lig du nu der, du gamle Kambenyne." — „Men det var jo rent galt, hvad ſagde du ſaa ved den anden da?" — „Præſten ſkal ha' din Ko og din Dyne." -- „Det var bedre, det kunde nok gaa an." — „Men hvad ſagde du ſaa den tredje Gang?" — „Degnen ſkal ha' dit Faar og din Gaas." — „Ja, det kunde ikke være anderledes."

Jørgen Hanſen, Værslev.

---

7. Om hellige Handlinger.

393. En Mand ſkrev ſig altid P. P. P. P. Rasmusſen. Da Folk ſpurgte ham om, hvorfor han ſkrev de mange P'er, ſvarede han: Jo, for ſaadan var han døbt. „Hvad ſiger du?" — „Jo, det er ſandt nok, for Præſten, der døbte mig, han var ſtam."

Lærer Anderſen, Tvingſtrup.

394. En Mand i Taagelund var til Alters. Paa Hjemvejen fulgtes han med Lærer Barſø, og ſaa ſiger han til ham: „Véd De, hvorfor a var til Alters i Dag?" — „Nej", ſiger Barſø, „men De maa vel have haft Trang til det." Han ſvarede: „Aa, de vel a juſt et ſæji, mæn mæ å wå Piig wa

blowen ujæns, å næer a no gik hæn, ſå wa hon jo nøj te å blyw hjæmm å pas æ Kre.“ Lærer Balling, Lindeballe.

395. En Kone var bleven ſyg, og ſaa er der én, ſom var kommen hen at ſe til hende, der formaner hende til at holde ſig til Vorherre. Dertil ſvarer den ſyge: „Ja, de gøjer a åsſe, a løſer å beer bodde Nætter å Daww, men de hjælper Dævlen regier mæ ålder en Kromm.“ Balling, Lindeballe.

396. En Bonde ved Navn Jeppe laa meget ſyg. Hans Slægtninge, der mente, det var paa det yderſte, lod Præſten hente. Han kom og formanede den ſyge til at dø med Hengivenhed, men til alt, hvad han ſagde, ſvarede Jeppe blot: „Nej, a gie mæ et.“ Præſten begyndte nu at bekjæmpe hans Trodſighed, men fik beſtandig ſamme Svar. Endelig gik han, men hørte endnu i Døren Jeppe ſtønne: „Nej, a gie mæ et.“ Præſten ventede nu hvert Øjeblik Budſkab om Jeppes Død, efter at være kommen hjem, men Dagen forløb, og det meſte af næſte Dag med, og endnu havde han ingen Melding faaet. Han beſluttede da at gaa hen og ſe, hvordan det ſtod til. — Gaarden laa temmelig langt borte, men da han kommer derhen, ſer han Jeppe ſidde paa Mønningen af Huſet i Færd med at lægge nye Mønnetørv op. Forundret udbryder han: „Hvad, Jeppe, er du ſaa raſk, at du kan ſidde der?“ — „Ja“, ſvarede Jeppe, „der ka Faaer ſi, had a no gin mæ, hwa ſå?“
Indſendt til „Dannebrog“ af pg. Paſtor C. J. Brandt.

397. Præſten bliver kaldet til en ſyg Gaardmand, der altid i ſærlig Grad havde ſtaaet under Tøffelen. Præſten ſiger ſaa til ham: „Ja, min kjære Mand, nu maa du ſnart være beredt paa at forlade dette jordiſke Liv og gaa ind til et nyt og bedre, og det haaber jeg ogſaa, du er forberedt paa.“ Manden vender ſig om til Konen, der jo altid har ført Ordet, og ſer ſpørgende paa hende Hun ſvarer raſk: „Ja ſaamænd er han ſaa, Hr. Paſtor.“ Manden ſpørger hende nu: „Vel do bie hæn, Anne Mæt?“ Hun ſvarer: „Ja, Wårhæær ſpår åldteng.“ — „Så vel a liigåt it dæhæn.“

398. Præſten kom kjørende op til Annexſognet og ſer da ind til en Husmand, ſom ligger ſyg der. Efter at have talt med ham i lang Tid ſiger han til ſidſt: „Ja, min gode Mand, der er jo lidt langt her op til Annexſognet, ſaa jeg kan ikke komme ind til ham ret tit, men mangler han nogle gode Bøger at læſe i, ſaa ſkal jeg i det mindſte ſende ham nogle, der kan holde hans Aand i Live." — „Ja, Tak, Hr. Paſtor, næj, de behøwer han it, a hår Bøger nåk, får a hår ålld æ Almanakker få di ſiiſt ti Oer."

399. Præſten kommer en Dag kjørende hen til en gammel ſyg Kone. Hun ligger ſaadan hen i en Døs, men Præſten tror, hun er lutter Øre for hans Tale og hans Formaninger. Endelig ſlaar hun Øjnene op og ſiger helt livlig: „Hwa trower han da, Hr. Paſtor, de ſka blyw te? vi hår it fåt wå Rower lugt ino." 397—99 ved G. Hoe, Endelave.

400. En Fynbo, der vilde giftes, kom ind til Præſten for at mælde ham det. Men nu var han noget undſelig over at ſige det og begynder da med: „Jeg har tænkt paa, Hr. Paſtor, at jeg vilde til at ſætte mig ned." Præſten tager nu en Stol og ſætter til ham: „Værsgod, her er en Stol." — „Ja, det var ikke ſaadan ment, Fa'r, jeg vilde nu have en Bitte for mig ſelv." Præſten gaar da hen og lukker Døren op ud til Kjøkkenet. „Ma, Moer, vil du ikke komme og give den Mand en Bid Brød."—„Ja, det var da ikke ſaadan ment", begynder han igjen, „jeg vilde for mig ſelv." Saa tager Præſten ham under Armen, følger ham ud af Døren og viſer ham hen paa det lille Hus. Han maa til at derind, men da han har ſiddet lidt og betænkt ſig, gaar han ind igjen og ſiger: „Det var ikke ſaadan ment, Fa'r, jeg vilde — — — giftes." — „Naa, ſaadan", ſiger Præſten, „ja, det kan du og blive, naar jeg kommer til at forſtaa dig ret", og ſaa gaar han hen og henter Protokollen. penſ. Lærer Madſen, Odder.

401. I Raabjærg ſydveſt for Skagen kom en Kone til Præſten og forlangte at blive ſkilt fra Manden. Han vilde

nu tale hende til Rette og vilde da ogſaa have at vide, hvori deres Uenighed da væſentlig beſtod, og hvad der var ved det. „Ja“, ſiger hun ſaa, „naar vi kommer i Seng om Aftenen, ſaa tager han hele Dynen og vender mig Røven, og ſaa ſover han.“

Forſtander Halſe, Vordingborg.

8. Degne.

402. En Degn vilde rigtig lære ſine Børn Høflighed. Hver Gang han nøs, ſkulde de lægge deres Hænder ſammen paa deres Bryſt og ſige: „Gud velſigne vor naadige og viſe Skolelærer.“ En Dag havde han lovet dem at ville gaa med dem ud i Skoven. Da de kom der, blev de tørſtige og fandt en gammel Brønd med lidt Vand i, men de havde ikke noget at trække op med. Saa opdagede de et lille Hus og laante der en Spand. Han vilde nu hjælpe dem, men Solen ſkinnede ham i Øjnene, og han kom til at nyſe. Saa ſlap de ved ham, idet han bøjede ſig ned over Spanden, og ſagde: Gud velſigne vor naadige og viſe Skolelærer. Han faldt da ned i Brønden og brækkede ſit ene Ben. Siden kaldtes han den lamme Degn.

Morten Eſkeſen.

403. En Degn havde miſtet hans Køer, og han var ſaa fattig, at han ikke kunde evne at ſætte nogle ind igjen. Saa vidſte han ikke, hvordan han ſkulde faa hans Furage lavet i Gjøde og gik og ſpekulerede noget paa dether. En Dag kommer han om til Præſten og ſnakker med ham om det. Han raadede ham til, han ſkulde kjøbe noget amerikanſk Olje og give Skolebørnene det ind. Saa ſkulde han ſtrø Halmen runden om Skolen, og de ſkulde da nok beſørge det hele gjort i Stand.

Peder Kriſtian Jepſen, Lime.

404. Der var en Mand, der vilde ſaa gjærne være Skolelærer, og hans Kone vilde jo da iſær ſaa gjærne være Degnekone, men hun var ikke ſaa lidt klogere end han. Nu ſkulde han jo overhøres af Biſkoppens Famulus, og ſaa fik Konen en Kurv pakket og bad ham tage den med, og nu maatte

han endelig ſe at ſvare godt. Han kommer ſaa ind med Kurven og forretter ſit Ærende. Ja, ſaa ſkulde Famulusſen jo høre, om han var klog nok, og han giver ham da det Spørgsmaal: „Noa havde tre Sønner, hvem var ſaa Noas Sønners Fader?" Ja, det var ſaa meget et ſtrængt Spørgsmaal, det kunde han ikke beſvare, inden han kom hjem og fik ſnakket med hans Kone. Om han maatte ſaa ikke komme igjen? Jo, det fik han Lov til, for de vilde jo have Løjer med ham. Da han nu kommer hjem, ſpørger Konen jo ſtrags: „Naa, hvordan gik det ſaa?" —„Ja, det gik ikke ſaa meget godt, for han gav mig ſaa meget et ſtrængt Spørgsmaal, men a fik Lov'til at komme igjen." — „Hvad var det ſaa, han ſpurgte om?" — „Han vilde have at vide af mig, hvad Noas Sønners Fader hed." — „Du er da en Tosſe, kan du ikke forſtaa det? Der er nu Stoffer i vor Bøj, han har jo tre Sønner: Hans, Pæjer og Kræſten; hvem er ſaa deres Fader?"—„Ja, det er Stoffer."—„Rigtig." —„Saa ſkal a nok komme ud af det endnu", og han fik nok en Kurv med ſig og rejſte af igjen og ſkulde da prøve, om det nu kunde gaa ham noget bedre. Han kommer ind for Famulusſen igjen, der ſpørger, om han nu kunde ſige ham, hvad Noas Sønners Fader hed. Ja, det kunde han nok, for det var Stoffer i vor Bøj. Nej, det var galt, han maatte gaa hjem og kunde ikke blive antagen. Marie Bind, Hornum.

405. En Mand havde været Smed i mange Aar, men ſaa kom han i Tanker om, han vilde være Degn, for han kunde jo baade ſin Lærebog og ſin Bibelhiſtorie. Saa gaar han op til Præſten og vil tale med ham om det. „Kan du da ſige mig, hvad Noas Sønners Fader hed?" Nej, det ſtod ikke indført i Bøgerne, ſaa det vidſte han nu ikke Redelighed paa. Men nu vilde han gaa hjem til Konen og raadføre ſig med hende. Da hun hørte Spørgsmaalet, ſagde hun: „Å, dit Fjog, véd du da ikke, hvad Per Smeds Sønners Fader hedder?" Jo, og ſaa han op til Præſten igjen. „Nu véd a, hvad han hed." — „Naa, ja, hvad hed han da?" — „Han hed Per Smed!" Marie Nielſen.

406. Den gamle Degn var død, og den Vej ſkal vi jo alle, ſom Kjællingen ſagde om Ællingerne, Soen aad. En Mand i Sognet ſad med Kone og Børn og havde det ſmaat nok; nogen ſtor Hekſemeſter var han ikke, men Degn maatte han kunne være, mente hans Kone, det ſkulde der ikke mange „Kondevitter" til, og ſaa havde de dog et ordentligt Ophold. Hun ſnakkede ſaa længe for ham, til han blev helt opſat paa at prøve; det kunde ikke gaa mere end galt. Da den døde var kommen vel i Jorden, pyntede Manden ſig ſaa godt, han efter fattig Lejlighed kunde, og gik til Præſten. Han kom ind. „Guds Fred, god Dag!" ſagde han. „Tak, min gode Mand", ſagde Præſten og gav ham Haanden, „ſid ned!" Han fik da ſat ſig. „Kan a blive Degn her i Sognet, Fa'er?" ſpurgte han ſtrags, ſaa havde han ſagt ſit Ærende. „Det kan jeg ikke ſaa lige ſige paa ſtaaende Fod, det vil bero paa hans Kundſkaber, min gode Mand", fik han til Svar. Præſten gik nu et Par Gange op og ned ad Gulvet og blev ſaa ſtaaende for ved ham og ſiger: „Véd han, hvad der forlanges af den, der ſkal kunne være Degn?" — „Nej", ſagde Manden, „men Fa'er véd det vel? Vil I ſaa ikke overhøre mig?"—„Jo, jeg vil ſandelig", ſiger Præſten, „men — uden Fortrydelſe — tror han ikke, at han er for gammel til at begynde noget nyt? Det er ikke ſaa nemt at være Degn, ſom Folk tror."—„Noget er der vel ved det", mente Manden, „men a tykkes nok, det kan gaa."— „Ja ja, ſaa i Guds Navn da", ſagde Præſten og begyndte ſin Overhøring. „Kan han ſige mig, min gode Mand, hvad hed Noas Sønners Fader?" — „Noas Sønners Fader", ſagde Manden ved ſig ſelv. „Hvad var det dog, han hed?" Han lagde Hovedet lidt til den ene Side, kløede ſig betænkelig bag Øret og lagde Fingeren paa Næſen, men det hjalp ikke. „Noas Sønners Fader . . ." ſagde han endnu en Gang og betragtede ſine brednæſede Støvler. „Betænk ſig vel, min gode Mand, inden han ſvarer", ſagde Præſten og ſmaalo. Tilſidſt maatte Manden erklære, at han ikke vidſte det. „Ja, ſaa tror jeg ikke, han kan ſaa Degneembedet her i Paſtoratet", ſagde Præſten. „Det

tænkte a nok ſelv, men vor Moer var ſaa vis paa, at a kunde“, tilſtod han, og ſaa maatte han gaa med den Beſked. „Det gik vel godt“, ſpurgte hans Kone ham ved Hjemkomſten. „Nej“, ſvarede han gnavent, „a kan ikke bliv: Degn.“—„Ji, men hvorfor ikke?“ — „A kunde ikke ſvare!“ — „Hvad ſpurgte han da om?“ — „Kan det fornøje dig, ſaa for mig gjærne, for han ſpurgte om, hvad Noas Sønners Fader hed, og hvem véd vel det? det ſtaar vel ikke en Gang i Bibelen.“ — „Hm, hm!“ ſagde hun og ryſtede paa Hovedet, „ikke andet end det. Det kunde du dog ſagtens have ſvaret paa, naar du havde tænkt dig om. Det var jo akkurat, ſom om han havde ſpurgt: hvad hed Per Smeds Sønners Fader.“ — „Hvad hed han da? han er jo død.“ — „Herre Gud, han hed jo Per Smed, han var jo ſine Sønners Fader.“ — „Det er rigtigt, Moer, du er en klog Kone“, ſagde han, ſnappede ſin Hat og ſkyndte ſig tilbage. „Nu véd a det!“ ſagde han højt. „Naa, lad høre, hvad hed han da?“ ſpurgte Præſten venlig. „Per Smed!“—„Nej, nej, min gode Mand, hvor kan han tro det? Nej, han kan virkelig ikke blive Degn“, ſagde Præſten, og ſaa maatte han gaa hjem igjen. Se ſaadan var det. Det andet ſkal være til at dyppe Fiſken i. Ved Chr. Weiſs.

Et Sideſtykke hertil er Nr. 370 her foran.

9. Landvæſenet.

407. En Mand kom en Dag ind i ſin Svineſtald og ſtod og ſaa paa ſine Griſe. Fuld af Beundring udbrød han: „Ja ſaamænd, ſaadanne bitte Karle har vi ogſaa været.“ Lærer Erikſen, Ø.-Haſſing.

408. En Mand kommer drivende ind ad ſin Port med en Flok Griſe. Den er under Reparation, og Murſvenden ſtaar oppe paa Stilladſet. Da nu Manden gaar ind under det, falder der en Murſten ned og rammer ham i Hovedet. Meget fornærmet raaber han op: „Nå, do bær opp, ka do it ſi bæ får, ſæt no, en had ramt jæn å æ Griis.“ G. Hoe, Endelave.

409. En Mand kom ind et Sted og ſpurgte Konen, om de havde Griſe at ſælge. Hun ſvarte: „Nej, vi har ingen end.“ — „A vil ikke kjøbe Ænder“, ſiger han, „a vil kjøbe Griſe“ — „A ſæjer dæ, vi hår engen ænd.“ Derved blev det ſaa.

P. C. Holm, Vejen.

410. En Mand i Barsbøl ſønden for Ove imellem Ove og Hobro han var en Gang ved at kjøre Gjøde ligeſom andre Folk. Saa havde han en Orning, og den løb hen imellem Benene paa Heſtene. Han ſiger da til Wonningen: „Det førſte Smaſk du tager paa mine Heſtes Ben, faar du Dælen ſtjærne mig lige en Vognkjæp i Hjærnen.“ Han kjørte da, og idet han kom ud af Gaarden, ſaa han ſig over Skrotten efter Orningen og ſagde til den: „A er Nopperdonius Ekko for dem alle.“ Han mente jo, han var Herre over dem alleſammen.

Johanne Nielsdatter Hald, Agſelterp.

411. En gammel Bonde paa Møen kom en Dag ſaa ſært hinkende hjem fra Marken. Man ſpurgte ham, om der var noget i Vejen med Benene, men han ſvarede, idet han pegede paa ſin trivelige Bagdel, at Vædderen havde ſtødt ham omkuld. „Men vidſte du da ikke, at Vædderen vilde ſtøde?“— „Jo, det vidſte jeg ſku nok, å jeg trotte åsſe, a hon haj kommen, men jeg trotte datte, hon haj kommen ſaa akawe, for ſå ſku jeg nok haj komſimeret ham i Tid'.“ Mikkel Sørenſen.

412. En Mand tog ſin Søn med ud i Engen for at lære ham at ſlaa. Manden gik ſelv forreſt, og Knægten kom bageſter, men da de havde gaaet lidt, raaber han: „Foe, Foe, huc æ mi Skår?“—„Da ſku Fanden da å ha dæ, Dræng, ho do no toebt di Skår.‘ Adslev. Mikkel Sørenſen.

413. En Mand her fra Sognet boede henne i Veſter-Kjærby, og hans Kone var rendt fra ham, men ſamme Gang havde han en Kvie, der var rendt ogſaa. Saa ſkulde han jo ud og lede efter dem begge paa én Gang. Da han kom til nogle Karle paa Vejen, ſaa ſpurgte han dem: „Har I ikke ſet en Kvie, der er rendt fra mig?“ Nej, de havde ikke. „Har I

heller ikke ſet min Kone?" Nej. Nu gik han med et Stykke Haartøjr i Haanden, og ſaa ſpurgte Karlene ham: „Vil hun æde Tøjr, ſiden du gaar med det Stykke der?" Larſen, Meſing.

414. Der var en Tyſker i Ribe, han havde aldrig før haft en Gris, og ſaa fik han én et Aar og var ſaa grov godt tilfreds med den. Da han ſaa havde faaet den ſlagtet, ſpurgte hans Nabofolk ham ad, hvad den vejede. „Dree Lispundt", ſvarede han. „Hvad vejede ſaa Hovedet?"—„Dree Pundt, men af ſikken Maas den havde." Han troede jo, den var plumſk fed.
Povl Jørgenſen, Stens.

415. En Mand, der hed Pæjer, var til Orne med en So i en Kro. Penge havde han ingen af, og da han ſkal til at gaa, ſaa ſiger han: „Vil De ſaa ſkrive mig for en So, Madam." Siden kaldte de ham Per So. C. A. Thyregod.

416. En Mand havde et Svin, ſom ikke vilde til Truget at æde, han tog det da i Øret og trak det til. Derved gik Øret af. Men ſaa kunde han ikke faa det fra Truget igjen, og han tog det da i det andet Øre og trak det nu fra. Men derved gik ogſaa det Øre af. Niels Johanſen, Kirke-Værløſe.

417. En Ko havde „ſkudt Livet ud", og den kloge Mand blev hentet. Han ſaa med Højtidelighed paa det og ſagde: „Hent mig en Kniv, vi kan faa dether ſkaaret fra; for det er noget, enhver kan ſe, at det er ikke beſkikket til at være i en Ko." P. M. Jenſen.

418. Der var en ung Kone, ſom var kommen fra en anden Egn. Saa kunde de ikke kjærne Smør, og det fik hun Skyld for. De gik ſaa til en gammel Kone, der hed Sidſel, og ſpurgte om hendes Mening. Hun ſvarte: „Ja, vi kan heller ikke altid faa Smør. En Gang blev det helt til Skidt for os, for Bunden gik af Kjærnen." Elbæk, Gangſted.

419. De hjålp, ſå æ Mand, han ſkor æ Vejen å æ Hæjſt. Hvordan det? Jåwtw, dæ wår jæn Gång en Mand, dæ kam køjrend mæ en Las Klyyn, hæller hwa de no wår, han håd o æ Uen. Som han no kommer ad æ Væj, kommer han

te en Brow, å dæær wår en Hwål, ſom dær æ ſå tit, kan a trow. Så træffer ed jo ſåen, te dæn jænn Bæeſt for en Bejen nejer i æ Hwål å kan et fo en åp ijæn. Gu Mand wa jo no illd fåren, å han veſt et ander Rå end å ſkjær æ Bejen å æ Bæeſt. „De hjålp", ſåå han ſå. H. G. A. Stampe, Ribe.

420. En Mand fortalte, at han havde faaet forſkaffet noget Kunſtgjødning, der var ſaa udmærket, at han kunde bære til en hel Ager i hans ene Veſtlomme. „Aa, det er vel troligt nok", ſvarer hans Nabo, „men ſaa kan du vel ogſaa bære alt det, du høſter paa Ageren, hjem i den anden Veſtlomme."

421. Gaardmand Per Nielſens Tjeneſtedreng kom hjem og fortalte ſin Husbond, at Vædderen laa død ude i Marken. I Stedet for at blive kjed af det eller vred ſagde han blot: „De er bedſt farne, ſom førſt er henne." Siden er det bleven til et Mundheld her. N. A. Ammentorp.

422. En Dag det var Bisſevejr, havde en Mand bundet Køerne ved et Frugttræ inde i Haven, og én af dem havde der ſtaaet og ſlaaet med Halen og faaet den i Klemme oppe mellem et Par Grene, ſaadan at Halen da var bleven rykket af. Nu ſamledes Bymændene for at ſkulle ſe, hvad der nu var at gjøre ved det. Da er der én af dem, der ſiger: „Det var da godt, det var intet Menneſke, der var kommen ſaadan af Sted."
Lærer Balling, Lindeballe.

423. I Horreby, der er en rigtig Tørveby, boede en ældre Gaardmand, ſom var meget øm over ſine Heſte. En Gang var en Skorſtensfejer kommen paa en Udflugt, idet han gik fra Stubbekjøbing til Nykjøbing, men han blev træt, og da han ſaa tilfældigvis traf paa den Mand udenfor Byen, ſaa ſiger han til ham: „Vil De ikke kjøre mig til Nykjøbing, ſaa vil jeg give Dem en Rigsdaler, for jeg er træt." Han ſvarede: „Nææ, jæ har enne Stunder, å Heſtene har ſå mæje å beſtille. Mæn æ han inde tøſte? kom indenfor til vo Moer." Skorſtensfejeren fulgte med ind og fik et godt Maaltid Mad med Øl og Snapſe til. Da det nu er ſat til Livs, og han igjen

vil gaa, følger Manden med ham ud gjennem Porten. Der ſtod Vognen læsſet med et godt Læs Tørv. „Hvad koſter det Læs Tørv", ſpørger Skorſtensfejeren, „naar De leverer det hjemme hos mig?" — „Fire Mark", ſiger Manden. „Ja, ſaa er den Handel gjort, men jeg vilde gjærne, om De vilde kjøre Læsſet ud til min Kone i Dag." — „Ja, de ka jæ jærne." Imidlertid gik Skorſtensfejeren lidt i Forvejen, og da Manden udenfor Horreby naaede ham, ſagde han: „Di kan godt komme op å age med." Alt gik nu godt, til de kom i Nærheden af Nykjøbing, da gik det op for Bonden, at han egentlig havde narret ſig ſelv, for han kunde jo have faaet en Rigsdaler for at kjøre ham til Nykjøbing, og nu fik han kun fire Mark og kom ſaa endda af med baade et godt Læs Tørv og et godt Maaltid Mad. Da udbrød han ærgerlig: „Han har liigåt narret mej, for jæ kunne ha fåt en Rigsdaler får a kjøre ham ud, å no foer jæ kun fire Mark å gier et Læs Tør tæ."

O. Abraham, Lidſtrup.

10. Jagtlivet.

424. To Mænd i Hoven var ved at grave en Ræv ud. Den ene ſkulde grave, og den anden ſtillede ſig ved Siden og ſkulde ſkyde, naar Ræven kom. Saa kom den i en lynende Fart, og Manden glemte at ſkyde. Et Øjeblik efter var den langt henne. „Hvorfor ſkød du ikke?" ſagde den anden Mand. Han ſvarede: „A har F. ſlaa mig aldrig ſet en levende Ræv i mine Dage." Lærer Balle, S.-Omme.

425. Der var Jagt paa Lindenborg, og iblandt Jagtfællerne var en Kandidat, der fik indſkjærpet, at naar han fik et Dyr paa Skud, ſaa ſkulde han holde paa Boven. Noget efter kom der ogſaa et Dyr løbende forbi ham, og han ſkød forbi. Da de andre kom til, ſagde en af dem: „Hvor holdt De paa?" — „Paa Boven." — „Ja, da ramte De min Sæl lige midt imellem Røven og Skoven."

426. En Mand oppe i Underup, det var netop Sog-

nefogden Jens Jenſen, han ſiger til hans Nabo Søren Pederſen: „A kan for Gud høre, æ Bjørn brumle nede i Taagemade" — det er en Eng nede ved Nim Skov — „lad os gaa ned og ſkyde ham." Saa lavede de dem til og drog ogſaa ned paa Jagt. Da de kom der, var Bjørnen der ogſaa godt nok. Men hvad ſker, Søren Pederſen havde ikke faaet lad, og Jens Jenſen havde ikke faaet fænget, og ſaa ſlog det Klik for dem begge. Bjørnen drog af, og dermed endte den Jagt.

Henrik Pederſen, Underup.

427. En Bøſſemager ved de Horſens Kyraſſerer var en Dag kommen en Lyſttur over til Stensballegaards Skov og gik og ſpaſerede der. Der paakom ham da en naturlig Trang, og han ſatte ſig ned. I det ſamme kom Gaardens Jæger til Syne, han var en meget brutal Fyr og brølte: „Hvad beſtiller du der?" — „Ja, det kan du vel ſe", ſvarede Bøſſemageren. „Tror du, du har Lov til at gjøre ſaadan noget her, og ſaadan beſudle vor ſmukke Skov? Vil du øjeblikkelig vende dig om og tage det i dig igjen." Jægeren truede ad ham med Bøſſen og ſaa ſaa ſkrækkelig ud, at han maatte til det. Da han var halv færdig, ynkede Jægeren ham dog og ſagde: „Er du Bøſſemager og kan kurere en Bøſſe?" Ja, det havde han da Tro til. „Kan du kurere mig min Bøſſe, den har ikke rigtig villet lyſtre i den ſidſte Tid?" — „Lad mig ſe den", ſiger Bøſſemageren. Da han ſaa fik den i Haanden, ſagde han: „Jeg blev ikke rigtig færdig med dether, vil du nu gjøre Reſten." Ja, han vred ſig ved det. „Du ſkal, ellers ligger du Pletten." Saa maatte han til det, enten han ped eller ſang. Da han endelig var færdig, ſtød Bøſſemageren Bøſſen af og gav ham den igjen. Lærer Anderſen, Stensballe.

11. Soldaterlivet.

428. Der var en Soldat, der hed Hans Veder. Kapitainen kom hen til ham og ſpurgte, hvad han hed. „Hans Veder, Hr. Kapitain." — „Ja, det véd jeg nok, at jeg ſveder,

men jeg vil vide dit Navn." — „Hans Veder, Hr. Kapitain", gjentog Karlen. Denne blev nu ivrig og ſagde, at det behøvede han ikke at fortælle ham, for det vidſte han nok ſelv, „men det var dit Navn, du ſkulde ſige mig." Karlen blev ved med ſit: Hans Veder, og Kapitainen henvendte ſig da til Korporalen og ſpurgte, hvad det var for en tosſet Karl, der beſtandig ſagde: Han ſveder, Hr. Kapitain, naar man ſpurgte om hans Navn. Da gjorde Korporalen det ham endelig begribeligt, at Karlens Navn var Hans Veder.

Nik. Chriſtenſen.

429. Lavſt Hørby her ovre i Lem var ikke helt gal, men ſaadan en Halvtokki. Han kunde alligevel ret god begaa ſig, og de brugte ham til Poſt paa Buſtrup og Hoſtrup. Han kom i ſine unge Dage til Kjøbenhavn og ſkulde være Soldat, og derom fortalte han: „A kunde jo ikke godt lære dether Exercits, og den Gang a ſaa kom der uden for Kjøbenhavn, ſaa ſkulde a jo gjøre omkring, men det kunde a jo ikke forſtaa. De ſagde: Højre om, og ſaa ſaa a om efter Kjøbenhavn, a vidſte ikke, hvad Side den laa. Saa tog han, der ſagde det, og tog i mine Ben og vred dem om, ſaa a troede, han havde vreden dem i Stykker. Saa ſiger han: Venſtre om! ſaa vidſte a ikke, hvor a ſkulde hen, a vidſte nu hverken ud eller ind. Men ſaa tog de og trækkede mig fra de andre, og ſaa bandt de Hø om det ene Ben og Halm om det andet, det kunde a misſel forſtaa, for det kjendte a fra Hjemmet af. Naar de ſagde: Hø om og Halm om, ſaa vidſte a Beſkejen."

Kriſten Sørenſen Skrædder, Lime.

430. En Karl fra Staby, Jens Murmeſter, var juſt ikke af de meſt kløgtige, da han var i Tjeneſten. Da han kom hjem, fortalte han noget om, hvordan det var gaaet ham der. „Saa ſagde de jo højre om og venſtre om, men det forſtod a ikke. Saa ſatte de Hø om det ene Ben og Halm om det andet, og ſaa ſagde de Hø om og Halm om, det forſtod a."

Povl Holm, Ulfborg.

431. Peder Arnborg paa Borup Mark har været Kyrasſer i Horſens. Han havde en Øverſtkommanderende, mens

han laa der, ſom hed Generalmajor Flindt, og denne her Flindt ſatte ſtor Pris paa, at hans Underordnede tiltalte ham med hans fulde Titel. Nu var der én, ſom paa ingen Maade kunde fatte det eller komme af Sted med at faa det ſagt rigtig. Han begyndte mange Gange paa det, men ſtadig gik det galt. „General von…, nej, Majorgeneral.“ En Dag tager han Fyren frem for ſig og foreſiger ham det mange Gange, gnaven og gal var han jo, og tilſidſt ſiger han: „Kan du for Satan ikke ſige Generalmajor von Flindt, dit Høved?“ — „Jåww, a ſka prøww o et no, (langſomt og tydeligt) Generalmajor von Flindt det Høved.“ Lærer Madſen, Brande.

432. En meget overtroiſk Karl var bleven Soldat og laa med ſit Kompagni oppe i det Tyſke. En Morgen ſkulde han om bag et Dige i et viſt Ærinde. Nogle af hans Kammerater vilde have Spil af ham, og de liſter ſig til og rækker en Skovl over, ſom de tager det med, der kom fra ham. Da han var færdig, ſaa han tilbage, og da var det væk. „Aa, mig arme Menneſke, nu bliver a ſkudt i Morgen“, jamrede han, og han var ſølle i flere Dage over at tænke paa, hvad der var hændet ham. Kriſten P. Frandſen, Blaakjær Skov.

433. I ſidſte Krig kom en ſlesvig-holſtenſk Soldat ind til en jyſk Bondekone. „Herre, milde Gud!“ udbrød hun i ſin Forſippelſe over at ſe Krigsmanden. „Ham nytter det ikke, du raaber paa“, ſvarede han, „han er ikke hjemme men nordpaa.“ — „Da Gud ha Lov“, ſvarede Konen, „ſaa er han ved vore Folk.“ Fra Krigen 48. Morten Eſk.

434. En Mand fra Hoptrup ved Haderslev, ſom havde en Søn ved Univerſitetet i Kjøbenhavn, kom ind til min Fader, da han var Præſt i Aabenraa. „Æ vild ind te jer, Fatter, å hoør, om I int viſt nowed om vor Hans å ſæjj. Vi hoør den anden Daw, te han ſku vor bløwen te nowed derøwwer, men a kan no int howws, om de var Gjennerål hæller Kapperål, rål véd a, te der var ve et.“ Sønnen, Hans Jesperſen, døde ſom Præſt i Jylland for nogle Aar ſiden.

Anna Ludvigſen.

435. En Karl, ſom var bleven tagen til Soldat, og havde megen Rædſel for at komme i Krigen, lod Smeden gjøre en Jærnplade, ſom han vilde have faſtſyet i Underklædningen paa Stedet, hvor hans Hjerte ſad, da han nok havde hørt, at det var en meget vigtig Del af Legemet. Han gik da til en Skrædder med Anmodning om at ſy Pladen faſt paa Stedet, hvor hans Hjærte ſad. Denne lovede det. Da Karlen ſaa hentede Klæderne, ſaa han med Forundring, at Pladen var ſyet faſt midt paa Bagen. Dog blev den ſiddende. Det hændte ſig, at han virkelig kom i en lille Skjærmydſel, hvor han ſnareſt muligt ſmurte Haſer, idet han ſprang over et Dige. Ved den Lejlighed blev han ramt af et Skud, ſom juſt traf Pladen. Da udbrød han glad: „Gud velſigne Skrædderen, han vidſte dog bedſt, hvor mit Hjerte ſad.“ Anna Ludvigſen.

436. En Kyraſſer fra Horſens havde en Malkepige paa Stensballegaard til Kjæreſte. Han beſøgte hende af og til og var ſaa en Dag kommen ud til Gaarden, netop ſom hun var ved at malke ude paa Marken. En Tyr fik Øje paa hans livlige Dragt og løb efter ham, og han maatte bjærge ſig op paa et Dige. Men den ſprang bag efter og blev ved efter ham. Somme Tider var han oppe og ſomme Tider nede, og under denne Fart var hans Sporer ham meget til Ulejlighed. Men ſaa med ét, lige ſom han var oppe paa Diget, og Tyren var nedenfor, ſpringer han op paa den, ſætter Sporerne i Siden paa den, og ſaa den af Sted i flyvende Galop hjem ad Gaarden til. Der ſtandſede den midt i Gaarden, ſagde Bøl og var død med det ſamme. Lærer Anderſen, Stensballe.

12. For Retten.

437. Herremandens So var kommen ind i en Mands Have, og ſaa havde han ſukket hans Hund paa den, og den havde da bidt Halen af Soen. Herremanden vilde nu ſøge Sag mod ham for det, men Manden rejſer ſaa af til Herredsfogden

for at ſaa Redelighed paa, hvad der kan komme ud af det. Han ſtaar nu og forklarer ham det hele, men gjør det paa en ſaadan Maade, at Herredsfogden ikke kan forſtaa ham. „Ja, han maa forklare mig Omſtændighederne lidt nærmere", ſiger han. Ja, ſaa tegner Bonden en Firkant paa Bordet. „Det er nu min Have, og du er mig, og a er æ Hund." I det ſamme kommer Herredsfogdens Kone ind ad Døren. „Og hende der hun er æ So. Du pudſer mig paa hend', og a bider æ Hale af hend', ſig mig ſaa, hvor galt det kan gaa."

P. C. Kæmpegaard, Aalborg.

438. En Bonde klagede til Amtmanden over, at hans Nabos Svin brød ind og rodede i hans Have. Men Amtmanden kunde ikke ret forſtaa hans Forklaringer, og da nu hans Frue i det ſamme kom der ind, ſagde Bonden „Men kan De da ikke forſtaa det, ſaa vil a gjøre Dem det mere begribeligt. Se nu er Deres Kone mit Havegjærde, og a er Soen, og nu gjør den ſaadan." Dermed rendte han ind imellem Benene af hende. Men hun betakkede ſig for videre Forklaring og flygtede ud af Døren. Kjøbmand Pederſen, Rødkjær.

439. To Mænd der nede ved Tiſted deres Haver gik ſammen, og de boede lige overfor hinanden. Saa en Dag var den ene Mand hans So brudt ud, og den var gaaet over i den anden Mands Have. Der vilde han jo ikke have den, og ſaa ſukkede han hans Hund paa den. Men den bed Halen af den. Saa lod Manden, der havde Soen, ham vide, at han vilde lade ham indkalde. Det blev han meget forſkrækket for og gik til Herredsfogden i Tiſted for at ville forhøre ſig om, hvordan dether kunde gaa. Det var en af deher gammeldags Menneſker, og han var jo ikke videre høflig, da han kom ind til Herredsfogden. Saa ſagde han: „Æ vild ſnak mæ æ Hærresfowed om en Teng, ka du fåklåår mæ de?" Herredsfogden blev vred over den Tiltale og ſagde, han ſkulde ikke ſige du til ham. „Ja, vel I ha I, ſå kan æ gåt ſæj I, de ka wæær mæ de ſamm, mæn æ wild ha å wej om, hudden de ka go. Æ hår puſt æ Hund o æ Sow, å dænd hå bet æ Håål

å en.“ Herredsfogden kunde ikke forſtaa, hvad han mente, og Manden vil forklare det noget bedre og bliver tilſidſt noget højrøſtet. Baade Herredsfogden og Skriveren bliver vrede, for det han ſnakkede ſaa plumſk, og ved den ſtore Snak kommer Herredsfogdens Kone ind. Saa ſiger Manden igjen til Herredsfogden: „Kan I int ſåſto ed, ſå ſkal æ da gjør ham ed begrivele. Seje han no, no ær æ mæ ſjæl, å de æ mi Kallgu hææр, å de ær dænd anden Mand ham dæær, å ſå ham dæær ær æ Hund, å ſå hend dæær hon ær æ Sow. A pusſer ham dæær o hend dæær, å han ſprenger tel å bedder æ Håål a hend dæær, hwa ka de ſå blyw tel?“ (Læſeren vil vel ſagtens ſvare: „De ka blyw te en håålløs Sow.“)

Peder Nielſen, Lund Mark.

440. Dend Gang Hærremændene hade ſå mejen Majt over Bønnerne, ad di kunde piſke dom å ſætte dom åp å rie på Træheſten, når di fik i Senne, da va der en Bunne et Sted, je ved itte rejti, om ded va her i Danmark, eller ded vå på Fyen, men ded æ no åsſe de ſamme, nåk æ de, denne hæſens Bunne han hadde ſåtten to dejlie ſåe Køer. Disſe toe Køer fik en Daw i Senne å gå ingen for i Hærremannens Howmark. Men ded vå no ſåtten en ſtræks Kanalli, ſom di fleſte jo vå i den Tid, å han tow Bunnens Køer å trajte hjem mæ dem. Så ſtikker han Bud te Bunnen, ad han kunne komme å hente ſenne Køer. Men Bunnen han drov ſej natyrligvis i ed, ſo han veſte nok, ad der vanked på Hyden. Men Kvinden hun vå nowe mer driſtig, hun lawed da te, ad de vå itte nowe å være bange få nowe Skrup, når hun ſå kunne få ſenne Køer, ded ka gjærne være, ad hun hade itte været ſlæet ſå driſtig, hvis hun ſkulde ha gåed ſæl, „vi kå jo dow itte undvære Køer“, ſåe hun Kwinnen, å hon ſnakked jo på ded bæſte. „Ja, joſtemænd“, ſåe Manden, „je ved nåk, ad ded æ galt, men ded æ heller itte Spøj å få ſlawe Rygbened itu.“ — „Nej, ded æ itte, ded æ ſænne itte Spøj å få ſlawe Rygbened itu, ve du gå, ſå kåe du, je gjør itte ikke, om ded ſå koſter et gammelt Menneſke.“ Nå, hwa vå ſå dær å ſtelle op. Søje Retten,

ded kunne itte nytte nowe, ſå den Gang vå der jo ingen Ret ſå di ſmå, ded kå undertiden være lidt nåk imu, ka je tro — Mannen græd, å Kwinnen græd, men hvad hjalp ded. Så hænte ded ſæj, at Kongen kom der te Byen om Mornen. Så ſåe Mannen: „Hør, Moer, je tror rejti, je ve ſkrive en Klawe å gå op te Kongen med en, han hjælper vos nok." — „Ja, gjør du ded", ſåe Kwinnen, „ſå gjør du, ſom du ſier." Så ſpaſerte da Bunnen op til Kongen med ſit Brev. Di ſtore di ſnyſte jo nowed å e, for ded æ jo ſåſtrækkeli, når di ſmå ve ſnakke til deres Konge, men de brød Bunnen ſæj itte om, han gik lie hen te Kongen å ga ham Breved. Men Kongen kunde itte læſe ded, ſom ded nu heller itte ſå underlig vår, ſå ded vå kun to ſtore Klatter å to Holler igjennem Papiret, ſå bad han Bunnen om å forklåre ded. „Ja", ſåe Bunnen, „Døre Majeſtæt, må itte ikke tå ed fortryele åp, ad de æ ſkrewen ſå dåli, ſå je har hjemme aldri lært å ſkrive. Di to Klatter ded æ menne to Køer, å di to Holler ded æ di to Holler, dæ wå i Hærremannens Howgjære, ſå gik menne Køer dering i hans Mark, å han tow dem op, å no må je itte ſå dom, næj på ded Law." — „Æ Herren ſtræng ve jær?" ſåe Kongen. „Ja, ded kåe nok hænds", ſåe Bunnen, „a han æ ſtræng." — „Ja ja", ſåe Kongen, „i Måren ſka do ſå denne Køer, min goe Mand." Men hvem der bløw glad, ded vå Bunnen, han råvte længe førend han kom hjem: „I Måren får vi vore Køer, Moer." — „Så ded hjalp dow allivel", ſåe Kwinnen, „du æ dow dænne te Kåel te å ſnakke te di ſtore, du ſkulde ſotten ſkam være Miniſter, når jeg måtte råe."

Korsør-Egnen. Chriſtian Rasmusſen.

441. En Bonde kom en Morgen tidlig ridende ind til Kjøbſtaden. Saa traf det ſig, at Byfogden netop rakte Hovedet ud af Vinduet, da Bonden red forbi hans Hus. „God Morgen, min gode Ven", ſagde Byfogden, „naa, hvad godt Nyt véd han?"—„Aa", ſvarede Bonden, „der pasſerer jo immeran lidt Nyt, de ſmaa Tyve hænger man, og de ſtore tager

man Hatten af for.“ I det ſamme tager han Hatten af. „God Morgen, Hr. Cancelliraad!“ **Chriſtian Rasmuſſen.**

442. En Mand blev af en Nabokone kaldt for Retten, forbi han havde kaldt hende for en So. Derfor blev han idømt en Bøde. „Hvad ſkal jeg da kalde hende?“ ſpørger han. „De ſkal ſige Madam.“ — „Saa maa jeg vel og kalde en So for Madam.“ Ja, det kunde han ſelv om, det gjorde ikke noget. „Naa, Farvel, Madam.“ **Torkild Pederſen, Bodſkov,**

443. En gammel Smed fra Faarup i Sydſjælland kom en Gang i Retten i Vordingborg. Nu ſkraaede han noget Tobak og ſpyttede dygtig paa Gulvet. En Betjent ſkubbede en Spytbakke hen til ham og ſagde: „Værsgod, Kriſten Pederſen, der har du en Spytbakke.“ — „Tak, Tak, tuſend Tak, jeg er F. piſke mig ikke ſaa fornem, jeg kan godt ſpytte paa Gulvet.“
Student P. R. Hanſen, Kjøbenhavn.

444. En Bonde var kommen til Kjøbſtaden. Da Forretningerne var forbi, indbød Kjøbmanden ham til at ſpiſe til Middag med ſig og Familie. Manden, der ſkraaede dygtigt Tobak, ſpyttede ſtore Klatter paa det pæne Gulv. Fruen bad Pigen om at ſætte den ſkinnende blanke Meſſingſpytbakke hen foran ham. Han ſtødte den lemfældig bort med Foden. Hun ſatte den atter hen foran ham, men nu ſparkede han til. Da hun nu tredje Gang kom med den, ſagde han: „Hwis hon no it tår den blank Tengeſt a Væjen, ſå ſpøtter a miſſel liig neje i en.“ **S. P. Jenſen.**

445. En Mand ſiger til ſin Kone: „Da kan du tro, a har bandt over Kongen i Dag.“—„Men Gud bevares, Mand, ſaa kommer du jo galt af Sted.“—„Nej, du ſkal ſlet ikke være bange, bitte Kone, for der var ingen, der hørte det.“
Lærer Erikſen, D.-Haſſing.

446. En Mand i Niſſum ſagde ved et Selſkab: „Da kan I tro, a ſkjældte Præſten ud i Gaar, vi var ret blevne uklar.“ — „Hvordan turde du vove det?“ — „Jo, han hørte det ikke.“ **Povl Holm, Ulfborg.**

447. **En Mand var i Forhør og ſkulde vidne om noget,** en anden havde gjort i beruſet Tilſtand. Saa ſiger Dommeren: „Er du nu ogſaa vis paa, at han (den Anklagede) virkelig var fuld?" — „Ja, for det løb oven ud af ham."

Lærer Balling, Lindeballe.

448. Jens Bjødſtrup kjørte omkring med Limer og Rubber og Stryger og Fiſk. En Gang var han Skyld i, at Møllerens Karl i Fillerup faldt af Heſten, og ſaa blev han ſtævnet for Retten og ſkulde afgive Forklaring. Han ſagde da: „A var gaaet ind i nogle Buſke ved Vejen paa Naturens Vegne Da a ſaa begyndte at fyre paa, ſaa gav det et forfærdeligt Skrabalder, og ſaa blev Krikkerne rædde, og ſaa faldt Skideren af."

Jørgen Sørenſen, Batrup Mølle, Tiſe.

449. Borgmeſter Leyning i Ringkjøbing havde anholdt en Haandværksſvend, der ſad i en Vejgrøſt. Da han nu kommer op paa Vejen til ham, ſiger Borgmeſteren: „Lad mig ſe Deres Papirer." Han ſvarede: „Jeg har ingen, jeg bruger Fingrene."

Villads Lergrav.

450. Nogle Folk ſad inde ved en Fiſkehandler i Ringkjøbing, der hedder Dyrkjær, og fik nogle ſorte inden for Veſten, for Manden havde ogſaa noget Værtshus. Saa træffer det, at én af dem ſkal udenfor og af med noget Vand, og ſom han nu ſtaar der og vender Front ud til Gaden, ſkal det træffe ſig, at Borgmeſteren kommer ſpaſerende forbi. Han ſiger: „De maa ikke ſtaa der, det koſter en Krone i Mulkt." Den anden pasſer ſit, og jager helt rolig den ene Haand ned i Bugſelommen, haler en Tokrone frem og ſiger: „Værsgod!" idet han rækker den ud til Siden efter Borgmeſteren. „Ja, det var kun én Krone." — „Jo, tag den, for det kunde være, a kunde ſlaa en lille Sk.. ogſaa." Saa ſtak Borgmeſteren af.

Skovrider M. Holt, Paabøl.

451. En Bondemand kom ind til en Prokurator og vilde have en Stævning ſkrevet til en Mand, der havde ſkjældt ham ud. „Hvad har han da ſagt?" Ja, det var noget for-

færdelig ſlemt noget. „Har han kaldt Jer for en Tyv!“ Ja, det var meget værre. „Var det da en Kjæltring?“ Nej, det var meget, meget værre, det var ſaa ſlemt, at han kunde ſnart ikke ſige det. „Jo, det kan I godt.“ Nej, han var da kjed af det. „Det ſkal I ikke være, ſig det kun.“ Ja, han havde da kaldt ham en — Prokurator. Sagfører N. Poulſen, Randers.

452. I en Kjøbſtad var der to Toldbetjente, ſom hed Gris, den ene kaldte man den lille Gris, og den anden den ſtore Gris. En Gang havde en Bonde glemt at betale Told, eller Siſe, ſom det kaldtes, af en Tønde Ærter. Betjenten tog dem fra ham, det havde de Lov til, og da det var den lille Gris, der gjorde det, ſagde Bonden: „Ja, Ærter er ogſaa meget gode til en lille Gris.“ Hindholm. Mortenſen, Næſtelsø.

---

13. Hos Doktoren.

453. En Mand i Lønſtrup havde en Kone, ſom led meget af Tandpine. Saa vidſte hun ikke bedre Raad end at faa ſin Mand til Hjørring for at faa nogle Piller til hende. Han var ſtrags færdig til at gaa. Da han nu kom til Byen, ſpurgte han alle om Vejen til Pillemageren. Endelig viſte de ham til Lægen. Han bad nu Pillemageren meget flittig om Piller til ſin ſyge Kone. Lægen blev vred over denne Benævnelſe og gav den ſtakkels Mand et Par drøje Ørefigener. Han var nu ikke videre glad ved det, kom tilbage til Konen og gav hende en god Ørefigen, ſaa hun trimlede langt hen. Men den gjorde ſaa god Virkning, at Tandpinen forlod hende efter faa Dages Forløb. Konen blev da ſaa lykkelig, at hun ikke vidſte, hvordan hun ſkulde fornøje Lægen. Hun fik ſaa Manden til at gaa til Byen med en Oſt til ham. Manden overleverede den meget høflig og gav ham ſaa en Ørefigen, ſaa han bejſede bag over, med den Forklaring, at han kun havde brugt den ene Pille, der havde han nu den anden tilbage. Nik. Chr.

454. En Kone havde en heftig Tandpine. Der boede

en Doktor i Byen nærved, og Konen bad da ſin Mand om at tage hen til ham at hente Raad til hende. Manden kom ind til Doktoren, hilſte og ſagde: „Goddag, Hr. Kvakſalver! kan Hr. Kvakſalveren ikke give mig et godt Raad til min Kone for Tandpine?" — „Jo, jeg ſkal give dig Kvakſalver!" og dermed gav Doktoren ham en dygtig én under hvert Øre. Manden ſkyndte ſig ud og hjem og gav ſtrags Konen et Ørefigen, ſaa hun faldt ned af Stolen, hun ſad paa. Derved gik Tandpinen over, og Manden og Konen var begge to enige om, at han ſkulde tage hen og betale Doktoren eller i det mindſte takke for det gode Raad. Da han kommer ind til Doktoren, hilſer han: „God Morgen, Hr. Kvakſalver, nu ſkal De have Tak for den Medicin til min Kone i Gaar. Men hun brugte kun den ene, og her er nu den anden igjen." Dermed gav han Doktoren en dygtig Ørefigen. Niels Johanſen, Kirke-Værløſe.

455. En Mand var ved Doktor for hans Kone, hun var ſyg. Saa ſpurgte Doktoren ham, om hun havde Aabning. „Hwa—a!" Om hun kunde komme til Stols? „Hwa—a!" Om hun kunde ſidde? „Hwa—a!" — „Kan hun ſkide?" — „Ja, før a gik hjemme fra, ſked hun et Stykke akkurat ligeſom det Stykke Pølſe, Doktoren putter i hans Mund." Saa ſiger han igjen til ham: „Gaa hen paa Apotheket og kjøb et Klyſter og ſtop i hendes R..." Manden gik, men tog fejl og ſagde, da han kom derind: „Goddag Hr. Klyſterer, kan a faa en Apotheker og ſtoppe i min Kones Røv." Apothekeren bliver fornærmet og giver ham to Lusſinger, og ſaa render han af hjem med dem. Konen rejſer ſig op i Sengen og ſiger: „Hvad Raad fik du?" Saa giver han hende den ene Lusſing, og det ryſtede hende ſaa ſtærkt, at hun fik Aabning. Nu render han tilbage igjen til Apothekeren og vil tale med ham. Da han kommer, giver han ham den anden Lusſing og ſiger: „Hvad koſter den ene, for den hjalp godt?" Jens Povlſen, Tværmoſe.

456. To Venner, en Læge og en Tømrer, gik en ſildig Aften en Spaſeretur og opdagede en Ildebrand i nogen Afſtand.

Tømmermanden viſte derhen med Fingeren og ſagde til Lægen: „Kjære Ven, nu gror min Hvede.“ Han mente nemlig, nu blev der noget at fortjene ved at bygge nye Huſe. Men da han nu ſaa paa Branden og ikke paa Vejen, faldt han ned i Grøften og brækkede ſit ene Ben. Da ſagde Lægen til ham: „Nu tror jeg nok, min Hvede er moden!“

P. Klemmenſen-Pederſen, Holſted.

457. En Doktor kommer kjørende forbi en Fiſkers Hus, og han var i det ſamme i Begreb med at pikke uden for Huſet. Ligeſom Doktoren kommer, ſmider han nogle Skovlfulde Sand hen paa Pikningen. Saa ſiger Doktoren: „Nej, ſe til Fiſkeren, han ſkjuler hans daarlige Arbejde med Sand.“ Den anden ſvarede: „Ja, hvem ſkulde ejſen gjøre det. Det er ikke med mig ſom med Doktoren, han har Præſten til det, men a ſkal ſelv beſørge det.“

J. Kornerup, Egaa.

458. En Molbo kom kjørende med hans Kone og vilde hen til Lægen. Hun ſad ſtærkt indpakket paa Vognen og blev ſiddende der, mens Manden gik ind. Doktoren ſpørger ham ud om, hvordan hun havde det, og han fortæller det meget omſtændeligt. „Ja, det er en farlig Ting“, ſiger Doktoren, „jeg maa ſe Konen i hendes Hjem.“ Saa gjør han ſig færdig og tager med. Da de kommer hjem, ſpringer Doktoren ind og ſpørger: „Hvor er Konen?“ — „Hun ſidder ude paa Vognen.“ — „Men hvorfor ſagde De ikke, at det var hende?“ — „Nej, De ſagde jo ſelv, at De vilde ſe hende i hendes Hjem.“

Mads Rand, Kalvhave.

459. En fordrukken Skipper i Hoptrup gik hen til Doktoren med Anmodning om at underſøge hans Hals, da den viſt maatte være beſkadiget. Lægen gjorde det og forſikrede, at den fejlede intet. „Hvad“, tog han til at bande, „det er umuligt, for der er gaaet en hel Galeaſe med Takkel og Tovværk igjennem den.“

A. Ludvigſen.

460. Jens Tobieſens Kone i He var bleven ſyg, og Doktor Holſt fra Ringkjøbing blev hentet og ordinerede noget Vand til hende. Nogle Dage efter træffer de paa hinanden

inde i Byen, og ſaa ſiger Doktoren: „Naa, Tobieſen, hvordan gaar det med vor Moer?“ Han ſvarer: „Ja, hvordan gaar det, hvordan gaar det, hun æder ſkidt om Morgenen, og ſiden op ad Dagen ſaa drikker hun hendes Vand.“ — „Det er min Salighed godt, Tobieſen, lad hende bare blive ved at drikke hendes Vand.“ Mikkel Lavrſen, Ulſborg.

461. En Mand kom jævnlig ind paa Apotheket, og han var meget prutten med Priſerne, ſom Folk egentlig var i den Tid. Proviſoren og Drengen blev gale paa ham og lagde op med hinanden, at de vilde give ham noget at laxere paa, naar han kom næſte Gang. Saa ſkjænkede de ham en Dram og kom Pulveret deri. Han ſmagte og drak med Velbehag. „Den var ſku god“, ſagde han, „havde man endda haft én til af den Slags.“ De ſkjænkede ham nok én, og han drak og gjorde ſig godt til. Et Øjeblik efter fik han Kneb i Maven, griber ſin Hat og ſkynder ſig ud. Men allerede paa Trappen begyndte det at gaa for ham. Han foer omkring Hjørnet op i en Sidegade for at komme af Vejen, og der mødte han en Mand, der ſpurgte om Vejen til Apotheket. „Aa ja“, ſiger han, „det kan du nemt finde, for du kan bare følge det Spor der.“

Maren Pedersdatter, Kvisſel.

462. En Mand havde Diarrhé, og Konen fik flere Raad til Manden, men lige meget hjalp det. En Dag kom hun til en anden Kone og gav ſig i Snak med hende om dether. Saa ſiger den anden Kone, te hun ſkulde prøve at give ham noget Gaaſefedt. „Gaaſefedt, det bliver han værre af.“ — „Ja, prøv det da kuns.“ Hun gik ogſaa hjem og gav ham det. Men han blev jo meget ringere. Et Par Dage efter træffer hun den anden Kone igjen. „Hvordan har Peder det nu?“ ſiger hun. „Aa, han er æs ſali æs vær hær bæjer, han ſkidder ſali de reen Gaaſefedt.“ Lærer Mortenſen, Brændſkov.

463. Jeppe i Skræmſig hans Kone var falden og havde faaet Kravevenet i Stykker. Saa kjører han hende til Doktor Schytte i Bræſtrup, og han gav ham noget, han ſkulde

ſmøre hende i. Jeppe tillod ſig nu at ſige: „Hvad mon hun fejler, har hun ikke faaet hendes Hoved af Led, for hun kan ikke holde det lige?" Doktoren ſvarer: „Aa Snak, nej, viſt har hun ej." Jeppe kjører hjem, og der gik et Par Dage. Saa kjører han over til Karl Kragelund i Nim, der var Kvakſalver og Dyrlæge, og han gav ham ogſaa noget at ſmøre hende i. Jeppe ſiger det ſamme til ham, om hun ikke havde faaet Hovedet af Led. „Aaja, ſaadan noget", ſagde Karl. En Tid efter gaaer han over til Doktoren for at betale ham, og han vil have 4 Kr. og faar dem. „Hun havde lige godt faaet Hovedet af Led", ſagde Jeppe. „Aa Sludder, ſaa kunde Konen jo ikke leve." — „Ja, hun er nu lige godt kureret, men De har ikke kureret hende." — „Hvem ſaa?" — „Det har Karl Kragelund, og han ſagde, at hun havde faaet det af Led."

Lærer Pederſen, Føvling.

464. Der var en Mand i Stubberup, og han kom i Uſtand med hans Kone, ſom det ſker ſaa tit. Saa tog han Mangletrillen og ſlog hende over den ene Arm, ſaa den gik i Stykker. Han maatte nu kjøre til Doktoren med hende, og hun fik den forbundet, og han lovede at læge den. Da Doktoren var færdig, ſpurgte Manden ham om, hvad det koſtede. „Ti Daler." — „Ja, ſaa vil a betale for én Gang til, for det vil nok ſke en Gang mere, og ſaa har a betalt det." Dermed gav han ham ti Daler, for det han havde gjort, og ſaa ti Daler forud, naar han ſlog Armen i Stykker igjen. Men det ſkete ikke, ſiden gik alt godt, og der var ingen Ting i Vejen med Konen.

Johan Pingel, Ellidshøj.

465. En Mand kommer ind til Lægen og vil have Raad, hans Kone var ſyg, og han havde været der før. „Naa, hvordan ſtaar det ſaa med hende?" ſiger Lægen. „Ja, det er ſaa møj dejlig", ſiger han. „Jammen hvordan er det ſaa egentlig hun har det?"—„Ja, tu det er ſaadan ved jet Skandere-Mon."

Fru Olrik, Dalby.

466. En Mand kommer ind paa et Apothek, og ſaa ſtaar han og ſer ſig om. „Hvad har I i alle disſe Krukker?"

ſiger han. Ja, de havde da alle Slags. „Aa, lad mig ſaa faa nogle varme Kaal og et Stykke Flæſk til.“

Lærer M. Nielſen, S.-Bisſing.

467. En Dreng ringede en Nat paa et Apothek. Endelig kommer der én ud og ſpørger barſk: „Hvad ønſker du? Dreng!“ — „A vilde gjærne bede om Lakrits for fire Skilling.“ — „Kunde du ikke have ventet med det til i Morgen“, ſnærede Svenden arrig. „Jo“, ſagde Drengen, „kan det hjælpe Dem noget, ſaa kan a gjærne vente til i Morgen. Godnat!“

S. P. Jenſen.

468. En Mand fra Løgumkloſter-Egnen var ſyg og lod Doktoren hente. Han forordnede, at den ſyge ſkulde have en fette Huhnſuppe. Saa ſlagtede de en fed Hund, de havde, og lod ham faa Suppen af den. Kasper Jenſen, Gjærup.

469. Doktoren kommer ind til en Mand, der lider af Tandpine, og ſiger til ham: „Mads, du ſkal ha' to Igler.“ Da Doktoren er gaaet, ſender Mads Bud efter Iglerne paa Apotheket, og han klemmer paa den ene og faar den til Livs, men den anden faar han Konen til at vende et Par Gange i Panden. Da Doktoren atter kommer og ſpørger, om han har benyttet Iglerne, ſiger han: „Jo, den førſte, den var haard, Hr. Læge, men den anden ſkred nogenlunde, for a fik An' Marie til at brunſe den lidt i Panden.“

470. En Doktor kommer kjørende og kommer ind til en Mand, ſom har ondt i Maven og klager ſig jammerlig. Doktoren ſiger: „De kan jo tage noget amerikanſk Olje.“ — „Aa, de ka it hjælp nood, Hr. Doktor, a hår drukket en hiel Pæl.“ — „Jammen ſaa kan De jo tage lidt engelſk Salt.“ — „Å, de ka hæller it hjælp nood, a hår ſnåe ædt et hal Fjærrengkar.“—„Jammen ſaa ſkal De ſpiſe nogle Svedſker og ſaa blive ſiddende ganſke rolig i Deres Stol, indtil jeg kommer tilbage.“ Da Doktoren kom tilbage fra Turen og kom ind til Manden, ſad han glædeſtraalende i Stolen. Saa ſpørger han jo til hans Befindende. „Jow tak, no hår a et gåt, faar ſad æ Sweſker i mæ, å no ſedder a i æ Sweſker.“ 469-70. Anderſen, Stensballe.

14. Under Ruſen.

471. En Karl, der holdt vel meget af de vaade Varer, ſagde en Gang: „Mi Mower ſæjer: hold, hold; men a ſæjer: hæld, hæld!" **Lærer Balling, Lindeballe.**

472. En beruſet Mand laa i Grøften og hørte ſin Flaſke klukke, idet Brændevinet løb af den. Saa ſiger han: „Ja, jeg hører nok, du klager dig, men jeg kan ſaamænd ikke hjælpe dig." **Cand. L. P. Sørenſen, Kjøbenhavn.**

473. Mikkel Tykhøjt ſkulde gaa op ad en Bakke, og en Læjle, han gik med paa Nakken, fik Overvægten, ſaa han maatte lade den falde, hvis ikke var han ſelv ſtejlet om. Den trillede et Stykke ned ad, og Tollen gik af, og ſaa ſagde det i den: „Kluk, kluk!" Da Mikkel hører det, ſaa ſiger han: „Ja, a hører nok, du tal', men a kan Dæwlen ſtøde ſig i mig ikke redde dig." **Lærer Balling, Lindeballe.**

474. En Mand vilde gaa ned i en Grusgrav for at arbejde der nede. Da han nu kom halvvejs ned, ſaa faldt hans fyldte Brændevinsflaſke ud af Lommen, idet han næſten maatte kravle frem, og den trillede ned foran ham. Saa gik Proppen af, og da raabte Flaſken: „Kom, kom, kom, kom!" (her efterlignes Lyden af Flaſkens Kluk). Hertil ſvarede Manden: „Ja, jeg ſkal nok komme, naar bare du vil give lidt Tid, men du render jo meget for ſtærkt til, at jeg kan naa dig."
Cand. L. P. Sørenſen, Kjøbenhavn.

475. Der var en Mand, ſom gik hen ad en Vej med en Brændevinskrukke fuld af Brændevin. Saa kunde han ikke modſtaa Friſtelſen, men ſmagte af og til paa Varerne, og hver Gang kluklede Krukken. Til ſidſt bliver han jo fuld, og da han ſaa ſkal ned ad en Bakke, falder han om og triller hele Vejen ned. Men Krukken triller jo med, og derved gaar Tollen af den, ſaa Brændevinet løber ud, og alt ſom det løber, ſaa klukker det i Krukken. Saa ſiger Manden: „Ja, du klukker nok, bitte Krukke, men a kan ikke hjælpe dig, a har hjulpet paa dig ſaa længe, a kunde." **Lærer Lind, Gulleſtrup.**

Den Slags Krukker ſer man nu kun ſjælden hos Bønderne. Klukkene fremkommer jo ſom bekjendt, naar Brændevinet, ved at Flaſken bliver hældt, løber fra Bunden op i Ovret gjennem de ſem Rør, hvoraf de fire ſidder hver i ſit Hjørne og det ſemte i Midten.

476. To fulde Mænd, der fulgtes ad, ſkulde begge hen paa Naturens Vegne. For at ſtøtte hinanden ſatte de ſig paa Vejen med Ryggene ſammen. Hvordan det nu gik og ikke gik, fik den ene Held til at tabe ſit i den andens Bugſer. De mærkede det ikke og gik hver til ſit. Næſte Morgen fandt imidlertid den enes Kone, at Manden kunde have godt af at faa ſine Bugſer renſede, og gav ſig da i Lag med det. Men da hun ſaa rigtig efter, udbrød hun: „Nej, nu har a pinnede aldrig kjendt Magen, du fik Kaal til din Onden i Gaar, og ſaa har har du endda Ærter i dine Bugſer i Dag.“

J. Kr. Nielſen, Grindſted.

477. Jeppe Dige og Jens Brusgaard er begge fulde og gaar hen ad en Vej. Da kommer det paa Jeppe, at han ſkal i Forretning. Ja, ſaa ſkal Jens ogſaa, og de knapper ned og ſætter ſig med Ryggen mod hinanden. Men nu liſter Jens ſig til at trække Jeppes Bugſer over imellem ſine Ben, og nu gjør de i dem begge to. Da de er komne op igjen, ſiger Jeppe: „A troer, a har ſk… i mine Bugſer.“ — „Det har a ogſaa“, ſiger Jens, og det var jo Sandhed, han vilde ikke narre ham, men havde alligevel gjort det. J. Bærtelſen, Braa Højſkole.

478. Der var en Smed, der var ſaa meget en ordentlig Smed, og han havde aldrig været ſvirende. Endelig havde det taget fejl for ham en Aften, te han var bleven fuld. Da han kom ſaa hjem, vilde han være ſaa forſigtig med at gaa i Sengen, te Konen ſkulde ikke mærke det. Men ſaa vendte han ſig fejl i Sengen, og der kom hans Næſe til at ligge ved hendes R… Nu er det jo ſomme Tider, te Fruentimmerne de vil ſ.. i Søvne, og ſaa ſiger hun: „Pyppyp!“ — „Hør, Maren“, ſiger han, „du ſkal ſnakke rele, vi er jo ene to.“ Men det blev nok en Gang. „A ſiger dig, Maren, ſnak rele, ellers bliver a vred.“ Men det blev tredje Gang, og ſaa blev han jo vred.

Saa vilde han ſlaa hende paa Kinden, men der ſlog han hende jo paa et andet Sted, og hun blev ſaa forſkrækket, te hun p...e en bitte Gran. „Ji føj, Maren, det vilde a ikke have gjort, nu bløder din Næſe, men du kunde jo have ſnakket rele, ſaa havde a ikke ſlaaet dig.“ Saa vaagnede hun, og nu mærkede hun, te han var fuld. **Frands Damgaard, Aakjær.**

479. Slump-Søren Peter var Muſikant og vilde gjærne have ſig en ſtor Dram. En Gang han havde været henne at ſpille og var bleven lidt beſkjænket, kom han paa Hjemvejen forbi en Vejrmølle, ſom tyktes ham tydelig at ligne hans Kone Abelone. Med udbredte Arme gik han den i Møde, idet han raabte til den: „Min ſøde bitte Kone! kommer du nu i Møde med din Mand? Ja, a kan ogſaa godt behøve det i Aften.“

Mikkel Sørenſen.

480. En Pottemand havde været ude at ſælge et Læs Potter, men ſaa i Glæden over at være bleven dem alle ledig, havde han faaet ſaadan temmelig meget over Tørſten. Da han nu kjører hjem ad, er han ſaa uheldig at vælte, og det gaar ſaadan til, at han kommer til at ligge lige under Vognkaſſen. Heſtene var bleven fri for Vognen, og de gaar hjem. Han ligger nu og ſlipper i Søvn under Vognen, og da Heſtene kommer hjem, vaagner Konen, og hun bliver jo forſkrækket ved at ſe dem og faar travlt med at komme ud og lede efter Manden. De havde en lille Hund, og den tog hun med ſig. Ikke ret langt fra Gaarden opdager den Vognen og ſpringer op paa den og giver ſig til at gjø hæftig. Ved den Allarm vaagner Manden og raaber: „Mett' Mari, Mett' Mari, du ſkal op, æ Hund er o æ Loft.“ **Lærer Madſen, Brande.**

481. En Mand var budt til Barſelgilde hos hans Nabo, men da han ikke var rigtig raſk, vilde han ikke tage afſted, inden de fleſte af Gildesfolkene var dragne til Kirke med Barnet, og ſaa kunde han jo ſpiſe Frokoſt med Forgangsfolkene. Han kommer ſaa til Stedet og faar noget i Livet, og da han er færdig med det, ſaa vil han gaa hjem igjen. Men da han ſaa kommer hjem i hans Forſtue, falder han der. Hans vogsne

Datter, der er hjemme, iler ud i Forſtuen, da hun hører Larmen, og da hun nu ſer ham ligge der, udbryder hun forſkrækket: „Men Herregud, Faaer! er I da bleven ſaa ſyg.“—„Ja, det maa a nok være“, ſvarer han, „for æ Brændevin kan det ikke være af, vi drak et ſmåle øwer en Påt hwerre, å de véd a da, de kan et gjør mæ nåt.“ Lærer Madſen, Brande.

482. En fuld Svend kom en Aften ind i en Smedje, ſmed ſig der i et Hjørne og blev liggende. Om Morgenen, da hau vaagnede, var Smeden og hans Folk i fuldt Arbejde, og der var ſaadan en Røg og Ild der inde. Saa troede han, at han var i Helvede, og udbrød: „Jeg troede, den Onde lyne mig, nok, jeg kom der.“ Maren Jensdatter, Lørslev.

483. En Kone var til Gilde, og ſaa var hun ſaa ſtolt af, at hun kjørte med hendes Svoger. Da dc kjørte hjem, var hnn bleven fuld, og ſaa ſad hun bag i ſaa lykkelig og glad og ſagde til alle dem, der kom forbi: „A åger mæ ’ni Swawer.“ Men idet de kjører over en Forhøjning, er det ſaa uheldigt, at Vognen giver et Skump, og Ageſtolen glider bag ud og bliver ſtaaende paa Vejen. Svogeren lægger ikke Mærke til, at han har tabt hende, og kjører videre. Hun ſidder nu der, og hver Gang der kom nogen forbi, ſaa raabte hun helt ſjæleglad og nikkede: „A åger mæ mi Swawer!“

Madam Kirſtine Andreſen, Tobbjærg.

484. En Dag, da Præſten Gjellebøl fra Ringive kom ridende fra Gadbjærg, ſaa han en bekjendt Dranker liggende i Grøften. Saa raaber han til ham: „Har du nu atter faaet for meget!“ Manden rejſer ſig paa Albuerne og ſvarer: „Hr. Paſtor, a har tiere faaet for lidt end for meget.“

Lærer Balling, Lindeballe.

15. I Værtshuſet.

485. Det var langt ud paa Aftenen, da en Skrædder kom til en Kro og fik Værtens ſidſte Enſpænderſeng at ligge i. Længere ud paa Natten blev Værten banket op, det var en

Slagter, der da inderlig gjærne vilde blive over. Nu var Skrædderen den ſimpleſte af alle de loſerende den Nat, og Værten gik til ham og ſagde, at han endelig maatte lade Slagteren ligge hos ſig. Det ſyntes han nu paa ingen Maade om, men Værten ſagde, at det kunde ikke nytte, han gjorde Anſtalter, for han ſkulde give Plads. „Ja, ſkal jeg, ſaa ſkal jeg“, ſagde Skrædderen, og han hummede ſig da ind ved Væggen. Nu vilde Slagteren gjærne ſlaa en lille Slubber af, men den anden lod, ſom han ſov, og lidt efter ſnorkede han. „Ja, vil du ikke ſvare, ſaa kan du lade være“, tænkte Slagteren, og han lagde ſig til at ſove, men han var næppe falden hen, før Skrædderen træder ham nederdrægtig med Spark over Skinnebenene, idet han ſamtidig ſykkede vældigt med Tungen, ſom om han var oppe at ride. „Hvad er det dog for et Spektakkel, du holder?“ ſagde Slagteren. „Aa, om Forladelſe“, ſagde Skrædderen, „jeg ſkal ſige dig, jeg har i mine unge Dage været Huſar, og nu drømmer jeg ſaa tit om det.“ — „Naa, ſaadan“, ſagde Slagteren, og nu lagde de ſig til at ſove igjen. Men Skrædderen havde ſat ſig i Hovedet, at han vilde gjøre den anden ſaa kjed af det, at han ſkulde ſtaa op og gaa ſin Vej, og da Slagteren var lige ved at gaa der hen, hvor man ler ad Folk, begyndte Skrædderen igjen paa ſine Kunſter, og meget værre end før. „Saa, lig dog ſtille“, ſagde Slagteren. Ja, det lovede Skrædderen ogſaa, og nu laa han længe ſtille, til han troede, Slagteren ſov, ſaa ſtod han op og lod, ſom han forrettede et lille Ærende, og liſtede ſig til at tage ſine Støvler paa. Nu ſkulde Slagteren rigtig have, men han havde godt lagt Mærke til alt, hvad Skrædderen havde gjort, og liſter ganſke ſtille ſin Kniv ud af Benklæderne, der laa paa en Stol ved Sengen. Lidt efter gjorde Skrædderen de førſte Tegn til et rædſomt Ridt, men nu raabte Slagteren ſom i Drømme: „Skal jeg ſaa have Kalven for de fjorten Mark, ſaa mærker jeg den!“ og dermed ſnittede han Skrædderens ene Øre af, ſtod op og gik ſin Vej, idet han ſagde: „Aa, jeg drømmer ogſaa ſomme Tider ſaa fælt.“

Henrik Pederſen, Maribo Amtſtue.

486. En Gang kom to Handelskarle ind til Jegsen Kro og forlangte Kaffe. Krokonen bragte Kaffen, ſom uheldigvis var bleven tyk, og Handelskarlene klagede derover. „Ja", ſiger Krokonen, „det er jo det tykke, ſom koſter Pengene", for det har Folk for et gammelt Mundheld. Handelskarlene gjemte nu dette bag Øret og lod Grumſet ſtaa. Da de blev færdige til at gaa, vilde Krokonen have Betaling for Kaffen, men de mente, at naar det var det tykke, ſom koſtede Pengene, ſaa havde de ikke faaet noget at betale for. Mikkel Sørenſen.

487. En rejſende kom til Buſtrup Kro og fik en Kop Kaffe, der var temmelig tyk. Da han beklagede ſig derover, ſagde Værten: „Ja, det er det tykke, der koſter Pengene." — „Ja Tak, ſaa er det ſaa meget godt", ſagde den rejſende, og ſaa gik han uden at betale. Lærer Pederſen, Durup.

488. „Ja, er I ikke andet end Borgmeſteren fra Kjøge, ſaa ſlukker jeg det ene Lys", ſagde en Vært, der paa ſit Spørgsmaal til en fremmed om, hvem han var, havde taget dennes Svar: „Borgmeſteren fra Kjøge" for Borgmeſteren fra Kjøbenhavn, og derover ladet ſin Kone tænde to Lys. Da det kom til videre Forklaring, ſaa han ſin Vildfarelſe og ændrede, ſom vi har ſet, ved ſine Foranſtaltninger. H. Br.

489. En Mand kommer ind paa en Beværtning og forlanger Suppe. Den faar han, men de glemmer at lægge Ske til ham. Han ſiger, at han kan ikke ſpiſe Maden. Opvarteren gaar ſaa hen og giver ham en anden Portion. Nej, han kunde ikke ſpiſe det endnu. Saa gaar Opvarteren ind til Værten og ſiger, han véd ikke, hvad han ſkal gjøre ved den Perſon. Værten gaar da ind til ham og ſpørger, hvorfor han ikke kan ſpiſe Suppen. Nej, for det der var ingen Ske. L. Sørensd.

490. En forbrukken Haandværksſvend, der arbejdede ved Iſtandſættelſen af Svoſtrup Kirketaarn, faldt under Arbejdet ned fra det højeſte af Taarnet uden at tage ringeſte Skade. Da de andre Svende, der ogſaa arbejdede paa Taarnet, kom ned til ham, der var ſtyrtet ned, ſagde han: „Det gik i en ſaa-

dan Fart, at havde der været 116 Kroſteder paa Turen, havde jeg F. rive mig dog ikke kunnet faa Tid til at komme ind i et eneſte.“ J. Jenſen, Reſshale.

491. En Mand kom ind i et Hus og begjærte Natteleje. Ja, de havde kun én Seng, og Sengeklæder kunde han heller ingen ſaa af, men vilde han ligge paa Bænken, ſaa fik han jo at blive. Da de havde lagt ſig til Ro, ſlaar Manden en Sk.. og ſiger: „Der har du en Overdyne.“ Konen ſlaar én og ſiger: „Der er en Underdyne“, og ſaadan blev de ved og ſkaffede ham en hel Sengs Klæder. Lidt før Dag rejſer den fremmede ſig og ſiger: „Nu ſkal I have Tak for Husly og for Sengeklæderne. Dem har a lagt i en Dynge paa Bordet.“ Da de kom op, fandt de der en pæn Dynge. Chr. N. Bech.

16. Under Gjæſtebud.

492. Der var en Mand, der var ſaa forſkrækkelig graadig til ſin Koſt. Nu traf det, at han kom til Gilde og tog da godt for ſig af Retterne. Men naar Kjødet var pillet af Benene, lagde han dem paa ſin Sidemands Tallerken. Da Maaltidet var forbi, ſiger han til den anden: „Der kan man ſe har ſiddet en graadig Karl, ſaa mange Ben han har pillet.“ — „Aa ja“, ſvarede den anden, „det kan man nok ſe, men man kan ogſaa ſe, at der har ſiddet en Hund, for han har ædt Benene med.“ Lars Frederikſen.

493. En Kone ſagde en Gang til ſine Gjæſter: „No ſka I ta jæ nued ow et, få vi æ et kommen ſammel få audt.“
Søren Hanſen, Skjellerup.

494. Et Sted var der Selſkab, og de ſkulde have en ſtegt And. Saa kommer Pigen ind for at ſpørge Madmoderen, hvordan hun har at forholde ſig med den, men vil jo ikke nævne, hvad hun vil have Beſked paa, og ſaa ſiger hun: „Naar Vedkommende er ſtegt, ſkal den ſaa paa en Lerken?“
Wilhelm Udeſen, Ammidsbøl.

495. I et Selſkab, hvor Gjæſterne ikke kjendte ſynderligt til hinanden, opſtod der en Pavſe i Samtalen, men en ſelvtilfreds Bondekone fandt paa det forløſende Ord, idet hun med høj Røſt ſpurgte Værtinden: „Vil jer Kok pink, for wår vel ſomti.“ Mikkel Sørenſen.

496. Det var nede i Fjerritslev-Egnen paa en ſtørre Gaard, der en Aften var ſtort Selſkab. Fruen ſtaar da inde i Salen i livlig Samtale med Gjæſterne. Mens hun nu ſtaar allerbedſt, kommer der en Vind fra hende, og ſaa begyndte Selſkabet at fniſe. Konen bliver meget ſkamfuld og rødmer. Samtidig var Stuepigen et Ærende inde i ſamme Sal, og da hun kort efter kommer ud i Kjøkkenet ſammen med Fruen, begynder denne at ſkjælde hende ud og ſiger: „Din uforſkammede Tøs, kunde du ikke have været ſaa opmærkſom imod mig og gaaet hen og bedt Selſkabet om Forladelſe for den Sk.., jeg ſlog.“ Lidt efter, da Fruen er kommen ind igjen, kommer Pigen ogſaa ind i Stuen og ſiger: „Den Sk.., ſom Fruen ſlog, ſkal a nok tage til mig.“ Lærer Søgaard, N.-Nisſum.

17. Paa Markedet.

497. Der var to Stoddere, der traf hinanden paa Ulfborg Marked. Den ene ſiger: „God Dag, Mads!“ den anden „God Dag, Pæjer.“ — „Herre Gud, er du gamle Mand kommen her ud til Marked.“—„Ja, a er.“ — „Du er da kjørende her ud.“ — „Nej, a er ikke.“--„Er du da gangende her ud?“ — „Nej, a er min Sæl ikke.“ — „Er du da ridende her ud?“ — „Nej, a er min Sæl ikke.“—„Men hvordan er du da kommen her ud?“—„A er hverken kjørende eller ridende eller gangende her ud, men a er trækkende her ud med min ſorte Ko, og hende har a faaet ſolgt.“ Jens Kriſt. Søgaard, Ulfborg.

498. Der ſtod én paa Lund Marked med et Telt, og han raabte paa Folk, de ſkulde komme derind, han havde meget a ſælge, og han raaber op. Blandt andet havde han da

ogſaa Loppepulver. I det ſamme kommer der en gammel Kone forbi Teltet, og ſom hun lige kommer forbi, hører hun ham raabe om dether. Saa gaar hun lige tilbage igjen og ſiger: „A tykte, han ſagde, han havde Loppepulver at ſælge.“—„Ja, Mo'r, jeg har ægte godt Loppepulver, vil hun have noget?“—„Ja, hvordan ſælges det?“ — „Hun kan faa for to Skilling, fire Skilling og otte Skilling, ligeſom det behager hende.“ — „Ja, lad mig da ſaa faa for fire Skilling, a er da ſaa ilde faren af Lopper, de render ſaadan paa mine Laar.“ Saa faar hun ogſaa noget i et Kræmmerhus, a véd ikke, hvad det var. „Værsgo, Moer, her er for fire Skilling.“ Saa tager hun det, takker og betaler og gaar ſin Vej. Da hun kom udenfor, kom hun i Tanker om, hun vidſte ikke, hvordan Pulveret ſkulde bruges. Saa gaar hun tilbage og ſiger: „Men hvordan ſkal a bruge det Pulver?“—„Det ſkal jeg ſige hende, Moer, naar hun faar fat paa en Loppe, ſaa tager hun den med de to Fingre i Nakken, ſaadan at den gaber, og ſaa tager hun en lille Smule paa en Knivsod og putter i Munden paa den, ſaa ſtøvter den ſtrags.“ — „Ja tu, ſaa kunde en da jo lige ſaa goht knække den.“—„Ja, det kan hun ogſaa, Moer.“ M. Ottoſen.

Sideſtykke her til findes foran ſom Nr. 245.

499. En Bondedreng, der havde for Skik at le, naar han ſaa andre Folk le, kom en Gang til et Marked. Da han kom ind paa Markedspladſen, ſaa han en Flok Menneſker, ſom ſtod og keg paa ham og lo. Drengen giver ſig da ogſaa til at le. „Hwa grende do ad?“ ſiger de. „A grende ad de, I ande grende ad.“—„Jammen vi grende ad, te di Nies æ ſnotte.“

Jens Kr. Jenſen, Løjenkjær ved Aſſebrup.

18. Tiggere.

500. En Stodder kom ind i et Værtshus og ſatte ſig ved den nederſte Bordende og bad om lidt i Guds Navn. Tre muntre Fyre i ſamme Stue lagde Mærke til, at han ikke kunde holde ſig ſtille et Øjeblik, men ſkuttede ſig uafladelig. De tænkte

derfor, ſom ſandt var, at han maatte have en ſtørre Beſætning, og bød ham en Mark, hvis han kunde ſidde helt ſtille et Kvarter. Han tog imod Væddemaalet, men da han havde ſiddet et Par Minutter, begyndte de at træde ham forbandet, og han indſaa, at han ikke kunde nære ſig. Saa begyndte han paa en Fortælling. „Aa ja, hvad ſkal man ſige, det blev ſaa mænd ikke ſunget for min Vugge, at jeg ſaadan ſkulde gaa omkring, for min Fader han var General, det er baade viſt og ſandt. Herre Gud, jeg kan ſkam ſe ham endnu lige ſaa grangivelig, hvordan han ſaa ud, naar han var i ſin Stads. Han havde en Stjærne her paa Bryſtet (med det ſamme ſlog han ſig paa Bryſtet og gned ſig dygtig paa Stedet), og den ſkinnede, ſaa det var farlig. Og ſaa havde han et Bælte om Livet (her ſkurede han ſig om Bælteſtedet), og det var af det bare Guld. Og paa Agslerne, der var en Billet paa den Agsel, ja, der var da ogſaa én paa den anden, kan jeg tro (her kløede han begge Skuldrene med det ſamme). Men I ſkulde have ſet, ſikken en Sabel han havde her ved Siden (nu filede han ſig godt ved den venſtre Side), den ſkinnede ſom Sølv.“ Saaledes blev han nu ved, indtil Kvarteret var gaaet, hvorpaa han bad om ſin Mark. Der blev vel indvendt, at han ikke havde ſiddet helt ſtille, men da han havde baaret ſig ſaa ſnildt ad, fik han Pengene alligevel.

500—501 Anton Nielſen.

501. En Stodder, ſom havde tigget ſig en hel Poſe fuld, kom om Aftenen ved Solnedgang til en Vanding ved Vejen. Her ryſtede han alt ſit Forraad ud i Græsſet og ledte det bare Brød fra. Saa gik han hen til Kanten af Vandet og ſtrittede det ud med de Ord: „Plump, lille Stykke Brød!“ naar det var lille, og: „Plump, ſtore Stykke Brød!“ naar det var en ſtor Stump. En Mand, der kom gaaende paa Vejen, ſaa det, liſtede ſig ſagte bag ved ham og ſkod ham hovedlojs ud i Vandet med de Ord: „Plump, ſtore Stykke Stodder!“

502. En fattig Dreng var en Aften ude at tigge. Da blev han ſaa bange for ſin egen Skygge, at han troede, det var Fanden, og ſagde: „Aa, hjærte Faaer, aa hjærte Fanden,

lad mig gaa, jeg er Maanſes den lille Kriſten, der har været ude at tigge og er kommen for ſent." Nik. Chriſtenſen.

503. En Mand gik omkring og tiggede til hans Hus. Et Sted, hvor han kommer ind, ſiger Folkene: „Hvad Tid er dit Hus brændt?" — „Ja, det er ikke brændt endnu", ſvarede han, „men paa Torsdag ſkal hun flamme." Povl Holm, Ulſborg.

504. En Mand gik omkring og ſamlede Penge til Ildebrand, og ſagde, at han ikke kunde evne at bygge ſig et nyt. „Hvornaar brændte dit Hus?" ſpurgte de ham ſaa. Der til ſvarede han: „Hun er ikke brændt endnu, men om Gud vil, ſkal hun gaa paa Tirsdag." Lorents Nielſen, Martofte.

505. Der er en Gaard her ovre i Hove, der hedder Reſhale, men i daglig Tale kaldes den Røvhåål. Der var to Familier i den, én i hver ſin Ende af Salſen. Saa gik der en fattig omkring og betlede, og da de ſpurgte ham om: „Hvem af de to Koner ynder du bedſt derovre i Røvhåål?" ſvarede han: „Aa, det véd a ſaamænd ikke, for de er ſnart ens i begge Ender." Jens Kriſtian Søgaard, Tørring.

506. Per Fææl i Asdal boede i et jordløſt Hus. Karlen fra Gaarden ved Siden af gik hen og hældte Vand tre Gange ned gjennem Skorſtenen i hans Vandgrød. Han kan ikke forſtaa, hvordan de er blevne ſaa bløde, og ſmider det hele paa Aſkegraven med de Ord: „Aa, lig ſaa der din Helvedes Bladder!" Lærer Mortenſen, Brændſkov.

507. En gammel Ungkarl, Jens Andreſen fra Døſtrup, der levede for mange Aar ſiden, gik omkring og bjærgede Føden ved at tigge. Han var alle Steder ſaa godt kjendt, at de ikke kunde lukke for ham. Et Sted, hvor han havde liſtet ſig ind, havde de ſlagtet, og der fandt han Pølſe og Grever og gav ſig til at ſtege det. Men ſaa foraad han ſig, og nu bad han den Bøn: „Iſlergrøwer, Tallegrøwer å ande goi Grøwer, gi Rom, gi Lyw, gi Lær i Vorherres Jesſu Kriſti Navn."
Kr. Lavtrup, Geſtrup.

508. „Den ſkulde du have givet ham igjen", ſagde en

Sjover til ſin Kammerat, der fortalte ham om en Ørefigen, han havde faaet. „Nej, det kunde jeg jo ikke, men jeg gav ham F. t. m. en anden, der var lige ſaa god.“ H. Br.

509. „Tow å trej æ fæm, ta du dæm, ſyv å ni æ ander fæm, dem tar a, å ſå bløw dær en bitte Koen teøwers, dem tar a, for a ſkywt ſå liggele.“ Anua Ludvigſen.

19. Fiſkere og Matroſer.

510. To Fiſkere havde været i Land og ſtukket lidt rigelig paa de vaade Varer. Da de omſider kom i Baaden, ſmed de ſig hver i en Ende af den, efter at de førſt med ſtor Møje havde faaet Sejlet ſat op, og der laa de ſaa. Saa ſiger den ene: „Nu ſkjær hun godt, Per.“—„Ja, hun ſkjær godt, Lars“, ſagde den anden. Efter en længere Pavſe ſiger Per: „Hun gynger ſlemt, Lars.“ – „Ja, hun gynger ſlemt, Per.“ Efter nok en Pavſe ſiger Lars: „Jammen du fik da vel kaſtet los, Per.“ — „Nej, jeg gjorde ikke, Lars.“ — „Jammen Dod og Plave, ſaa ligger vi jo og driver ved Pælen endnu.“

Fra Falſter. Cand. L. P. Sørenſen, Kbh.

511. To Skagboere var komne til Hals med Fiſk. Der er en lang Bro ud i Vandet, og den binder de ſaa deres Baad til. De laa nu ved den øſtre Side og fik deres Fiſk ſolgt, kom derefter op i Byen og fik ſig noget i Hovedet. Det blev Aften for dem, og ſaa vilde de nu til at hjem, da de godt kunde finde Vejen i Mørke. Den ene ſiger: „Sæt du nu Sejl til, Per, ſaa hænger a Roret.“ Per hejſer Sejlet, og Jens gjør Roret i Stand, og ſaa ſejler de. Da de har ſejlet en Tid, ſiger Per: „Naa, hvordan gaar det, Jens?“—„Åå, hun ſkjær gåt gaj æfuer.“ — „Da drondter hun åsſe gåt ætter æbag.“ De ſejler vel en Times Tid, ſaa falder de i Søvn. Da de vaagner, har det klaret lidt op, og de ſkal til at ſe dem omkring. Saa ligger de ved Hals Bro endnu, for de har glemt at løsne Baaden. C. Brøgger.

„Gaj“ er en Talemaade, der jævnlig forekommer.

512. To Fiſkere, der var blevet noget beſkjænkede, ſkulde til at ſejle hjem fra Kjøbſtaden. „No ſka vi te'n, Lavs", ſiger den ene. „Ja, de ſkal vi", ſiger den anden. „Ka do hæjs Fokki, Lavs." Det gjør han og ſaa ſætter de dem jo ned i Skibet. „No goer hon ſå jævns hæn", ſiger den førſte, „no ſkyder vi hæjſen en gowe Fårt, Lavs." Den anden kunde lige overkomme at ſige ja. „No løjer hon pinnede å ijæn, Lavs, do hår kaſtiſe it kåſt los, Lavs." — „Næj, de hår a glæmt." — „Så legger vi Søren hænte mæ ve Pæli ino." Og ſaadan var det ogſaa, de var ikke komne af Stedet.

Madſen-Mygdal, Tarum.

513. Naar Havfolkene ſaa et Skib, der var kommet vel nær til Land, ſtod de paa Stranden og ſaa efter det og ſagde: „Den kan ſaa mænd ikke redde ſig, om den end var den eneſte Sejler paa æ Hav." Men naar den ſaa kom længere ud, gik over Stag og undgik Faren, ſagde de: „Nu til Helvede med den, ſaa reddede den ſig alligevel."

514. Havboerne er gudfrygtige Folk, og naar der kommer et Skib for nær til Land, ſaa ſiger de: „Wårhæær bewåer æ Skiv å æ Menniſker, dær ær o-en, mæn ſkal en ſtråånd, ſå la en ſtråånd i wå Strååend. Men hvis den ſaa driver for langt ſønder paa med Nordveſtvind, ſaa ſiger de: „Næjj, no ræjjſer en Fanden gåååle mæ ſønden ud." Krogh-Jenſen, Holſtebro.

515. En Mand, ſom ikke kjendte Sømandsſproget, kom om Bord paa et Skib, juſt ſom man holdt Maaltid. Dette kaldes om Bord at ſkaffe. Skipperen ſagde til Manden: „Skaf, ſkaf!" og han tænkte: „Hvad ſkal jeg ſkaffe?" Men da Skipperen blev ved at opfordre ham til at ſkaffe, ſaa Manden ſig omkring og fik endelig Øje paa en ſtegt Gaas, der ſtod paa en Hylde, og ſom Skipperen nu havde gjemt for ſin egen Mund. „Saa ſkal jeg dog nok ſkaffe noget", tænkte han, tog Gaaſen ned og ſatte den paa Bordet til Skibsfolkene, hvilket viſt nok var en Streg i Skipperens Regning. Lærer Hanſen, Faardrup.

516. En Dreng her fra Samsø var ſom ſaa mange

kommen til Søes og foer ſom Kok. En Aften de laa ved den aabne Kyſt, havde han gjort Jollen faſt, men om Natten drev den bort. Nu var gode Raad dyre. Da han næſte Morgen kom ned til den gamle, ſagde han: „Kan en Rundtorn og et Halvſtik holde, Kapitain?" — „Ja, Dreng", ſagde Skipperen, „det kan holde ſelve Fanden." — „Naa, ſaa er Jollen værre end Fanden, for den er gaaet i Nat." A. Pederſen.

517. En Herre kom forbi en Matros paa Gaden, Saa henvendte han følgende Bemærkning til ham: „Jeg ſkal fortælle dig noget, der er temmelig paalideligt. Om otte Dage er Skoven viſt grøn." Matroſen planter nu ſin Næve temmelig faſt ind i Herrens Anſigt og ſiger: „Det er ogſaa paalideligt, at i Morgen er dit Øje blaat." N.-Sundby.

518. En Kjøbmand ſpørger en Matros ad, hvad hans Fader havde været. Matroſen ſvarede: „Han var Sømand." K.: „Hvor døde han?" M.: „Han druknede." K.: „Og Deres Faders Fader, hvad var han?" M.: „Ja, han var ogſaa Sømand." K.: „Hvor døde han?" M.: „Han druknede ogſaa." K.: „Hvordan tør De ſaa blive ved at ſejle, naar baade Deres Fader og Bedſtefader er druknede?" M.: „Hvad var Deres Fader?" K.: „Han var Kjøbmand." M.: „Og Deres Faders Fader, hvad var han?" K.: „Han var Kjøbmand." M.: „Hvor døde de?" K.: „De døde begge to i deres Seng." M.: „Naar begge Deres Formænd er døde i Sengen, hvordan tør De ſaa hver Aften gaa i Sengen?" Søren Nielſen. Skjold.

20. Haandværksfolk.

519. Jet Gång vår der ni o halfems Skrærrere, di vild ha dem et Bal. Så fæk di en ſtæjt Lus, der ſpiiſt åll di 99 Skrærrere aw. Så vild di ha noet å drek, ſå fæk di et Kop Vand, dæær drok di 99 Skrærrere aw. Så vild di dands, ſå dandſt di o et Blaj a et Træ. Så vild di hæn å ſoww, ſå

ſow di olld o et Halmſtroi. Law di ſøen ſow, kom der en Mus å gjør dem vaken, ſå fløj di olld ud a et Løkkelgaf.

H. F. Feilberg.

520. En Skrædder ſad i trange Kaar, og Folk ynkedes over ham og udtalte ſig om, at de ikke vidſte, hvordan han kunde faa Næringen. „Jo, det kan jeg ſagt", ſiger han, „for jeg har to Døtre, og de ſtræber og ſyer, alt hvad de kan, og min Kone ſyer, og jeg ſyer, og det løber op altſammen."

Jens Kriſt. Søgaard, Ulfborg.

521. En Skrædder var ugift, men havde lige godt en Svend. De ſtod ſelv for deres Madlavning, men Meſteren vilde ſkjære af, naar de fik Kjød og Flæſk. Saa ſkar han to Stykker, ét til dem hver. Men ſaa en Dag, han lige ſaadan havde ſkaaret to Stykker af, ſaa ſyede han dem ſammen og kogte dem til Hobe. Da han ſaa tog dem op af Gryden, hængte de jo begribeligvis ſammen. Meſteren tog nu førſt og lod til at blive meget forbavſet over, at Stykkerne ſaadan hængte ved hinanden, og begyndte at fortælle Svenden, at det maatte ligefrem være ſket ved et Under. Saa ſiger han, idet han tager det hele: „Ja, hvad Gud har ſammenføjet, det bør Menneſket ikke adſkille", og Svenden fik altſaa ingen Sul den Dag. Dagen efter kommer der en Mand ind paa Værkſtedet og vil have Maal af et Sæt Tøj. Men Skrædderen var imidlertid gaaet ud, og ſaa ſiger Svenden til den fremmede: „Meſter kommer ſtrags ind, men jeg vil ſige dig én Ting, det er ſaa meget en hjærnegal Karl, den Skrædder. Hvis han ſlaar tre Slag i Bordet, naar han kommer ind, ſaa ſkal du øjeblikkelig fatte ham i Bryſtet, ellers faar du ſelv Prygl." Naa, Meſter kommer ind, og han ſlaar deher tre Slag i Bordet for at finde Sagsen. Med det ſamme fatter den fremmede ham jo og prygler løs paa ham, alt hvad han kan. Skrædderen bliver helt betuttet og raaber til Svenden, at han ſkal hjælpe ham fra det gale Menneſke. Men Svenden bliver ganſke rolig ſiddende og ſiger: „Hvad Gud har ſammenføjet, ſkal Menneſket ikke prøve paa at adſkille."

Siden den Dag forſøgte Skrædderen ikke paa at ſy Sulet ſammen. Lærer Madſen, Brande.

522. En Karl fik et Par nye Støvler ved en Skomager. Saa ſpurgte han, om de nu ogſaa var ſtærke og kunde holde noget. Dertil ſvarer Skomageren: „Smør dem i Tide og hæng dem ved en Side, og bær' dem, naar du gaar, ſaa kan du ha' Støvler å dem i all' din' Aar. Balling, Lindeballe.

523. En tyſk Murmeſter var en Gang med ſin Svend taget op i en Vindevogn ved en Kirke for at kalke denne, men ſaaſom Tovene ikke vare ſtærke, gik de i Stykker, og Murmeſter, Svend, Kalk, Murſke og andre Redſkaber tumlede i en forvirret Maſſe ned paa Kirkegaarden. Da Meſteren kom lidt til ſig ſelv, udbrød han: „Aak, mein liebe Jens Raaffen, mein Klaatſke, mein Switsbaarſt und mein Haamer." M. Møller.

524. Provſten havde mældt, at han vilde komme paa Viſitats i en Skole lidt ſyd for Skagen. Deres Klavremaſkine var der gaaet Fald paa, og det kunde ikke gaa an at lade den blive i den ynkelige Tilſtand, altſaa gaar Læreren hen til en gammel Karl, der gav ſig af med Snedkeriet, og ſiger til ham, om han ikke kan komme og gjøre Maſkineriet ſaadan i Stand, at det kan holde den Dag over. Manden kommer og ſer paa det. Saa gaar han ind til Læreren, og de følges ad derud. „Ja, nu har a tænkt noget over det", ſiger han, „naar den faar nu en Satan ned der og ſaa en Allerhelvedes ſtor Døwel oven paa, ſaa véd a ikke, om den ikke nok kan holde."

Fortalt i Ulfborg. Villads Riſum, Lergrav.

525. En Mand gik hen at beſtille et Par Hjul ved en Hjulmand. Da de var blevne akkorderede om dem, ſaa ſiger Manden til Hjulmanden: „Nu maa du endelig ikke gjøre dem ſkjæve." Han ſvarede: „Nej, lidt ſkjæv er jo bedſt." Manden ſtod og betænkte ſig lidt og ſagde ſaa: „Ja, gjør dem ſaa et bitte Korn ſkjæve." Han var jo kommen i Tanker om, at det var bedſt, de var lidt ſkjæve, for ſaadan havde han jo forſtaaet Mandens Ord. Johan Pingel, Ellidshøj.

526. En Mand kom ind til en Bager og vilde ſælge Æg. „De er ſaa ſmaa", ſiger Bageren. „Ja, de ka a miſæel et gjø ve, får a hår et ſjæl gjoer em."

527. En Bondemand kom ind til en Bager i Kjøbſtaden og blev viſt ned i Bageſtuen. „Men hvordan kan I faa Boget (Boghvede) i jer Ovn?" ſiger han, „for a tykkes, den er ſaa lav i Ovnsmunden." Han var nemlig vant til at tørre hans Boghvede i Ovnen, mens den var varm, efter at de havde bagt deres Brød, og ſaa troede han jo, det var Skik ligeſaadan i Kjøbſtaden. Der ſkulde en Karl kravle ind og brede Boghveden ud, og Munden her kunde han ſe, at ingen Karl kunde komme ind ad. Bageren ſvarede: „Ja, hvordan ſer da jeres Ovne ud paa Landet?" Da Manden nu ſaa, at Bagerdrengen ſtod og grinte ad ham, og Bageren vel heller ikke ſelv var ſaa fri for at holde ham for Nar, ſvarede han: „Vi har ſaadan et Vindue oppe bag i, ſaa vi kan ſe, naar den er varm nok, og ſaa render der en Mand derind med hans bare Fødder for ikke at ſvie hans Hoſer, og han breder æ Boget ud."

526—27. Kriſten P. Frandſen, Blaakjær Skov.

528. En rig Mand, ſom var noget pengsgjerrig, kommer en Dag ind til en Barber i Kjøbenhavn og forlanger at blive raget. Da han var noget velklædt, ſpørger Barberen, om han vil have den Kniv til 24 Skilling eller den til 20, eller til 1 Mark eller til 8, 4, 2, 1 Skilling (ſom han remſer det op, ſynker Tonen ſtadig). „Ja", ſiger Gjæſten, „lad mig ſaa faa den til 1 Skilling." — „Hør, Lars", raaber Barberen til ſin Dreng, han havde faaet i Lære Dagen før, „tag den Kniv der til venſtre for de andre og rag den fremmede Mand." Nu var Drengen jo noget uganbelig til det, og Kniven var ſom et Rivejærn, ſaa han giver det ene Hak i Kjæberne efter det andet og tager ſtore Flændſer af ham, men faar ham dog raget til ſidſt. Taarerne trillede ham ned ad Kinderne, men han gav ſig jo ikke. Manden betaler ſin Skilling og gaar. Dagen efter gaar han med en anden Mand forbi Fødſelsſtiftelſen, og der hører de en Kvinde inde, ſom jamrer

ſig ſaadan. Da ſiger den anden: „Der er nu igjen en ſtakkels Pige, der er kommen galt af Sted." — „Nej Tak, jeg véd nok hvordan det har ſig, Sagen er, at det er én, der ſidder for Skillingskniven."
Lærer Visgaard, Mejrup.

529. Der var to Kunſtnere, en Billedhugger og ſaa en Maler, der fandt noget Skidt paa Vejen, og Billedhuggeren lavede det ſtrags om til en Moſes. Den holdt Façonen, forbi det frøs. Maleren ſmurte hvid Maling paa, ſaa den lignede en Gibsfigur. De ſælger Moſes til Jøden Israel, der var inderlig glad ved at give to Daler for at faa den pæne Moſes, og han ſætter ham paa Kakkelovnen. Saa kommer Israels Søn Iſak hjem fra Skole, og Faderen fortæller ham ſtolt, at nu har de en ny Moſes. „Hvor er han?" — „Inde paa Kakkelovnen", ſiger Faderen. Iſak ſpringer glad ind i Stuen, men kan ingen Moſes ſe, for det han var tøet op. Iſak roder og leder paa Kakkelovnen og finder noget blødt. Saa ſpringer han ind til Faderen og ſiger: „Fader, Moſes er løbet ſin Vej og har ſkidt paa Kakkelovnen." Lærer Jenſen, Jannerup.

530. En Mand havde Haandværksfolk, og til dem ſagde han, at de ſkulde ſamle Sømmene op, for ellers kunde han ikke finde dem igjen. De laa nemlig og flød rundt omkring, og Haandværksfolk ſiger jo gjærne, at det ikke kan betale ſig at ſamle det Par Søm op. Saa ſvarte de ham: „Du ſkal nok finde dem, for de kan findes paa Regningen."
Lærer Sand, Gjørding.

21. Til Vogns.

531. „Vi vælter, Povl." Han ſer ſig fremad og ſiger: „Der ligger jo ingen." Han mente jo, at naar ingen var væltet der før dem, ſaa gjorde de det heller ikke.
Kirſtine Marie Kriſtenſen, Hyrup Hede.

532. En Pottemand kom kjørende her med Landevejen ned ad Gjenner Hule. Der kjørte han for nær ud paa Kan-

ten og væltede ſaa med alle hans Jydepotter. Da ſagde han: „Nej, ſe endda, a hår ålder hat Hæld i mi Daww.“

Laurits Ravn, Gjenner.

533. En Mand kom kjørende og vilde til Ringkjøbing, og ſaa naaer han en Vandringsmand, ſom han ſagde til: „Vil du op at age?“—„Nej, a vil ikke, for a har laant mine Støvler, a vil have Ligen af dem.“ — „Jammen a har laant Vognen, vil du ſaa ikke op?“ Jo, ſaa vilde han jo nok op, „men ſaa kan a ſidde i Bagkurven, ſaa kan mine Ben ſlæbe paa Jorden.“ Fru Kloſter, Vejle.

534. En gammel Kludekræmmer, der bar ſin tunge Sæk paa Nakken, fik Lov til at komme op at kjøre med en Bonde. Men han beholdt Sækken paa Nakken, efter at han var kommen op paa Vognen. Saa ſiger Bonden til ham: „Tag dog Sækken af, Jens Jørgen, og læg den paa Vognbunden.“ — „Ja tak“, ſiger Jens Jørgen, „det var ikke ſaa galt, naar jeg maatte faa den kjørt med.“ Cand. L. P. Sørenſen. Kbh.

535. En Mand, der gik med en Sæk paa Nakken, blev indhentet af en Kjørende, ſom tilbød ham, at han maatte komme op at kjøre med. Saa ſatte han ſig op bag i Vognen. Lidt efter keg Kuſken om efter ham. „Hvad, hvi lægger du ikke din Sæk fra dig?“ — „Nej, én kan da ogſaa faa for meget af det gode; nu a er kommen op at kjøre, kan a da ikke forlange, du ſkal kjøre min Sæk ogſaa.“ Balling, Lindeballe.

536. En Bonde fra Asminderød kjørte en Dag hjem fra Frederiksborg, hvor han havde været til Marked med en Kvie. Han var drukken ſom ſædvanlig og vilde røge af ſin Pibe, om ogſaa han var ſaa fuld, at han ikke kunde ſe ud af Øjnene. Under Forſøgene paa at tænde Piben, ſmed han Tændſtikkerne bag ud, og de faldt ned i Vognen, hvor der laa noget Halm. Der gik Ild i den, og alle Folk, der kom forbi, raabte til ham: „Det brænder, det brænder.“—„Jagu brænder det“, raabte han igjen, for han mente, det var i hans Hoved, det brændte. Saadan ſvarte han flere Gange, men til ſidſt

naaede Ilden Ageſtolen og brændte ham op ad Nakken, ſaa kunde han da forſtaa, hvor det var, at det brændte.

Stud. P. R. Hanſen, Kbh.

537. Et Par Rejſende havde paa den jyſke Hede lejet en Bondebefordring. Der ſad de nu og blev ſkumplede, mens Karlen, en rigtig jyſk Bondekarl, ſad ſtille foran og paſſede ſit. Under Kjørslen opdagede de Rejſende Enden af en Pølſe, der ſtak i Karlens Baglomme. Den liſtede de nu fra ham og ſpiſte. Men for at han kunde faa Erſtatning, bad de ham lidt efter ſtandſe. De havde ſet en L... paa Vejkanten, ſom de nu tog op og puttede i hans Lomme. Lidt efter ſtoppede man op for at faa noget at ſpiſe. Men i Huſet, hvori de kom ind, kunde de kun traktere med Søbekaal, og Karlen maatte ſpiſe af ſamme Fad, ſom de Rejſende. Som de nu ſad og ſpiſte, ſaa de Karlen ſøge rundt i Kaalen med ſin Ske. „Hvad leder du efter?“ ſpurgte de. „Aa, jeg havde en Stump Pølſe, ſom jeg puttede i Kaalen, men den maa være kogt ud.“ Saa kan det jo nok være, at de Rejſende ofrede til Ulrik, men Karlen ſpiſte Kaalen alene. Vejle. P. Jacobſen, Kbh.

538. Et Par Handelsrejſende lejede en Befordring og fik en Bonde til Kuſk, der lod til at være noget enfoldig. Paa Vejen ſad de og ſpurgte ham om, hvad den Kirke hed og den Skov og den Mølle, men han kunde ingen Beſked give paa nogen Ting. Saa opdagede de, at han havde nogle Fødevarer i Baglommen og der iblandt en Pølſe. Da de kom til en Kro, liſtede de Pølſen fra ham, fik fat i en Hundel . . . af Lænkehundens og ſvøbte den ind i Papiret, ſom Pølſen var i, og fik den i hans Lomme i Steden. Saa gik de ind og beſtilte Bras og varm Mad, men han tog ſin Pølſe frem og opdagede jo, hvordan de havde narret ham. Da han ſaa kort efter gjorde ſig et Ærende gjennem Kjøkkenet, fik han L...en puttet i deres Gryde. Da ſaa Maden kom paa Bordet, bød de ham ſpiſe med, men han holdt ſig noget tilbage. „Kom nu og ſpis, mens Maden er varm“, ſagde de, og de begyndte at lade Maden ſmage ſig godt. Men han undſkyldte ſig med, at

den var for varm endnu. Da de havde ſpiſt lidt, ſagde de det igjen. „Saa vil a til at ſe efter min Pølſe førſt, ſom a for lidt ſiden puttede i Gryden“, ſagde han, og ſaa var de færdig med deres Madſpiſen. De fik ondt og lovede for ikke at drive ſaadanne Puds en anden Gang. Brandſtrup.

22. Drenge.

539. En Dreng kom op til Degnen med en And og noget Smør i en Kurv. Saa ſiger han: „A ſkuld hælſen fræ mi Mower, hær war nød te dæ.“ Degnen ſer til det. „Nej, det er dog for galt, Kriſtian.“ —„Ja, de ſåå mi Mower åsſe, mæn ſå ſåå mi Fåer: Di ſkal da ha nød, de ſuldten Kram.“

Jens Krog, Hjerm.

540. Der ſad en lille Dreng ved Vejen op efter Friſenborg. Saa kommer der en Mand forbi og ſiger: „Hvor lang Tid ſkal a bruge for at gaa til Friſenborg?“—„Det véd a ikke“, ſiger Drengen. Det faar Manden da ikke mere ud af og gaar. Da han har gaaet lidt, raaber Drengen: „Halløj!“ Han vender ſig, og ſaa raaber Drengen: „Naar du vil gaa ſaadan, kan du gaa derop paa en halv Time.“

J. Holſt Rasmusſen, Tirſtrup.

541. Jøderne vil gjærne prale. Simon havde faaet et Uhr, og Drengene vilde nu have ham til at viſe ſig, hvad Klokken var. Saa kommer én: „Hvad er Klokken, Simon, vil De ſige mig det?“ — „Ja gu vil jeg ſaa, den er lige tolv.“ — „Vil De ſaa lekke min Maas, naar Klokken er ét.“ — „Din forbandede Dreng.“ Han løber og ſmutter om et Hjørne, og Simon bag efter. Der løber han paa en ældre Herre. „Hvordan er det, De kommer.“ — „Aa, den forbandede Dreng, han ſagde, jeg ſkulde lekke hans Maas Kl. ét.“ — „Jammen Klokken er ikke mere end tolv, det har ingen Haſt, De behøver ikke ſaadan at løbe.“ C. Brøgger, Ravnkilde.

542. A var kjørt til Ribe en Efteraarsdag og havde mange Ærender, ſaa a maatte overnatte der ude. Det meſte

fik a ſaa beſørget den førſte Aften. Tilfældigvis, ſom a gaar nu paa Gaden, hører a en Læredreng ſpørge Vægteren, hvad Klokken var. Han tager Uhret op, holder det imod en Lygte og ſiger: „Den er 11." — „Saa kan I komme og kysſe mig i min R.. Klokken halv tolv." A hører dether og tykkes jo, det er uforſkammet ſagt; men Drengen ſtikker af, og Vægteren bag efter for at give ham en Overhaling. Saa vil a gaa hen til Gjæſtgivergaarden, men da a kommer lige om et Hjørne, render Vægteren paa mig med ſaadan Kraft, te a falder ned i Rendeſtenen. A giver jo ondt af mig, og Vægteren undſkylder ſig og fortæller, at det var en Dreng, han render efter, for han ſvarte ham ſaadan og ſaadan. Saa ſvarte a: „I behøver ikke at rende ſaa ſtærkt efter det, det var jo Klokken halv tolv, I ſkulde kysſe ham i hans R.., og den er ikke uden ti Minutter over elleve endnu." Lærer Knudſen, S.-Vilſtrup.

543. En Mand havde en Gasſe, og den ſtjal hans Nabo. Dennes Søn kom en Dag hen til Manden, der ſaa ſpurgte Drengen, hvad de havde ſpiſt til Middag. „Det maa jeg ikke ſige", ſagde Drengen, „men jeg kan ſtave: „V kan ſige vi, f kan ſige fik, g kan ſige Gaas, h kan ſige Hals, m kan ſige med, g kan ſige Gryn, i kan ſige i." S. Ditlevſen.

544. Der var en Gang en Dreng, ſom ikke kunde huſke Betydningen af de højere Romertal. I ſamme Sogn var der en rig Mand ved Navn Lars Chriſtenſen, ſom var Dannebrogsmand, og Drengen kjendte ham meget godt. Saa ſiger Læreren en Dag til Drengen: „Naar du en anden Gang kommer i Forlegenhed med disſe Tal, der ſer ſaaledes ud

L C D M
50 100 500 1000,

ſaa kan du blot huſke paa Lars Chriſtenſen, Dannebrogs-Mand, ſaa har du det." Chr. Weiſs.

545. En fin Herre fra Kjøbſtaden kom en Dag ud paa Landet for at ſe ſig om. Paa en Mark ved Vejen ſaa han en Dreng, ſom gik og vogtede en Flok Svin. Da han aldrig før

i ſit Liv havde ſet et Svin, gik han over til Drengen og ſpurgte: „Hør, ſig mig, min Dreng, hvad er det dog for en Flok ſtore Fugle, ſom gaar der henne?" — „De æ Pe Masſens Swyn", ſvarede Drengen.
Mikkel Sørenſen.

546. En lille Dreng var kommen i By, og ſaa kommer de til at ſige til ham, te det var vel ſtrengt for dem der hjemme at faa Føde og Klæder. Ja, ſiger han, Føde tykte han endda nok de kunde faa, men Klæder var det nu værre med. Hans Fader havde været henne at ſtjæle et Stykke Lærred i Nat. Saa ſiger Konen: „Nej, det var da for grovt." — „Ja, det tykte min Moder ogſaa, men der var nu ikke noget finere."
Madam Bruun, Vinten-Enner.

547. En Dreng gik til Præſt. Saa en Dag ſaa han lidt forknyt ud, og da ſagde Præſten til ham: „Hvad er der i Vejen med dig, jeg ſynes, du ſer ſaa forknyt ud?" — „Min Bedſtemoder er død." — „Det var jo kjedeligt", ſiger Præſten, „hvem Læge har I haft?" — „Vi har ingen Læge haft, hun døde af ſig ſelv."
Lærer Anderſen, Tvingſtrup.

548. En Dreng, der altid fik ſaa mange Hug, gik og græd ude i Marken ved Faarene. Saa kommer Præſten til ham. „Hvad græder du for, min Dreng?" ſiger han. „Ja, a ſkal have Skyld for alting, og nu har a hørt, te Madammen er tyk, det ei a ræd, a ſkal og have Skyld for." — „Nej, min Dreng", ſiger Præſten, „det ſkal jeg ſelv tage Skylden for."
Lærer Bisgaard, Mejrup.

549. De havde ſmurt en Jødedreng om Munden med Flæſkeſvær. Han brølte: „Ach wai mir, ach wai mir!" Faderen ſvarede: „Uf, ſpi aus, ſpi aus, mein Sohn, du ha de Diwel gefresſen."
Marie Feſterſen, Kjellerup.

D. Blandet Skjæmt, til Dels af nyere Art.

1. Bidende Svar.

550. I et Selſkab med ſin Kones Kjæreſte, Hr. Hasſelbalch, fortalte Ole Mandix: „A drømte ſkam om ham i Nat, lille H.“ — „Hwa drømt han da?“ — „A drømt ſkam, a wa dø, å ſå kom a te Himmeriges Puet å banked o. Så råvt St. Per: Hwæm æ de?—De æ mæ.—Hwa får en mæ?—Wålle Mandix fra Wisgård.—Ji, kom ind, mi gue Wålle Mandix, å ſæt dæ nier. Da a had hwield mæ let, begøndt a å ſie mæ om, nåwer kjæœnd a, nåwer kjæœnd a it, men St. Per kund nåk mærk o mæ, at a liet ætter nåwer. Så ſåå han te mæ: Hwæm ljæder du ætter? — A ljæder ætter mi gue Væn, Hr. Hasſelbalch. — Næj, ham finder do it hier, ham hår Fanden tawen få længg ſiin.—Ja, de tændt a nåk.“ H. Br.

551. En Karl kjørte i Kongekjøren med en ſtor Herre. Saa ſpurgte han ham om, hvad han hed. Ja, han hed Grev Oxenſtjerne. „Ja, Herre Gud, ſikke Navne de har til Folk. Min Fader kaldte de Studepejs, for det han havde ſtjaalet en Stud en Gang, og ſaa kan a tænke, te Deres Fader en Gang har ſtjaalet en Ogse.“ Terkild Gregerſen, Orris.

552. En døv Bonde ſpurgte en Herre, hvad han hed. „Ogsebeer." Bonden ſyntes, at det var Ogseper, og føjede ſaa til: „Ja, én kan nemt komme ved et Øgenavn, min Fader hed Ogseper, for det han havde ſtjaalet en Stud." P. Møllerſvend.

553. En Karl ſkulde kjøre med Præſten og hans Søn et Sted til. Sønnen var en ſkjødesløs Knægt og var ſaa næsvis mod denher Karl. Saa giver Kuſken ſig nu til at ſkasſile. Da ſiger Præſten: „Hvad ler du æd?" — „Ja — hæ, a ler æd, vi er tre viſe paa Vognen."—„Hvorledes det?" ſiger Præſten. „Jo, for De, Hr. Paſtor, De er lærevis (maaſke lærdvis), og Deres Søn er næsvis, og a er vejvis."

Niels Madſen, Bratten.

554. En Pige gik paa Gaden i Flensborg. En Springfyr fulgte bag efter, han havde forgabet ſig i hendes udmærkede Figur og raſke Gang, og ilede efter at komme paa Siden af hende for at ſe det Engleanſigt, der naturligvis maatte høre til en ſaa ſmuk Figur. Da han opnaaede dette, drejede hun juſt et meget ſtygt Anſigt imod ham. Han udbrød: „Havde du været ſaa ſmuk fortil ſom bagtil, havde jeg bedet dig om et Kys."—„Da kan Herren jo kysſe mig, hvor jeg er ſmukkeſt", udbrød hun og drejede af. Anna Ludvigſen.

Fortalt af min Moſter i Flensborg.

555. En Gang var der Skovauktion paa Møen og mellem Bønderne, ſom var mødte, var der ogſaa én, ſom hed Kriſten Hemmingſen, og han var bekjendt for at kunne fortælle mange lyſtige Hiſtorier og være meget vittig. Saa ſtod han da ogſaa mellem en Klynge Mænd og fortalte Hiſtorier, da en Godsforvalter Løve kom forbi og ſagde: „Kriſten er en lyſtig Fyr", hvortil Kriſten ſvarede: „Og Løven er et grumme Dyr."

Fra Møen. Mikkel Sørenſen.

556. Et Par Øſterboere kjørte paa en Vej ude i Veſtjylland. Saa mødte de en Kone og vilde have lidt Løjer med hende. Kuſken holdt da ſtille og ſagde: „Hør, lille Mo'r, kan hun ikke ſige os, hvor vi er?" Hun ſvarede: „Jo, ſaa minſæl kan a ſaa, for nu er I her." Lærer Balling, Lindeballe.

557. En Brygger kom en rigtig varm Dag ridende hen til Smeden for at faa ſkoet ſine to Heſte. Det kom de ogſaa til Rette om. Da det nu var overſtaaet, var Bryggeren bleven dygtig varm, for han havde maattet holde Heſtene op, og ſaa ſiger han, idet han tager Huen af og tørrer ſig med Trøjeærmet om Panden: „Puu, hun er varm i Dag, du kan vel gi', en Drik Øl?" — „Øl?" ſiger Smeden, „det Øl, jeg har, er ikke værd at byde et fremmed Menneſke; men en rigtig god Drik Vand kan du faa, det har jeg." Bryggeren tørrede ſig endnu en Gang om Panden; han var bleven endnu hedere i Hovedet, for Smeden fik jo ſit Øl fra ham. Dermed gav de hinanden Farvel for den Gang. Chr. Weiſs.

558. En vis Mand i Randers havde Kinder ſom to Røvballer. En Dag træffer S.... ham paa Gaden og ſiger ſaa til ham: „Hør, véd du hvad, H., du ſkulde ſomme Tider viſe dit bageſte Anſigt frem for Folk, de to Anſigter ligner grangivelig hinanden." Nu var S.... uheldigvis lige ſaa tyk, og ſaa ſiger den anden: „Ja, det har jeg ogſaa gjort, men véd du, hvad de ſaa ſagde? De ſagde: God Dag, S....!"

559. En Mand fulgtes et Stykke hen ad Vejen med ſin Svoger. Da de ſkulde ſkilles, vilde han have ham til at tage et Brev med, da hans Vej netop faldt forbi Poſthuſet. Men han nægtede det. „Ja, ſaa faar jeg jo at have en anden Dreng til at gaa med det." Redaktør P. Nielſen, Skjelſkør.

560. Tre Officerer var blevne vrede paa Holberg, og da de ſaa ham gaa ind i et Værtshus, beſluttede de at gaa bag efter, og den ene ſkulde gaa førſt ind og ſige: Goddag, Fatter Abraham, den anden komme lidt efter og ſige: Goddag, Fatter Iſak, og den tredje til ſidſt og ſige: Goddag, Fatter Jakob. Holberg ſtod op, gik dem i Møde og ſagde: „Jeg er hverken Fatter Abraham, Fatter Iſak eller Fatter Jakob, men jeg er Saul, Kis Søn, udſendt for at finde min Faders Æsler, og her fandt jeg dem nu alle tre.

Hindholm. Kriſten J. Rouſthøj, Stenderup ved Horſens.

2. Vittigheder. Kjældermænd.

561. Ude i Tulſtrup i Iſkaſt paa de ſaakaldte Flaſkeagre boede Lorens Flaſkeager, og han tykte lidt mere om ſig ſelv end andre almindelige Menneſker og vilde gaa for at være noget mere end en anden Bonde. Der var kjørende Poſt én Gang om Ugen fra Silkeborg veſt paa, og Brevene til hele Sognet blev da lagt af hos en Gaardmand ved Iſkaſt Kirke, der hed Karl Knudſen. Samme Mand var vittig og havde ligefrem Friſprog ved enhver Lejlighed, ſaa han jo kunde ſige, hvad han vilde, uden at nogen turde blive fornærmet derover. Naar Folk ſaa om Søndagen kom til Kirke, gik de ind hos Karl Knudſen for at høre efter Breve. Lorens Flaſkeager kom ogſaa derind, og en Søndag var der Brev til ham. Der ſtod øverſt S. T., og han følte ſig helt vigtig over disſe Bogſtaver, da han mente, det var en Udmærkelſe, der viſtes ham frem for andre. Det mærkede nu Karl Knudſen, og ſaa ſagde han tørt: „Men hvad er det her ſtaar, a tykkes her ſtaar: Sølle Trævl."

Efter Andreas Lavrſen. J. Jenſen, Refshale.

562. Der var en uvan Tyr i Fjenneslev, ſom mange Gange havde ſat ſtor Skræk i Folkene der omkring, og det kom til ſidſt for Byfogdens Øre i Sorø eller Ringſted, og han himlede da ikke, inden han fik anbragt en forſvarlig Ring i Næſen paa Tyren. Nogen Tid efter kom Smeden fra Fjenneslev til Ringſted og et Ærende op til Byfogden. Da han hører, hvor Smeden er fra, ſaa ſiger han ſtraks: „Naa, hvordan gaar det med den ſlemme Tyr der ude?" — „Ja", ſiger Smeden, „han er ikke Byfogden god, for i Morges, da jeg gik ad Kjøbſtaden til, da kom jeg forbi Marken, hvor han ſtod, og ſaa hørte jeg lige ſaa rivelig, hvordan han ſtod der lige ſaa gal og raabte: Byy-fowed, Byy-fowed! (dens Brøl efterlignes førſt med fin, ſiden med grov Røſt). Ja, jeg er ikke Byfoged, ſiger jeg, jeg er kuns Byens Smed." Saa ſiger Tyren: „No no no no."

Cand. L. P. Sørenſen, Kbh.

563. De dannede en Maadeholdsforening ovre i Sve-

rig. Lovene for den havde ikke uden tre Paragrafer. Nr. 1: Man maa ikke ſyppe undtagen til Fiſken. Nr. 2: Alt Mad er Fiſk undtagen Æggeſøbe. Nr. 3: Æggeſøbe nydes ikke.

Lærer Søe, Gudum.

564. Hil være dig, Lavſt Bager,
du eſt en Dannemand,
du bager danſke Kager,
men dejner dem kuns i Vand;
foruden er de prydet
med Sukker og Kardemomm',
forinden er de hule,
og der er ålde en Krumm'.

H. M. Tofte, Skaarup.

565. „So Daw, a tøkkes, do ſier mæ ſå bekjæend ud, ka do et løøn mæ trej Mark?" F. Weiſs.

566. Anders Staldkarl og hans Kone havde hørt, at en vis Dag ſkulde Verden forgaa. Saa grov de deres Tøj ned i Laden, men deres Vært Anders Nøbſig gik og pløjede ſom ſædvanlig. Hans Kone bebrejdede ham det. „Hvorfor vil du nu arbejde mere," ſagde hun, „nu Verden ſkal gaa under?" — „Jaja", var det eneſte, han ſagde. Hun hjalp de andre med at grave Kiſterne ned og blev ved med at murke over ham. „Du er jo tosſet, Anders." — „Nejnej, Marie, naar vi ikke ſaaer, ſaa kan vi heller ikke høſte." T. Pederſen, Bodſkov.

567. Vil man prøve, om én er hidſig, ſkal man træde den i Hælene og ſaa, naar den vender ſig om, ſpytte den i Anſigtet. Finder den ſig i det, er den ikke hidſig. E. T. K.

568. En Kone var ſvært nysgjerrig og rendte meget med Byſladder. En Dag ſtod hun i hendes Dør, da en Spøgefugl kjørte forbi. Saa raaber han til hende: „Har I hørt, hvornaar gamle Dorte ſkal begraves?" — „Herregud, er gamle Dorte død?" — „Ja, da kan I vel nok vide, de begraver ikke levende Folk." Saa rendte hun med det, og Dorte var jo ikke død alligevel. Morten Henrik Erikſen, Besſer.

569. „Hvad gjør man her i Egnen ved de ſorte Lam?" (Efter nogen Betænkning). „Man ſlagter dem og tager Skindet og Ulden af dem." — „Nej", lød Svaret, „man lader dem gaa imellem de hvide." N. Levinſen.

570. Inden for er ikke uden for, og uden for er heller ikke uden for, men midt imellem er uden for. Kviſſel.

Det er Ordet „for", man ſkal lægge Mærke til. Naar det hele ſiges temmelig hurtigt, kan man ikke let ſkjønne, hvordan det ſkal forſtaaes.

571. „Dæ war en Præſt, han ku hwærken løøs, ikk hæller ku han ſkryww, mæn han wa liigåt en goi Præſt."

Han kunde læſe „hverken" og ſkrive „ikke heller".

572. En Mand ſpurgte Præſten: „Hvad kommer efter Evigheden?" Det vidſte han ikke. „Der kommer: Amen."

571—72. En gammel Pige, Ballum.

---

3. Mundheld og enfoldig Tale.

473. Ovre i Harritslev var en gammel Mand, der altid havde det Mundheld: „Igjen og ſaa igjen og ſaa tilligemed igjen." Iblandt andet havde han en Kone, der døde. Saa mælder han det paa Herredskontoret. „Goddag, a ſkulde gaa herind og mælde, te min Kone er død igjen." — „Hvad for noget, er hun død igjen, har hun været død én Gang før?" —„Nejnej, men nu er hun død igjen og ſaa tilligemed igjen."

Niels Lund, Aſtrup.

474. I Egnen omkring Brønderslev er denne Talemaade meget gjængs: „Det ſmut i Sandet ligeſom Døve-Sørens Barn", og det har følgende Oprindelſe. En Mand i Brønderslev, Døww-Sowwren, hans Kone havde faaet en lille, og ſaa vilde han ſtrags holde den op for at ſe, om det var en Søn eller en Datter. Men ſaa ſmuttede Barnet fra ham, og ſaa ſagde han: „Den ſmut i Sandet", for der var intet Gulv der inde. Madam Roſenkjær, Gammel-Sole.

475. En Mand havde det Mundheld: „Pyt for en Sk.., lille du." En Dag han gik i Kjæret med Pandekager til nogle

Folk, han havde til at grave Tørv for ſig, faldt han og tabte dem. Saa ſagde Folkene: „Pyt for en Sk.., lille du, er du en til at gaa i Kjæret med Pandekager." Paſtor Dahl, Veerſt.

576. Der var en gammel Mand i Hundesvang i He, han var ſaa forundret over, da Poſten kom til at kjøre ad Landevejen, og ſaa vilde han ind og fortælle hans Kone det. Saa ſagde han ſaadan: „Nu kommer æ Skjæſlange nud o æ Skjæſu, å den køjer v æ Vakkeratter." Det blev almindelig brugte Ord i He i mange Aar. Md. Agerſkov, Lem.

Diligenſen ude paa Chauſſeen, og den kjører paa Rabatterne.

577. De ſpurgte en Mand: „Hvor gammel er du egentlig?" — „De wéd a endt, Broer, for min Mo'er hun er død, og a kan ikke huſke, hvornaar a er fød." Bærtelſen, Onsbjærg.

578. „Har du læſt den Bog, jeg har der hjemme, for det er en god Bog." — „Det véd jeg ikke, hvad handler den om?"—„Det véd jeg ikke, for jeg har ikke læſt den."—„Hvad hedder den da?" — „Det véd jeg F. r. mig ikke, for Titelbladet er revet af." H. P. Jenſen, Soderup.

579. En Karl gik med noget Foder. „Hvor vil du hen med det?" ſiger én til ham. „Det ſkal til Kreditorerne at æde." Han mente Kreaturerne. Jfr. Bøggild, Tobbjærg.

580. En Jøde ſad i Stilhed og ſpiſte ſtegt Flæſk. I det ſamme trækker der et Tordenvejr op. Han bliver forſkrækket, aabner Vinduet og ſmider Flæſket ud med de Ord: „Det var ſku lidt at gjøre ſaadant Spektakkel for." Iverſen, Kvisſel.

581. I Krigens Tid kom nogle Troppeafdelinger til Sulſted. En af dem havde en Fane med. Nogle nysgjerrige var gaaet op paa Bakkerne for at ſe, naar de kom, og de kom da løbende og ſagde: „Nu kommer de med Fanen." Dertil bemærkede en gammel Kvinde: „Jøsſes Herregud, kommer Fanden, ſaa vil a til at hjem, for ham holder a ikke af."

Torkild Pederſen, Vodſkov.

582. En Fynbo var ſaa ilde plaget af Rotter. Saa gik der Ild i hans Hus, og Rotterne ſprang da hen over Taget.

Da han ſaa det, ſtak han i at ſkralbergrinne og ſagde: „Ja, ſaadan ſkulde de F. ſplitte mig ha' det to tre Gange om Aaret.“

Boghandler Chriſtenſen, Aſkov.

583. Der var en Mand i Volling, der havde en Søn, der var meget kjælen. De havde lært ham at ſige: Pinkelrøv. Saa tog Manden ham med til Kirke en Dag, og ſaa ſiger han til Drengen: „Du maa ikke ſnakke, Pinkelrøv, i æ Kirke.“ Den Gang han kom af Kirken, og Præſten ſtod og ſnakkede med Manden, ſiger Drengen til hans Fader: „War et et ſwåer, Fåer, a ſå et Pengkelrøv i æ Kjærk.“ Niels Ebbeſen.

Pinkelrøv kaldes én, der er ſmaatosſet eller altid bærer ſig galt ad

4. Plumpe Hiſtorier.

584. En Kone ſender ſin Datter til Præſten med to Oſt ſom en Foræring. Han ſagde: „Tak ſkal hun have, det er jo meget rart, men der er jo to, den ene er vel til Degnen.“ Dertil ſvarede Pigen: „Moer ſagde, Degnen ſkulde have en L..., men Faaer ſkulde have to, for det de er ſaa ſmaa.“

C. A. Thyregod.

585. En Præſt plejede at ride til Sogne, og Kirkebyen kom han igjennem, før han kom til Kirken. Da han en Dag kom igjennem Byen, ſtod der en Kone inde i hendes Have med to Børn, en Pige og en Dreng. Saa ſiger Præſten: „Hør, Moer, I har ſaadan en dejlig Frugthave, naar Frugten bliver moden, maa ſaa et af jeres Børn ikke komme hen til min Kone med en Kurv Blommer?“ Jo, det maatte hun godt, det gamleſte af Børnene var nemlig en Pige. Saa var det en Søndag, da kommer hun ind i Kjøkkenet i Præſtegaarden og hilſer: „Her er a med en Kurvfuld Blommer til Præſtmadammen.“ — „Er de nu modne?“ ſiger Madammen. „Ja, nu er de ſaa mænd ſaa modne og ſaa bløde ſom en L..., Madammen kan ſuge dem ind.“—„I fy, du er da ret en ækel Pige.“ Saa fik hun en Meldmad og gik med det. Da Præſten kom hjem, fortæller Madammen, at Pigen har været her med Blom-

merne, og hvad hun har ſagt. „Da ſkal jeg nok ſige det til Konen.“ Saa træffer det en anden Dag, han kommer ridende, da træffer han hende. „I ſkal have ſaa mange Tak for Blommerne, men det er ret nogle uartige Børn, I har, ſaa ſlemme ſom de er.“ Da ſtod Drengen netop og kløede R..en. „Det var ret“, ſiger Konen, „at du ſaadan ſtaar og nejer og bukker for Præſten.“ —„Nej, a gjør ikke, det er min R.., a kløer.“ —„Var Pigen da uartig“, ſiger Konen, „hvad ſagde hun da?“ Saa fortalte han det. „Ja, ſaa meget er viſt, at ſiger hun det én Gang til, ſaa maa Præſten og kysſe mig lige midt i min R...“ Saa kunde han da høre, de var lige høflige alle tre, og at Børnene havde det ingen fremmede efter.

Anders Jørgenſen Sams, Roſtved.

586. Ja, ſaa ſkulde jeg til at fortælle om en Pige, der gik hen til Lortekræmmer Aſen — eller hvad jeg vilde ſige: Urtekræmmer Larſen, og ſkulde have et Pispund Ludderſukker — eller hvad jeg vilde ſige: et Lispund Pudderſukker. Den Gang hun ſaa kom til Porten, ſaa ſtod hun der og laſet med Maaſen — eller hvad jeg vilde ſige: maſet med Laaſen, og det kunde ikke blive til noget. Hun bad da en anden om at pukke hende Lorten op — eller hvad jeg vilde ſige: lukke hende Porten op. Saa gik hun hen og vilde vaſke ſig pæn ved Rumpen — eller hvad jeg vilde ſige: vaſke ſig ren ved Pumpen, og da hun gik videre, mødte hun Kongens trætte Lopper — eller hvad jeg vilde ſige: Kongens lette Tropper . . . .

Kriſten Rasmusſen Egendal, Tem.

587. En Mand og en Kone boede i et Hus i Dronninglund, de kaldte Røven. De havde en ſtor Dreng, og han ſkulde gaa hen til Præſten og faa dem tegnet tillige med nogle Aftægtsfolk, der boede i den anden Ende af Rollingen. Han kommer jo til Præſten og forretter hans Ærende ſaaledes: Om Faaer vilde ikke være ſaa god at tegne Faaer og Moer i Røven og de to gamle i den anden Ende.

Lærer Steffen Jenſen, Grindſted.

588. En Lærer paa Fyen var meget gjerrig. En Dag

havde han en Daglejer, der ſkulde meje noget Korn for ham. Han ſkjønnede nok, at han var noget doven, og ſaa vilde han ſlaa et Væddemaal om, at han kunde ikke høſte det Fald færdig til Aften. Det mente Daglejeren nok, han kunde, og de væddede. Saa huggede han ſaa vældig løs, at det ſaa ud til, ſom Degnen vilde tabe. Han fandt da paa at blande noget i Daglejerens Drikke, ſaa han fik ondt i Livet. Nu ſkulde han hen paa Naturens Vegne, og det tog Tid. Men ſaa fandt han paa Raad. Han trak af Bugſerne og bandt Skjorten op, ſaa kunde den Ting da ikke tøde ham mere. Han vandt nu Væddemaalet. Lærer Godſk, Kalvhave.

589. For mange Aar ſiden levede i Enner en Mand, der en Sommer havde faaet en Dreng, ſom ikke vilde paſſe Kreaturerne ordentlig, han lagde ſig nemlig til at ſove, naar han kom ud til dem. Da ſaa Drengen en Dag ſom ſædvanlig blev vel længe ude i Marken, gik Manden ud for at ſe, hvad der var i Vejen, og han fandt da, at Køerne ikke var flyttede endnu, og at Drengen laa og ſov lidt derfra med den højre Arm ſtrakt ud til Siden. Da Manden ſaa det, knappede han ſine Bugſer ned og forrettede ſit Behov i Drengens udſtrakte Haand; han lod det dog ikke blive derved, men tog et Græsſtraa og pirrede Drengen lidt under Næſen der med, hvorpaa Drengen klaſkede Haanden med hvad der var paa op i Anſigtet. For Eftertiden lod Drengen være at ſove ude hos Kreaturerne. F. P. J. Lund.

590. Borgmeſter L..ning i Ringkjøbing var ude i Husby at holde Strandauktion. Saa kommer han i en vis Forlegenhed, ſtøder i det ſamme paa Povl Frich, ſom han var kjendt med, og ſiger til ham: „Hvor har De Deres Retirade?“ Han ſvarede: „Vi retirerer ikke, vi ſlaar F. gale mig for Fode.“— „Det er ikke ſaaledes, jeg mener, hvor er Deres Vandhus?“ — „Vi har ingen Vandhus, vi gjenner vore Høveder ud til Vand.“—„Aa, De misforſtaar mig helt, jeg véd ſnart ikke, hvordan jeg ſkal udtrykke mig, hvor kan man gaa hen og

ſætte ſig og ſk..e?" — „Naa ſaadan, vi ſk..er paa fri Haand, hvor der er bedſt Plads, Hr. Borgmeſter." Villads Lergrav.

591. „Nej, han ſkal helleſen ha ſå manne Tak, men no er a træet, a hår dandſt, ſå mi Særk hænger ve mi Røv." Med disſe Ord afviſte Rybergs Søſterdatter fra Veſteregnen, ſiden Conſulinde Saaby, en Dandſer paa det førſte Bal, hun bivaanede i Hovedſtaden. Samme Dame kunde ſiden for ſin Død ej tale andet end engelſk. H. Br.

592. Der boede en gammel Mand i Agger her i Tørring, han hed Lavſt Agger. Saa ſkulde æ gamle Mand op om Natten at lade hans Vand, det var jo ikke ſært. Det varer noget længe med at blive færdig, og ſaa ſiger han: „Hæær vil æ mi Sæel et ſtå å ſalder ætter dæ, mi Kåk, æ vil te æ Skjænk å ha mæ en Dram, ſå ka do ſalder ſå lænng do vel."

Jens Kriſt. Søgaard, Tørring.

593. En Husmand fra Refsnæs kom trækkende med en Ko og ſkulde til Kjøbmand Højsgaard i Kalundborg. Men ſaa havde han glemt den førſte Halvdel af Navnet og havde kun sgaard i Behold. Da han nu møder en Flok Drenge, ſiger han derfor meget pænt: „God Dag, Drenge, kan I ikke ſige mig, hvor der boer en Kjøbmand, der har Skaar til Bagnavn?" Jo, Drengene ſer paa hinanden og ſiger ham Beſked. Nu traf det ſig netop, at Hr. Højsgaard vilde have ſine Drenge i Butikken til at kalde ſig Monſieur, men naar han ikke var nær, forbrejede de Navnet lidt og kaldte ham Moſjø Røvsgaard. De ſiger da til Manden, at det var Mosſe Røvſkaar, de kjendte ham meget godt. Det var det ogſaa, ſiger Manden. Han kommer op til Kjøbmanden og ſiger ſaa ganſke troſkyldig: „Goddag, Mosſe Røvſkaar." — „Hvad ſiger du?" — „Jeg ſiger, Goddag, Mosſe Røvſkaar." Klaſk! fik Manden én paa Kinden. „Jeg hedder Højsgaard og ikke Mosſe Røvſkaar, din Æſel."

Jørgen Hanſen.

594. Holberg ſad i ſin Have og ſtuderede. Da kom en Matros ridende forbi, og han havde for Kommers vendt ſig baglænds paa Heſten. Saa ſiger Holberg: „Min gode Ven,

hvad Kurs ſtyrer han?" for han ſaa nok, han var Sømand. Matroſen tager i Heſtens Hale og pikker der: „Det véd jeg den O. tordne mig ikke, værsgod og gaa ind i Kahytten og ſpørg om det." Lærer Peterſen, Durup.

595. Faderen til ſin Søn, der meldte ham ſin Forlovelſe: „Ja, det er vel fremad, der har du nu en Underdyne, hun en Overdyne, jeg vil ſaa raade jer at kjøbe en Gris, den kan da æde, hvad I gjør, og I kan æde, hvad den gjør, I er da hjulpne alle tre." H. Bl.

---

5. Hurtig betænkt.

596. En Jøde pikker paa hos en anden: „Joſef, ſofer du?"—„Naj."—„Aa, Joſef, laan mig fem Daler."—„Nu ſofer jaj."

597. To Jøder laa i én Seng, og allerbedſt, ſom de laa, ſiger den ene til den anden: „Sover du?"—„Ikke endnu", var Svaret. „Kan du laane mig en Daler?" ſpurgte den førſte. „Tys, nu ſover jeg", ſvarede den anden. M. Møller.

598. En Hund ſlap en Gang med en Mand ind paa Børglum Herredskontor. Det ſaa Fuldmægtigen og raabte barſk til Manden: „Hvad er det for en Hund?" Manden kaſtede et underſøgende Blik paa Dyret og ſagde ſaa: „A tror, det er en Hanhund." J. M. Jenſen, Stenum.

599. Der kom nogle Folk efter en Kræmmer for at tage ham, han maatte jo ikke gaa med Kram, og de kunde faa en Belønning for det. Da han ſer, han bliver forfulgt, ſaa ſmider han ſig af hans Kjole, der var meget pjalten, og ſlænger den lige over Kramſækken og ſætter ſig oven paa. Nu ſpænder han nogle af hans Klæder op og ſidder og ſer ind paa ſig. Folkene kommer nu til ham, og uden at lægge Mærke til, at det var Kræmmeren, de ſøgte efter, ſpørger de ham, om han havde ikke ſet en Kræmmer. Han ſiger: „Nej, ſaagu har a ikke, a har nok at ſe efter alligevel." Lærer Jenſen, Nygaard.

600. En Gaardmandskone i Rersløv fik Beſøg af ſi Søſterſøn, der jævnlig havde en Perial. Hun benyttede Lejligheden til at bebrejde ham, at han ikke brugte ſin Forſta bedre. Dertil ſvarede han: „Jeg har ikke ſaa megen Forſtand at jeg har Raad til at bruge af den hver Dag." — „Du ſkuld tænke paa dit Rygte", ſagde hun igjen. „Det kan ikke gjø noget med mit Rygte", ſvarte han, „hvad har det at ſige ſaadan en lille By ſom Rersløv." — „Jammen du ſkulde d ſpare dine Penge." — „Ja, det har jeg ſaamænd ogſaa tænk paa", ſvarte han, og idet han vendte ſig om til Manden, ſa ſagde han: „Hør, Hans Perſen, nu ſynes jeg nok, du kunde give et Par Omgange." Lærer L A. Larſen, Binding.

601. To Mænd fra Husby var i Ringkjøbing. Da de tager hjem, ſiger den ene til den anden: „Skal vi nu ikke gaa ind til Amtmanden og faa en Rejſedram?" — „Nej, det kan der aldrig være Tale om", ſiger den anden. „Jo, lad os det." Ja, ſaa vilde den anden give en Puns i Tim Mølle, hvis det kunde lade ſig gjøre. De gaar ſaa ind paa Kontoret og ſiger, at de vil ſnakke med Amtmanden ſelv. Han kommer. Saa ſpørger de, om han vil kjøbe Vin. Ja, hvad for Vin? Det var i lange Flaſker med Sølvpapir om Proppen, og det fuſede oven ud, naar de tog den af. Saa ſpørger han, hvad de vilde have for det. Ja, de vilde have to Mark og fire Skilling. „Ja, ſaa vil jeg tage tolv." Naa, jammen ſaa ſkulde de jo have Lidkjøb. Nej. Ja, ſaa blev der intet af Handelen, for de drak altid Lidkjøb, naar de handlede. Saa maatte han til at give dem en Dram hver. En lang Tid efter kom han til Strandauktion i Husby og træffer der den ene Mand. Han farer jo løs paa ham: „Naa, din Æſel, hvor blev Vinen af?" Han ſvarede helt rolig: „Ja, a har ikke ſträndet dem endnu, men ſaa ſnart a faar dem ſträndet, ſkal a komme med dem."

J. Jeppeſen, Staby Højſkole.

6. Sippethed.

602. I min Barndom var der en Kræmmerſlægt, der havde Efternavnet Rævehale, og jeg kan huſke Brødrene Povl og Per. De gik omkring og ſolgte Baand og Redekamme oſv., ſom nu vore Kludekræmmere gjør. Deres Navn blev altid udtalt Røvhåål. Nu var der til en af Præſtegaardene kommet en Lærerinde fra Kjøbenhavn, og da hun hører, at Kræmmeren har været der, og ſer ham gaa ud af Porten, raaber hun ud af Vinduet, til ſtor Fornøjelſe for hele Gaardens Befolkning: „Per Rumpehul, vil han ikke lige komme her hen!" — „A hejer mi Sæel et Pe Røwwhwål, mæn mi Nawn æ Pe Røwwhåål, bette Jomfru!" Hun havde jo misforſtaaet det.

J. Kornerup, Egaa.

603. En Dame ſkulde paa Bal. Som hun nu kjørte derhen, holdt Kuſken pludſelig ſtille midt paa Vejen. Nysgjerrig ſpurgte hun, hvorfor han gjorde det. Han ſvarede: „Det er, fordi den ene Heſt ſtalder." Da hun ikke vidſte, hvad det vilde ſige, ſpurgte hun ham om, hvad det var. Noget forlegen ſvarede han: „Det er, at den hviler ſig." Hun mente, at det var et fint Udtryk, og da hun ſaa var kommen paa Ballet, og en Herre kom for at byde hende op til en Dands, ſvarede hun: „Nej Tak, jeg ſtalder, og desuden har jeg nys ladet én gaa."

Lærer Dahl, Simſing.

604. Præſtens Pige i Rubjerg kom ind til en Mand og ſagde: „Jeg ſkulde hilſe fra Fa'r, om jeg kunde laane et Overfaar, ſom har Pung ved Laar, og ſom gjør Bagſtik med de andre Faar." Hun mente jo en Væbder.

Erik Sørenſen, Sønder-Saltum.

605. En Karl tjente ved en Herremand, og ſaa ſkulde han kjøre et Sted hen med Fruen. De ſkulde gjennem en Kjøbſtad. „Lad mig nu ſe", ſiger Fruen, „du kjører lidt ſtolt med mig gjennem Byen og tømmer Heſtene godt op." Den Gang han nu kom til Byen, kjørte han ſaa haſtig til, at hun væltede bag over med Ageſtolen og laa paa Ryggen paa Bunden af Vognen og ſatte Benene i Vejret. Da de kom ud igjen, klagede

hun over, at hun ſkulde komme ſaa usſelt af Sted. Det ſkulde hun ikke klage ſig for, ſiger han, der var ingen, der kjendte hende i den Ende. Peder Ladefoged, Ravtrup.

606. Damen, der havde ſlaaet en Kuldbøtte over Hovedet af Heſten, men hurtig var paa Benene igjen, til ſin Jokej: „Saa du min Adresſe?" — „Ja, men jeg vidſte ej, at Deres Naade kaldte den ſaa." H. Br.

607. En Dag det var Slædeføre, ſkulde Præſtens **Karl** i **Kjørup** kjøre en Jomfru til Horſens. Da der var megen Sne paa, ſkulde han helt uden om Byen for at komme ind paa Vejen. Idet han nu ſvinger ind i Sporet, giver Heſtene en Fløvt, og Jomfruen falder bag af Slæden med Benene i Vejret. Hun farer hurtigt op og kommer til at ſtaa paa Benene, og ſaa ſlaar hun jo Skjørterne ned i en Fart. Jakob ſidder og ſer ſig tilbage efter hende, og da hun er i Orden, ſiger hun: „Saa du min Behændighed?" Men han misforſtod hende og ſagde: „Ja, gode Jomfru, men vi kalder det nu ikke ſaadan." Jens Kjær, Brøndbing.

7. Samtaler.

608. „Har du haft en god Høravl i Aar?" — „Hwu—a?"—„Har du haft en god Høravl i Aar?"—„Hvem?"—„Du."—„A."—„Ja."—„A har ingen Høravl haft i Aar."—„Har du haft en god Avling i Aar?" —„Hwa—a?" —„Har du haft en god Avling i Aar?"—„Hvem?"—„Du."—„A?" —„Ja."—„A har ingen Avling haft i Aar."—„Er du da ikke Landmand?"—„Hwa—a?"—„Er du da ikke Landmand?"—„Hvem?" —„Du." — „A?"—„Ja."—„Nej, a er ikke Landmand."—„Hvad er du da?"—„Hwa—a?"—„Hvad er du da?" —„Hvem?" —„Du."—„A?"—„Ja."—„A er Jordemodermand." Jakob Pederſen, Hjeds.

609. „Æ du fræ Vierby?"—„Hons?"—„A ſier, æ do fræ Vierby?"—„Hwæm?"—„Dæ."—„Mæ?"—„Ja."—„Nej."

„Hwæn æ do da frå?“—„Hwæm?“—„Dæ.“—„Mæ?“—„Ja.“—„To a æ da frå Twånnby.“ S. Madſen-Mygdal.

610. To Bønder ſnakker ſammen i Horſens. A ſpørger B ad: „Ka a et kom te å kye mæ dæ hjæm i Daw?“ B: „Næjj, miſæl ka do æj.“ A: „Hwa få da?“ B: „Næjj, a æ ſku et ſåen te å kye mæj.“ A: „A tændt, a ſku ha kommen mæ dæ hjæm.“ B: „Ja, de ka do ſku åsſe, mæn ſå vel vi kye mæ æ Beſte, får a vel misſel et ſpændes få.“

Søren Hanſen, Skjolde.

611. „Ja, det er nu det ſamme, nu kan I ſige, hvad I vil, a troer nu alligevel det, a har lært i min Barndom.“—„Ja, hvad er ſaa det?“—„Ja, troer du, a kan huſke det.“

Fr. Weiſs.

612. „Det er Folks egen Skyld, at de kommer vaade hjem.“ — „Hvordan da?“ — „Jo, for de kan jo blive ude, til de bliver tørre igjen.“ Jens Kjær, Brønding.

613. Jens Degn: „I maa give mig Hug for dem.“ Smed Veibel: „Da ſkulde der og en allerhelvedes Hoben Prygl til for 14 Mk. og 4 Sk.“ H. Br.

614. „Det koſtede atten Rigsdaler, men jeg véd rigtig nok ikke, om det var gode Penge.“ — „I hvad det end var, atten ſynes mig altid at være gode Penge.“ H. Br.

---

8. Forſkjelligt.

615. En Biſkop var ſaa rædſom til at gaa i Tanker. En Aften var han i Selſkab og ſkulde ſaa ud paa Lokummet. Da han kom tilbage, havde han Laaget nuder Armen, han troede, det var en Bog. Maren Jensdatter, Lørslev.

616. Overlærer S... i Odenſe var meget aandsfraværende. En Dag kom han ind paa Poſthuſet og ſpurgte: „Er der Breve til mig?“ Der var kommet en ny Fuldmægtig, ſom ikke kjendte ham, og han ſpurgte da: „Hvad hedder De?“ S ... kløer ſig i Hovedet og ſvarer ikke, for han kan

ikke huſke Navnet. Altſaa maa han gaa hjem igjen. Udenſ Døren møder han én, der ſiger: „Goddag, Hr. S…“—„De har vi det, Overlærer S… er mit Navn.“ En Dag gik ha med en Bog under Armen ned ad Gaden, og af og til læſt han lidt i den. Saa kommer Drengene hen og liſtede en Mu ſtensbrogle ind under Armen i Steden for Bogen. Da ha ſkal til at ſe til den, opdager han, hvad det er, han gaar med

617. **Kjøkkenlatin eller Maccaroniſk Latin:** Gikkimus in gadibus cum jomfruis et cum madamis, ſlogimus in ſtenibus, cum ſtokkibus et paraplyis, tum veniunt vectri et nos in ro ſtuam ſlæbunt, ſolvinius en dalerum et ſic gladi ſlapſimus de fra. Det er overſat ſaaledes: Vi gik paa Gaden til Jomfrue og Madammer, og ſlog i Stenene med Stokke og Paraplyer, ſaa kom Vægteren og ſlæbte os til Raadſtuen, men da vi ga ham en Daler, ſlap vi glade derfra. 617—18. U. Birkedal.

618. **Følgende Strofer ſkal læſes ſom Verslinjer, hvor de** to og to rimer ſammen: „Solon, Solon, viſe Solon!“ raabte Krøſus; Cyrus ſagde: „Hvad i Vejen er der med ham?“ Hvordan kan det lade ſig gjøre? Det læſes da ſaadan:

„Solon, Solon, viſe Solon!“
raabte Krøſus. Semikolon.
Cyrus ſagde: „Hvad i Vejen
er der med ham. Spørgsmaalstegn.

619. En fattig Kone var i et Ærende henne i en større Gaard, og da hun ſaa kom tilbage til Hjemmet, ſagde de til hende: „Naa, hvad fik du der?“—„Aa, a fæk ſå manne ſuur Villing, ſom a ku tæſk i mi ſøndige Tærmer.“

Aftrykt i „Vægteren“ 1885. Lærer Balling, Lindeballe.

620. I **Horſens** var en Dag Forſiden af en Butik under Reparation. En Kone, der ſolgte Hvedebrød, kom ind og ſatte ſig paa en Stol, der ſtod i Butikken. Paa den Stol laa i Forvejen en Plakat, der var overſmurt med Kliſter, og ſom var beſtemt til at ſættes op uden for Butikken. Paa Plakaten ſtod: Formedelſt at Forſiden er under Reparation, bedes

nine ærede Kunder om at gaa bag ind. Da Konen havde ſiddet der lidt, rejſte hun ſig og gik ned ad Gaden, men Plakaten havde, uden at Konen vidſte det, ſat ſig faſt bag paa hendes Skjørter, og nu kan det nok være, Folk morede ſig over hende. Den ſtakkels Kone vidſte ikke, hvoraf alle Folk lo, men tilſidſt var der dog én, ſom forbarmede ſig over hende, og nu kan det nok være, hun i en Fart fik Plakaten af. F. P. J. Lund.

621. Der var en gammel Bedſtefader, der gik omkring og ſkulde kjøbe Skind til hans Broderſøn. Saa hængte han dem op paa Hanebjælkerne, og der kravlede en Kat op og aad af dem Skind. Han var jo kjed af det, men vidſte ikke andre Raad til at faa den til at lade være end at gaa hen og drukne den. Hans Kone var nu altid ſaa ond, ja, ſaa ſtjærnegal. „A kan ikke vide, Mollil", ſiger han, „hvordan en ſkal faa den Kat af med Livet?" — „Aa, du kan tæjj å drown en", ſiger hun. „De kund a pannede ow, Mollil, men hudan ſkal a bær mæ ad mæ de?" — „Du ſkal tæjj å drown en, mæn du ſkal pas o, te do piner en et, få de ſkal din ſtower Stjaev nåk fend o å gøjer hæjſen." Saa fik han jo Katten i den ene Arm og en Sime at binde ved den og en laadden Klyne af Klaaden at ſænke den ved. Han kommer ſaa ned til Vandet og faar Klynen bunden ved og ſkyder den ſaa ud, idet han ſiger: „Lyſtig i Livet, ſaa længe vi lever." Katten den kravler op paa den laadne Tørv, der flyder paa Vandet, og ſiger: „Mjav, mjav." —„Ja, du har ædt mine Skind, det ſkal du Dælen annamme mig ogſaa vide", og i det ſamme ſmed han nogle Stenbrokker efter den. Den vilde jo ikke af Tørven, men ſvømmede blot noget længere ud. Saa maatte han jo hjem til den gamle igjen. „Jamen Mollil, den Kat vil D. annamme mig ikke dø." — „Ja, det tvivlede a jo nok paa, te din ſtortumpede Jon ſkulde nok pine Katten, hvordan har du baaret dig ad?" Saa fortæller han det om Tørven. „Ja, én kunde jo nok vide, te du kunde ikke finde ud af det, Tørven kunde den jo ikke ſynke ved." — „Ja, hvordan ſaa?" — „Du ſkulde jo have taget en Sten." — „Det kan D. annamme mig ogſaa være, Mollil, det

det var vel bedre. Men hvordan ſkal á nu faa den løsſen op for at binde Stenen ved den? den ligger jo ude i Lergraven.' — „Ja, gaa ud og faa Brandhagen.“ — „Det er a pannede ikke for, ſaa grinner de ad mig.“ — „Jamen tæj ſaa Ovnsragen, men nu ſkal du jo nok faa mig den i Stykker.“ Saa fik han Ovnsragen og fik Katten krabſet op med den, og ſaa havde han jo en ſtor Sten, ſom han fik i Enden af Strikken, og endelig fik han da Katten druknet. Marie Pedersdatter, Egholt.

622. Nogle Folk paa Mols havde en dygtig Kat, der var ſaa forbiſtret til at ſtjæle. Saa blev de kjede af den og vilde af med den. De kjørte ſaa den lange Vej til Aarhus, tog den med i en Sæk og vilde ſlippe den ud i Ris Skov, ſut, ſaa er den væk. Manden og Karlen kjører ſaa hjem igjen og naaer til Hjemmet om Aftenen ſildig. Konen kommer ſaa ud og tager imod dem. „Naa, velkommen hjem. Hvordan gik det med den ſølle Kat? blev I af med den?“ Jo, de havde ſat den af i Skoven. „Naa, ſtræb nu at komme ind, a har ſaa mange Pandekager til jer.“ Hun havde ſat dem paa Bordet, men da Folkene kom ind, ſtod der det tomme Fad, og underneden ſad Katten og aad paa den ſidſte Pandekage.

Md. Kirſtine Andreaſen, Tobbjærg.

Efterſlæt.

De anførte Nr. viſer hen til Bogens Underafdelinger.

623. Til A. Nr. 3 kan føjes, at da Karlen havde hørt, hvordan Pigen beklagede ſig over, at hendes Kiſtenøgle var bleven borte, kunde han jo forſtaa, hun havde løjet for ham, da hun ſidſt ſagde, hun kunde ſpinde ſyv Hørhoveder om Dagen, hun havde jo ikke rørt ved Blaarbyngen, ſiden han var der førſte Gang, og han ſlog hende da ud af Hovedet.

624. Til A. Nr. 5. Et Sted—det kan nu være lige meget, hvor det var — havde de faaet en ny Præſt, han kom lige fra Kjøbenhavn, og hans Kone var ogſaa derfra. De havde en fattig Husmand til Nabo. Han kommer en Dag om i Præſte-

gaarden at ſe til Præſtens, kort efter at de var komne. Saa viſer Præſtemadammen ham iblandt andet ogſaa en Høne med Kyllinger, ſom hun var ret ſtor af, for hun havde ſelv ſtaaet for at faa dem udrugede. Saa ſiger Husmanden: „Det er jo nogle dejlige Kyllinger, Madammen der har, der mangler ſlet intet andet, end at de ſkulde kunne tale.“ — „Tale!“ gjentog Præſtekonen, „kan Kyllinger tale?“ — „Ja, de kan da læres til det, naar de bliver holdt dertil fra ſmaa af.“ Da vilde hun rigtig gjærne have ſaadanne Høns, ſom hun kunde tale med, og ſaa bad hun ham om at faa en Høne lagt paa Æg for ſig henne hos ham, for at han kunde lære Kyllingerne at tale. Det lovede Manden ogſaa, men forlangte ſtrags en Tønde Boghvedegryn, ſom han kunde have at give dem, naar de kom af Æggene. Der var da ingen Ting i Vejen for at faa dem, og ſaa blev Hønen lagt. Præſtekonen var ſaa forhippet paa at faa de kloge Kyllinger, at hun kom næſten hveranden Dag for at ſe til ſin Klukhøne. Saa en Dag ſiger Skjælmen: „Jeg kunde ogſaa lære dem at tælle Penge, derſom Madammen regner det noget.“—„Jo, det var rigtignok ogſaa rart, men hvordan ſkulde det dog gaa til?“ — „De ſkal nu allerførſt have nogle Penge at ligge paa, og ſiden ſkal jeg paatage mig at lære dem det lige ſaa godt ſom at tale.“ Madammen vilde ikke være for knap, hun hentede en Hundreddaler-Seddel, og han lovede at lægge den under Hønen. Imidlertid laa denne i al Mag, uden at man kunde mærke nogen Stolthed hos den over, at der blev viſt den ſaa megen Ære. Endelig kom Kyllingerne ud af Æggene og begyndte at æde af Boghvedegrynene, og ſamtidig hermed ſkulde Undervisningen begynde. Da de var fire Dage gamle, kommer Præſtekonen til og ſpørger, hvordan det gaar. „Jo, det er, ſom det ſkal være, Kyllingerne trives godt.“ — „Kan de ſaa begynde at tale?“ — „Nej, det var nok ikke at forlange, hun maa give bedre Tid og være kjøn taalmodig, det kommer nok.“ Saa dyede hun ſig i otte Dage. „Naa, hvordan gaar det med Kyllingerne?“—„Det gaar godt.“ —„Kan de begynde at tale?“—„Ja, de begynder ſaa ſmaat at ſtamme enkelte Ord." — „Naa, det var jo rart", ſagde Madammen, „hvad kan de ſaa forſtaa af det?" — „Ja, de ſnakker lidt om, at de nok kunde æde en halv Tønde Gryn mere." —„Da kan de ſaa mænd godt faa dem. Send han kuns Bud efter Grynene." Otte Dage efter maatte hun igjen hen at ſe til Kyllingerne. „Naa, kan de nu tale?" —„Ja—a, det gaar da godt fremad, nu kan de allerede mumle." — „Saa, ſer vi det, hvad mumler de da om?"" — „De ſnakker om, at Madammen ligger i med Præſtens Karl og — —." — „Stræb at faa dem ſlagtet og lad dem ikke leve et Øjeblik længere." Saa foer hun hjem, men Husmanden ſlagtede alle Kyllingerne og fik adſkillige gode Potter Suppe paa dem, ikke at tale om de mange dejlige Boghvedegryn, der var levnet, og Hundredbaler-Sedlen — den var ogſaa nok værd at beholde.

Jørgen Jakobſen, Buſk.

625. **Til A. Nr. 6.** Der var en Skrædder, der havde en Kone, ſom paa ingen Maade vilde ſige, at hendes Mand ſkar Tøjet. Nej, klippe hed det. Derom var de altid uenige, Manden vilde, at hun ſkulde ſige ſkjære, men hun blev ved at ſige klippe. Saa en Dag begynder det ſom ſædvanlig med, at Konen ſiger, at han klipper Tøjet. „Nej, ſkjære hedder det." — „Nej, Faer, klippe hedder det." De ſkjændtes om det, indtil Manden blev vred og ſagde: „Ja, hvis du nu ikke ſiger ſkjære, ſaa drukner jeg dig." Ja, det fik være det ſamme, klippe hed det. Saa tog Skrædderen da ſin Kone ud til Søen og ſmed hende ud. Men hun blev ved hele Vejen at ſige: „Klippe, klippe, klippe", ogſaa da han kaſtede hende ud, og da hun ſank under Vandet, rakte hun Haanden op over Vandet og gjorde med to Fingre Tegn ſom en Sags, der klipper. Da Skrædderen ſaa denne ſtore Standhaftighed, tog han hende op af Vandet og hjem med ſig, og fra den Stund lod han hende ſige klippe, ſaa tit hun vilde.

Fortalt af en gl. Dame fra Kjøbenhavn. Cand. phil. P. Stolpe.

626. **Til A. Nr. 12.** En Mand havde en Datter, ſom var meget ond af ſig. Saa bejlede en Karl til hende, men Pigens Fader raadede ham fra det, da hun var ſaa ſtræng. Han blev

alligevel gift med hende, men fik det ogſaa ſnart at føle og klagede derover til Svigerfaderen. „Ja, ſagde jeg dig det ikke nok i Forvejen, men ſaadan er det jo alle Tider, at Konerne vil raade over Mændene. Nu giver jeg dig en Vognfuld Æg med fire Heſte for, to brune og to ſorte, ſom du ſkal kjøre omkring med. Der, hvor du mærker, Konen raader, ſkal du give et Æg, og der, hvor du ſynes, Manden raader, ſkal du give en Heſt.“ Han kjørte og kjørte, og hans Æg ſvandt jo godt, men Heſtene beholdt han. Saa kom han et Sted i Kvarter, hvor det lod til, at Manden raadte. Om Morgenen, da han vilde te'n, ſagde han, at han nu vilde give dem en Heſt. „Du kan ſelv vælge“, ſagde han til Manden, „hvad for en én du vil have, enten af de brune eller af de ſorte.“ — „Ja, da tager jeg den brune.“ Men i det ſamme kom Konen i Døren og ſagde: „Nej, lille Faer, lad os endda faa den ſorte, den er ſaa meget kjønnere.“ — „Ja, ſom du tykkes, lille Moer.“ Nu var det ovre. Han gav Konen et Æg og kjørte videre, indtil han havde givet dem hen alleſammen. Saa kjørte han hjem med ſin tomme Vogn og ſine fire Heſte og kunde godt ſiden finde ſig i, at hans Kone vilde raade, for det var jo ſaadan alle Steder. Torſted. P. Kr. Madſen.

627. **Til A. Nr. 14.** Dæ wa en Mand, han haj en Søn, di kaldt ham Bette-Jæns. Så wa der en åån Mand, dæ wa Nåbo te, dæ haj en Dætter, ſom di kaldt Bette-Ann. Så døi Bette-Jænſes Muer, å han gik ſå hjæmm ve hans Fåer en Østi, mæn han bløw ki å å go ſøen, han kund it undvæær ed Kvendſålk, å ſå vild han hæn å bæjjl te Bette-Ann. Da han kom end, ſå han jo Go-Awten. „Tak“, ſåå hend Muer, „da ſpør vi ves nyt, ſin du kommer hæær i Awten.“ — „Ja, hår I it ſpuer, ſå ſka I ſo å ſpøør“, ſåå Bette-Jæns, „mi Muer æ døi, å mi Fåer æ en groww gammel Mand, å vi kan it wal undvæær ed Kvenndſålk i wå Hus, a æ gawen hænier, om a it kund ſo Bette-Ann åp te mæ.“ — „Ja, de kommer an o, po hwå Mååd du vild ha hend dæråp, tien ſka hon it, vi hå it unn de jænn Båen“, ſå hend Muer. „A hå hælder it tendt,

a vild ha hend te å tien mæ, mæn a vild ha hend te mi Kuen." — „Ja, de kommer an o, hwa a Piig tøgges ſjæl om et", ſåå æ Muer. „De tøgges a gåt omm", ſåå Bette-Ann. Så ſad di en Stød å ſnakked om a Awten, te de bløw ſå ſilde å ſå mørk, te han ku it ſi å kom hjæm. Så ſåå a Muer: „No ka do blyww hær i Næt!" å ſå ſkuld di ålld te å i Sæng. Ann kom føſt a hend Klæjer, å hon vild te å ſlok a Lyws, hon puuſt, å hon bløøſt. „A kan it fo a Lyws ſlot", ſåå hon. „Åå, la mæ kom te", ſå Bette-Jæns, „da ſkal a ſnåer ſlok et." Han kund hælder it ſlok et, få han bløøſt o dænd åån Måi. „Vi kommer te å tåål te di Muer. Muer!" råvt Ann ſå, „vi ka it fo a Lyws ſlot." — „Da læ mæ kom åp, da ſkal a ſnået ſlok et", ſåå hon, mæn hon bløøſt da ui å a Mond, å hon kund hælder it ſlok et. „Ji, da kand a hælder it, vi kommer te å tåål te di Fåer. „Andes! di kan it fo a Lyws ſlot."—„Ji, da læ mæ kom åp", ſåå han, „a ſka ſnåe ſlok et." Ja, han bløøſt jo ui a dæn jænn Sii, å han kund hælder it fo et ſlut. Så kom di te å la a Lyws bræænd. „De håwer a it", ſåå Bette-Ann, å ſå ſvøvt hon hind Skjøwt omm et, ſåå gik et ui, å ſå wa de ſåbi.

Denne Hiſtorie bliver fortalt med fire forſkjellige Stemmer. Lille-Jens har nemlig ſtærkt Overbid, Lille-Ane Underbid, Moderen taler med Munden vreden til den ene Side, og Faderen vrider Munden til den modſatte Side. Derfor kunde de ikke ſlukke Lyſet.

Frøken Nanna Reedtz, Bisgaard.

Det Jyſke er af Frøken Reedtz yderſt tarvelig optegnet, ſaa jeg har maattet danne det helt om. Der findes de groveſte Bommerter, og der ſkiftes jævnlig med forvedſtaaende og efterhængt Kjendeord. Der ſtaar dog altid bløſt for blææſt. Da Maalets Hjemegn ikke er opgivet, har jeg tænkt, det ſkulde være fra Egnen ſyd for Horſens i Bjerre Herred. Der ſtaar ogſaa altid Lyws. Saadanne Former ſom: Wi kummer te at tæle te din Muer — han puſte å bløſte — ſå kum de te at lae Lywſet brænne oſv., er Beviſer nok paa Mishandlingen af Sproget og paa, at hun ikke havde Begreb om Jyſk, endſkjøndt hun alligevel vilde tage Opſkriften i dette Maal.

E. T. K.

628. Til **A. Nr. 14.** Manden: „Ded tyder." Konen: „Ji, ſaa gak du yd, Faaer, å hør, hvad ded tyder om." M.: „Ded ty-

der om, a Pær vil ha vor Berte.“ K.: „Ja, ded ka han jo gærne få.“ Pær.: „Godawten.“ K.: „Godawten, Pær, hva kunde vel dit Ærende være ſå ſille.“ P.: „Jeg vilde gærne ha jer Bærte.“ K.: „Ja, ded ka du jo gærne få. Bærte, kom ind, Pær vil ha dig.“ B.: „Nej, ſågu gør jeg ej.“ K.: „Du ka jo ſætte dig å lad os tale lidt om ed. Vor gammel er du vel, Pær?“ P.: „Når vor blisſede Øg fåer fulled, å ded Føl blier ſoldt, ſå er jeg lige ni å halfemſindstyve Aar.“ K.: „Jnå, Pær, når vor grimede Ko får kælt, å den Kal blier ſoldt, ſå er vor Bærte lige ni å halfemſindstyve År. Ded er da Po om Pø med hinanden. Vor mange Penge har du vel, Pær?“ P.: „Jeg har 99 Skilling i ed Potteſkår.“ J.: „Jnå, Per, ded æ dov en ſamlet Skilling på én Gang. Bærte, kom ind, Bærte, Pær vil ha dig.“ B.: „Ja, nu ſkal jeg ſtras komme.“ K.: „Ja, ſå var ded vel bedſt, a vi gik i Seng.“ M.: „Vi glemte å ſlukke Lyſed.“ K.: „Ja, ſå ſkal du op, Fåer, å ſlukke ded.“ (Han puſter). K.: „Du ka itte, Fåer, kom å lad mig.“ P.: „Du ka itte, Moer, kom å lad mig.“ B.: „Du ka itte, Pær, kom å lad mig.“ K.: „Å, lad ſå ded Lys ſtå å brænde til i Morgen.“ Nik. Chr.

629. Til A. Nr. 18. Der var et Par ældre Gaardfolk et Sted, og Konen havde den ſlemme Forſkik, at ſaa ſnart det gik hende en Smule imod, og det gjorde det hver Time paa Dagen, ſaa gik hun og jamrede og ſagde: „Aa, gid Døden vilde komme og tage mig.“ Til ſidſt blev Manden kjed af det her Vrøleri, og ſaa en ſkjøn Dag, da vor Moer hun jamrede, ſom hun plejede, ſaa ſiger han: „Ja, nu ſkal jeg ſige dig noget, Moer, du kan ellers nok faa dit Ønſke opfyldt nu, for jeg har hørt, at Døden er kommen her til Byen i Dag i Skikkelſe af en ſkaldet Høne, den ſer kanſkeſig ogſaa inden for til vort.“ — „Nja“, ſiger hun, „det har viſt ingen Nød at være bange for det, det kommer ſjælden der, hvor man gjærne vil have det.“ Det var nu om Formiddagen, at den Snak faldt, og ſaa gik Manden ud og fangede en Høne, og den plukkede han alle Fjerene af Hovedet paa, ſaa den var ganſke ſkalden. Da ſaa Midt-

ſøvnstiden kom, ſkulde de jo til at lægge ſig for at ſove til Middag, ligeſom de plejede. Men da Konen havde lagt ſig, gik Manden førſt ud og drysſede en Række Korn ude fra Gaarden og ind i Sovekammeret ved Konens Seng, og ſaa ſlap han Hønen løs der ude. Bedſt ſom nu Konen ligger og er ved at falde i Søvn, hører hun noget komme liſtende ind gjennem Stuen og ind i Kammeret, og da hun ſlaar Øjnene op, ſer hun en ſkalden Høne, der gaar og pikker paa Gulvet. „Hja", ſaa hviſkede hun lige ſaa naadelig ned til Hønen, „aa, tag og gaa om til vor Faers Side." Manden laa jo vaagen, og ſaa ſagde han: „Ja, nu ſkal du ha' Tak, vor Moer, for det du undte mig det ſaa godt, du kan viſt godt lide at leve alligevel. Det er ikke værd, du ſkaber dig ſaa meget her efter." Og det gjorde hun ſaa heller ikke. Cand. L. P. Sørenſen, Kbh.

630. Til A. Nr. 21. En døv Kone vilde til Byen at ſælge noget Lærred. Paa Vejen mødte hun nogle Mænd, der hilſte hende meget venligt: „God Morgen." — „Det er rigtig godt Lærred, jeg har", ſvarede hun. De ſpurgte igjen: „Hvad er Klokken?" Hun ſvarede: „Fire og tyve Skilling Alen." De blev da vrede og ſagde: „I er ikke bedre værd, end I ſkulde have et godt Livfuld Hug." — „Ja, det har jeg ſaa mænd ærlig faaet for hver Alen Lærred, jeg har ſolgt." Nik. Chr.

631. Til A. Nr. 21. En Dag var en meget tunghørig Mand ude at grave Ler. Saa ſer han en fremmed komme ridende imod ſig. „Han ſpørger naturligvis om, hvad jeg beſtiller", tænkte Manden ſaa, „men jeg vil da ikke fortælle ham, at jeg er tunghørig. Bag efter vil han jo nok vide, hvad det Ler ſkal være til, og ſaa ſiger jeg, at det er til min Skorſten. Men han kan vel knap tro, at jeg kan lave den alene, og derfor vil jeg ogſaa fortælle ham, at min Kone ſkal hjælpe mig." Den fremmede kom nu nærmere og ſagde: „Goddag." — „Jeg graver Ler." — „Ja, det ſer jeg", ſiger den fremmede, „men kan du ikke ſige mig, hvor den Vej fører hen?" — „Til min Skorſten og min Bagerovn", ſvarede den tunghørige. „Aa, lek du min Maas", ſiger den fremmede, for han troede, Manden vilde

holde ham for Nar. „Ja, min Kvinde ſkal hjælpe mig", ſagde Manden troſkyldig. Den fremmede vilde nu ikke høre mere og red ſkyndſomſt ſin Vej. Jørgen Hanſen.

632. Til A. Nr. 23. Et Sted havde de den Skik, at Konen ſkulde gabe tre Gange, før man gik i Seng. En Nat havde tre Røvere beſluttet at gjøre Indbrud der. Da de ſtod ude paa Marken og raadſlog om, naar det ſkulde ſke, blev det beſluttet, at én ſkulde gaa hen og ſe gjennem Ruderne, om de var oppe endnu. Da han nu kom, gabede Konen førſte Gang. „Det er den førſte", ſagde hun. Røveren, ſom troede, hun mente ham, blev forſkrækket og løb tilbage til ſine Kammerater, men de vilde ikke tro, hvad han fortalte. Den anden Røver gik derpaa hen til Ruden, men i det ſamme gabede Konen anden Gang og ſagde: „Det var den anden." Forſkrækket løb han hen til de andre og berettede, hvad Konen nu havde ſagt. Den tredje, ſom var den modigſte, troede det ikke og gik derfor hen til Ruden. Konen gabede nu tredje Gang og ſagde: „Det er den tredje", og dermed ſmed hun Rokken langt hen. Røveren ſkyndte ſig, alt hvad han kunde, hen til de andre, og nu turde de aldrig mere komme i Nærheden af dette Hus.

Nik. Chr.

633. Til A. Nr. 25. En Kjøbenhavner, en Sjællænder og en Jyde havde en Gang faaet en Pandekage, ſom de ikke kunde komme ud af at dele. De blev da enige om, at hvem af dem, der hurtigſt og nemmeſt kunde ſige Navnet, ſkulde have Kagen. Kjøbenhavneren ſagde: Pandekage, Sjællænderen: Pannekae. Men Jyden ſagde: Kååg, og greb i det ſamme Kagen og ſpiſte den. Lærer Hanſen, Faarbrup.

634. Til A. Nr. 25. En Gang traf en Tyſker, en Kjøbenhavner og en Jyde ſammen i en Kro. De blev da enige om at beſtille en Pandekage og betale den i Forening. Men den, ſom hurtigſt paa ſit Sprog kunde ſige: Pandekage, ſkulde have den. De ſatte ſig nu alle tre om et Bord, og Værten bragte endelig Kagen ind. Da ſagde Tyſkeren: Pfannkuchen, Kjøbenhavneren: Pandekage, men Jyden ſagde: Kååg! og med det ſamme

lagde han Haanden paa den, og ſaa var den ſnart forſvunden i hans Mave. Nik. Chr.

635. Til A. Nr. 33. Der var en By, hvor det var ældgammel Skik, at Degnen hver Juleaften ſkulde gaa op i Kirken. I al Formidlertid var den Aften et af hans Svin kommen der op, og Degnen tror da, at det er den ſkinbarlige Fanden, der gaar der inde og grynter. Han løber da, alt hvad han kan, hen til Præſten, at han ſkal komme og læſe Fanden bort. Præſten faar en Bog under Armen, og Degnen en anden, og ſaa følges de op til Kirken. Da de havde ſtaaet der en Stund, Præſten foran Alteret og Degnen i Korsdøren, og læſt det bedſte, de kunde, ſaa lavede de ſig til at gaa og gik Side om Side ned ad Kirkegangen. Svinet havde imidlertid opholdt ſig i en Krog i Koret. Nu traf det ſaadan, juſt ſom de gik ned ad Gangen, at Svinet kom løbende bag efter lige ind imellem Benene paa Degnen, ſaa han blev ſiddende paa Ryggen af det. Svinet rendte ud af Kirken med ham, og da hiver Degnen Hatten af Hovedet og raaber til Præſten: „Farvel, Faer, mig tog han, ſe ſaa til, hvordan det gaar jer." Chriſtenſen, Kvols.

636. Til A. Nr. 33. Et Sted var der ſaadan Spektakkel i Kirken en Aften, og da Degnen hørte det, fik han Præſten med ſig derop for at ſe efter det. Men idet de nu lukkede Kirkedøren op, farer der et Svin ud imellem Degnens Ben. Han troede jo, det var rent ilde fat, og at Spøgelſet nu tog ham og rejſte af med, og ſaa raabte han: „Fáwal, Fåer, mæ to han!" Paſtor N. P. Chriſtenſen, Smidſtrup.

637. Til A. Nr. 33. En Degn i Lime, Brandt, var bitte af Vægst. Fik Præſten med ſig op til Kirken. Han var tillige hjulbenet, og en So rendte ud imellem Benene paa ham. — „Adjø, Hr. Paſtor, hils Kone og Børn, for nu tager Fanden mig!" Peder Thomſen, Hvilsager.

Liſte over Meddelerne.

O. Abraham, Lidſtrup. Nr. 423.
Md. Agerſkov, Lem. 576.
Lærer N. A. Ammentorp, Hedenſted. 305, 373, 421.
Seminariſt L. Anderſen, Jelling. 352.
Lærer Anderſen, Stensballe. 427, 436, 469, 470.
— M. Anderſen, Tvingſtrup. 393, 547.
— N. C. Andreasſen. Ørslev. 278, 356.
Anne Andreſen, Snogbæk. 155.
Md. Kirſtine Andreſen, Todbjærg. 483, 622.

Lærer Chr. Bagger, Vellev. 267.
— Balle, S.-Omme. 424.
Gartner M. Balle, Tirſtrup. 358.
Lærer Chr. Balling, Lindeballe. 208, 215, 371, 394, 395, 422, 447, 471, 473, 484, 522, 535, 556, 619.
Ballum, en gammel Pige. 571, 572.
Paſtor Vilh. Bang, Føvling. 320.
Lærer O. Barſø, Almind. 343.
— Chr. N. Bech, Ryde. 491.
H. A. Bering, Tyholm. 110.
Cand. theol. J. Bertelſen, Braa. 240, 263, 477.
Lærer L. N. Bertelſen, Z.-Vandet. 83.
— Bisgaard, Mejrup. 11, 31, 50, 86, 274, 528, 548.
Paſtor U. Birkedal, Mølholm. 617, 618.
Carl Bjerregaard, Pandum. 76.
Peder A. Bjerregaard, Brandſtrup. 28, 179, 552.
Lærer P. K. Blikſted, Hillerslev. 361.
Brandſtrup. 538.
Paſtor C. J. Brandt. 396.
Md. Bruun, Vinten-Enner. 546.
Paſtor H. Brøchner, Gangſted. 55, 167, 168, 181, 183, 189, 194, 197, 220, 488, 508, 550, 591, 595, 606, 613.
penſ. Lærer C. Brøgger, Ravnkilde. 185, 264, 272, 336, 337, 511, 541.
Iver Bundgaard, Havbjærg. 119.
Frederik Bærtelſen, Onsbjærg. 577.
Jomfru Bøggild, Todbjærg. 579.

Nis H. Calleſen, Lejrſkov. 142, 151.
Slagter Chriſtenſen, Hadſten. 308.
Uhrmager Chriſtenſen, Aſkov. 582.
Stud. Nik Chriſtenſen, Aaby. 99, 103, 111, 114, 118, 145, 149, 152. 188, 192, 201, 204, 304, 311, 323, 340, 428, 453, 502, 624, 628, 630, 632, 634.
Paſtor N. P. Chriſtenſen, Smidſtrup. 283, 636.
Lærer P. Chriſtenſen, Kvols. 140, 635.

Paſtor Dahl, Veerſt. 575.
Lærer A. N. Dahl, Gimſing. 219, 329, 603.
Kriſten Dalgaard, Aamoſe. 120.
Frands Damgaard, Aakjær. 478.

Lærer S. Ditlevſen, Elſted. 543.
A. Drewſen, Kjøbenhavn. 116.

Niels Ebbeſen, Andrup. 583.
Egtved. 9.
Elbæk. 418.
Lærer Erikſen, Sørup. 338.
— Erikſen, Ø.-Hasſing. 407, 445.
Morten Henrik Erikſen, Vesſer. 568.
Morten Eſkeſen. 292, 402, 433.

Frøken J. Falbe-Hanſen, Kjøbenhavn. 153.
Cand. theol. Fauerſchou 102.
Maren Fausbøl, Branderup. 46.
Frøken Aſtrid Feilberg, Darum. 8, 108.
Paſtor H. F. Feilberg. 519.
Marie Feſterſen, Kjellerup. 549.
Plantør Fiſcher, Lønborg. 369.
Palle Fløe, Rind. 314.
Uhrmager Fogh, Viborg. 322.
Kriſten P. Frandſen, Blaakjær Skov. 432, 526, 527.
Lars Frederikſen, Rysling. 6, 169, 350, 390, 492.
Hans Frier, Samsø. 252.
Peder Frølund, Skibild. 12, 159.
Jens Faarup, Røgind. 363.

Simon Gade, Skjærup. 57.
Geſtrup. 224.
Lærer J. J. Godſk, Kalvhave. 588.
Mads Graverſen, Fabjærg. 98.
N. Kr. Graverſen, Karsbæk. 364.
Terkild Gregerſen, Ørris. 551.
Paſtor F. L. Grundtvig. 77.
Jens Gudeſen, Siem. 298.

Hans Hages Enke, Hammerum. 396.
Johanne Nielsdatter Hald, Agselterp. 255, 410.
Forſtander Halſe, Vordingborg. 401.
Lærer Hanſen, Faardrup. 245, 281, 515, 623.
Provſt Aleth Hanſen. 81.
Frederik Hanſen, Ølgod. 174.
H. A. Hanſen, Hoven. 229, 231.
Julius Hanſen, Stenild. 380.
Jenſine Hanſen, Madum. 34.
Jørgen Hanſen, Bærslev. 206, 392, 593, 631.
Kr. P. Hanſen, Hammerum. 313.
N. P. Hanſen, Lyngby Skov. 128.
P. C. Hanſen, Langø. 20, 79.
Student P. R. Hanſen, Kjøbenhavn. 443, 536.
Søren Hanſen, Giver. 301.
Søren Hanſen, Skjellerup. 493.
Søren Hanſen, Skjolde. 518, 610.
Dr. P. Heiberg, Viborg. 172.
Jens Hesſelbjærg, Helſtrup. 214, 335.
Lærer C. S. Hjortnæs, Brenſted. 95.

Proprietær G. Hoe, Endelave. 397, 399, 408.
Skovrider Mads Holdt, Paabøl. 450.
Uhrmager P. C. Holm, Vejen. 353, 409.
Povl Holm, Ulfborg. 430, 446, 503.
Frederik og Niels Horsbøl, Torſtrup. 284.
Jens Høeg, Arnum. 326.

Martin Iverſen, Kvisſel. 580.

Stud. P. Jacobſen, Kjøbenhavn. 537.
Fru Jakobſen, Kjellerup. 213.
A. C. Jakobſen, Ørritslev. 166.
Jens Jakobſen, N.-Visſing. 265.
Jørgen Jakobſen, Buſk. 624.
Mariane Jakobſen, Hammerum. 100.
Niels Jakobſen. 285.
Maren Jensdatter, Feldborg. 7.
Maren Jensdatter, Lørslev. 482, 615.
Margrete Jensdatter, Mejlby. 23.
Mette Jensdatter, Sundby. 59, 112.
Lærer Jenſen, Nygaard. 105, 599.
Jeanne Jenſen, Morriſon. 69.
Lærer Jenſen, Jannerup. 529.
— J. D. Jenſen, Vindblæs. 212.
J. Jenſen, Refshalegaard. 230, 490, 561.
Jeppe Jenſen, Aakjær, Fly. 161.
H. P. Jenſen, Soderup. 575.
Jens Kr. Jenſen, Løjenkjær. 499.
Lærer Jørgen Jenſens Børn, Fonnesbæk. 80.
— J. M. Jenſen, Stenum. 354, 598, 417.
Seminariſt K. Jenſen, Hammer. 158.
Karl Kr. Jenſen, Gudum. 101.
Lærer Kasper Jenſen, Gjærup. 468.
— Kriſtoffer Jenſen, Ramſømagle. 129.
Niels Kr. Jenſen, Fredbjærg. 58.
Dyrlæge P. Jenſen, Kværndrup. 9 b, 154.
Lærer Steffen Jenſen, Grindſted. 256, 587.
S. P. Jenſen, Vole. 190, 444, 467.
penſ. Lærer Jepſen, Brøndum. 308, 379, 389.
Mads Jepſen, Kongſted. 312.
P. Kr. Jepſen, Lime. 107, 403.
Forſtander J. Jeppeſen. Staby. 85, 339, 601.
Anders Jesſen, Almind. 310.
Cand. polyt. H. Jesſen-Hanſen, Kjøbenhavn. 227.
Gartner G. V. Johanſen, Jelling. 349.
N. Johanſen, Kirke-Værløſe. 90, 144, 416, 454.
Niels Joſef. Risgaarde. 94.
Baronesſe E. Juel-Vind. 150.
Jens Kr. Juſteſens Kone, Norum. 66.
Lærer Juulſen, Ut. 360.
J. A. Jørgenſen. 62, 306, 327.
Povl Jørgenſen, Stens. 258, 414.

Paſtor H. Kau, Gadbjærg. 385.
Kirſten, Veſterbølle. 187.

Jens Kjeldſen, Tirſtrup. 109.
Jens Kjær, Robſtrup. 25.
Jens Kjær, Brønding. 607, 612.
P. Klemmenſen-Pederſen, Holſted. 456.
Fru Kloſter, Vejle. 533.
Ane Knudsdatter, Skibild. 43, 48.
Lærer Knudſen, S.-Vilſtrup. 359, 542.
Lueianus Kofod. 148.
Lærer Kolſtrup, Ravnkilde. 242, 243.
— H. K. Kordtſen, Fovlum. 334.
— J. Kornerup, Egaa. 96, 180, 457, 602.
J. Korregaard, Havbro. 97.
Ane Kriſtensdatter, Dalgaardshus. 177,
Lene Kriſtensdatter, Hjarbæk. 210.
Lærer Kriſtenſen, Tirſtrup. 157.
Johannes Kriſtenſen, Gl.-Arnborg. 132.
Kriſtine Marie Kriſtenſen, Hyrup. 531.
Stud. K. P. Kriſtenſen. 131.
R. Kriſtenſen, V.-Skjerninge. 35.
Lærer Krogh, Hjerk. 282.
Jens Krogh, Hjerm. 539.
Overlærer Krogh-Jenſen, Holſtebro. 514.
Frøken Ingefred Kruſe, Greve. 156.
Lærer P. C. Kæmpegcard, Aalborg. 437.
Kvisſel. 570.

Peder Ladefoged, Navtrup. 4, 269, 605.
Jens Led, Lem. 286.
Adjunkt Niels Levinſen. 569.
Lærer L. A. Larſen, Vinding. 600.
— Larſen, Kipping. 378.
— Larſen, Meſing. 413.
Jens Larſen, Ørregaard. 39.
Mogens Larſen, Lerbjærg. 55.
L. P. Lavrſen, Havløkke. 22.
Mikkel Lavrſen, Ulfborg. 184, 460.
Kriſten Lavtrup, Geſtrup. 507.
Niels Hanſen Li, Droſtrup. 13.
Lærer V. F. Lind, Gulleſtrup. 1, 2, 38, 475.
Fru Anna Chr. Ludvigſen. 147, 226, 328, 330, 347, 367, 368, 434, 435, 459, 509, 554.
F. P. J. Lund, Vinten-Enner. 223, 589, 620.
Niels Joh. Lund, Aſtrup. 130, 573.
P. Lund. 160.
Cand. C. F. Læsſøe. 27.

Lærer L. Madſen, Brande. 260, 287, 294, 431, 480, 481, 521.
— N. Madſen, Katrup. 127, 268, 400.
— P. Kr. Madſen, Staby. 202, 391, 626.
— Jens Madſen. 42, 115, 182, 384.
Morten Madſen, Ajſtrup. 307.
Niels Madſen, Bratten. 87, 553.
Povl Madſen, Gadbjærg. 19.
Forſtander S. Madſen-Mygdal, Tarum. 512, 609.

Niels Meldgaard, Ørre. 53.
Maren Mikkelsdatter, Satrup. 16.
M. Katr. Mogensdatter, Kjællinghøl. 300.
Lærer Mortenſen, Brændſkov. 462, 506.
Hans Mortenſen, Næſtelsø. 297. 452.
Niels Kr. Mosgaard, Trælund. 91.
Forſtander Munk, Vordingborg. 388.
Fru Møller, Kjellerup. 250.
Chriſten H. Møller, Ringive. 315.
Lærer M. Møller, Sir. 41, 276, 523, 597.

Ane Nielſen, Lisbjærg Terp. 136.
Ane Nielſen, Torning. 63, 67.
Anton Nielſen, Gerslev. 21, 135, 141, 198, 237, 249, 289, 05351, 5001,.
Erik Nielſen, Romme. 239.
H. Nielſen, Eſkildſtrup. 362.
Jens Nielſen, Lem. 175, 270.
Jens Nielſen, Ringkjøbing. 121.
Jens Nielſen, Skjellingſted. 8, 36.
Lærer J. K. Nielſen, Grindſted. 476.
Lærer Jørgen Nielſen, Romme. 171.
Lorents Nielſen, Martofte. 504.
Marie Nielſen, Fur. 342, 405,
Redaktør P. Nielſen, Skjelſkør. 559.
Lærer M. Nielſen, S.-Bisſing. 466,
Peder Nielſen, Galbjærg. 126.
Peder Nielſen, Hallundbæk. 18.
Peder Nielſen, Lund Mark. 439.
Lærer J. B. Nisſen, Ramten. 262.
Kriſt. Kriſtenſen Norge, Gjøtrup. 217.
Nørre-Sundby. 517.

Fru Olrik, Dalby. 193, 465.
Seminariſt P. Olſen. 117, 138, 139.
Morten Overgaard, Kjelſtrup. 232.
Lærer P. K. Overgaard, Borde. 60.
Mogens Ottoſen, Sneſtrup Huſe. 498.

Karen Pedersdatter, Sneſtrup Huſe. 92.
Kirſten Marie Pedersdatter, Hornſlet. 14, 248.
Maren Pedersdatter, Kvisſel. 271, 461.
Marie Pedersdatter, Egholt. 621.
Dyrlæge A. Pederſen, Samsø. 516.
Lærer A. Pederſen, Nes. 70, 134, 143.
  — H. F. Pederſen, Pjedſted. 84.
  — P. Pederſen, Durup. 487, 594.
  — Pederſen, Kjelſtrup. 207
  — J. Grønborg Pederſen, Blegind. 162.
  — Pederſen, S.-Nisſum. 290.
  — Torkild Pederſen, Bodſkov. 442, 566, 581.
  — Pederſen, Føvling. 463.
Henrik Pederſen, Underup. 426.
Jakob Pederſen, Hjeds. 608.
Marie Pederſen, N.-Bisſing. 40, 203, 266.
Jens Pederſen, Hodsager. 52.
Henrik Pederſen, Maribo. 275, 485.

Tyge Pederſen, Sneſtrup Huſe. 106.
Lærer A. M. Peterſen, Tavlev. 348.
Kjøbmand Jens Peterſen, Rødkjær. 438.
J. L. Peterſen, Øſter-Marie. 296.
Johan Pingel, Ellidshøj. 10, 464, 525.
Lærer A. C. Povlſen, Dalby. 29, 113.
Frederik Povlſen, Brundby. 32.
Jens Povlſen, Rødding. 299.
Jens Povlſen, Tværmoſe. 123, 124, 455.
Marie Povlſen, Lervad Mark. 33.
Sagfører N. Poulſen, Randers. 451.
Maren Primdal, Navtrup. 225.

Randlev. 163.
R. P. Randløv, Taaning. 49.
Mads Rand, Kalvhave, 321, 458.
Niels N. Raſt, Mundelſtrup. 54, 176.
Chr. Rasmusſen. 345, 383, 440, 441.
Profesſor H. V. Rasmusſen. 78, 80, 82.
Lærer J. Holſt Rasmusſen, Tirſtrup. 540.
Karen Marie Rasmusſen, Linde. 57, 164.
Kriſten Rasmusſen Egendal, Tem. 586.
Lavrits Ravn, Gjenner. 532.
Frøken Nanna Reedtz, Visgaard. 627.
Kontoriſt H. Ring, Struer. 254.
Villads Riſum, Lergrav. 366, 449, 524, 590.
Kr. J. Rovſthøj, Stenderup. 346, 560.
Lærer Roll, Langaa. 218.
Md. Roſenkjær, Gl.-Sole. 574.
Trine Roſtrup, Hule. 89.
Rødding. 186.

Anders Jørgenſen Sams, Roſtved. 585.
Samsø. 302.
Lærer Sand, Gjørding. 530.
Marie Sandal, Herning. 205, 291.
Lærer H. P. Schuſter, Brandſtrup. 222.
Silkeborg Sem. 216.
Niels Skrumsager, Særslev. 183.
Kriſten Sørenſen Skrædder, Lime. 429.
Peder Skrædder, Tvis. 88, 125.
Diſcipel H. G. A. Stampe, Ribe. 419.
Lærer K. N. Stegger, Lyſtrup. 381.
Johanne Steenſen, Nygaard. 26.
Stenshøj. 365.
Cand. phil. P. Stolpe, Kjøbenhavn. 625.
Lærer Søe, Gudum. 332, 563.
Jens Kriſtian Søgaard, Tørring. 505, 592.
Jens Kriſtian Søgaard, Ulfborg. 497, 520.
Lærer Søgaard-Pederſen, N.-Risſum. 288, 496.
— Sønderby, Rind. 104.
Kriſten Søndermark, Lyngby. 44.
Loviſe Sørensdatter, Ø.-Brønderslev. 489.
Maren Sørensdatter, Egaa. 45.

Dines Sørenſen, Tingerup. 56.
Erik Sørenſen, S.-Saltum. 604.
Jørgen Sørenſen, Vatrup. 448.
Cand. L. P. Sørenſen, Kjøbenhavn. 370, 372, 377, 386, 387, 472, 474, 510, 534, 562, 629.
Mikkel Sørenſen. 47, 195, 211, 235, 238, 247, 325, 341, 357, 374, 375 382, 411, 412, 479, 486, 495, 545, 555.
Lærer Th. Sørenſen. 376.

Teſtrup Højſkole. 246.
C. Sørenſen Thomaskjær, Birklund. 51.
Lærer Thomſen, Møltrup. 298, 317, 355.
Md. Thomſen, Møltrup. 170.
Peder Thomſen, Hvilsager. 637.
C. A. Thyregod. 5, 15, 17, 24, 68, 165, 199, 259, 273, 415, 584.
penſ. Lærer H. M. Tofte, Skaarup. 564.
Jens Tøgerſen, Ikaſt. 61.

Vilhelm Udeſen, Ammidsbøl. 494.
Ole Uglkjær, Vorbjærg. 122.

Lærer Chr. Weiſs, Tingerup. 234, 236, 251, 253, 261, 280, 295, 309, 318, 331, 344, 406, 544, 557.
Bogtrykker Fr. Weiſs, Kolding. 565, 611.
Niels Vig, Ø.-Vandet. 137, 316.
Marie Vind, Hornum. 404.
Lærer Vinther, Torrild. 178.
Vogslev. 324.

Ørslev-Kloſter. 191.
Unævnte. 55, 64, 71, 72, 73, 74, 75, 93, 178, 200, 209, 221, 228, 233, 241, 244, 257, 277, 279, 319, 333, 420, 425, 513, 558, 567, 596, 616, 623.

Mærk. Følgende tre Fejltagelſer i Meddelerliſten til „Vore Fædres Kirketjeneſte" er jeg førſt for nylig bleven opmærkſom paa. De bedes da rettede. Kriſten Filipſen ſtaar anført med Bopæl i Rind, ſkal være Haderup. Lærer A. Pederſen, Nes, ſtaar anført ſom Hjemmel for No. 493, ſkal være Dyrlæge A. Pederſen, Samsø. Smed Niels Pederſen boede ikke i Tuskjær, men i Tusholdt, Avlum.

◆

Denne Samling ſlutter ſig i det hele ret nær til den nærmeſt forudgaaende. baade med Henſyn til Udſtyrelſe og deri, at dens Indhold er ſamlet til Dels fra de ſamme Kilder. Det var min Agt, da Bogens Udgivelſe var bleven beſtemt, at den ogſaa ſkulde indeholde et lille Udvalg af Skjæmteſagn fra S. Grundtvigs Samlinger og i noget rigeligere Maal, end ſket var i den omtalte forudgaaende Samling om Kirketjeneſten. Jeg

havde til den Ende efterſet, hvad der under Titelen Skjæmteſagn forelaa i Samlingerne. Trykningen begyndte, men da jeg ſaa under et Ophold i Kjøbenhavn, belært ved tidligere Erfaringer, fik i Sinde at gjennemgaa Æventyropſkrifterne, for mulig der at opdage noget, viſte det ſig, at her fandtes en hel Del, ſom jeg nu abſolut vilde lægge ind under Afdelingen Skjæmteſagn. Følgen blev, at en Del af, hvad jeg ſaa afſkrev og medtog, førſt kom under Rubrikken „Efterſlæt." I det hele har jeg fra Grundtvigs Samlinger taget følgende Stykker:
No. 27, 29, 42, 62. 81, 99, 102, 103, 110, 111, 113 — 118, 126, 131, 135, 138 — 142, 145, 147 — 152, 182, 188, 192, 198, 201, 204, 205, 206, 226, 227, 237, 245, 249, 281, 283, 289, 291, 292, 297, 304, 305, 306, 311, 314, 323, 327, 328, 330, 340, 345, 346, 347, 351, 362, 367, 368, 373, 376, 383, 392, 396, 402, 419, 421, 428, 433, 434, 435, 440, 441, 452, 453, 459, 500, 501, 502, 509, 515, 554, 560, 569, 593, 625 — 628, 630 — 635; altſaa i alt 103 af Samlingens 637 No.

Hvad jeg ved Afſlutningen af forrige Bog ſkrev om mine Tanker med dens Udgivelſe, gjælder ogſaa om denne. Begge Bøger ere blevne udarbejdede omtrent paa ſamme Tid og under de ſamme Forhold, og de har ſamme Formaal. Rammen her er fyldigere, men Ankerne imod adſkillige af Stykkerne kan være de ſamme, og mit Forſvar for, hvad der er medtaget, vil her ſom der være det ſamme. Det er ikke min Lyſt at befordre raa og gjækkelig Snak til Trykken, men at oplyſe Efterſlægten om, hvad der i Virkeligheden er bleven fortalt Mand og Mand imellem i vor Tid, altſaa at give et Tidsbillede, der er paalideligt. Dog er det ſelvfølgelig noget enſidigt, da megen Tale om ondt og godt ikke kommer ind under mit Omraade, men den, der kan ſtave og lægge ſammen, faar dog her igjennem noget at vide, han maaſke ikke før har hørt eller tænkt ſig. Et Kulturbillede bliver der i alt Fald rullet op for, og ſaa kan man da og lære af det. At der et Par Steder er løbet noget med, ſom jeg i andre Bøger har trykt ſaa godt ſom ordret, beder jeg meget om Undſkyldning for. Det er ſikkert nok en kjedelig Uagtſomhed, men der bør, naar man vil være retfærdig, dog tages Henſyn til de vanſkelige Arbejdsforhold, jeg har peget paa i min ſidſte Bog, og tillige til den noget ſkjødesløſe Ordning af Gr.s Samlinger, der har været Skyld i, at jeg til forſkjellige Tider har taget Afſkrift af det ſamme, der fandtes paa to aldeles uventede Steder. Da jeg i ſin Tid gjennemgik den Pakke, der bærer Paaſkriften Skjæmteſagn, mente jeg, at der paa dette Sted var ſamlet alt, hvad S. Gr. havde ſamlet af den Slags, og ſkrev altſaa af, hvad jeg mente at kunne bruge. Dette blev ſtrags efter indlemmet i mine Samlinger, hver Ting paa ſit Sted. Men da jeg ſaa ſenere gjennemgik Pakkerne med Paaſkrift Æventyr, fandt jeg, ſom ovenfor er ſagt, en hel Del, jeg ogſaa maatte have med, og noget af det fandtes baade her og der. Ja, det viſte ſig, at enkelte af S. Gr.s

Meddelere havde ſendt den ſamme Hiſtorie til to forſkjellige Tider, og den var derfor ſkreven af to Gange. Førſte Afſkrift har jeg benyttet i nogle af mine tidligere Bøger, og den anden er bleven brugt her. Derfra hidrører altſaa Gjentagelſerne. Her nævnes blot, at No. 603 er Molbohiſt. No. 237, 134 er J. Alm. V. 8, 402 er J. Alm. VI. 129, 396 er J. Alm. VI 402.

Endnu vil jeg have min Læſer til at ſe mildt paa den ved førſte Øjekaſt beſynderligt udſeende Sammenblanden af nyt og gammelt i denne Bog. Et nærmere Efterſyn vil føre til Erkjendelſe af, at det ikke godt kunde være anderledes. De mange Stedanførelſer og Perſonnavne ſkal man ikke lægge ſynderlig Vægt paa, ej heller tro, at disſe Anførelſer altid er paalidelige. De gamle Fortællere har, ſom jeg forhen har peget paa, haft en udpræget Lyſt til at ſtedfæſte for at gjøre Hiſtorien mere intereſſant. Det ſamme gjælder i lige ſaa høj Grad om alle andre Sagn.

11te Avguſt 1900.

E. T. K.

Indholdsliſte.

A. Æventyrlige Skjæmteſagn. Side

1. Jul og Nød 7
2. Luen til Barnet 8
3. Hørhovedet 11
4. Reglebejen 13
5. De pludrende Kyllinger 15
6. Skjære og klippe 16
7. Den, der bar Panden hjem 17
8. Sladrende Kvindfolk 20
9. „Her gaar den hen!“ 21
10. Sandhed er ilde hørt 22
11. Den føjelige Kone 23
12. Konen raader alle Vegne 27
13. Bitte Pers Død 29
14. De ſkjævmundede Folk 30
15. Syner i Spejlet 34
16. De læspe Piger 35
17. Bejleren til Datteren 39

Side
18. Dødslængſelen 40
19. Ønſket for Rattelejet 41
20. De tre Ønſker 42
21. Den døve Mand 44
22. Den rædde Mand 55
23. De tre Gave 56
24. Aand og Aande 57
25. Pandekagen 57
26. De korteſte Trænavne 59
27. Opremsning af Bynavne 60
28. Fra Skabelſen 60
29. Her maa fløjtes 62
30. Tyve og Røvere 62
31. Tyven ræver en anden 64
32. Mandens egen Ko 72
33. Præſten paa Søen 73
34. Præſten paa Tyren 73
35. Rævehiſtorier 73
36. Griſeſtegens Behandling 81
37. De kogte Æg 83
38. Griſens Salg 87
39. Det glemte Navn 92
40. Hvordan Ræven fik Navn 93
41. Mærket i Sengen 94
42. Mange Tak 96
43. Bondens Findeløn 97
44. De ſkaldhovede 100
45. Gaaſens Deling 101
46. Bibelfortolkning 102
47. Bønhørelſen 103
48. „Det mente de af." 103
49. Fanden narret 104
50. St. Peders Døtre 105
51. Slagtningen 109
52. Rart og ſlemt 110
53. Tøjet til Bugser 113

B. Fra det huslige Liv.

1. Karl og Pige 115
2. Den rædde Pige 116
3. Mand og Kone 118

Side
4. Utroſkab 123
5. Konen og Karlen 124
6. Skalle og Aborre 125
7. Konen, der gabede 126
8. Tab af Ægtefælle 127
9. I Barſelfærd 128
10. Forældre og Børn 131
11. Luſene 133
12. Huslivet 133
13. Mad og Drikke 136
14. Snavſet Mad 137
15. Finker. Fiſk. Øſters 140
16. Ved Bordet 144
17. Husbond og Tyende 153
18. Madgjerrige Folk 153
19. Husbond og Tyende ved Bordet 155
20. De forvandlede Bier 156

C. I forſkjellige Livsſtillinger.

1. Forſkjellige Slags Landsmænd 161
2. Konge og Underſaatter 167
3. Bønder og Herrer 169
4. Præſter 170
5. Præſtens Præken 177
6. Ligtaler og Jordefærd 182
7. Om hellige Handlinger 185
8. Degne 188
9. Landvæſenet 191
10. Jagtlivet 195
11. Soldaterlivet 196
12. For Retten 199
13. Hos Doktoren 205
14. Under Ruſen 211
15. I Værtshuſet 214
16. Under Gjæſtebud 217
17. Paa Markedet 218
18. Tiggere 219
19. Fiſkere og Matroſer 222
20. Haandværksfolk 224
21. Til Vogns 228
22. Drenge 231

D. Blandet Skjæmt, til Dels af nyere Art.

1. Bidende Svar 234
2. Vittigheder. Kjældermænd 237
3. Mundheld og enfoldig Tale 239
4. Plumpe Hiſtorier 241
5. Hurtig betænkt 245
6. Sippethed 247
7. Samtaler 248
8. Forſkjelligt 249

Efterſlæt.

Til Underafdelingerne 3, 5, 6, 12, 14, 18, 21, 23, 25 og 33. 252
Liſte over Meddelerne 261
Indholdsliſte 269

Trykfejl.

Følgende Forſtyrrelſer findes i Nummerrækken:

Side 13 ſtaar 7 og 8, ſkal rettes til 6 b og 7, da der er blevet et Nr. for meget. Det ſamme er Tilfældet S. 15. No. 11 rettes til 9 b. S. 103 mangler No. 146. S. 239 ſtaar No. 473, 474, 475 læs: 573, 574, 575.

S. 83. Lin. 3 f. o. ſtaar Kirſten, læs Kriſten.
S. 96. „ 16 f. n. Mand l. Smed.
S. 108. „ 10 f. n. Cn l. En.
S. 132. „ 10 f. o. H. J. M. l. H. J.-H.
S. 170. „ 3 f. o. Chriſtenſen l. A. M. Peterſen.
S. 193. „ 11 f. n. P. M. Jenſen l. J. M. Jenſen.
S. 211. „ 11 f. o. ſtejlet l. ſteglet.
S. 212. „ 14 f. o. har udelades.
S. 224. „ 7 f. n. Nielſen l Hanſen.

874

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA • LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Berkeley

U. C. BERKELEY LIBRARIES
C057815214